

ΕΤΟ ΙΔΕΟ-ΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΓΩΓΗ

ΛΟΓΟΥ

ΔΙΔΑΞΚΑΛΙΑ
ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ
ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΤΕΛΟΣ ΠΙΑ ΣΤΟ ΒΡΑΧΝΙΑΣΜΑ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ ΤΙΣ ΦΩΝΗΤΙΚΕΣ ΣΑΣ
ΧΟΡΔΕΣ - ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΦΩΝΗ
ΜΕ ΟΓΚΟ - ΕΝΤΑΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Τά μαθήματα είναι απαραίτητα για όμιλητές, πολιτικούς, δικηγόρους, εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, νηπιαγωγούς, ξεναγούς, στελέχη επιχειρήσεων, δημοσιογράφους, εκφωνητές, ήθοποιούς, υποψηφίους Δραματικών Σχολών, τραγουδιστές, αλλά και για όλους όσους θέλουν να βελτιώσουν τον λόγο τους!

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΕΚΕΨΗ ΣΑΣ,
ΕΚΦΡΑΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΑΡΘΡΩΣΤΕ ΤΕΛΕΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ!

ΔΙΔΑΞΚΟΝΤΑΙ

ΑΝΑΠΝΟΗ
ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΙΚΗ
ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΜΝΗΜΗΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΗΘΟΠΟΙΟ - ΕΠΙΜΟΡΦΑΤΗ
ΡΑΔΑΜΑΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΕΤΟΥΡΜΑΡΗ 57 & Γ' ΕΠΙΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ - ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 & ΠΑΚΙΤΕΛΟΥΣ
ΠΑΓΚΡΑΤΙ (ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 16, ΚΕΝΑΝΤΙ ΑΛΕΟΥΣ)
ΤΗΛ. 010.52.37.543 - 010.75.12.156

ΕΤΟ ΙΔΕΟ-ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ
ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 (ΚΕΝΑΝΤΙ ΑΛΕΟΥΣ, ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 16)

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ 20:30

ΟΡΦΙΚΗ

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΣ

ΔΙΔΑΞΚΑΛΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ - ΗΛΙΑΚΟΣ
ΔΡΟΜΟΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

ΕΙΣΟΔΟΣ 8 € - ΠΛΗΡ.: 010.5237543-010.75.12.156

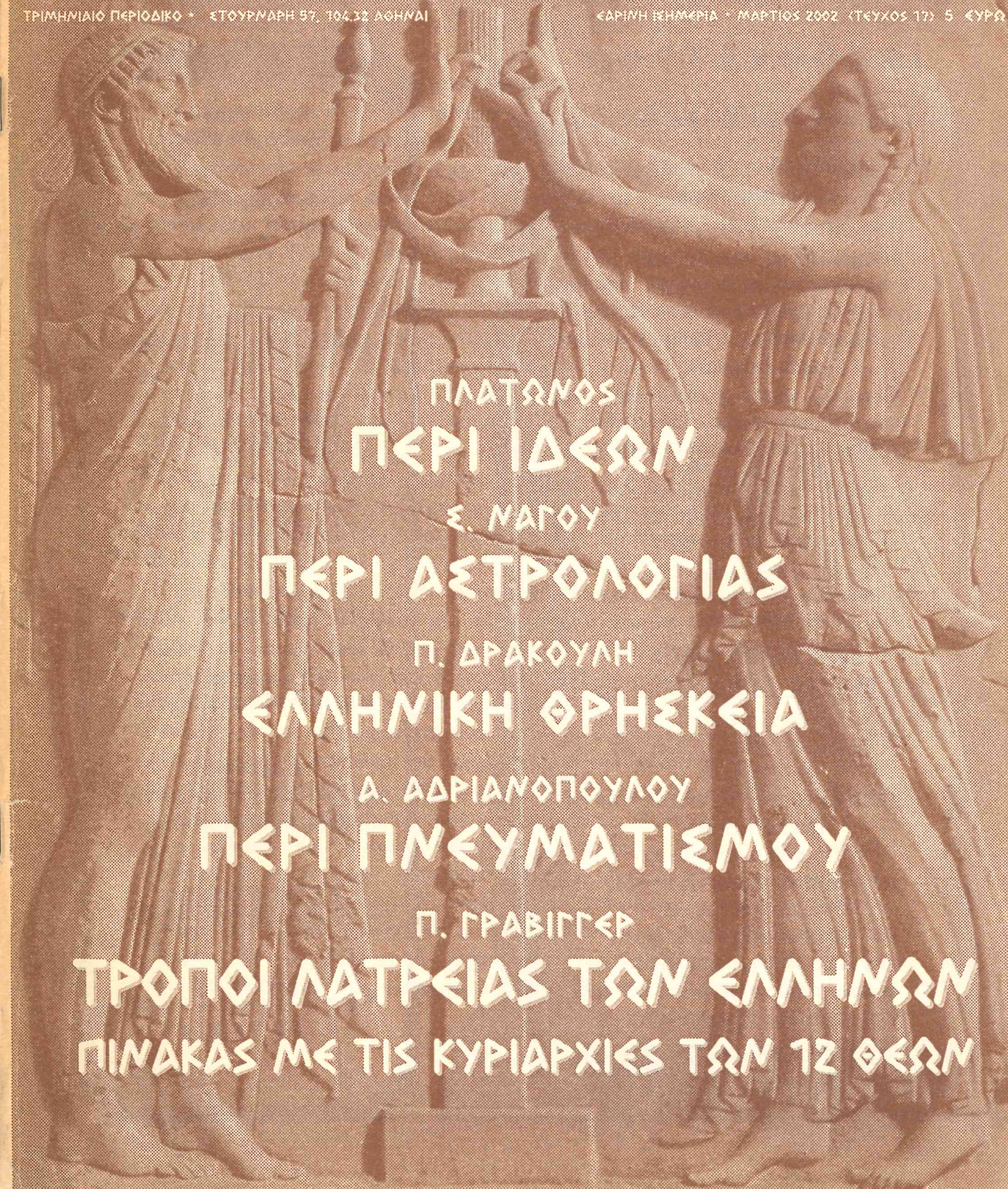
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ

ΓΗΣΠΑΙΣΕΙΜΙΚΑΙΟΥΡΑΝΟΥΑΣΤΕΡΟΕΝΤΟΣΔΙΥΑΔ'ΕΜΙΑΥΟΣΚΑΙΑΠΟΛΛΥΜΑΙ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ • ΕΤΟΥΡΜΑΡΗ 57, 104.32 ΑΘΗΝΑΙ

ΕΑΡΙΝΗ ΙΕΜΗΡΙΑ • ΜΑΡΤΙΟΣ 2002 (ΤΕΥΧΟΣ 17) 5 €ΥΡΩ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ

Σ. ΜΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ

ΤΡΟΠΟΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΕΣ ΤΩΝ 12 ΘΕΩΝ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Τριμηνιαία έκδοση

Έτος Ε' Άρ. Τεύχους 17 - Μάρτιος 2002

Στουρνάρη 57, 104.32 Αθήναι
Επικτήτου 1, 116.35 Παγκράτι Αθήναι
Τηλ.: 010.52.37.543, 010.75.12.156
Τηλεομοιότυπον.: 010.52.26.694
ISSN 1108-832X

Ίδιοκτήτης - Έκδοτης - Διευθυντής
Αντώνιος Αναστασάκης - Ραδάμανθους
Στοιχειοθεσία - Καλλιτεχνική επεξεργασία:
Δήμητρα Μουστάκη
Διορθώσεις: Δήμητρα Αθανασοπούλου
Εκτύπωσης: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου - Δ. Σιταράς
Λευκάδος 9 - Μοσχάτο

Τά κείμενα, όπως και η γλώσσα
κάθε δημοσιεύματος απηχούν τις απόψεις
του εκάστοτε γράφοντος.

ΕΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ

ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

αποστείλατε για έτήσια συνδρομή
ταχυδρομική επιταγή (20 ΕΥΡΩ)
στό όνομα:

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57
104.32 ΑΘΗΝΑΙ

ή καταθέσατε 20 ΕΥΡΩ
στην **Alpha Bank** (Πίστεως)
Άρ. Λογαριασμού:
104.002.786.016.548

στό όνομα **ΑΝΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ**
ή τηλεφωνήσατε στο 010.52.37.543
Συνδρομές εξωτερικού: 40 ΕΥΡΩ

Δωρίσατε
μία συνδρομή στους φίλους σας

Παρακαλείσθε
όσοι δέν έχετε ανανεώσει
τήν συνδρομή σας
όπως αποστείλετε
ταχ. επιταγή 20 ΕΥΡΩ
στήν διεύθυνση του Ίδεο-
θεάτρου με τήν ένδειξη
"άνανέωση συνδρομής"

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΤΥΛ. ΤΑΚΑΣ ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ

ΞΕΛ. 4

Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ - ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ

ΞΕΛ. 8

Ξ. Ι. ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

ΞΕΛ. 14

ΞΕΝΟΦΩΝ ΖΩΛΩΤΑΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΑΘΛΟΣ

ΞΕΛ. 17

Δ. ΛΟΥΛΕ ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΞΕΛ. 18

Ξ. ΝΑΓΟΣ ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΞΕΛ. 21

Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΞΕΛ. 32

Χ. ΣΑΞΕΑΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

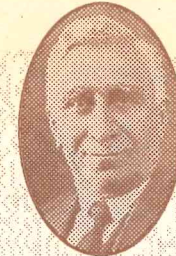
ΞΕΛ. 37

Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΞΕΛ. 40

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ ΠΕΡΙ ΠΡΟΞΕΥΧΗΣ & ΛΑΤΡΕΙΑΣ

ΞΕΛ. 48

Ούσία, Μορφή και Συνείδηση, συνθέτουν τήν αρμονική έκφραση τής όλης Φύσεως πού αποτελεί τό Πάν. Από τό Πάν προέρχεται ό άνθρωπος. Από τίς ούσίες του Παντός σύγκεται καί όλο τό Εΐναι του καί κλείνει μέσα του σέ λανθάνουσα κατάσταση όλο τό Πάν. Γι' αυτό λέγεται καί μικρόκοσμος. Μέ αυτές συντηρείται ή μορφή του καί τό ψυχικό του Έγώ καί μέ αυτές εξελίσσεται, μεταμορφώνεται καί μεγεθύνεται τό πνευματικό του άτομο απείρως στό άπειρο χωρίς τέλος. Όπως οί αριθμοί δέν έχουν τέλος, έτσι καί ή ατομική ψυχή του κάθενός μας δέν έχει τέλος, εΐναι άθάνατη καί άενάως πολλαπλασιάζει τίς δυνάμεις πού κρύβει μέσα της σέ λανθάνουσα κατάσταση. Τί όφείλει λοιπόν ό έμφρων άνθρωπος; Λατρεία στό Πάν. Η λατρεία όμως αυτή έχει νόημα καί σκοπό τότε μόνον όταν ό άνθρωπος γνωρίση τούς νόμους καί τούς σκοπούς τής Φύσεως καί προσαρμοση όλες τίς έκδηλώσεις του στους σκοπούς καί τούς νόμους Της. Αυτή εΐναι ή πρέπουσα καί άληθινή λατρεία, δηλαδή ή άρετή πού πρέπει νά προσφέρη στην Φύση καί ν' ακολουθή ό άνθρωπος. Καί μόνον ή άρετή θά τόν οδηγήση νά γνωρίση άσφαλώς τήν πλήρη καί όλοκληρωμένη αλήθεια. Η αλήθεια θά τόν οδηγήση τότε νά γνωρίση καί ν' απολαύση όλες τίς χαρές τής ζωής, για τίς όποιες πλάστηκε κάθε ύπαρξη. Έτσι δέ μόνον διώχνονται ό πόνος καί οί δοκιμασίες πού εΐναι καρπός τής ψευτιάς, του σκότους καί τής άγνωσης. Από πού όμως ή προέλευσις του Παντός καί ποιές ήσαν οί κοσμογονικές αρχές; Από τό Χάος προήλθαν στό Εΐναι τους άφ' έαυτών διά του Χρόνου καί του Κοσμογονικού Έρωτος οί δύο Ούσίες, τίς όποιες οί Πυθαγόρειοι καθόριζαν ως Μεριστή δηλ. υλική καί ως Συνεχής ή πνευματική. Οί δύο αυτές Ούσίες διά τής μείξεως έφεραν στό Εΐναι τό μορφικό άτομο, τό όποιο μετουσιώθηκε σέ μία δεδομένη στιγμή σέ συνειδητό άτομο. Αυτό αποτελεί καί τό βαθύτερο μυστήριο για τόν άνθρωπο. Τοϋτο τό πνευματικό άτομο διά μέσου των διαφόρων οργανισμών τής όντολογικής κλίμακος έκτυλίσσει τίς λανθάνουσες δυνάμεις του, φθάνει στην ανθρώπινη μορφή για νά συνεχίση τήν εξέλιξή του καί τήν δράση του σέ άνώτερη του ανθρώπου κατάσταση, τήν πνευματική. Στην κατάσταση αυτή επιτυγχάνεται ή τελείωσή του καί αποκτάται ή καθαρή Γνώση. Σέ ό,τι άφορά τίς σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, αυτές πρέπει νά τίς διέπν ή ήθικός νόμος, ό όποιος εΐναι συνώνυμος μέ τόν φυσικό. Υψιστος δέ φυσικός νόμος εΐναι ό Νόμος τής Αρμονίας, χωρίς τόν όποιον δέν θά υπήρχε τάξη, πρόοδος, εξέλιξη. Τί εΐναι όμως άρμονία; Αρμονία εΐναι ό νόμος ό όποιος δια-κανονίζει τίς μεταξύ ούσιων, μορφών καί συνειδήσεων σχέσεις προς τόν σκοπόν τής εξέλιξεως των πάντων διά τής άλληλεπιδράσεως, δηλαδή διά τής Αγάπης καί του Έρωτος. Ο Νόμος τής Αρμονίας εΐναι συμπύκνωση των έννοιων πού περικλείουν οί μαγικές λέξεις: Αγάπη, Έλευθερία, Δικαιοσύνη.

Σταύρος

ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ

Τόσο η δημιουργία όσο και η εξέλιξη των ιδεών συνδέεται άρρηκτα με την Φύση. Για να γίνει κατανοητό αυτό το θέμα πρέπει να δοϋμε προηγουμένως τί είναι Φύση.

Φύση είναι το σύνολο της ενεργούσης ουσίας των κόσμων με όλες τις εκδηλώσεις των λειτουργιών και των νόμων της. Η θεία Φύση είναι το μέγα Πάν μέσα στο οποίο και εκ των δυνάμεων της οποίας τά πάντα γίνονται. Πέραν της Φύσεως δεν δύναται να υπάρχει τίποτε ούτε και να συλληφθῇ ἔννοια τοῦ υπάρχοντος.

Η Φύση έχει δύο ὄψεις: τὴν ἐξωτερική και τὴν ἐσωτερική. Η ἐξωτερική ὄψη τῆς Φύσεως νοεῖται ἀντικειμενικά διὰ τοῦ συνδέοντος αὐτήν, πού είναι ἡ ἐσωτερική τῆς ὄψη και ἀποτελεῖται ἀπὸ οὐσία πού γίνεται φανερά στίς ἀνθρώπινες αἰσθήσεις. Η ἐσωτερική ὄψη τῆς Φύσεως νοεῖται μόνο με τὴν ἀναγωγή τῆς σκέψεως, ἡ ὁποία ὁρμᾶται ἀπὸ τὴν ἀντικειμενική ἐμφάνιση τῶν πραγμάτων στήν αἴσθηση και ἐπιβοηθεῖται ἀπὸ τὴν ψυχική αἴσθηση ἡ ὁποία ἐπηρεάζεται ἄμεσα ἀπὸ ἀνώτερα τοῦ ἀνθρώπου νοητικά ὄντα.

Τό ὅλον τῆς Φύσεως ἐμφανίζει δύο μεγάλες και διακεκριμένες μεταξύ τους κατηγορίες: τὴν νοητική πνευματική Φύση και τὴν μὴ νοητική. Η νοητική πνευματική Φύση γίνεται ἀπὸ τὴν μὴ νοητική Φύση μετά ἀπὸ ἐκδήλωση νόμων οἱ ὁποῖοι ὑπῆρχαν σέ αὐτήν σέ δυναμική κατάσταση. Η ἀπὸ «ἐν δυνάμει Εἶναι» σέ «ἐν ἐνεργείᾳ Εἶναι» ἐκδήλωση νόμων ἀποτελεῖ τὴν ἐμφάνιση τῆς Νοητικῆς πνευματικῆς Φύσεως, πού είναι και ὁ σκοπός τῆς φύσεως. Συνεπῶς σκοπός τῆς ἀπανταχοῦ Φύσεως εἶναι ἡ ἐμφάνιση ἀπὸ τὴν οὐσία τῆς συνειδητῶν νοητικῶν ὑπάρξεων (δηλαδή ψυχικῶν ἀτομικότητων). Σκοπός τῶν συνειδητῶν νοητικῶν ὑπάρξεων εἶναι ἡ ἀτέρμων ἐκδήλωση νέων ἐνεργητικῶν Νόμων και ἰδιοτήτων καθὼς και ἡ ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τοὺς κατώτερης ἐνέργειας κόσμους και ἡ εἴσοδός τους σέ Κόσμους θειότερης ἐνέργειας οἱ ὁποῖοι ἐξασφαλίζουν τὴν ἐλευθερίᾳ τους ἐνέργεια και ἀνέλιξη τῶν δυνάμεών τους.

Τί εἶναι ιδέες και πῶς δημιουργοῦνται

Ὅπως οἱ Νόμοι τῆς Φύσεως εἶναι δυναμικές ἐκδηλώσεις τῶν οὐσιῶν τῆς μὴ νοητικῆς φύσεως, ἔτσι και οἱ ιδέες εἶναι δυνάμεις τῆς ψυχῆς και Νόμοι τῆς νοητικῆς πνευματικῆς φύσεως. Ὅπως ἐκ τῶν λειτουργούντων νόμων τῆς μὴ νοητικῆς φύσεως ἐξαρτᾶται ἡ προαγωγή και ἡ εξέλιξη τῶν οὐσιῶν τῆς μὴ νοητικῆς φύσεως, ἔτσι και ἐκ τῶν ιδεῶν (δηλαδή ἐκ τοῦ ιδεολογικοῦ Εἶναι τῆς ψυχῆς) ἐξαρτᾶται ἡ προαγωγή και εξέλιξη τῆς ψυχῆς.

Τό πνεῦμα πρὸ τῆς διαμορφώσεως τῶν κόσμων ὑπῆρχε σέ δυναμική μόνον κατάσταση στήν αἰδία οὐσία ἀπὸ τὴν ὁποία ἐγίναν οἱ κόσμοι, δηλαδή δέν εἶχε καμμία ἀπὸ τίς ιδιότητες με τίς ὁποῖες τό γνωρίζουμε. Τό πνεῦμα πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὁργανισμῶν διὰ τῶν ὁποίων ἐμφανίζεται στόν Φυσικό κόσμο δέν εἶχε οὔτε νοητικό οὔτε συναισθηματικό Εἶναι, δεδομένου ὅτι αὐτά τά ἀπέκτησε με τίς μορφές με τίς ὁποῖες συλλειτουργήσε και ἤλθε σέ ἐπαφή με τά καθόλου γεγονότα τῆς Φύσεως. Δέν ἦταν δυνατόν τό πνεῦμα χωρίς ὅργανα και αἰσθησιακό σύστημα νά ἀποκτήσῃ ιδεολογικό Εἶναι, διότι αὐτό γίνεται ἀπὸ τίς σχηματισμένες ιδέες και ὁ σχηματισμός τῶν Ἰδεῶν δέν δύναται νά γίνῃ χωρίς αἰσθησιακά ὅργανα.

Συνεπῶς τό Ἰδεολογικό και Συναισθηματικό Εἶναι γίνονται μόνον με τά ὅργανα τῶν αἰσθήσεων. Οἱ αἰσθήσεις εἶναι δυνάμεις τοῦ πνεύματος, οἱ ὁποῖες βρίσκονται σέ δυναμική κατάσταση και ἐνεργοποιοῦνται ὅταν τό πνεῦμα λειτουργεῖ σέ συνδυασμό με συγκροτημένα ὅργανα, ὅπως εἶναι τό σύνολο τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν ὄντων ἀνεξάρτητα ἀπὸ τόν βαθμό εξέλιξεως τοῦ ὁργανισμοῦ στήν ὄντολογική κλίμακα.

Ἀπὸ τά ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι οἱ ιδέες δέν προϋπῆρξαν τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως διότι δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ και νά παραμένῃ ιδέα πού νά μὴ ἀναφέρεται σέ πρᾶγμα τῆς Φύσεως ἢ σέ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς ἄλλα πράγματα.

Τό θέμα τῆς προϋπάρξεως τῶν ιδεῶν κατὰ Πλάτωνα

Σχετικά με τό θέμα τῆς προϋπάρξεως τῶν ιδεῶν ὁ Πλάτων, ὁ ὁποῖος παρερμηνεύθηκε σέ αὐτό τό θέμα, λέγει ὅτι «προϋπῆρξαν τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως οἱ ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ». Τύποι τῶν ιδεῶν εἶναι τό δυνάμει Εἶναι τῶν Ἰδεῶν, δηλαδή οἱ ιδέες σέ δυναμική κατάσταση και ὄχι αὐτές καθ' αὐτές οἱ ιδέες. Συνεπῶς τό «μὴ ἐν ἐνεργείᾳ Εἶναι» (δηλαδή τό δυνάμει Εἶναι) δέν δύναται νά χαρακτηρισθῇ νοητικό και συναισθηματικό ὄν, ἀφοῦ ἡ νόηση και τό συναίσθημα γίνονται διὰ τῶν ὁργάνων, ὅπως ἀναφέρθηκε παραπάνω, πού σημαίνει ὅτι πρέπει νά ὑπάρχῃ ὁργανισμός.

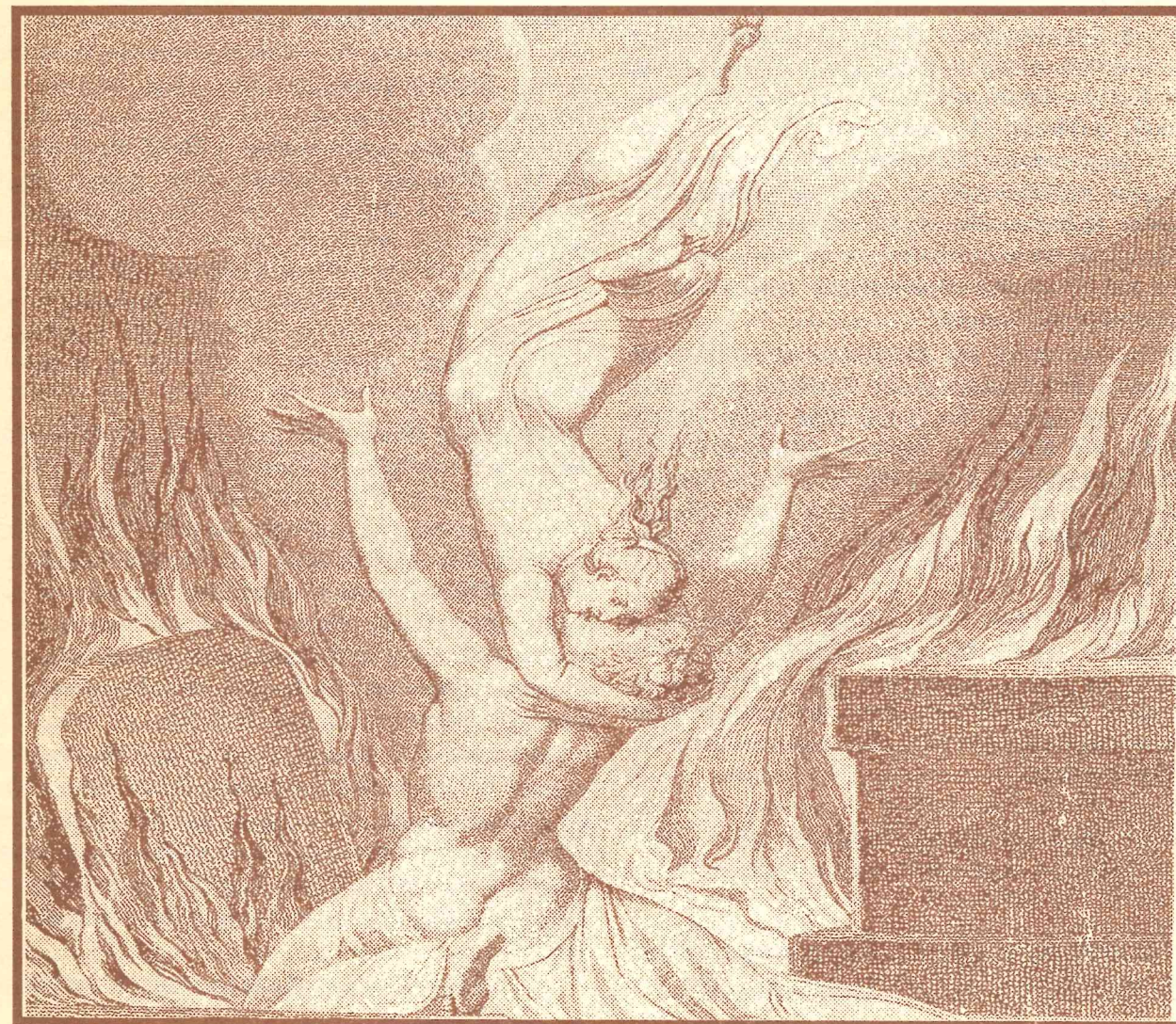
Ἐξ αὐτῶν συνάγεται ὅτι σκοπός τῶν ὁργανισμῶν εἶναι ὅπως τό «δυνάμει πνεῦμα» γίνῃ «ἐν ἐνεργείᾳ πνεῦμα», δηλαδή νά γίνῃ νοητικό και συναισθηματικό ὄν.

Τί εἶναι ψυχή και τί Συνείδηση

Ψυχή εἶναι ἡ φυσική ἐκείνη ἐμφάνιση ἡ ὁποία ἔχει ἀφ' ἑαυτῆς τὴν δύναμιν τῆς νοήσεως, εἶναι τό πραγματικό ὄν τό ὁποῖο ἔχει δική του ἔννοια περί τῆς ὑπάρξεώς του, εἶναι τέλος ἡ Συνείδηση ἀφοῦ Ψυχή και Συνείδηση εἶναι τό ἴδιο πρᾶγμα. Ἐδῶ πρέπει νά σημειωθῇ ὅτι ἐκεῖνο πού ἐλέγχει τίς σκέψεις και τίς πράξεις μας ὅταν αὐτές δημιουργοῦν γιά μᾶς τοὺς ἴδιους ἢ γιά τοὺς ἄλλους θλίψεις, πίκρες, δοκιμασίες κ.λπ. δέν εἶναι ἡ Συνείδηση ἀλλὰ αὐτό πού γίνεται μέσα στήν Συνείδηση, ἀπὸ τὴν λειτουργία τῆς Συνειδήσεως και σύμφωνα με τό ποσό τῶν ιδεῶν πού ὑπάρχουν στήν Συνείδηση, δηλαδή στήν οὐσία τῆς ψυχῆς. Η οὐσία τῆς ψυχῆς δέν εἶναι ἄσχετη με τίς οὐσίες τῆς φύσεως. Ἐγινε ἀπὸ τίς οὐσίες τῆς φύσεως και λειτουργεῖ στόν κόσμο τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως. Γι' αὐτό οἱ δυνάμεις τῆς Ψυχῆς, πού τίς διακρίνουμε με τὴν ἔννοια τῶν Ἰδεῶν, ἔχουν ἄμεση σχέση πρὸς τίς οὐσίες τῆς Φύσεως. Ἄν διαχωρίσουμε τὴν οὐσία τῆς Ψυχῆς ἀπὸ τίς κοσμικές οὐσίες, τότε γίνεται ἀκατανόητη και ἡ φύση τῆς ψυχῆς και ὁ σκοπός τόν ὁποῖο πληροῖ (ἡ ψυχή) με τὴν δημιουργία τῶν Ἰδεῶν.

Ἄν πάλι ἀποξενώσουμε τίς Ἰδέες τῆς Ψυχῆς ἀπὸ τὴν καθόλου λειτουργία τῆς Φύσεως και ἀπὸ τὴν ἀναφορά τους πρὸς τίς λειτουργίες αὐτές, τότε γίνεται ἀκατανόητη ἡ ἔννοια τῶν Ἰδεῶν γιατί δέν θά εἶχαν ἀντικειμενικό σκοπό ἀφοῦ ὁ ἀντικειμενικός τους σκοπός θά ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴν οὐσία τῆς Φύσεως και τίς λειτουργίες τῆς. Ὅμως στήν περίπτωση αὐτή θά ἔπρεπε ὁ ἄνθρωπος νά μὴ ἔχῃ τὴν τάση νά ἐπεκτείνῃ τίς Ἰδέες του ἀλλὰ νά τίς ἀποφεύγῃ και νά ἀπομονώνεται ἡ διανόσή του παρατηροῦσα πάντοτε πρὸς τό ἐσωτερικό της, δηλαδή πρὸς τὴν ψυχή, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐκπορεύθηκε ἡ διανόηση.

Ἡ ψυχή ἐρχόμενη στό Εἶναι τῆς ἀπὸ τίς οὐσίες τῆς Φύσεως ἀποτελεῖ τὴν ἐμφάνιση τοῦ νοητικοῦ Σταθμοῦ τῆς Φύσεως. Τόν σταθμό αὐτόν τὸν διαδέχονται ἄπειροι σταθμοί. Τούς σταθμούς αὐτούς τοὺς διακρίνουμε: α) στήν ἐπέκταση τῆς δημιουργίας τῶν ιδεῶν πού εἶναι τὰ χαρακτηριστικά ἰδιώματα τῆς ψυχῆς και β) στόν ἄπειρο και ἐτελεύτητο πολλαπλασιασμό τους. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά τονισθῇ και πάλι ὅτι οἱ ιδέες ἀποτελοῦν τό περιεχόμενο τῆς συνειδήσεως και εἶναι αὐτές πού ἐλέγχουν τίς πράξεις μας ὅταν αὐτές ἀναφέ-

ρουνται σέ γεγονότα μή φυσικά καί σέ πράξεις πού ἀναιρούν τόν (πραγματικά) πληρούμενο από τήν ψυχή σκοπό.

Ἡ ψυχή χωρίς τό ιδεολογικό αὐτῆς εἶναι (περιεχόμενο) δέν μπορεῖ νά κατανοήσῃ τόν περιβάλλοντα αὐτήν κόσμο οὔτε μπορεῖ νά προαχθῇ καί ἐξελιχθῇ. Ἐπίσης τό ιδεολογικό εἶναι τῆς Ψυχῆς οὐδέποτε χάνεται ἀφοῦ ὅ,τι γίνεται στήν φύση δέν μπορεῖ νά χάσῃ τό εἶναι του καί οἱ δημιουργούμενες νέες ιδέες ἔχουν ὡς βάσεις τους τίς προγενέστερες ιδέες. Οἱ βάσεις αὐτές τῶν ιδεῶν οὐδέποτε ἀνατρέπονται γιατί σέ ἐνάντια περίπτωση θά ἀνατρεπόταν τό ὅλο. Ἡ ψυχή μας εἶναι συνέχεια τῶν γεγονότων τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς, τόν ροῦ τῆς ὁποίας στόν ἀπειρο χρόνο τίποτε δέν μπορεῖ νά ἀνακόψῃ.

Ἐξ ἀντικειμένου καί ὑποκειμενικές ιδέες

Ἐκτός ἀπό τίς ιδέες τῆς ψυχῆς ἔχουμε καί τίς ιδέες πού σχηματίζονται στήν διάνοιά μας. Οἱ σχηματιζόμενες στήν διάνοια ιδέες μποροῦν νά χωρισθοῦν σέ δύο κατηγορίες: στίς ἐξ ἀντικειμένου ιδέες καί στίς ὑποκειμενικές ιδέες.

Οἱ ἐξ ἀντικειμένου ιδέες εἶναι πρωτογενεῖς ἐνῶ οἱ ὑποκειμενικές ιδέες εἶναι δευτερογενεῖς ιδέες. Γιά νά σχηματισθῇ ἐξ ἀντικειμένου ἰδέα πρέπει αὐτή νά ἀναφέρεται στό σχῆμα τοῦ ἀντικειμένου ἢ στήν μορφή του. Τό σχῆμα καί ἡ μορφή προσδιορίζεται καί διακρίνεται ἀπό τόν ἀριθμό τῶν γραμμῶν. Ἡ μορφή ἔχει ὡς ἐπὶ πλέον δυνατότητα τό ὅτι μπορεῖ νά ἀποτελεῖται ἀπό πολλά σχήματα. Κάθε σχῆμα μπορεῖ νά ἔχῃ περισσότερες γωνίες ἐνῶ μία γωνία ὀρισμένες γραμμές.

Οἱ σχέσεις αὐτές μᾶς ὁδηγοῦν στό νά κατανοήσουμε ὅτι κάθε ἐξ ἀντικειμένου ἰδέα διαφέρει ἀπό τίς ἄλλες. Αὐτό δείχνει ὅτι κάθε ἰδέα εἶναι εἰδικός ἀριθμός. Οἱ ιδέες ὡς ἀριθμοί ἀκολουθοῦν τήν αὐξηση τῆς κλίμακος τῶν ἀριθμῶν καί αὐτό ἀποτελεῖ καταφανῇ ἀπόδειξη ὅτι οἱ ιδέες ἐπεκτείνονται ἀπείρως (χωρίς τέρμα), ὅπως οἱ ἀριθμοί ἐπεκτείνονται χωρίς τέρμα.

Οἱ ὑποκειμενικές ιδέες προκύπτουν ἀπό τίς ἐξ ἀντικειμένου ιδέες καί ἐπεκτείνονται καί αὐτές ἀπείρως, ἐφ' ὅσον βασίζονται ἐπὶ στερεῶν ἀντικειμενικῶν ιδεῶν. Ἄν δέν βασίζονται ἐπὶ στερεῶν ἐξ ἀντικειμένου ιδεῶν, τότε εἶναι ψευδεῖς καί ὑπὸ κεινται σέ φθορά.

Πῶς τό πνεῦμα ἀποκτᾷ τό ιδεολογικό του περιεχόμενο

Ἡ διάνοια, ὡς γνωστόν, εἶναι τό μέσον διαγνώσεως τῆς ἀλήθειας τῶν πραγμάτων καί τῶν λει-

τουργιῶν τῆς φύσεως. Ὁ σχηματισμός τῶν ιδεῶν στήν διάνοια γίνεται διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος διὰ τῶν ὁποίων λαμβάνουμε γνώση τῶν τελουμένων στήν Φύση. Τό αἰσθησιακό ὅμως σύστημα τοῦ ὀργανισμοῦ διὰ τοῦ ὁποίου γίνονται οἱ ιδέες μας εἶναι δεκτικό ἀλλοιώσεως καί μεταβολῆς καί συνεπῶς εἶναι δυνατόν νά σχηματίζονται στήν διάνοιά μας ιδέες ἐκ πλάνης. Οἱ ἀπό πλάνη σχηματιζόμενες ιδέες στήν διάνοιά μας προορίζονται νά ἐξαφανισθοῦν μέ τήν μετατροπή τους σέ πραγματικές καί ἀληθεῖς ιδέες πού νά σχετίζονται μέ τήν ἀληθῆ ἔννοια τῶν καθόλου νόμων τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως.

Ψυχή καί ιδέες κατὰ Rudolf Haase καί Σ. Νάγο

Ὁ Πλάτων στόν *Τίμαιο*, σχετικά μέ τήν δημιουργία τῆς ψυχῆς, ἀναφέρει ὅτι ὁ Θεός δημιουργήσῃ τήν ψυχή ἐκ «τῆς ἀμερίστου καί ἀεί κατὰ ταῦτα ἐχούσης οὐσίας καί τῆς περί τὰ σώματα γινομένης μεριστῆς τρίτον ἐξ ἀμφοῖν ἐν μέσῳ συνεκεράσατο οὐσίας εἶδος...», δηλαδή ἐκ τοῦ συγκεκριμένου τῆς ἀμερίστου (συνεχοῦς) οὐσίας καί ἐκ τῆς ἀπαρτιζούσης τὰ σώματα μεριστῆς (ἀτομικῆς) οὐσίας δημιούργησε τό τρίτο εἶδος οὐσίας πού εἶναι ἡ ψυχή. Στήν συνέχεια ὁ Πλάτων ἀναφέρει ὅτι «τὴν τρίτην αὐτὴν οὐσίαν ὁ Θεός τὴν ἀνέμειξε μέ τίς ἄλλες δύο καί κατόπιν πῆρε: πρῶτα ἀπὸ τό ὅλο μείγμα ἓνα μέρος, δεύτερον πῆρε ἀπὸ τὴν πρώτη οὐσία διπλάσια ποσότητα, τρίτον ποσότητα ἓνα καί ἡμισυ τῆς δευτέρας καί τριπλάσια τῆς πρώτης, τέταρτον πῆρε ποσότητα διπλάσια τῆς δευτέρας...» καί συνεχίζει μέ ἓνα πολὺπλοκο σύστημα ἀναλογιῶν πού δέν εἶναι καθόλου εὐκόλο νά τό παρακολουθήσῃ κανεὶς.

Ὁ Rudolf Haase στήν μελέτη του «Πυθαγόρειος ἀρμονικὴ συμβολικὴ» ἀναφέρει τὰ ἐξῆς γιὰ τό ἐν λόγω ἐδάφιο τοῦ Πλάτωνος: «ἐκ τοῦ κειμένου αὐτοῦ ἔστῳ καί κατόπιν ἐπανειλημμένης ἀναγνώσεως τίποτε τό σαφές δέν εἶναι δυνατόν νά συναχθῇ. Γιά νά γίνῃ στήν πράξη κατανοητό, χρειάζεται λεπτολόγος ἐρμηνεία βῆμα πρὸς βῆμα. Ἄν ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν πρώτη φράση καί τό ἀναφερόμενο ὡς ἓνα μέρος, τό γράψουμε μέ τό ψηφίο 1 κ.ο.κ., τότε θά προκύψῃ ἡ ἀριθμητικὴ σειρά 1, 2, 3, 4, 8, 9, 27».

Ἀκολουθῶς ὁ Rudolf Haase μέ τὴν ἴδια συλλογιστικὴ μέ ὑπομονὴ ἀλλὰ καί ἀκρίβεια ἀναλύει ὅλες τίς ἀναφερόμενες στό κείμενο τοῦ Πλάτωνος ἀναλογίες καί καταλήγει σέ ὀκτώ ἀριθμούς οἱ ὁποῖοι μεταξύ τους ἔχουν τίς ἴδιες ἀκριβῶς ἀποστάσεις πού ἔχουν οἱ νότες τῆς ὀκτατονικῆς κλίμακος πού εἶναι οἱ ἐξῆς:

ΝΤΟ, ΡΕ, ΜΙ, ΦΑ, ΣΟΛ, ΛΑ, ΣΙ, ΝΤΟ

Ὁ Πυθαγόρειος Διδάσκαλος Σπυρίδων Νάγος ἀναφέρει ὅτι οἱ θεμελιωτικοὶ Νόμοι τῆς Φύσεως συνιστοῦν μία ἀλληλουχία μεταξύ τους καί συγκροτοῦν τὴν ἱερὴ δεκάδα, ἡ ὁποία κατὰ τὸν θεῖο Πυθαγόρα εἶναι ἱερὴ διότι σ' αὐτὴν συγκεντρώνονται τὰ δημιουργικά αἶτια καί οἱ θεμελιακοὶ τοῦ νόμοι. Οἱ νόμοι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἐξῆς ὀκτώ:

Μονάς δύο ἢ Δυάς, πού ἔχει ἐνεργητικούς παράγοντες τοὺς νόμους τῆς Κινήσεως καί τῆς Ζωῆς. Μονάς τρία ἢ Μονάς ἢ νόμος τῆς Ἐνεργείας. Μονάς τέσσερα ἢ νόμος τῆς Μορφῆς. Μονάς πέντε ἢ νόμος τῆς Ἐπιμειξίας. Μονάς ἕξι ἢ νόμος τῆς Ἐξελίξεως. Μονάς ἑπτὰ ἢ νόμος τῆς Ἀρμονίας.

Συνεπῶς οἱ νόμοι τῆς ἱερῆς δεκάδας εἶναι ὀκτώ, ὅσες καί οἱ νότες τῆς τονικῆς κλίμακος. Ἐπίσης ὁ Σ. Νάγος ἀναφέρει ὅτι στό κέντρο τῆς ψυχῆς παραμένουν μόνο οἱ ἀληθεῖς ιδέες, δηλαδή αὐτές πού εἶναι ἐναρμονισμένες μέ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, διότι οἱ ιδέες εἶναι δυνάμεις τῆς ψυχῆς καί Νόμοι τῆς νοητικῆς πνευματικῆς φύσεως. Ἡ ψυχικὴ ἀτομικότητα γιὰ νά ἀποθεωθῇ πρέπει νά ἐκδηλώσῃ διαδοχικὰ αὐτό πού συνιστοῦν οἱ νόμοι τῆς ἱερῆς δεκάδας στό πνευματικὸ ἐπίπεδο.

Ὁ συγκεκρισμός τῶν ἀπόψεων ἀφ' ἑνός μέ τοῦ Haase, πού ἐρμηνεύει τό κείμενο τοῦ Πλάτωνος, καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ Νάγου, πού ἀναφέρεται στό θέμα τῶν ιδεῶν καί τῆς ἐξελίξεως τῆς ψυχῆς, δημιουργεῖ τίς ἐξῆς σκέψεις:

Ἄν ἀντιστοιχίσουμε τίς ὀκτώ νότες τῆς τονικῆς κλίμακος μέ τοὺς ὀκτώ νόμους τῆς ἱερῆς δεκάδας, μποροῦμε νά θεωρήσουμε ὅτι ἡ ψυχή ἔχει ἐντὸς τῆς σέ δυναμικὴ κατάσταση τοὺς ὀκτώ νόμους τῆς ἱερῆς δεκάδας σάν ὀκτώ χορδές τονισμένες στήν τονικὴ κλίμακα. Ἐπίσης ἂν θεωρήσουμε τίς ἀληθεῖς ιδέες ὅτι ἀντιστοιχοῦν μέ τοὺς ὀκτώ νόμους τῆς τονικῆς κλίμακος τότε ἡ λειτουργία καί ἐξέλιξη τῆς ψυχῆς γίνεται ὡς ἐξῆς:

Ἡ ψυχὴ δέχεται μὲν ὅλες τίς ιδέες πού ἔρχονται ἀπὸ τὴν διάνοια ἀλλὰ κρατᾷ μόνο τίς ἀληθεῖς (αὐτές πού ἀντιστοιχοῦν στοὺς νόμους τῆς ἱερῆς δεκάδος). Αὐτές οἱ ἀληθεῖς ιδέες προκαλοῦν τὴν ἐκδήλωση τοῦ ἀντιστοιχοῦ νόμου στό κέντρο τῆς ψυχῆς (σάν τὴν διέγερση τῆς «χορδῆς» ἀπὸ τὴν ἰδιοσυχνότητά της), ὁ ὁποῖος (νόμος) ἐνῶ μέχρι τώρα ἦταν σέ δυναμικὴ κατάσταση, τώρα γίνεται ἐνεργός.

Μέ βάση τὰ προλεχθέντα ἐξηγεῖται ἡ λειτουργία τῶν τύπων τῆς συνειδήσεως, ὅπου γιὰ τὸν ἴδιο λόγο ἄλλοι αἰσθάνονται χαρά καί ἄλλοι λύπη. (Π.χ. ἂν κάποιος διαπράξῃ φόνον σέ κήρυξη βεντέτας θά αἰσθάνεται χαρά γιὰ τό ἐπίτευγμά του, ἐνῶ ἕνας ἄλλος θά αἰσθάνεται τύψεις συνειδήσεως.)

Ὁ ἄνθρωπος γιὰ νά δημιουργήσῃ ἀληθεῖς ιδέες πρέπει νά βελτιώσῃ τὴν ψυχικὴ του κατάσταση καί νά ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ πάθη ἐκεῖνα πού τοῦ δημιούργησε ἡ μὴ φυσικὴ του ζωὴ καί τό σκοτεινὸ περιβάλλον στό ὁποῖο ζεῖ. Οἱ μεμνημένοι στίς ἀλήθειες τῆς φύσεως ὀφείλουν νά γνωρίζουν ὅτι κανένας δέν κατόρθωσε νά ὑπερβῇ τὰ ὄρια πού χωρίζουν τὴν ἀγνή πνευματικὴ φύση ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη χωρίς νά ἀποκαθαρθῇ ἀπὸ τὰ πάθη του. Ὁ ἀποκαθαρμὸς ἀπὸ τὰ πάθη τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως θά ἀφήσῃ τὴν διάνοιά του ἐλεύθερη καί σέ βαθμὸ ὥστε νά διεισδύσῃ στίς ἐσωτερικὲς λειτουργίες τοῦ πνεύματός του ὁπότε ἀποκτᾷ ὁμαλὲς λειτουργίες καί σχέσεις μεταξύ τοῦ πνεύματός του καί τῆς ἐξωτερικῆς του διάνοιας (δηλαδή ἀποκτᾷ τὴν αὐτογνωσία) ὥστε νά ἔρχονται στήν διάνοιά του ὅλα τὰ γεγονότα καί οἱ λειτουργοῦντες νόμοι τοῦ πνεύματός του. Τότε στήν κατάσταση αὐτὴ τῆς αὐτογνωσίας ὁ σχηματισμός στήν διάνοιά του τῶν ιδεῶν ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν παραστάσεων βοηθεῖται ἀπὸ τό πνεῦμα του σέ βαθμὸ ὥστε οἱ ιδέες αὐτές νά ἔχουν διπλὸ ἀντικείμενο: α) ἐκεῖνο τῆς ἐξωτερικῆς ὕψους πού ἀποτελεῖ τὴν παράσταση στήν αἰσθησιακὴ ἀντίληψη καί β) ἐκεῖνο τῆς ἐσωτερικῆς ὕψους πού ἀποτελεῖ τὴν ἔννοια τῶν Νόμων μέ τοὺς ὁποίους γίνεται ἡ λειτουργία τοῦ πνεύματος καί οἱ σχέσεις του πρὸς τὴν ὀργανικὴ του φύση. Μέ τὸν τρόπο αὐτόν θά ἔχῃ τό πνεῦμα ὡς ἀντικείμενο ἐρεύνης τόσο τὴν ἐσωτερικὴ ὅσο καί τὴν ἐξωτερικὴ ὄψη ὅλων τῶν φαινομένων κάθε φύσεως.

Ὁ οὐσιαστικὸς ἀμύητος, πού ἀγνοεῖ τοὺς νόμους τῆς ἐσωτερικῆς ὕψους τῆς Φύσεως, δέν μπορεῖ νά γνωρίσῃ οὔτε τὸν σκοπὸ του οὔτε τὰ μέσα ἐκεῖνα μέ τὰ ὁποῖα πληροῦται αὐτός ὁ σκοπός.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος γνωρίσῃ τοὺς Νόμους τοῦ λειτουργοῦντος πνεύματος καί τὴν συνεργασία τους πρὸς τοὺς Νόμους τῆς λειτουργούσης ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅταν ἡ διάνοιά του ἔλθῃ σέ ἐπαφὴ πρὸς τὴν οὐσία τῆς ψυχῆς του, τότε τό πνεῦμα του καθίσταται αὐοσυνηδὴνη καί ὁ ἄνθρωπος δικαιούται νά ἰσχυρισθῇ ὅτι ἀπέκτησε τό «γνώθι σαυτόν». Ὁ σχηματισμός τῶν ιδεῶν τοῦ μύστου εἶναι διαφορετικὸς τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ιδεῶν τοῦ ἀμυήτου, διότι τοῦ μύστου στηρίζεται στίς ἐξωτερικὲς καί ἐσωτερικὲς λειτουργίες τῶν φαινομένων ἐνῶ τοῦ ἀμυήτου μόνον στίς ἐξωτερικὲς ἐκδηλώσεις τους. Τί πρέπει νά προσέχῃ ὁ μύστης ὥστε νά ἀναπτύξῃ ἀληθεῖς ιδέες; Ὁ μύστης δέν πρέπει νά παραμελῇ καμμία τῶν δύο πηγῶν γνώσεως διότι ἡ παραμέληση τῆς μιᾶς ἐξ αὐτῶν καθιστᾷ ἀνέφικτη τὴν ἐξακρίβωση τῆς ἀλήθειας. Ἡ μονομερὴς ἐξέταση τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης πηγῆς πρὸς ἀπόκτηση τῆς γνώσεως τῶν ἀληθειῶν τῆς φύσεως καί τοῦ πνεύματος τὸν προάγει ὀχι μόνον στόν σχηματισμὸ πεπληνημένων ιδεῶν ἀλλὰ ἐπὶ πλέον καί στήν δημιουργία δι' αὐτῶν πίστεως ἡ ὁποία λαμβάνει τὴν ἔννοια τοῦ πάθους.

(ἐκ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Σ. Νάγου)

Στυλιανὸς Τάκας

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ἡ θεωρία τῶν ιδεῶν

Λέγων ὁ Πλάτων «ιδέαν» δὲν ἐννοεῖ κάτι τὸ ὑποκειμενικόν. Εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν τὴν λέξιν ιδέα τὴν χρησιμοποιοῦμεν ὡς σημαίνουσιν μίαν ὑποκειμενικὴν ἀντίληψιν. Ὅταν λέγουμεν «αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἠθικὰς ιδέας» ἐννοοῦμεν ὅτι ἔχει μέσα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ὑποκειμενικὰς πινὰς ἀντιλήψεις, αἱ ὁποῖαι τὸν καθοδηγοῦν ὥστε νὰ συμπεριφέρεται ἠθικῶς. Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ «ιδεολογίας», ἐννοοῦμεν ἓν σύστημα ὑποκειμενικῶν ἀντιλήψεων καὶ δοξασίων. Ὅλοι αὐταὶ αἱ σημασίαι εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον πρὸς τὸ σημασιολογικὸν περιεχόμενον τοῦ πλατωνικοῦ ὅρου «ιδέα» καὶ «εἶδος» καὶ πρὸς τὴν ἐν γένει σημασίαν τὴν ὁποῖαν ἔχουν αἱ λέξεις αὗται εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν.

Λέγοντες εἶδος καὶ ιδέαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες νοοῦν κάτι τὸ ὁποῖον ἀποκαλύπτεται διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς ὁράσεως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον συλλαμβάνεται διὰ τῆς ὁράσεως. Εἰς τὴν νεωτέραν γλῶσσαν ἀντίστοιχοι λέξεις εἶναι ἡ «εἰδή» κατὰ τὸ «ιδεῖν». Ἡ τελευταία ἐκ τῶν δύο μνημονευθεισῶν λέξεων παράγεται ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον ἀπαρέμφατον τὸ «ιδεῖν». Ἡ πρώτη λοιπὸν σημασία τῆς λέξεως ἦτο τὸ διὰ τῆς ὁράσεως συλλαμβανόμενον θέαμα, ἡ μορφή. «Καλὸς τὴν ιδέαν» σημαίνει ὡραῖος κατὰ τὴν μορφήν. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως αἱ λέξεις ιδέα καὶ εἶδος ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ νὰ σημάνουν ὅχι μόνον τὴν εἰς τὴν αἴσθησιν προσιτὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσωτερικὴν μορφολογικὴν σύστασιν.

Ὅταν λέγουν οἱ Ἕλληνες ἱατροὶ ὅτι ὑπάρχουν «τέσσαρες ιδέαι τοῦ ὕγρου» δὲν ἀναφέρονται ἀπλῶς εἰς τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα, ἀλλὰ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ. Σημαίνουν ἀκόμη αἱ λέξεις αὗται καὶ τὸ γένος εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καταταχθῇ κάτι· «πολλαὶ ιδέαι νοσημάτων» σημαίνει πολλὰ γένη ἀσθενειῶν. Ἐπίσης σημαίνει ἡ λέξις ιδέα καὶ τὸν τρόπον, τὴν τεχντροπρίαν.

Ὁ Ἀριστοφάνης καυχᾶται ὅτι παρουσιάζει «ἐτέραν ὕμνων ιδέαν» (νέαν τεχντροπρίαν ὕμνων). Εἰς αὐτὴν τὴν παραδεδομένην σημασίαν λαμβάνει τὰς λέξεις ταύτας καὶ ὁ Πλάτων. Ἰδέα εἶναι δι' αὐ-

τὸν ἡ ὕψις ἦν παρέχει τὸ ὄν θεωρούμενον «διὰ λογισμῶν» διὰ τῶν «ὀμμάτων τῆς ψυχῆς». Ὡστε ιδέα καὶ ἄποψις οὐσίας εἶναι διὰ τὴν πλατωνικὴν ἀντίληψιν ταυτόσημοι ὅροι. Πρόκειται περὶ προοπτικῶν θεωρήσεων εἰς τὰς ὁποίας ἐμφανίζεται τὸ ὄν ὅπως εἶναι. Διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο νοπτόν, θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα:

Ὑποθέτομεν ὅτι ἀντικρύζει εἰς ἄνθρωπος ἀπέναντί του μίαν οἰκίαν. Δὲν εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ οἰκία μόνον ἓν σύνολον ὀπτικῶν αἰσθημάτων εἰς τὸν τρισδιάστατον κῶρον. Σύνολον ὀπτικῶν αἰσθημάτων λαμβάνει, ὅταν ἀντικρύξῃ τὴν οἰκίαν καὶ ἐν ζῶον. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως βλέπει καὶ κάτι περισσότερον ἀπὸ τὸ ζῶον. Κατανοεῖ ὅτι εἶναι ἄνθρωπινον κατασκευάσμα χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐνοίκησιν. Διὰ τῆς τοιαύτης νοπτικῆς πράξεως βλέπει τί εἶναι ἡ οἰκία, κατανοεῖ τὸ «τί ἐστὶ» ὅπως ἔλεγεν ὁ Σωκράτης. Ἡ ιδέα εἶναι μία πνευματικὴ ὄρασις τοῦ τί ἐστὶ, ἡ ὁποία μᾶς ἐμφανίζει ἀντιστοίχως μίαν ἀντικειμενικῶς ὑπάρχουσαν πραγματικότητα. Πρόκειται περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ὄντολογικοῦ πυρῆνος ὁ ὁποῖος ὑπάρχει εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ὄντων καὶ ὁ ὁποῖος ὄντολογικὸς πυρὴν εἶναι προσιτὸς εἰς τὸν πνευματικὸν ὀφθαλμόν. Μία τοιαύτη ἀντικειμενικὴ ἐκδοχὴ ἀπετέλεσε τὴν ἀφετηρίαν τῆς πλατωνικῆς ἀντιλήψεως.

Ἰδέαι εἶναι διὰ τὸν Πλάτωνα ὄντολογικαὶ ἀπόψεις τῆς πραγματικότητος διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται ὁρατὸν τὸ ὄντολογικὸν περιεχόμενον τῶν ὄντων. Εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ὅμως χρόνους ὁ φιλοσοφικὸς ὅρος ιδέα μετέπεσεν εἰς ὑποκειμενικὴν ἀντίληψιν. Ἡ τοιαύτη μετατροπὴ προῆλθεν ἐκ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι αἱ πλατωνικαὶ ιδέαι ὑπάρχουν εἰς τὴν θείαν νόσιν, ὡς ὑποδείγματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς δημιουργεῖ τὸν κόσμον. Ἡ παρεξήγησις αὕτη ἀφορμηθεῖσα ἀπὸ τὴν κοσμογονίαν ἦν περιγράφει εἰς τὸν «Τίμαιον» ἐγενικεύθη διὰ τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας. Αἱ ιδέαι ἐξεληφθῆσαν ὑπὸ τοῦ Ὁριγένους ὡς νοπτικὰ περιεχόμενα ὑφιστάμενα μέσα εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ: «Ἰδέα ιδεῶν σύστημα θεωρημάτων ἐν αὐτῷ», δηλαδὴ τῷ Λόγῳ. Ἐχασε συνεπῶς ὁ ὅρος ιδέα τὴν ἀντικειμενικὴν τοῦ σημασίαν καὶ μετέπεσεν εἰς τὴν ὑποκειμενικὴν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀνθρωπολογίαν ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, ἔφθασεν ἡ χριστιανικὴ φιλοσοφία εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχουν καὶ μέσα εἰς τὸ ἄνθρωπινον πνεῦμα ιδέαι ἀνάλογοι μὲ τὰς θείας ιδέας. Ὁ Καρτέσιος ἐχρησιμοποίησε τὸν ὅρον ιδέα εἰς ὑποκειμενικὴν σημασίαν καὶ ἔκτοτε ἐγενικεύθη ἡ εἰς ὑποκειμενικὴν ἐκδοχὴν χρῆσις του.

Ὁ Κάντιος ἔφερε καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐπικαιρότητα τὸν πλατωνικὸν τοῦτον ὅρον. Θεωρεῖ τὰς ιδέας ὡς «παραδειγματικά πρότυπα» μὴ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τίποτε τὸ πραγματικόν, ἀλλ' ὡς πλάσματα τοῦ λόγου, ἅτινα καθοδηγοῦν τὴν νόσιν διὰ νὰ ἐργάζεται μὲ συστηματικότητα καὶ συνέχειαν. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ καντιανισμοῦ ὁ ὅρος ιδέα καὶ ἰδεαλισμὸς ἔλαβον ὑποκειμενικὴν ἀπόχρωσιν. Ἰδέα θεωρεῖται ἐν διανοπτικὸν πλάσμα, μία ὑπόθεσις, ἥτις ἔχει μεθοδολογικὴν καὶ οὐκ ὄντολογικὴν ἀξίαν. Τὸ σύνολον τοιούτων ὑποθέσεων καλεῖται «ιδεολογία».

Λόγῳ τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης σημασιολογικῆς μετατροπῆς, περιεπλάκη τὸ ζήτημα τῆς ἀπὸ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως ἐρμηνείας τῆς πλατωνικῆς θεωρίας τῶν ιδεῶν καὶ ἐδημιουργήθη τεραστία φιλολογία κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα. Ἡ δὲ σχετικὴ ἀμφιλογία καὶ διαμάχη συνεχίζεται ἀκόμη καὶ σήμερον μεταξὺ τῶν φιλοσοφούντων.

Ὁ ἐγκυρότατος ἐκ τῶν ἱστορικῶν τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας. Ἐδ. Τσέλλερ, εἰς νεανικὴν του διατριβὴν, γραφεῖσαν κατὰ τὸ 1839, ἐρμήνευε τὰς πλατωνικὰς ιδέας ἀκολουθῶν τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Καντίου. Τὰς ἐθεώρει γενικοὺς νόμους τοὺς ὁποῖους ἀκολουθεῖ τὸ πνεῦμα διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἀντικειμενικὸν κόσμον. Καθοδηγουμένη δηλαδὴ ἡ ἀνθρωπίνη νόσις διὰ τῶν ιδεῶν, λέγει τί εἶναι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα. Ὁ Ἐρβартος, ἀκολουθῶν τὰς πραγματολογικὰς τάσεις τῆς φιλοσοφίας του, ἐθεώρει τὰς ιδέας ὡς ποιότητας τῶν ὄντων. Ὁ Σοπενχάουερ τὰς ἐθεώρει ὡς «βαθμίδας τῆς ἀντικειμενικοποιήσεως τῆς βουλήσεως», ὡς «ὑποδείγματα καὶ αἰώνιους μορφὰς τῶν ὄντων, μὴ εἰσερχομένας εἰς τὸν χρόνον καὶ κῶρον καὶ ἀνεπιδέκτους ἀλλαγῆς».

Ὁ Τσέλλερ, μεταβαλὼν ἄποψιν, εἰς νεωτέρας συγγραφάς του ὑπεστήριξεν ὅτι εἶναι «ἐννοιαί», τὰς ὁποίας θεωροῦμεν ἐχούσας ὑπόστασιν. Τὰς ἀφηρημένας ἐννοίας τὰς ὁποίας συνῆγε -λέγει ὁ Τσέλλερ- ὁ Σωκράτης διὰ τῆς ἀφαιρέσεως, τὰς ἐθεώρησεν ὁ Πλάτων ὡς ὄντα πραγματικῶς ὑφιστάμενα. Ἐδῶκε δηλαδὴ πραγματικὴν ὑπόστασιν εἰς λογικὰ πλάσματα.

Κατὰ τὸν 20ὸν αἰῶνα αἱ πλατωνικαὶ καὶ ιδέαι ἐρμηνεύθησαν συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς νεοκαντιανῆς φιλοσοφίας. Ὁ Νάτορπ τὰς θεωρεῖ ὡς «θέ-

σεις τῆς σκέψεως», ὡς «μεθοδικὰς ὑποθέσεις», διὰ τῶν ὁποίων ἡ νόσις σκέπτεται τὴν πραγματικότητα. Ὁ Ρίκερτ τὰς θεωρεῖ ὡς «μορφὰς μέσα εἰς τὰς ὁποίας τὸ ὑποκείμενον σκέπτεται ἐκ τῶν προτέρων τὰ περιεχόμενα, ἅτινα παρέχει εἰς αὐτὸ ἡ πραγματικότητα»· αἱ ιδέαι δὲν εἶναι πραγματικότητες ἀλλὰ ιδεῶδη πρὸς πραγματοποίησιν, τείνουν δὲ πρὸς πραγματοποίησιν διότι εἶναι θεωρητικαὶ ἀξίαι».

Ἀξιολογικὴν σημασίαν δίδει εἰς τὰς ιδέας καὶ ὁ Στέντσελ, σχετίζων ταύτας μὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ αγαθόν. Ἡ ἀναγεννηθεῖσα ἐσχάτως ὄντολογικὴ κατεύθυνσις ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀντίληψιν ὅτι αἱ πλατωνικαὶ ιδέαι δὲν πρέπει νὰ νοηθοῦν ὡς ἐστερνήμενα ὄντοπτος ἀξίαι καὶ ιδεῶδη πρὸς ἐμπραγμάτωσιν, ἀλλ' ὡς ιδεῶδεις ὄντοπτες. Κατὰ τὸν Νικολάι Χάρτμαν αἱ πλατωνικαὶ ιδέαι εἶναι τὸ «ὄντως ὄν» κατὰ μετοχὴν τοῦ ὁποῖου λαμβάνουν ὑπαρκτὴν οὐσιαστικότητα τὰ πραγματικὰ ἐμπειρικὰ ἀντικείμενα.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης συνοπτικῆς ἐπισκοπῆσεως καταφαίνεται ὅτι ἐπικρατεῖ διαφωνία εἰς τοὺς ἐρμηνευτὰς ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς σημασίας τὴν ὁποῖαν ἀπέδιδεν ὁ Πλάτων εἰς τὰς ιδέας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐκλέξωμεν μίαν σταθερὰν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἄποψιν.

Ἀπασαὶ αἱ ἐκτεθεῖσαι ἀντιλήψεις δύνανται νὰ ταξινομηθοῦν εἰς δύο ἀπόψεις, εἰς τὴν ρεαλιστικὴν (ἀντικειμενικὴν) ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν ἰδεαλιστικὴν (ὑποκειμενικὴν) ἀφ' ἑτέρου. Κατὰ τὴν ρεαλιστικὴν αἱ ιδέαι εἶναι τὰ ἐν τῇ φύσει ὑπάρχοντα αἰώνια πρότυπα κατὰ τὰ ὁποῖα ἔχουν κατασκευασθῇ τὰ φθαρτὰ ἐμπειρικὰ ὄντα. Ἀποτελοῦν τὸ μορφολογικὸν καὶ σταθερὸν μέρος τῆς πραγματικότητος, τὸν πυρῆνα τῶν ὄντων. Δι' αὐτὸ ὀνομάζονται ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος «καθ' αὐτὸ ὄντα, αἰεὶ ὄντα, ὄντως ὄντα καὶ παραδείγματα».

Κατὰ τὴν ἰδεαλιστικὴν ἄποψιν αἱ ιδέαι εἶναι ἀρχαὶ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ συνειδήσει ὑφιστάμεναι καὶ καθοδηγοῦσαι τὴν νόσιν κατὰ τὴν δημιουργίαν τῆς γνώσεως. Εἶναι κατὰ τὴν ἰδεαλιστικὴν ἄποψιν αἱ ιδέαι λόγοι ἐνυπάρχοντες μέσα εἰς τὴν ψυχὴν, οἵτινες τὴν βοηθοῦν διὰ νὰ εὕρῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ὑπάρχουν χωρία εἰς τοὺς πλατωνικοὺς διαλόγους, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ὅτι διὰ νὰ εὕρῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ διὰ νὰ πορισθῇ ἀληθινὴν γνώσιν ἡ

ψυχή, πρέπει να στραφῇ οὐκὶ πρὸς τὰ ὄντα, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἑαυτὸν της, νὰ περισυλλεγῇ εἰς ἑαυτὴν καὶ νὰ ἀναζητήσῃ μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν της τὴν ἀλήθειαν.

Εἰς τὸν «Φαίδωνα», 83 Α, γράφει ὁ Πλάτων ὅτι ἡ φιλοσοφία πείθει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποσύρῃται ἀπὸ τὴν διὰ τῶν αἰσθήσεων ἔρευναν: «Πείθουσα δὲ ἐκ τούτων μὲν ἀναχωρεῖν... αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν συλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι παρακελευομένη, πιστεῦειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἢ αὐτὴν αὐτῇ, ὅτι ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτήν, αὐτὸ καθ' αὐτό, τῶν ὄντων». [Προσπαθεῖ νὰ πείσῃ ἡ φιλοσοφία τὴν ψυχὴν νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ αὐτὰ (δηλαδὴ ἀπὸ τὴν διὰ τῶν αἰσθήσεων ἐξέτασιν τῶν ὄντων) καὶ τὴν προτρέπει νὰ περισυλλέγεται καὶ νὰ συμμαζεύεται μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν της καὶ νὰ μὴ ἔκῃ ἐμπιστοσύνην εἰς κανὲν ἄλλο ἀπολύτως, ἀλλὰ μόνον νὰ πιστεύῃ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ εἰς τὸν ἑαυτὸν της, ὡς πρὸς ὅτιδήποτε σκεφθῇ μόνῃ της, νοοῦσα τοῦτο ἀποκλειστικῶς ὡς ὃν αὐτὸ καθ' αὐτό].

Ἐπίσης εἰς τὸν αὐτὸν διάλογον, 99 Ε, λέγει ὁ Πλάτων διὰ τοῦ στόματος τοῦ Σωκράτους: «Ἔδοξε δὴ μοι χρῆναι εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν». (Κατέληξα εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἀφοῦ καταφύγω εἰς τοὺς λόγους, δι' ἐκείνων νὰ προσπαθῶ νὰ εὑρῶ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὄντων.) Εἶναι λοιπὸν φανερόν ὅτι εἰς τὰ πλάτωνικὰ κείμενα ὑπάρχουν χωρία στηρίζοντα καὶ τὴν ἀντικειμενικὴν καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ἄποψιν. Διὰ τοῦτο ἡ ἔρις τῶν ὑποστηρίζοντων ἑκατέραν τῶν ἀπόψεων ἐρμηνευτῶν ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται.

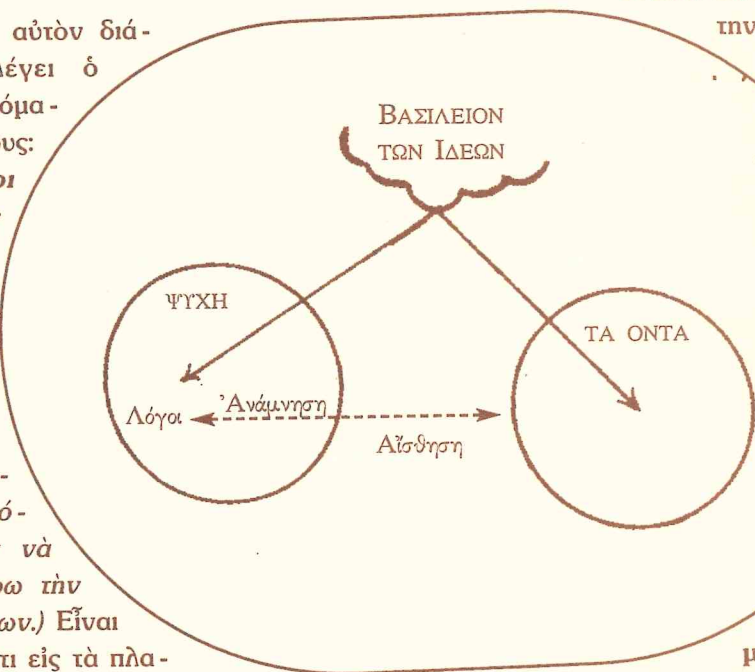
Ὁμιλῶν ὁ Πλάτων περὶ περισυλλογῆς τῆς ψυχῆς εἰς τὸν ἑαυτὸν της καὶ περὶ τῆς στροφῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς λόγους ἐννοεῖ τὴν ἀνάμνησιν. Ἐπανερχομένη ἡ ψυχὴ εἰς τὸν ἑαυτὸν της ἐνθυμεῖται καὶ πάλιν «ἀναμνησκέται» τὰς ιδέας τὰς ὁποίας

εἶχεν ἴδει κατὰ τὴν προϋπαρξίν της. Ἐχουσα δὲ ὡς μέτρον τὰς ιδέας κατανοεῖ τὰ ἐμπειρικὰ ὄντα, ἀφ' οὗ ταῦτα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἀπομνήματα ἀτελῆ τῶν ιδεῶν.

Εὐρισκόμενοι πρὸ τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν μίαν λύσιν, ἥτις νὰ ἴσταιται ὑπεράνω τῶν μονομερειῶν εἰς ἃς ὑποπίπτουν καὶ ἡ ὑποκειμενικὴ καὶ ἡ ἀντικειμενικὴ ἄποψις. Ὁ Νικολάι Χάρτιμαν ἠθέλησε νὰ ἐναρμονίσῃ καὶ τὰς δύο ἀποψεις, αἵτινες καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμεναι τυγχάνουν μονομερεῖς. Ἡ ἀντικειμενικὴ ἄποψις βλέπει τὰς ιδέας ὡς ὑπόδειγμα μόνον τῶν ὄντων καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς εἶναι αὗται συγχρόνως ὑποδείγματα εὐρισκόμενα ἐν τῇ ψυχῇ.

Ἡ ὑποκειμενικὴ ἄποψις θεωρεῖ τὰς ιδέας ὡς ὑποδείγματα εὐρισκόμενα ἐν τῇ ψυχῇ καὶ καθοδηγοῦντα αὐτὴν κατὰ τὴν κατανόησιν καὶ γνωρισμὸν τῶν ὄντων καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς εἶναι συγχρόνως καὶ ὑποδείγματα τῶν ὄντων. Διὰ νὰ ὑπερβῶμεν τὴν τοιαύτην μονομερείαν πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ὅτι ὁ Πλάτων ἔβλεπε τὸ βασίλειον τῶν ιδεῶν ἀπὸ δύο συγχρόνως ἀποψεων. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἦσαν δι' αὐτὸν αἱ ιδέαι ὀντότητες ἀποτελοῦσαι τὰ πρότυπα τῶν ὄντων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀντικείμενα μᾶς ἐσωτερικῆς ἐννόρασεως, ἥτις ὡς «ἀνάμνησις» ἀνυψώνει τὴν ψυχὴν μέχρι τῆς θέας αὐτῶν.

Ἐκ τῆς διφυοῦς ταύτης ἐνατενίσεως καθίσταται νοητὸν ὅτι τὸ βασίλειον τῶν ιδεῶν παρέχει τὴν διπλὴν ταύτην ἄποψιν. Ὑπάρχει ἔν ἀντικειμενικῶς ὑφιστάμενον βασίλειον τῶν ιδεῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρονται διὰ τῆς «μετοχῆς» τὰ ὄντα καὶ διὰ τῆς «ἀναμνήσεως» αἱ ψυχαί. Τὸ ἄνωθι διάγραμμα δύναται νὰ ἐξεικονίσῃ ἐποπτικῶς κατὰ ποῖον τρόπον τὸ βασίλειον τῶν ιδεῶν ὑπέρεκειται καὶ τῶν ιδεῶν καὶ τῆς ψυχῆς. Τὸ ἐν λόγῳ διάγραμμα ἔχει σχεδιασθῇ ὑπὸ τοῦ Νικ. Χάρτιμαν.

Αἱ ιδέαι κεῖνται, ὅπως λέγει ὁ Πλάτων, εἰς τὸν «ὑπερουράνιον τόπον». Τὰ ὄντα ἔχουν τὴν τάσιν νὰ λάβουν τὴν μορφήν τῶν ιδεῶν. Τὴν ἐξομοίωσιν ταύτην ὁ Πλάτων ὀνομάζει «μετοχὴν». Κάθε ὃν τείνει νὰ ἀποκτήσῃ ἰδανικὴν τελειότητα, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσῃ. Ὑπάρχει, π.χ., εἰς τὸν ὑπερουράνιον τόπον ἡ ιδέα τῆς ἰσότητος, δύο πράγματα ὅμως «ἀπολύτως ἴσα» δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν δεδομένον κόσμον. Διὰ τοῦτο αἱ ιδέαι ἐν σχέσει μὲ τὰ ὄντα ἐμφανίζονται ὡς ἰδανικὰ τέρματα καὶ ἀποκορυφώσεις τελειότητος, εἰς τὰς ὁποίας οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νὰ φθάσουν τὰ συγκεκριμένα ὄντα. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξουν, π.χ., εἰς τὸν δεδομένον γεωμετρικὸν κόσμον τῆς φύσεως ιδεώδους ἀκριβείας τρίγωνα ἢ κύκλοι, πάντοτε θὰ ἐμφανίζονται ἐν ποσὸν ἀτελείας. Ἡ ψυχὴ ἀφ' ἑτέρου ἀνοίγει μίαν ὁδὸν πρὸς τὰς ιδέας ὅταν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὰ δεδομένα τῆς αἰσθήσεως καὶ ὑφύται εἰς τὴν ἐννόρασιν τῆς ἀληθείας διὰ τῶν λόγων καὶ λογισμῶν. Ἐπιτελεῖ τότε ἡ ψυχὴ τὴν «ἀνάμνησιν».

Ἡ νεωτέρα φιλοσοφία δὲν δύναται νὰ παραγνωρίσῃ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ψυχὴ στρεφόμενη πρὸς τὸ ἐσωτερικόν της εὐρίσκει τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Κάντιος ὠμίλησε περὶ «γνώσεως ἐκ τῶν προτέρων». Ὑπάρχουν καὶ στοιχεῖα κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς δημιουργίας τῆς γνώσεως, λέγει ὁ Κάντιος, τὰ ὁποῖα δὲν προέρχονται ἐκ τοῦ ὕλικου τὸ ὁποῖον παρέχει ἡ αἴσθησις, ἀλλ' ἔχουν τὴν πηγὴν των εἰς τὸν λόγον, τὴν νόησιν καὶ τὴν ἐποπτείαν. Κατέχει ὁ ἄνθρωπος πρὸ πάσης ἐμπειρίας μίαν «ἐκ τῶν προτέρων» γνώσιν.

Μίαν τοιαύτην κατοχὴν γνώσεως ἀνεξαρτήτου ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας δέχεται καὶ ὁ Πλάτων, ὀνομάζει δὲ ταύτην «ἀνάμνησιν». Ἡ ψυχὴ πρὶν ἐκπέσῃ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς εἶχεν ἴδει τὰς ιδέας. Ἐπειδὴ δὲ τὰ σωματικὰ ὄντα ἔχουν κατασκευασθῇ σύμφωνα μὲ τὰ αἰώνια ταῦτα πρότυπα, ἡ αἴσθησις ὑπενθυμίζει εἰς τὴν ψυχὴν τὰ αἰώνια ἐκεῖνα ὑποδείγματα. Ἀλλὰ ὁ δεδομένος αἰσθητὸς κόσμος εἶναι ἀτελής καὶ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα θεώμενοι αὐτὸν νὰ ὑψωθῶμεν εἰς τὴν ἐννόρασιν τῶν ιδεῶν. Τὰ αἰσθητὰ ὄντα χρησιμεύουν ἀπλῶς ὡς ἐρεθίσματα, διὰ νὰ θέσουν εἰς ἐνέργειαν τὴν ἀναμνηστικὴν τῆς ψυχῆς ἰκανότητα. Συλλεγομένη ἡ ψυχὴ εἰς τὸν ἑαυτὸν της καὶ ἀπομακρυνόμενη ἀπὸ τὴν αἴσθησιν ὑφύται εἰς τὴν ἐννόρασιν τῶν ιδεῶν.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω σχήματος κατανοεῖται ἡ σχέση τῶν συγκεκριμένων αἰσθητῶν ὄντων πρὸς τὰς ιδέας.

Ἡ ὑπαρξὶς τῶν ιδεῶν ἐπηρεάζει τὴν ὑπαρξὶν τῶν ὄντων, διότι ταῦτα ἀντλοῦν τὴν μορφήν των ἐκ τῶν ιδεῶν. Οὕτω π.χ. εἰς τὸν κόσμον τῶν

συγκεκριμένων ὄντων ἰσχύουν αἱ μαθηματικαὶ ἀλήθειαι. Ὁ δεδομένος κόσμος ἔχει γεωμετρικὴν μορφήν. Δὲν ἰσχύει ὅμως καὶ τὸ ἀντίθετον.

Ἡ γεωμετρικὴ μορφή ὅφ' ἦν ὑφίσταται ὁ κόσμος δὲν εἶναι οὔτε ιδεώδης οὔτε μοναδική. Αἱ νεώτεροι γεωμετρίαι ἀπέδειξαν, π.χ., ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη κώρου, ὁ εὐκλείδειος, ὁ σφαιρικός, ὁ ἐλλειπτικός, θεωρούμενοι ὡς ιδεώδη ἀντικείμενα. Ὡστε ἡ ιδεώδης ὑπαρξὶς δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν συγκεκριμένην. Τὰ συγκεκριμένα ὄντα ἔχουν διπλὴν σχέσιν πρὸς τὴν ιδέαν. Ἀφ' ἑνὸς μὲν παρουσιάζουν ὁμοιότητα μετέχοντα εἰς τὰς ιδέας, ἀφ' ἑτέρου δὲ χωρίζονται ἀπὸ αὐτὰς λόγῳ τῆς ἀτελείας των. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διπλῆς ταύτης σχέσεως ὁμιλεῖ ὁ Πλάτων περὶ «μετοχῆς» καὶ «μεταλήψεως» τῶν ὄντων εἰς τὰς ιδέας καὶ περὶ «χωρισμοῦ» τούτων ἀπ' αὐτάς. Ἡ ιδέα κατὰ κάποιον τρόπον ἐμφανίζεται εἰς τὰ ὄντα, ἐκδηλώνει εἰς αὐτὰ μίαν «παρουσίαν». Ἀλλ' ἡ τοιαύτη παρουσία οὐδόλως δεσμεύει τὴν ιδέαν μέσα εἰς τὰ ὄντα.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης διεφώνησε μὲ τὸν Πλάτωνα. Ἐθεώρησεν ὡς ἀνεπαρκῆ τὴν περὶ μετοχῆς θεωρίαν καὶ εἶδεν εἰς τὴν περὶ χωρισμοῦ ἀντίληψιν σφάλμα. Ὁ Ἀριστοτέλης ἔχει τὴν γνώμην ὅτι τὸ ιδεώδες στοιχεῖον, τὸ «εἶδος», ἐνυπάρχει μέσα εἰς τὸ αἰσθητὸν.

Ἐφ' ὅσον τὸ εἶδος ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν τοῦ αἰσθητοῦ, εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης, ἂν δεχθῶμεν τὸν χωρισμόν, τὸ αἰσθητὸν θὰ μείνῃ χωρὶς οὐσίαν καὶ θὰ μηδενισθῇ. Δὲν διαφωνεῖ ὁ Σταγειρίτης ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξὶν τῶν ιδεῶν στοιχείων πρὸς τὸν Πλάτωνα, ἀλλὰ εἶναι περισσότερον ἰδεοκράτης ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν του. Καταλύει τὸν χωρισμόν καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι τὰ ιδεώδη στοιχεῖα, τὰ εἶδη, ἐκδηλώνουν ἀμέσως τὴν παρουσίαν των εἰς τὰ αἰσθητὰ.

Συνοψίζοντες τὰ ἀνωτέρω ἀναπτυχθέντα, διαπιστοῦμεν ὅτι ὁ Πλάτων ἀπέδιδεν ὀντολογικὴν ὑπόστασιν εἰς τὰς ιδέας. Δὲν τὰς ἐθεώρει ὡς λογικὰ πλάσματα, ἀλλ' ὡς τὸν οὐσιαστικὸν πυρῆνα τῆς ὀντολογικῆς πραγματικότητος. Συγχρόνως τὰς νοεῖ καὶ ὡς πηγὰς γνώσεως καὶ δυνάμεως. Ἀποβλέπουσα εἰς αὐτὰς διὰ τῆς ἀναμνήσεως ἡ ψυχὴ γνωρίζει τὰ ὄντα, διότι ἀναγνωρίζει εἰς αὐτὰ τὰς εἰκόνας τῶν ιδεῶν. Ἐκ τῆς ἐννόρασεως δὲ τῶν ιδεῶν πορίζεται ἡ ψυχὴ τὴν ἠθικὴν δύναμιν τὴν ἀπαιτουμένην διὰ νὰ κατὰκτῇ τὴν ἀρετήν.

Ἡ κοινωνία τῶν ιδεῶν

Πορίζεται προσέτι ἐξ αὐτῶν καὶ τὰς περὶ τῶν ὄντων γνώσεις, δι' ὧν καθίσταται ἱκανὴ νὰ ἐπιδρᾷ ἀποτελεσματικῶς ἐπ' αὐτῶν.

Αἱ πλατωνικαὶ ιδέαι εἶναι συγχρόνως ἠθικὰ καὶ πρακτικὰ ιδεώδη καὶ κατευθυντήριοι γραμμαὶ ἐφ' ὧν κινουμένη ἡ σκέψις ἀποκτᾷ ἀντικειμενικὴν γνῶσιν. Ἐμπεριέχει ἡ πλατωνικὴ ιδέα συγχρόνως τὴν ἔννοιαν τῆς ὀντολογικῆς ὑφῆς (στρουκτούρ) τὴν ἔννοιαν τοῦ μεθοδολογικοῦ νόμου καὶ τοῦ κανονιστικοῦ ιδεώδους. Λόγῳ τῆς περιεκτικότητός της παρέσχεν, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, λαβὴν εἰς μονομερεῖς θεωρήσεις καὶ ἐρμηνείας. Ἐπὶ πλέον ὑπάρχει εἰς τὸν Πλάτωνα καὶ μία ἄλλη θεώρησις τοῦ βασιλείου τῶν ιδεῶν. Δύναται νὰ καταστῇ ἀντικείμενον ἡ ιδέα καὶ μαθηματικῆς θεωρήσεως.

Κατὰ τὴν ὑστερωτέραν περίοδον τῆς ζωῆς του ἡσυχολήθη ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης θεώρησιν τοῦ ιδεώδους κόσμου καὶ ὠμίλησε περὶ τῶν Ἰδεῶν-Ἀριθμῶν. Ἀλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου θὰ γίνῃ λόγος κατωτέρω. Ἐκὼν ὁ Πλάτων ὑπ' ὅψιν του τὰς ποικίλας ἀπόψεις ὑφ' ἃς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ιδέα, ἐκρησιμοποίησε ποικιλίαν διὰ τὴν δῆλωσίν των. Ἐκ τούτων αἱ σπουδαιότεραι εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

Ὀνοματικά ἐνδείξεις πρὸς δῆλωσιν τῶν ιδεῶν: *Ἰδέα, εἶδος, μορφή, οὐσία, φύσις, γένος, παράδειγμα, αἰτία, δύναμις, λόγος, ἀρετή, μονάς, ἐνάς.*

Ἀντωνυμικαὶ καὶ ρηματικαὶ ἐνδείξεις: *Τί ἐστί, αὐτὸ καθ' αὐτό, αὐτό, δ ἔστιν, αὐτοῦ δ ἔστιν ἐκάστου ἡ οὐσία, τὸ ὄν, τὸ ὄντως ὄν, τὸ εἶναι, τὸ ἐν ἐπὶ τῶν πολλῶν, τὸ πέρας, τὸ παντελῶς ὄν, τὸ γνωστόν.*

Ἐπίσης χρησιμοποιεῖ καὶ ἀφρημένα οὐσιαστικά, ἱππότης, (ιδέα τοῦ ἵππου), ἀνθρωπότης (ιδέα τοῦ ἀνθρώπου), καθὼς καὶ οὐσιαστικὰ εἰς ἐνικὸν μετὰ τοῦ ἄρθρου, ὁ ἵππος.

Πρὸς δῆλωσιν τῶν συγκεκριμένων ὄντων χρησιμοποιεῖ τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν οἱ ἵπποι, οἱ ἄνθρωποι (οἱ αἰσθητοὶ ἵπποι καὶ ἄνθρωποι) καθὼς καὶ τὰς ἐνδείξεις ὁμοιώματα, εἰδῶλα, μιμήσεις, τὸ γινόμενον καὶ ἀπολλύμενον, τὸ δοξαστόν.

Πρὸς δῆλωσιν τῆς σχέσεως αἰσθητῶν πρὸς τὰς ιδέας: μετοχή, μετάληψις, μέθεξις, μετέχειν, μεταλαμβάνειν.

Ἀφ' οὗ ὁ Πλάτων διεπίστωσε τὴν ὑπαρξιν τοῦ βασιλείου τῶν ιδεῶν, προεχώρησε εἰς εὐρυτέρας ἐρεῦνας. Ἔθεσε τὸ ζήτημα ἂν αἱ ιδέαι εὐρίσκωνται εἰς ἐπικοινωνίαν μεταξὺ των. Ὑπάρχει συστηματικὴ συνάφεια, ἐπικοινωνία καὶ τάξις μεταξὺ των ἢ ὑπάρχουν ἐν ἀκίνησίᾳ, χωρὶς νὰ ἔρχωνται εἰς ἐπικοινωνίαν; Τὸ τεθὲν πρόβλημα ἐνέχει ὑψίστην σπουδαιότητα. Ἄν ἐδέχετο ὁ Πλάτων ὅτι αἱ ιδέαι δὲν ἐπικοινωνοῦν πρὸς ἀλλήλας, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς ποικίλους συνδυασμοὺς τοὺς ὁποίους ἐμφανίζουν τὰ ὄντα πρὸς ἀλλήλα. Ἐκτὸς τούτου θὰ ἔπρεπε νὰ δεχθῇ καὶ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ κυνικοῦ Ἀντισθένης, ὅστις ἰσχυρίζετο ὅτι δὲν δύναται νὰ συνδυασθῇ ἐν ὑποκείμενον με ἐν κατηγορούμενον.

Ὅλα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχοντα ὄντα εἶναι ἀπομμήματα ιδεῶν. Ὑπάρχει ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ιδέα τοῦ ἀνθρώπου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ιδέα τοῦ κάλλους. Ἄν ἡ ιδέα τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔκῃ οὐδεμίαν ἐπικοινωνίαν με τὴν ιδέαν τοῦ κάλλους, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνδυασθῇ ἐν αἰσθητὸν ἀντίτυπον τῆς ιδέας ἀνθρώπου με ἐν αἰσθητὸν ἀντίτυπον τῆς ιδέας τοῦ κάλλους. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐκφωνήσωμεν τὴν πρότασιν: Αὐτὸς ἐδῶ ὁ συγκεκριμένος ἀνθρώπος Ἀλκιβιάδης εἶναι ὥραϊος. Ἐπειδὴ ὁ Ἀντισθένης ἐδέχετο μίαν τοιαύτην ἀκίνησίαν τῶν ιδεῶν, ἰσχυρίζετο ὅτι ὑπάρχουν μόνον ταυτολογικαὶ-ἀναλυτικαὶ κρίσεις καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξουν κρίσεις συνθετικαὶ ἀποδίδουσιν εἰς τὸ ὑποκείμενον μίαν ἐπὶ πλέον ιδιότητα, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνας, αἵτινες ἐμπεριέχονται εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑποκειμένου.

Ὁ Πλάτων ἐμελέτησε καὶ ἔλυσε τὸ σπουδαιότατον τοῦτο πρόβλημα, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Καντίου τεθεῖσαν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐρώτησιν: Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχουν συνθετικαὶ κρίσεις ἐκ τῶν προτέρων; Τὴν λύσιν τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος μᾶς τὴν δίδει ὁ Πλάτων εἰς τὸν διάλογόν του «Σοφιστής». Ἐκεῖ ὑποστηρίζει ὅτι μεταξὺ τῶν ιδεῶν ὑπάρχει ἐπικοινωνία καὶ ἱεραρχικὴ τάξις καθωρισμένη. Ἡ ἐπικοινωνία αὕτη δὲν εἶναι αὐθαίρετος, ἀλλὰ καθορίζεται ὑπὸ κανόνων. Ὅπως τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου συνδυάζονται ὑπὸ ὀρισμένων κανόνων διὰ νὰ ἀποτελέσουν τὰς λέξεις καὶ ὅπως οἱ ὀξεῖς καὶ βαρεῖς φθόγγοι συναρμόζονται κατὰ σταθεροὺς νόμους διὰ νὰ ἀποτελέσουν μελωδικὴν ἐνότητα, ὁμοίως ὑπάρχει καὶ προκειμένου περὶ τῶν ιδεῶν ὀρισμένη τάξις, ἥτις καθορίζει τὴν ἱεραρχίαν των καὶ τὴν ἐπικοινωνίαν των.

Αἱ ιδέαι ἔχουν «δύναμιν κοινωνίας», δύναται νὰ ἐπικοινωνήσουν μεταξὺ των (Πλ. «Σοφ.» 251 E) κατὰ σταθεροὺς κανόνας. Οὕτως ὅταν ἐξετάζωμεν τὰς ιδέας τοῦ ὄντος, τῆς κινήσεως καὶ τῆς στάσεως διαπιστώνομεν ὅτι ἐκάστη τῶν δύο τελευταίων (κίνησις καὶ στάσις) δύναται νὰ συνδυασθῇ με τὴν ιδέαν τοῦ ὄντος. Ὅταν λέγωμεν ὅτι ἡ κίνησις ὑπάρχει καὶ ὅτι ἡ στάσις (ἡρεμία) ὑπάρχει, δὲν κάμνομεν τίποτε ἄλλο παρὰ ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἡ ιδέα τοῦ ὄντος ἔρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν με τὴν ιδέαν τῆς κινήσεως καὶ τῆς στάσεως. Δὲν δύναται ὅμως αἱ ιδέαι τῆς κινήσεως καὶ τῆς στάσεως νὰ συνδυασθοῦν πρὸς ἀλλήλας. Δὲν εἶναι νοητὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ στάσις κινεῖται καὶ ὅτι ἡ κίνησις ἴσταται. Ὁ Πλάτων προσθέτει ὅτι ὑπάρχει καὶ ἰδιαίτερα ἐπιστήμη, ἥτις δύναται νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ ἀνεύρῃ τοὺς νόμους, οἱ ὅποιοι διέπουν τὸν συνδυασμὸν καὶ τὴν ἱεραρχικὴν κλιμάκωσιν τῶν ιδεῶν. Αὕτη εἶναι ἡ διαλεκτικὴ, ἥτις ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα νὰ ἀνεύρῃ ποῖα εἶναι τὰ γένη εἰς τὰ ὅποια κατατάσσονται αἱ ιδέαι καὶ ποῖα εἶναι ἡ ἱεραρχικὴ των σχέσις. Εἰς τὸν «Σοφιστήν» διὰ τῆς διαλεκτικῆς διερευνήσεως ἀνακαλύπτεται ὅτι ὑπάρχουν πέντε ἀνώτατα ὀντολογικὰ γένη, ὀντολογικαὶ κατηγορίαι ὅπως λέγομεν εἰς τὴν σύγχρονον φιλοσοφικὴν ὀρολογίαν, ἡ οὐσία, ἡ ταυτότης, ἡ στάσις, ἡ κίνησις καὶ ἡ διαφορὰ (τὸ ἕτερον, θάτερον).

Ὑπ' αὐτὰς τὰς γενικωτάτας κατηγορίας ταξιθετοῦνται ἱεραρχικῶς αἱ κατώτεραι. Οἰαδήποτε ἐκ τῶν ιδεῶν πρέπει νὰ ἀποτελῇ ταυτότητα με τὸν ἑαυτὸν της, ἐν σχέσει ὅμως με τὰς ἄλλας ιδέας ἀποτελεῖ ἑτερότητα. Ὡστε ἐκάστη τῶν ιδεῶν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ταυτοχρόνως ἐν ἀναφορᾷ μὲν πρὸς τὸν ἑαυτὸν της ὡς ὄν ἐν ἀναφορᾷ δὲ πρὸς τὰς ἄλλας ὡς μὴ ὄν «περὶ ἑκάστην ἄρα τῶν εἰδῶν πολὺ μὲν ἐστὶ τὸ ὄν, ἄπειρον δὲ πλήθει τὸ μὴ ὄν» (ἐν σχέσει με ἐκάστην ιδέαν ὑπάρχει εἰς μέγα πλῆθος μὲν τὸ ὄν, εἰς ἄπειρον δὲ πλῆθος τὸ μὴ ὄν). Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη τοῦ Πλάτωνος ἐνέχει μεγάλην σημασίαν, διότι ἔλυσε τὸ μέγα ζήτημα περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ μὴ ὄντος.

Ὁ Παρμενίδης εἶχεν ἀρνηθῇ ἀνεπιφυλάκτως τὴν ὑπαρξιν τοῦ μὴ ὄντος. Ὁ Πλάτων ἔρχεται καὶ λέγει ὅτι τὸ μὴ ὄν ὑπάρχει, οὐκ εἰς ἀπόλυτον σημασίαν, ἀλλ' εἰς σχετικὴν. Πᾶν ὄν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ ἄλλα ὄντα δύναται νὰ νοηθῇ ὡς μὴ ὄν. Ὅταν λέγω, π.χ., ὁ ἀνθρώπος δὲν εἶναι ἵππος, ἐμφανίζεται ὁ ἀνθρώπος ὡς μὴ ὄν ἐν σχετικῇ σημασίᾳ ὡς πρὸς τὸν ἵππον, ὡς κάτι, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἵππος.

Εἰς τὸν «Σοφιστήν» καθορίζεται σαφῶς ἡ σχετικὴ αὕτη ὑπαρξις τοῦ μὴ ὄντος: «Ὅποταν τὸ μὴ ὄν λέγωμεν, οὐκ ἐναντίον τι λέγομεν τοῦ ὄντος,

ἀλλ' ἕτερον μόνον» (257 B). (Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ τοῦ μὴ ὄντος, δὲν ἐννοοῦμεν κάτι ἐξ ὁλοκλήρου ἀντίθετον πρὸς τὸ ὄν, ἀλλὰ κάτι τὸ ὁποῖον εἶναι διάφορον.)

Εἰς τὴν ὑψηλότεραν ἱεραρχικὴν βαθμίδα ὡς ὑψίστη κατηγορία ἴσταται ἡ ιδέα τοῦ ὄντος καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὸ τοποθετοῦνται τὰ κατώτερα εἶδη συστηματικῶς κατὰ κανόνα. Παραπλεύρως τοῦ ὄντος ἴστανται ὡσὰν σκιά τὸ μὴ ὄν ὡς ἀρχὴ τῆς διαφορᾶς καὶ ἑτερότητος.

Ἡ διαλεκτικὴ ἐπιστήμη δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἱεραρχικὴν σειρὰν καὶ συμπλοκὴν τῶν ιδεῶν ἀπὸ τῆς ὑψίστης μέχρι τῆς ἱεραρχικῶς κατωτάτης βαθμίδος. Εἰς τὸν αἰσθητὸν κόσμον ἀντίστοιχον τῆς κατωτάτης βαθμίδος εἶναι τὸ αἰσθητὸν εἶδος. Λέγων αἰσθητὸν εἶδος ἐννοεῖ ὁ Πλάτων τοὺς μορφολογικοὺς τύπους, εἰς τοὺς ὁποίους κατατάσσονται τὰ αἰσθητὰ συγκεκριμένα ὄντα ἀνθρώπος, μῦθος, ἵππος, χρυσὸς κ.λπ.

Ἡ μέθοδος, διὰ τῆς ὁποίας δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὸ ἰδεατὸν πλέγμα τῆς κοινωνίας τῶν ιδεῶν, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸν ὀντολογικὸν σύνδεσμον τῆς πραγματικότητος, εἶναι, κατὰ τὸν Πλάτωνα, ἡ διαίρεσις κατὰ γένη καὶ εἶδη, ἥτις ἀφορμωμένη ἀπὸ τὸ ὄν, φθάνει μέχρι τοῦ μὴ ὑποδιαιρουμένου περαιτέρω «ἀτμήτου αἰσθητοῦ εἶδους». Παραδείγματα ἐφαρμογῆς τῆς διαιρετικῆς ταύτης μεθόδου μᾶς δίδει ὁ πλατωνικὸς διάλογος «Σοφιστής», καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ὑστερότεροι διάλογοι. Ἐγκαινιάζων ὁ Πλάτων τὴν διαιρετικὴν μέθοδον, ἐδημιούργησεν ἄριστον μέσον ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης. Τὴν μέθοδον ταύτην δὲν ἐκρησιμοποίησε μόνον ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ τὴν χρησιμοποιοῦν καὶ σήμερον πᾶσαι αἱ μορφολογικαὶ καὶ περιγραφικαὶ ἐπιστήμαι.

Ἡ μεταφυσικὴ λοιπὸν θεωρία τῶν ιδεῶν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀθηναίου φιλοσόφου ἀπετέλεσεν ἀφειρητὴν διὰ νὰ ἀνακαλυφθῇ ἀποτελεσματικὴ ἐπιστημονικὴ μέθοδος διὰ τὴν διερεύνησιν τῆς συγκεκριμένης αἰσθητῆς πραγματικότητος. Ὁ Πλάτων δὲν εἶναι μόνον μέγας μεταφυσικὸς φιλόσοφος, ἀλλὰ καὶ ἔξοχος ἐπιστημολόγος καὶ λογικευόμενος.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

Η Ἑλληνική ἀρχαιότης, ὅπως εἶναι γνωστόν, ἔχει νά ἐπιδείξῃ ἄνδρες σέ ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, καί τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος. Ἄνδρες πού τοὺς διακρίνει στρατηγική ἱκανότης, πολιτική ἰδιοφυΐα, ἐξαιρετική ἀνδρεία, τόλμη καί φιλοπατρία. Ἄλλους πού διακρίνονται γιά τήν θαυμαστή καλλιτεχνική τους ἰδιοφυΐα καί ἔκφραση, πού καί σήμερα μέ θαυμασμό στεκόμεθα μπροστά στά ὑπέρχα καλλιτεχνήματά τους. Ἐπίσης, νομοθέτες, ἀθλητές μέ ἐξαιρετικές ἐπιδόσεις, ὅπως καί ἄλλους, μέ ἐξαιρετικές διανοητικές ἱκανότητες, καί εὐφυΐαν, φιλοσόφους, ρήτορες, συγγραφεῖς καί ἐπιστήμονας.

Ἀλλά ἐκεῖνο πού εἶναι ἀξιοπρόσεκτο γιά τήν ὠραία γωνιά αὐτῆς τῆς γῆς, τῆς ἡλιόλουστης χώρας μας, τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἡ βαθειά φιλοσοφική κατάρτιση, μέ τήν βαθυτέραν γνώση τῆς ἐσωτερικῆς φιλοσοφίας καί μυσταγωγικῆς ἐπιστήμης πολλῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὥστε νά ἀναδειχθοῦν Μύσται, θεῖοι Μυσταγωγοί καί Διδάσκαλοι τῆς ἀνθρωπότητος.

Σέ τέτοιο σημεῖο μάλιστα ἔφθασε ἡ λάμψη τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος, ὥστε νά χρησιμεύσῃ σάν φωτεινή πηγή, σάν ἀκτινοβόλος πνευματικός ἥλιος, πού μέ τίς λάμπεις του ἐφώτισε τήν ἀνθρωπότητα, καί ἡ φωτεινή πηγή τοῦ πλούτου τῶν γνώσεων, ἔκανε τήν ἀνθρωπότητα νά ἀνανήψῃ ἀπό τό ζοφερό σκότος τοῦ Μεσαίωνα.

Ἀλλά ἂν ἡ ἀρχαία Ἑλλάς ἔχει νά ἐπιδείξῃ ἄνδρες, ἔχει νά ἐπιδείξῃ ἐξ ἴσου καί γυναῖκες ἀνδρεῖες, εὐφυεῖς, σοφές καί μορφωμένες, ὡς συγγραφεῖς, ποιήτριες, ἐπιστήμονες, φιλοσόφους, διδασκάλους καί ἱέρειες, οἱ ὁποῖες δόξασαν τό φῶλο τους καί ἡ συμβολή τους προσέφερε πολλά στήν κοινωνική πρόοδο, στήν οἰκονομία, στήν πατρίδα καί στήν ἐξέλιξη.

Δέν θά ἀναφέρουμε ἐδῶ τίς ποιήτριες, διότι αὐτό δέν ἀφορᾷ τό θέμα μας, ἀλλά τίς γυναῖκες πού ἀσχολήθηκαν μέ τήν φιλοσοφία, τήν ψυχική ἀγωγή καί τήν ἐκπαίδευση.

Ἡ ἱστορία εὐτυχῶς, μᾶς διέσωσε μερικά ὀνόματα ἀπό τίς ἔνδοξες αὐτές γυναῖκες, οἱ ὁποῖες ἀνῆκαν σέ διάφορες ἐποχές, ὅπως καί σέ διάφορες φιλοσοφικές σχολές τῆς ἀρχαιότητος.

Δυστυχῶς, δέν διεσώθησαν ἔργα τους, ἀλλά μαρτυρίες γι' αὐτές καί γιά τήν ἀξία τους, καθὼς καί γιά τά ἔργα τους, ἀπό μεγάλους ἀρχαίους συγγραφεῖς καί μερικά ἐπίσης ἀποσπάσματα ἀπό ἔργα τους καί ἀπό ἐπιστολές.

Σέ ὅλες τίς ἐποχές βεβαίως, ἡ δράση τῆς γυναίκας, πρωτίστως ἐθεωρεῖτο στόν οἶκόν της, τήν ἀνατροφήν τῶν παιδιῶν της, ὅπως καί σήμερα. Καί τοῦτο, γιά νά σκύψῃ στοργικά στήν ψυχήν τοῦ ἀναπτυσσομένου παιδιοῦ μέ ἀγάπην καί καλῶσύνην. Νά δώσῃ τήν σωστή κατεύθυνση, τήν σωστή διαπαιδαγώγηση στόν ἐκκολλαστόμενον νέον ἄνθρωπον. Ἀλλά γιά νά ἔχῃ τά καλύτερα ἀποτελέσματα, δέν εἶναι ἀρκετή μόνον ἡ μητρική στοργή, χρειάζεται αὐτή ἡ ἴδια (ἡ μητέρα), νά ἔχῃ διαπαιδαγωγηθῇ καταλλήλως, γιά τήν ἀντιμετώπιση κατά τόν σωστόν τρόπον, τῶν καθηκόντων της αὐτῶν καί γενικά, τῆς ζωῆς. Γι' αὐτό, στίς εὐπορες οἰκονομίες, ἡ Ἑλληνίδα ἐξεπαιδεύετο καί πολλές φορές μάλιστα στήν ὑψηλότερη παιδεία καί ἀγωγή καί ἀνάπτυξη τῆς γυναικείας προσωπικότητος καί ἠθικῆς ἀγωγῆς, στήν Μυστηριακή φιλοσοφία καί ἀγωγή. Γι' αὐτό, ἐγένοντο δεκτές στίς Μυστηριακές ὁργανώσεις, ἐξεπαιδεύοντο καταλλήλως καί ἐγένοντο μύστιδες-ἱέρειες καί ἱεροφάντιδες.

Στίς δωρικές καί αἰολικές ἰδίως πόλεις, ἡ Ἑλληνίδα ἀπελάμβανε μεγαλυτέρας ἐλευθερίας ἀπό τίς ἄλλες πόλεις τῆς Ἑλλάδος καί εἶχε πολλὰ πλὴν δράση. Στήν Σπάρτη, στήν Κρήτη καί σέ ἄλλες ἀκόμη πόλεις, ἡ σωματική ἀσκηση τῆς γυναίκας εἰσῆχθη πολύ ἐνῶρίς. Διότι, ἡ γυμναστική ἀσκηση τῆς γυναίκας, ὄχι μόνον κάνει ὠραία τά σώματα καί γερά, ἀλλά δίδει καί τήν ἱκανότητα πνευματικῆς ἰσχύος, διότι νοῦς ὑγίης, σέ σῶμα ὑγιές.

Ἡ μητέρα θά δώσῃ τήν δέουσα ἀγωγή στά παιδιά της, καί αὐτή θά συντελέσῃ νά γίνουν γενναῖοι, μεγάλοι, ἠθικοί καί ἐνάρετοι ἄνδρες, ὅπως ἐπίσης, χρηστές καί σεβαστές γυναῖκες. Πολλά μαθαίνουμε ἐξ ἄλλου καί ἀπό τά συγγράμματα τοῦ Πλουτάρχου, σχετικά μ' αὐτό τό θέμα, ὅπως τό «Λακαινῶν Ἀποφθέγματα» καί «Γυναικῶν Ἀρεταί», πού ἀναδεικνύει τίς ἡρώιδες τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν, τίς Σπαρτιάτισσες, τίς Θηβαῖες, τίς Ἀργεῖες, τίς Φωκιδιώτισσες καί ἄλλες. Ἀλλά καί εἰς τήν πολιτική οἱ γυναῖκες δέν ὑστέρησαν.

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει στό «Συμπόσιον τῶν ἐπτά σοφῶν» τήν Εὐμπτίν, τήν θυγατέρα τοῦ Ροδίου Κλεοβούλου, ἐνός ἐκ τῶν ἐπτά σοφῶν τῆς Ἑλλάδος. Διεκρίθησαν ἐπίσης στίς τέχνες, ὅπως στήν μουσική ἡ κιθαρωδὸς Γλαύκη, ἡ ὁποία ἤκμασε ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Στήν ζωγραφική, ἡ Ἀριστάρετη, ὅπως ἀναφέρει ὁ Πλίνιος καί ἡ Ἀλεξάνδρα, ὅπως ἀναφέρει ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, εἰς τοὺς Στρωματεῖς.

Ὁ Πλάτων, εἰς τό Ε' Βιβλίον τῆς Πολιτείας του, ὁμιλεῖ διά τήν ἀνατροφή τῶν γυναικῶν καί λέγει ὅτι «Καί τῶν ποιμνίων τήν φύλαξιν ὄχι μόνον στοὺς ἄρρενας κύνας ἀναθέτομεν, ἀλλὰ καί εἰς τοὺς θήλεις. Καί σὺ κυνὴν παραλαμβάνομεν καί τοὺς ἄρρενας καί τοὺς θήλεις κύνας μαζί».

Κατά τόν Πλάτωνα, πρέπει νά δίδεται καί στίς γυναῖκες μαζί μέ τήν σωματική ἀγωγή, ἠθική καί διανοητική τοιαύτη. Πρᾶγμα πού ἐγένετο στήν Κρήτη καί Σπάρτη, ὅπως ἀναφέρει ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος β', Ι, 12.

Ὁ Μουσώνιος, στωϊκὸς φιλόσοφος, στοὺς διττοὺς λόγους του λέγει, ὅτι οἱ γυναῖκες πρέπει νά φιλοσοφοῦν καί ὅτι οἱ θυγατέρες πρέπει νά ἐκπαιδεύονται ὅπως καί οἱ υἱοί (Ἀνθολογία Στοβαίου).

Προσέτι ἀναφέρει ὅτι καί οἱ ἄνδρες καί οἱ γυναῖκες, ἐπειδὴ ἔχουν τόν ἴδιον λόγον διὰ τοῦ ὁποίου διανοοῦνται, καί γνωρίζουν τά ἀγαθὰ καί τά κακά, τά καλὰ καί τά αἰσχρά, καί ἐπίσης τήν ὁρεξὴν γιά τήν ἀρετή, ὀφείλουν νά μετέχουν ἐξ ἴσου στήν ἐκπαίδευση καί νά ἐπιδιώκουν νά ἔχουν χρηστά ἦθη καί καλοὺς τρόπους.

Ὁ Πλούταρχος ἔγραψε σύγγραμμα «Ὅτι καί εἰς τὰς γυναῖκας παιδευτόν». Ὁ Ἀπολλώνιος ὁ στωϊκός, ἔγραψε βιβλίον ἐπιγραφόμενον «Ὅσαι γυναῖκες ἐφιλοσόφησαν», τό ὁποῖον δυστυχῶς, ἀπώλεσθη. Οἵανδήποτε λοιπὸν φιλοσοφικὴν σχολὴν καί ἂν ἐξετάσωμεν, πού εἶναι καί τά πρῶτα πανεπιστήμια, θά τίς βροῦμε ὄχι μόνον ἀπλῶς ὁπαδούς, ἀλλὰ καί γυναῖκες ἐμπνευσμένες, μεμνημένες, σοφές, μαθήτριες καί διδασκάλους.

Θά ἀναφέρω τά ὀνόματα μερικῶν ἀπ' αὐτές ἐκτός ἀπὸ τίς Πυθαγορίδες, τίς ὁποῖες θά ἐξετάσωμεν κατόπιν ἰδιαίτερως, καί ὅσον εἶναι δυνατόν καλύτερα ἀπὸ τά σωζόμενα στοιχεῖα, γιά νά ἀντιληφθῶμεν, ὅτι καί ἡ γυναῖκα τῆς ἀρχαιότητος ἠσχολεῖτο μέ τήν ἐπιστήμην καί τήν μελέτην, διεννοεῖτο, καί πολὺ βαθειά μάλιστα, σέ ὅλα τά θέματα τῆς φιλοσοφίας καί τῆς ἠθικῆς. Ἀπὸ τήν φωτεινὴν πλειάδα αὐτῶν τῶν γυναικῶν, θά ἀναφέρω τίς ἐξῆς:

Στὴν Σωκρατικὴ σχολήν, τήν Διοτίμα καί τήν Ἀσπασίαν.

Ἡ Διοτίμα, τὴν ὁποία ἀναφέρει ὁ Πλάτων στό «Συμπόσιον» ὡς διδάσκαλο τοῦ Σωκράτους, κατήγετο ἀπὸ τήν Μαντινεῖαν καί ἦτο ἱέρεια τοῦ Λυκίου Διός. Ἐχουν γράψῃ γι' αὐτὴν ὁ PESTION, ὁ SCHLEGEL καί ἄλλοι. Ὁ Πλάτων καί ὁ Σωκράτης τοποθετεῖ τὴν ἀρτιωτέραν γνώση στήν Διοτίμα, ἀναγνωρίζοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν γυναικεία νοημοσύνη καί ἀντίληψη, ὅταν ἡ γυναῖκα τύχῃ ἀνωτέρας μορφώσεως. Εἶναι τρόπον τινά, ὑπερμαχοὶ τῆς γυναικείας μορφώσεως καί ἀντιλήψεως.

Ἐκτός τῆς Διοτίμας, ὡς ἱερείας τοῦ Λυκίου Διός, ὁ Διογένης Λαέρτιος ἀναφέρει τὴν μεγάλην ἱέρεια τῶν Δελφῶν Θεμιστόκλειαν, ὁ δὲ λεξικογράφος Σουΐδας, τὴν Θεόκλεια. Ὁ Πυθαγόρειος Προφύριος, τὴν μεγάλην ἱέρειαν Ἀριστόκλειαν, ὡς καί ἄλλες περίφημες καί ἐμπνευσμένες γυναῖκες τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Ξενοφῶν, στό «Συμπόσιον» του ἀναφέρει ὅτι ὁ Σωκράτης λέγει τὰ ἐξῆς περίπου, ὅταν ὁμιλεῖ σχετικὰ μέ τὴν δεξιότητα τῆς ὀρχηστρίδος. «Καί ἐξ ἄλλων μὲν πολλῶν, ὧ ἄνδρες, καί ἐκ τῶν γυμνασμάτων τὰ ὁποῖα ἐκτελεῖ ἡ νεανίς, γίνεται φανερόν ὅτι ἡ γυναικεία φύσις μόνον κατὰ τὴν ἰσχύν εἶναι ὑποδεεστέρα τῆς τοῦ ἀνδρός, δύνανται δὲ καί αἱ γυναῖκες νά παρασκευάζονται εἰς πᾶν ἔργον».

Ἡ Ἀσπασία ἡ Μιλησία εἶναι ἡ εὐφυεστάτη καί ὠραιότατη σύζυγος τοῦ Περικλέους. Εἶναι ἡ γυναῖκα ἐκείνη στήν οἰκίαν τῆς ὁποίας συνθροίζοντο οἱ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καί τοὺς κατέπλησσε μέ τὴν εὐφυΐαν της, πού ἐδίδασκε τὸν Σωκράτη, πού ἔκαμε τὸν Περικλῆ νά μεγαλοουργήσῃ, καί τὴν ὁποίαν οἱ πολιτικοὶ τοῦ ἀντίπαλοι, τὴν ἐδυσφήμισαν.

Στὴν Πλατωνικὴ Σχολή, ἔχουμε διαπρεπεῖς μαθήτριες, τὴν Ἀξιοθέαν, ἀπὸ τὸν Φλοιοῦντα, τὴν Λαοσθένηαν, ἀπὸ τὴν Μαντινεῖαν, τὴν Ἀρίαν τὴν μεγαλυτέραν καί Ἀρίαν τὴν μικροτέραν.

Στὴν Κυνική Σχολή, περίφημος ὑπῆρξε ἡ Ἰππαρχία, ἡ ἀδελφὴ τοῦ φιλοσόφου Μπτροκλέους ἀπὸ τίς Θῆβες καί σύζυγος τοῦ Κυνικοῦ φιλοσόφου Κράτητος.

Στὴν Κυρναϊκὴ Σχολή, κόσμημα ὑπῆρξε ἡ σοφωτάτη καί σώφρων Ἀρήτη, θυγατέρα τοῦ Ἀριστίππου, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία ἐδίδασκε τὴν φιλοσοφία καί στόν υἱόν της Ἀρίστιππον.

Στήν Μεγαρική Σχολή, θαυμάσθησαν για την σοφία τους οι πέντε θυγατέρες του Διοδώρου, του διευθυντού της Σχολής. Η Άρχαία, η Μενεξένη, η Άρτεμυσία, η Θεόγνις και η Παντάκλεια για τις όποιες έγραψαν έπαινους, κατόπιν, ο Φίλων ο διδάσκαλος του φιλοσόφου Καρνεάδου. Καύχημα μεγάλο της Σχολής αυτής υπήρξε η Νικαρέτη από τα Μέγαρα, μαθήτρια του Στίλπωνος.

Στήν Έπικουρική Σχολή, υπήρξαν η Λεοντία, η Θεοφίλη και η Θεμίστα.

Στήν Νεοπλατωνική Σχολή, η Σωσιπάτρα η οποία υπήρξε μητέρα και διδάσκαλος του θεοσόφου Άντωνίνου, που δίδαξε στην Αίγυπτο, όπως αναφέρει ο Εύνάπιος, ιστορικός νεοπλατωνικός. Έζησε κατά τους χρόνους του Ίουλιανού και ήτο σύζυγος του φιλοσόφου Αϊδεσίου. Η Άσκληπυγεία η νεώτερα, θυγάτηρ του Πλουτάρχου, ο οποίος προΐστατο εις την Σχολήν των Άθηνων, στην οποίαν ήκουσεν μαθήματα ο φιλόσοφος Πρόκλος και η γνωστότατη και ένδοξος Ύπατία.

Η Ύπατία, ήτο θυγάτηρ του Θέωνος, ώραιότατη και σεμνή, προικισμένη με εξαιρετική ευφυΐα. Έδίδασκε την φιλοσοφία, τα μαθηματικά και άλλα μαθήματα στην Άλεξάνδρεια κατά τον Ε' μ.Χ. αιώνα. Από παντού, συνέρρεον μαθηταί για να την ακούσουν. Έδολοφονήθη οικτρώς, από τον χριστιανικόν όχλον της πόλεως εκείνης. Ο ποιητής Πολυλάς, σέ ένα επίγραμμά του, ώνόμασε αυτήν «Άχραντιον άστρον της σοφής παιδεύσεως», ο δέ ποιητής Παλαμής, μετέφρασεν στην ελληνική, σέ πολύ ώραίους στίχους, τό ποίημα του LECOND DE LISTE.

Θά αναφέρω τέλος, και τις έξης διά την επισημονική τους κατάρτιση. Στήν Ιατρική, την Άγνοδίκη, την Άσπασία την νεώτερα, την Όλυμπιάδα, την Παμφίλη, και την Βερενίκη, όπως αναφέρει και ο POESTION.

Στις Φυσικές επιστήμες και μαθηματικά, την Άγανίκη, την Νικοβούλη, την κόρην του Θουκυδίδου, την Θεοδώραν, Ίππώ, Ίστιαία, Θεοσέβεια και την προαναφερθείσα Ύπατία, η οποία διεκρίνετο διά την επισημονική της μόρφωση.

Τό αρχαιότερον όμως βασικό σύστημα, όπου εστηρίχθησαν όλα τα κατόπιν φιλοσοφικά συστήματα (έκτός των Όρφικών, που είναι αρχαιότερον και αλληλένδετον με τό Πυθαγόρειον), είναι τό «Πυθαγόρειον Σύστημα».

Περί αυτού, αναφέρει ο Διογένης ο Λαέρτιος ότι: «Μέχρι του Φιλολάου ούν ών γινώναι Πυθαγόρειον Δόγμα, ούτος δέ μόνος έξήνεγκε τά διαβόητα τρία βιβλία του ά ο Πλάτων απέστειλεν εκατόν μνών ώνηθήναι».

Έπίσης, ο Πορφύριος διετύπωσε την γνώμη ότι όλα τα φιλοσοφικά συστήματα στηρίζονται στην Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν, η οποία διευπώθη και συνεπληρώθη υπό του Δημοκρίτου. Λέγει δέ τα έξης: «Πρός δέ τούτοις τόν Πλάτωνα και Άριστοτέλην, Σπεύσιππον τε και Άριστόξενον και Ξενοκράτην, ως φασί οι Πυθαγόρειοι, τό μέν κάρπωμα έσφετερίσθησαν διά βραχείας έπισκευής». Δηλαδή, παραγεμίσθηκε και διαστρεβλώθηκε έν πολλοίς.

Έπειδή οι αρχαιότερες από τις φιλοσόφους γυναίκες, που είναι γνωστά τα όνόματά τους ιστορικώς, είναι οι Πυθαγορίδες και η Σχολή τους, είναι, άς πούμε, οι πρωτοπόροι στην γυναικεία φιλοσοφική μόρφωση και εκπαίδευση. Αυτές και η σχολή τους, διά τόν λόγον αυτόν, θά μās άπα-σκολήσουν κατά πρόωτον.

Σ. Ι.

ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
ΕΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΝΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΕΤΕ
ΕΝΑ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ
ΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΟ
ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΟΠΩΣ
ΔΙΑΔΩΣΕΤΕ ΑΥΤΟ
ΕΤΟΥΣ ΑΠΟΓΟΝΟΥΣ ΕΑΣ

ΚΑΘΕ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟ ΚΑΙ ΙΣΗΜΕΡΙΑ
ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΕΤΟΝ ΧΩΡΟ
ΤΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ
ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΟΥΝ
010.52.37.543 ΚΑΙ 010.75.12.156

ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΑΘΛΟΣ ΤΟΥ Κ. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΖΟΛΩΤΑ

Όμιλίες στις 26.9.1957 και 2.10.1957 στην Συνέλευση των Νομισματικού Ταμείου στην Ουάσιγκτον, όπου χρησιμοποίησε λέξεις με ελληνική ρίζα που έχουν πολιτογραφηθεί στην αγγλική γλώσσα. Όλες οι λέξεις είναι ελληνικές, εκτός από τα βοηθητικά ρήματα και τα συνδετικά.

INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND
DEVELOPMENT INTERNATIONAL MONETARY FUND

Twelfth Annual Meeting
Boards of Governors
Washington D.C.
Press Release No. 47
September 26, 1957

REMARKS BY THE HON. XENOPHON ZOLOTAS, GOVERNOR OF THE BANK OF GREECE AND GOVERNOR OF THE FUND FOR GREECE, AT THE CLOSING JOINT SESSION

I always wished to address this Assembly in Greek, but I realized that it would have been indeed Greek to all present in this room. I round out, however, that I could make my address in Greek which would still be English to everybody. With your permission, Mr. Chairman, I shall do it now, using with the exception of articles and preposition only Greek words.

Kyrie,

I eulogize the archons of the Panethnic Numismatic Thesaurus and the Oecumenical Trapeza for the orthodoxy of their axioms methods and policies, although there is an episode of cacophony of the Trapeza with Hellas.

With enthusiasm we dialogue and synagonize at the synods of our didymous Organizations in which polymorphous economic ideas and dogmas are analyzed and synthesized.

Our critical problems such as the numismatic plethora generate some agony and melancholy. This phenomenon is characteristic of our epoch. But, to my thesis, we have the dynamism to program therapeutic practices as a prophylaxis from chaos and catastrophe.

In parallel a panethnic unhypercritical economic synergy and harmonization in a democratic climate is basic.

I apologise for my eccentric monologue. I emphasize my eucharistia to you, Kyrie, to the eugenic and generous American Ethnos and the organizers and protagonists of this Amphictyony and the gastronomic symposia.

INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND
DEVELOPMENT

INTERNATIONAL MONETARY FUND
INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION

1959 Annual Meetings
Boards of Governors
Washington D.C.

Press Release No. 62
October 2, 1959

STATEMENT BY THE HON. XENOPHON ZOLOTAS, GOVERNOR OF THE BANK OF GREECE AND GOVERNOR OF THE FUND FOR GREECE, AT THE CLOSING JOINT SESSION

Kyrie,

It is Zeus' anathema on our epoch for the dynamism of our economies and the heresy of our economic methods and policies that we should agonize between the Scylla of numismatic plethora and the Charybdis of economic anaemia.

It is not my idiosyncrasy to be ironic or sarcastic but my diagnosis would be that politicians are rather cryptoplethorists.

Although they emphatically stigmatize numismatic plethora, they energize it through their tactics and practices.

Our policies should be based more on economic and less on political criteria.

Our gnomon has to be a metron between economic, strategic and philanthropic scopes. Political magic has always been antieconomic.

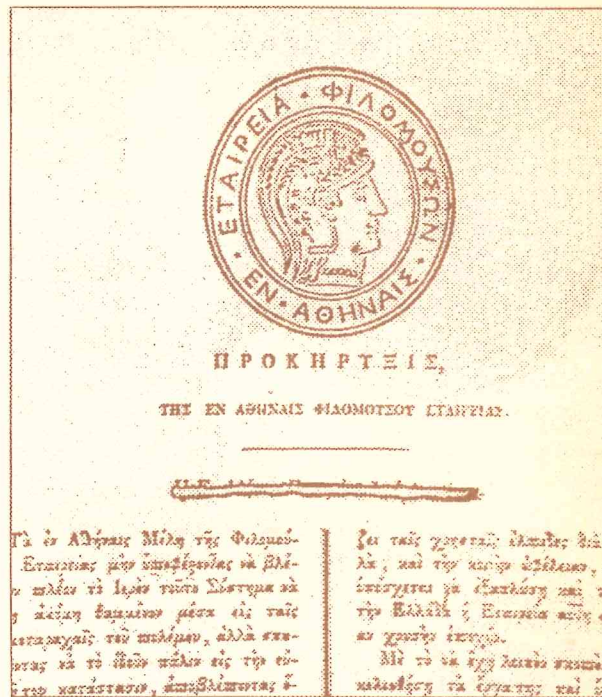
In an epoch characterized by monopolies, oligopolies, monopsonies monopolistic antagonism and polymorphous inelasticities, our policies have to be more orthologous. But this should not be metamorphosed into plethorophobia which is endemic among academic economists.

Numismatic symmetry should not hyperantagonize economic acme.

A greater harmonization between the practices of the economic and numismatic archons is basic.

Ἀνάμεσα στίς ἐμπορικές παροικίες τῶν Ἑλλήνων της διασποράς ιδιαίτερη θέση κατέχει ἡ ἑλληνική κοινότητα τῆς Ὁδησσοῦ. Σχεδόν ἀμέσως μετά τὴν ἱδρυση τῆς πόλεως, τὸ 1794, ἡ οἰκονομική καὶ εἰδικώτερα ἡ ἐμπορική της σημασία προκάλεσε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων πού δροῦσαν ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ ἐλλαδικοῦ χώρου. Ἀπὸ τίς πρῶτες δεκαετίες τοῦ 19ου αἰῶνος, ἑλληνικοὶ ἐμπορικοὶ οἱκοὶ ἐπηρέασαν καθοριστικά τὴν οἰκονομική ζωὴ τῆς πόλεως. Ἡ ἑλληνική κοινότητα τῆς Ὁδησσοῦ, τμήμα τῆς ἐμβρυακῆς τότε ἐθνικῆς ἀστικῆς τάξεως, συνέβαλε στὴν βελτίωση τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀνάμεσα στὸν ὑπόδουλο Ἑλληνισμό ἱδρύοντας καὶ συντηρῶντας σχολεῖα στὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ παράλληλα μετέφερε καὶ ἑλληνικά πολιτισμικά στοιχεῖα στίς νότιες περιοχές τῆς Ρωσίας. Ἡ παρουσία τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος στὴν πόλη αὐτὴ ὑπῆρξε καὶ ὁ κύριος παράγοντας πού ἐξηγεῖ γιατί ἀπὸ τὴν Ὁδησσὸ ξεκίνησε ἡ ὅλη προετοιμασία πού κατέληξε στὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Ἀσφαλῶς σημαντικό ρόλο ἔπαιξε ἡ δυνατότητα ἄμεσης καὶ εὐκόλης ἐπικοινωνίας μετὰ ἄλλα ἑλληνικά παροικιακά κέντρα στὰ Βαλκάνια, καθὼς καὶ τὸ γενικώτερα φιλικὸ πρὸς τὴν Ἑλλάδα κλίμα πού ἐπικρατοῦσε στὴν μεγάλη αὐτὴ χώρα τοῦ Βορρᾶ.

Στὴν Ὁδησσὸ ζοῦσαν καὶ ἐργάζονταν δύο ἀπὸ τοὺς κορυφαίους ἱδρυτές τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ὁ Νικόλαος Σκουφᾶς, πού καταγόταν ἀπὸ τὸ Κομπότι

Προκήρυξη τῆς Ἐταιρείας τῶν Φιλομούσων

τῆς Ἄρτας καὶ διατηροῦσε στὴν πόλη ἓνα μικρὸ καὶ στὰ πρόθυρα τῆς χρεοκοπίας ἐμπορικὸ κατάστημα, καὶ ὁ Ἐμμανουὴλ Ξάνθος, πού καταγόταν ἀπὸ τὴν Πάτμο καὶ ἦταν ὑπάλληλος στὸ κατάστημα τοῦ μεγάλου Βασίλη Ξένου. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1814 ἦλθε στὴν πόλη καὶ ὁ Ἀθανάσιος

Τὰ κέρνα ὁμοιώματα τῶν τριῶν Φιλικῶν στὸ μουσεῖο τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας στὴν Ὁδησσὸ

Τσακάλωφ, νέος 26 χρονῶν, πού ὥς τότε ζοῦσε στὸ Παρίσι καὶ ἦταν στέλεχος τῆς ὁργανώσεως Ἑλληνό-γλωσσων Ξενοδοχείων, ἡ ὁποία ἀνάμεσα στοὺς μυστικούς της στόχους εἶχε τάζει τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ἔθνους.

Σὲ ἓνα ταπεινὸ σπίτι τῆς Ὁδησσοῦ δόθηκε στίς 14 Σεπτεμβρίου 1814 ὁ βαρὺς ὅρκος τῶν Φιλικῶν. Δέν μᾶς εἶναι γνωστὸ πότε ἀκριβῶς καθιερώθηκε ἡ ὀνομασία Φιλικὴ Ἐταιρεία. Πιθανόν αὐτὸ νὰ ἐγίνετο στὸ διάστημα τῆς μακρᾶς παραμονῆς τοῦ Τσακάλωφ καὶ τοῦ Σκουφᾶ στὴν Μόσχα, με σκοπὸ τὸν προσεταιρισμὸ στὴν Ἐταιρεία τῶν πλούσιων ἐμπόρων τῆς ρωσικῆς αὐτῆς μεγαλοπόλεως. Γιά τὸν ἴδιο σκοπὸ ὁ Ξάνθος εἶχε πάει στὴν Κωνσταντινούπολη, γιά νὰ προσελκύσει στοὺς σκοποὺς τῆς Ἐταιρείας τοὺς Ἑλληνες μεγαλέμπορους πού ζοῦσαν στὴν ὀθωμανικὴ πρωτεύουσα.

Ἦδη ἀπὸ τὴν Ὁδησσὸ οἱ ἱδρυτές τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας εἶχαν ἀποφασίσει κατὰ τὴν μύηση τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων ὡς μελῶν τῆς Ἐταιρείας νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν μῦθο τῆς ἀόρατης Ἀρχῆς. Τῆς Ἀρχῆς τῆς ἄγνωστης γιά τοὺς πολλοὺς, με σκοπὸ νὰ διασκεδάσουν τίς ὑποψίες ὅσων πίστευαν ὅτι ἓνα σοβαρὸ ἐγχεῖρημα, ὅπως ἡ προετοιμασία μιᾶς ἐπανάστασεως, δέν ἔπρεπε νὰ ἀναληφθῇ ἀπὸ ἐμπόρους δευτέρας τάξεως, καὶ μάλιστα χρεοκοπημένους. Οἱ φόβοι αὐτοὶ ἀποδείχθηκαν βάσιμοι μετὰ κύρια ἐξάιρεση τοὺς ἀδελφούς Σέκερη. Οἱ πλούσιοι ἐμποροὶ, τόσο στὴν Μόσχα ὅσο καὶ στὴν Ὁδησσὸ, ἀνταποκρίθηκαν μᾶλλον ἀρνητικά. Ἡ ὁργανωτικὴ διάρθρωση τῆς Ἐταιρείας ἀκολούθησε ὡς ἓνα βαθμὸ τὴν μορφή τῶν συνωμοτικῶν ὁργανώσεων τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἀλλὰ ἐπίσης καὶ τοὺς κανονισμοὺς τῶν τεκτονικῶν στοῶν. Ὅπως σημειωθεῖ ἔδω ὅτι ὁ Ἐμμανουὴλ Ξάνθος ἦταν μέλος μασονικῆς στοᾶς. Ἐπίσης πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία εἶχε ἐπαφές μετὰ κύκλους προοδευτικῶν Ρώσων, ὅπως τὴν γνωστὴ ὁργάνωση τῶν Δεκεμβριστῶν, ἰδιαίτερα μετὰ τοὺς νότιους Δεκεμβριστές, καθὼς ἐπίσης εἶχε σχέσεις μετὰ κύκλους

Ἡ πινακίδα στὸ σπίτι ὅπου δόθηκε ὁ ὅρκος τῶν Φιλικῶν στὴν Ὁδησσὸ.

Ρώσων διανοομένων (ἡ πῶ γνοστή περίπτωση εἶναι τοῦ μεγάλου Ρώσου ποιητῆ Ἀλέξανδρου Πούσκιν).

Ἡ ὁργάνωση τῆς Ἐταιρείας εἶχε σχετικὰ ἀργοὺς ρυθμούς μέχρι τὸ 1818, χρονιά πού ἡ ἔδρα τῆς Ἐταιρείας μεταφέρθηκε ἀπὸ τὴν Ὁδησσὸ στὴν Κωνσταντινούπολη. Ἡ πρωτοβουλία ἀνῆκε στὸν Σκουφᾶ, ὁ ὁποῖος πέθανε μάλιστα ἐκεῖ λίγο

ἀργότερα, καὶ εἶχε ἐπιτυχία, παρά τοὺς προφανεῖς κινδύνους πού ἀντιμετώπιζαν οἱ Φιλικοί μέσα στὸ ἴδιο τὸ κέντρο τῆς ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ ἐπιβλητικὴ παρουσία πλούσιων ὁμογενῶν στὴν ὀθωμανικὴ πρωτεύουσα ἐξασφάλιζε τὴν ἀριθμητικὴ αὐξηση τῶν μελῶν τῆς Ἐταιρείας καὶ ἀκόμη τὴν ἐνίσχυση τῶν μετρίων, ἄλλωστε, οἰκονομικῶν τῆς Ἐταιρείας. Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ '21, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας εἶχε αὐξηθεῖ σημαντικά. Παράλληλα ἄρχισε καὶ ἡ προετοιμασία διαφόρων σχεδίων, τὰ ὁποία προέβλεπαν, ἐκτός ἀπὸ τὴν διπλωματικὴ ὑποστήριξη, καὶ τὴν συνεργασία σὲ στρατιωτικὸ καὶ πολιτικὸ ἐπίπεδο μετὰ ἄλλους βαλκανικοὺς λαοὺς. Οἱ ἐλπίδες αὐτὲς ὅμως διαψεύσθηκαν.

Ἐνα ἀπὸ τὰ βασικά προβλήματα τῶν Φιλικῶν ἦταν ἡ ἐξεύρεση τοῦ κατάλληλου ἀρχηγοῦ. Ἀρχικά ἡ προτίμηση στράφηκε πρὸς τὸν Ἰωάννη Καποδίστρια, τὸν ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν τοῦ Τσάρου. Ὁ Καποδίστριας, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἀρνήθηκε τὴν ἀρχηγία καὶ στάθηκε ἀντίθετος, λιγώτερο ὅμως κατηγορηματικά, στὴν ἰδέα τῆς ἐξεγέρσεως, τὴν ὁποία ἄλλωστε καὶ ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῖς θεωροῦσε πρόωρη. Μετὰ τὴν ἀρνηση τοῦ Καποδίστρια καὶ μετὰ τὴν ἀρνηση τοῦ Καραϊσκάκη, ἡ ἐπιλογή στράφηκε στὸν Ἀλέξανδρο Ὑψηλάντη, γόνου φαναριώτικης οἰκογένειας καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸ τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ.

Περὶ τίς ἀρχές τοῦ 1821 ἡ προετοιμασία τῆς ἐξεγέρσεως ἔφτασε στὸ ἀποκορύφωμα. Τέλος, στίς 21 Φεβρουαρίου τοῦ ἰδίου χρόνου, ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης διέσχισε τὰ σύνορα

Τὸ σπίτι, τώρα μουσεῖο, ὅπου στεγάστηκε ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία στὴν Ὁδησσὸ.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

υπό του Πυθαγορείου Διδασκάλου Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

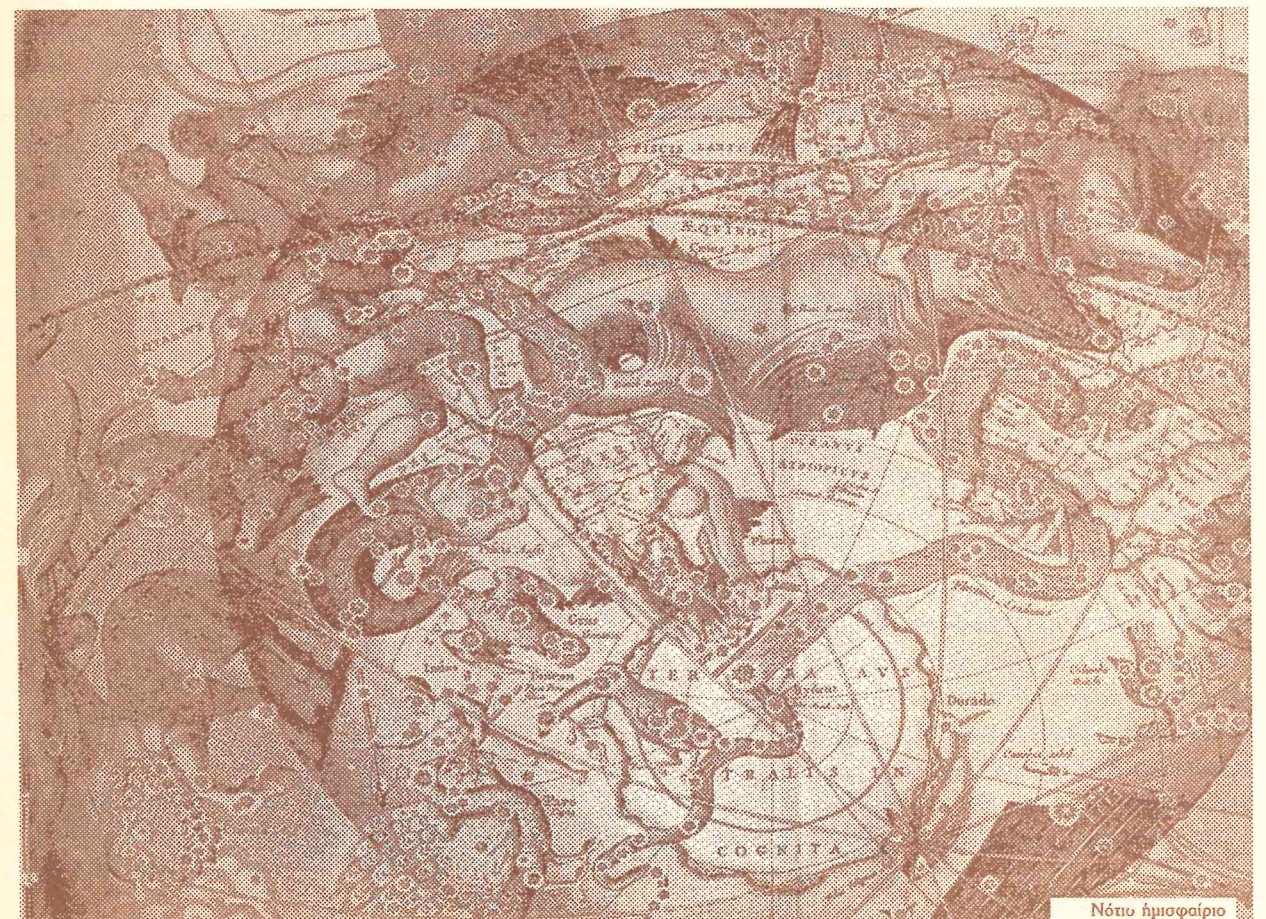
Η θετική επιστήμη δι' ειδικών ὀργάνων θέ-
τει σέ ἀνάλυση τήν ὑπόστασι πολλῶν
οὐσιῶν, τά στοιχεῖα δέ αὐτῶν ἀποτελοῦν
τά δόγματά της. Ἀλλά τό δικό μας δόγμα δέν εἶναι
δυνατόν νά ἀπορρέῃ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, διότι πι-
στεύουμε ὅτι ὅλες οἱ οὐσίαι τῆς Φύσεως ἀπο-
τελοῦν ἐξωτερική ὑπόστασι αὐτῆς, τῆς ὁποίας ἡ
αἰτία εἶναι κάποιος ἐνδότερος λόγος ὁ ὁποῖος δέν
δύναται νά προσπελασθῇ διὰ τῶν ὀργάνων τά
ὁποῖα ἡ θετική επιστήμη ἔχει ὡς ἐφόδια.

Ἐμεῖς φρονοῦμε ὅτι κάθε κίνηση τῆς Φύσεως
εἶναι ρυθμός ὁ ὁποῖος κανονίζει τήν δράση μιᾶς
δυνάμεως καί ὅτι ἡ δράσις αὐτῆς συντελεῖ σπου-
δαίως, ὥστε ἕκαστον τῶν ἀτόμων νά ἐκδηλῶνῃ
διάφορα φαινόμενα τῶν ὁποίων ἡ καθολική ἐξέτασις
μπορεῖ νά εἶναι κάποιο μαθηματικό μέσον. Δύναται
νά εἶναι μαθηματικό μέσον, διότι κάθε ὑποστατή
οὐσία τῆς Φύσεως ἔχει καί κάποια ἰδιαίτερη ρύθμισι
καί ἀποτελεῖ ὡς πρός τήν ἐκδήλωσι τῶν δυνάμεων
τῆς ἰδιάζοντα τρόπον ἑκάστη. Γιά νά εἰμεθα ὁμως βέ-
βαιοι ὅτι τά φαινόμενα τῆς Φύσεως ἀποτελοῦν

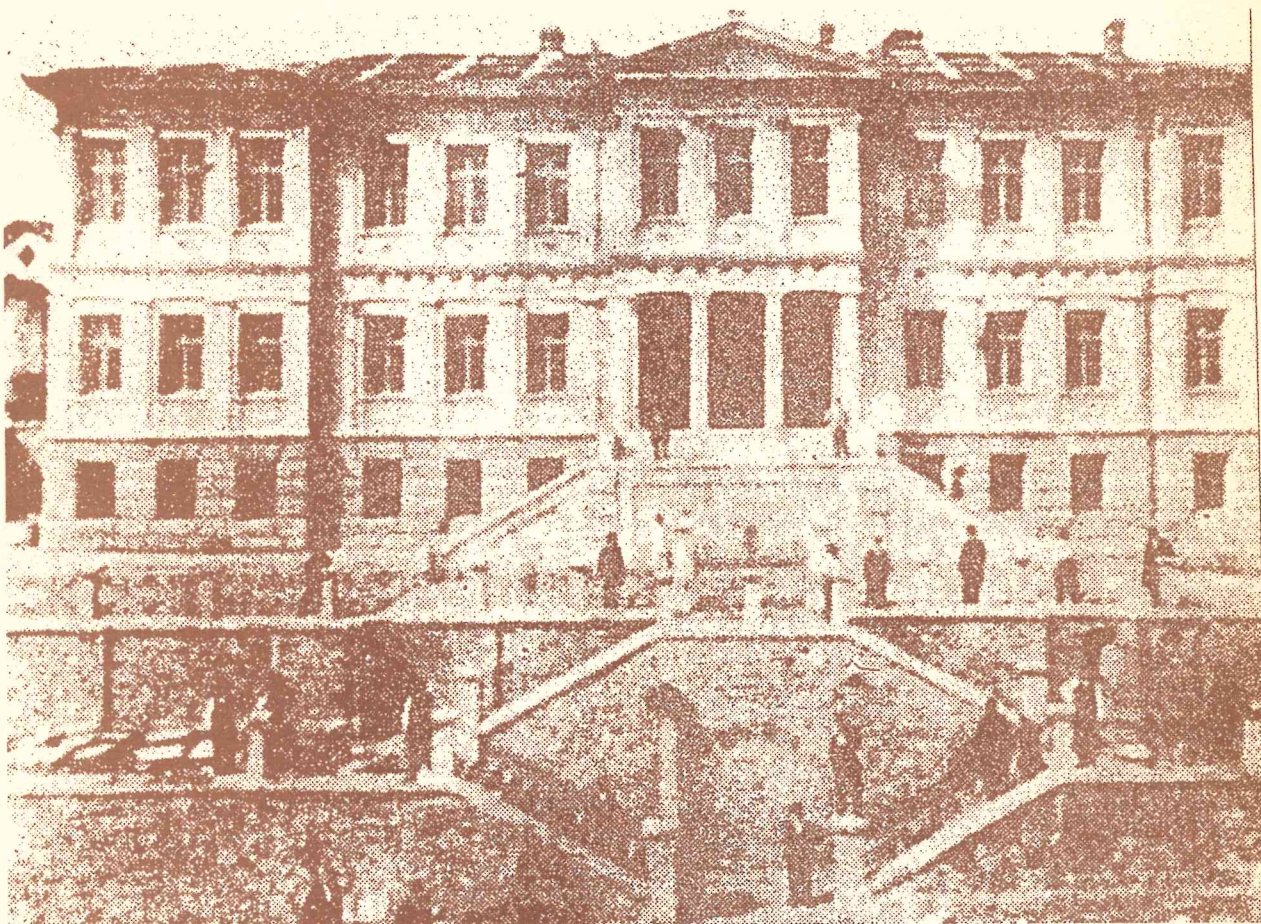
ἕκαστον ἰδιάζοντα τρόπον δράσεων, τοῦτο δυνάμεθα
νά τό ἴδωμεν ἐπὶ παντός ἀντικειμένου, τό ὁποῖο καί
σχῆμα καί μορφή ἰδιαίτερη τῶν ἄλλων ἀποτελεῖ.

Ὑπάρχουν ἀντικείμενα τά ὁποῖα ὅταν τεθοῦν σέ
δράση ἐν συνδυασμῷ ἔχουν ἀποτελέσματα πολὺ
διαφορετικά ἐκείνων τά ὁποῖα θά εἶχε ἕκαστον με-
μονωμένον καί διὰ τοῦτο ὁλόκληρος ἡ Φύσις εἶναι
μέν κάποιο σύνολο δρῶν πρός ἓνα σκοπό, ἀλλά τά
ἀποτελοῦντα αὐτήν μέρη ἔχουν ἕκαστον εἰδική ὑπη-
ρεσία τήν ὁποία τελεῖ ὠθοῦμενον ὁρμεμφύτως.

Οἱ ιδιότητες τῶν μερῶν τῶν ἀποτελούντων τήν
Φύση εἶναι ἀκριβῶς ὅ,τι ἀπαιτήθη νά ἀποτελέσῃ
τό Σύμπαν καί νά συντελέσῃ στήν ἁρμονία του.
Αὐτές λοιπόν οἱ ιδιότητες τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως
εἶναι ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες θεωροῦνται ἀπό ἡμᾶς στοι-
χεῖα καί βάσεις τῆς ἀστρολογικῆς ἐπιστήμης.
Αὐτές οἱ ιδιότητες ἀποτελοῦν τήν διάκριση τῶν
χαρακτήρων ἐκάστου, αὐτές ἀποτελοῦν τό ἰδιαίτερο
γνώρισμα τῆς μορφῆς ἐκάστου. Ἐάν αὐτές οἱ ιδιό-
τητες δέν εἶχαν διακεκριμένη δράσι καί ὀρισμένον
σκοπό, ὅλη ἡ Φύσις θά ἦταν ἓνα ἄμορφο καί ἀκα-

Νότιο ἡμισφαίριο

Τό Ἑλληνικό σχολεῖο τοῦ Γρηγορίου Μαρασλή στήν Ὁδὸς

ἀνάμεσα στήν Ρωσία καί τίς παραδουνάβιες
ἡγεμονίες καί λίγες ἡμέρες ἀργότερα στό Ἰάσιο,
μέ προκήρυξή του, κήρυξε καί ἐπίσημα τήν Ἑλλη-
νική Ἐπανάστασι.

Εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι ἡ Φιλική Ἐταιρεία κατὰ
τήν προετοιμασία τῆς ἐξεγέρσεως ἀπέφυγε νά
δώσει στόν ἀπελευθερωτικό ἀγῶνα τό ἀναμφι-
σβήτητο κοινωνικό του περιεχόμενο. Στίς διά-
φορες ἐπαναστατικές τῆς προκηρύξεις ἀπέφυγε
νά πάρει θέση στά καυτά ἐλληνικά προβλήματα,
στό κυριώτερο πρόβλημα πού ἦταν τό ἀγροτικό,
τό πρόβλημα δηλαδή τῆς ἰδιοκτησίας τῆς γῆς καί
τῆς διανομῆς τῆς στούς ἀκτήμονες ἀγωνιστές.

Τά αἶτια θά πρέπει νά ἀναζητηθοῦν στήν κοι-
νωνική ἀνωριμότητα τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, γε-
γονός εὐεξήγητο, καθὼς ἐπίσης καί στο γεγονός
ὅτι, ἂν ζητοῦσαν τήν ἐπιβολή κοινωνικῶν καί
οικονομικῶν μεταρρυθμίσεων, θά προκαλοῦσαν
τήν ἔντονη καί βέβαιη ἀντίδραση τῆς παραδοσια-
κῆς ἀρχουσας τάξεως τῶν γαιοκτημόνων, τό με-

γαλύτερο μέρος τῶν ὁποίων πῆρε ἀπρόθυμα μέ-
ρος στήν Ἐπανάστασι.

Ἡ ἀδυναμία τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας φαίνεται
ἐπίσης ἀπό τήν διαπίστωση ὅτι εὐθύς μετά τήν
ἐναρξη τοῦ ἀγῶνα τό πολιτικό της βάρος σχεδόν
ἐκμηδενίστηκε. Ἀκόμα ὁμως οἱ Φιλικοί ἔπρεπε νά
λάβουν ὑπ' ὄψη τους καί τόν ξένο παράγοντα.

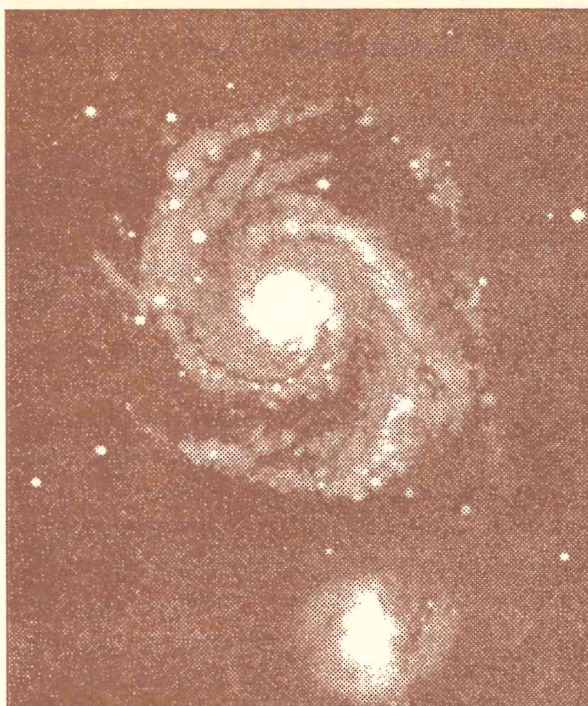
Μετά τό συνέδριο τῆς Βιέννης, τό 1815,
ὁποιαδήποτε ἀναταραχή στήν Εὐρώπη θά προ-
καλοῦσε τήν βέβαιη καί καταστροφική ἐπέμβαση
τῶν ἀντιδραστικῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας.
Κατά συνέπεια, κατὰ τήν κρίση τῆς ἡγεσίας τῶν
Φιλικῶν, ἡ Ἑλληνική Ἐπανάστασι ἔπρεπε νά
δείξει στήν Εὐρώπη ὅτι ἦταν ἓνα καθαρά ἐθνι-
κοαπελευθερωτικό κίνημα, πού στρεφόταν μόνο
ἐνάντια στόν ξένο δυνάστη καί ὄχι ἐνάντια στό
πολιτικό καί κοινωνικό κατεστημένο.

Δημήτριος Λουλές
Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων

τέργαστο σύνολο καί οὐδέν ἐξ αὐτῆς θά ἡδύνατο νά προκύψῃ. Ὡς εἴπομεν, ἐκάστη τῶν ιδιοτήτων ἀποτελεῖ ιδιαίτατο λόγο καί ὁ λόγος ἐκάστης ἀποτελεῖ εἰδικό ὄργανο τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς διὰ τῆς ὁποίας δύναται νά συντελεσθῇ ἐπίτευξις νοητικῆς ὑποστάσεως. Ἄνευ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς ἰδιαιζούσης εἰδικότητος τῶν ὀργάνων τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς καί ἄνευ τῆς αἰτίας ἡ ὁποία ὑπαγόρευσε τὴν σύστασίν της, σκότος ψηλαφητόν θά ἀποτελοῦσε τῆς ψυχῆς τοῦ Σύμπαντος τὴν ὑπόστασι.

Ἐν παρόδῳ, ἐπειδὴ εἶπον περὶ τῆς ψυχῆς τοῦ Σύμπαντος, ἐπιτρέψατε νά προσθέσω δύο λέξεις ἐκδηλῶν δι' αὐτῶν καί τὴν περὶ τῆς ψυχῆς τοῦ Σύμπαντος πίστι μου. Κατ' ἐμέ ψυχὴ τοῦ Σύμπαντος εἶναι τὸ σύνολο τῶν δρώντων ἐν αὐτῷ νόμων οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς εἰδικότητος τῶν παρασκευαζομένων ὑπὸ τῶν ἐκόντων ἰδιαίτεραν ἐνέργειαν ἐκάστης τῶν οὐσιῶν αὐτῶν μερῶν τοῦ ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ, ἀποτελοῦν τὴν ἀτομικὴ καὶ νοητικὴ τῆς ψυχῆς ὑπόστασι ἐκάστου. Ἡ κατάτμησις τῶν νόμων τῆς Φύσεως σέ διακεκριμένα ΕΓΩ ἀποτελεῖ τὴν ἐξωτερικὴν τους ἐμφάνισιν σέ ὄντα καί σέ αὐτὸ συνετέλεσε ἐκάστη εἰδικὴ οὐσία, διότι ἄλλη μὲν ἐξεδήλωσε τὸν ἑαυτῆς νόμον σέ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ ὑποκειμένου, ἄλλη δέ σέ ἐκεῖνο.

Ἡ περὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν πίστις μου ἀποτελεῖ εἰδικὴ εἰσαγωγή στίς ιδέες της καί διὰ τοῦτο ἐπανερχόμενος στό θέμα μου, λέγω ὅτι ἕκαστον μέρος τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς ἔχει ἐξαρτηθῇ ἐξ ὀρισμένης οὐσίας τοῦ Σύμπαντος. Καί ἐπειδὴ στό στερέωμα παρατηρεῖται πληθώρα οὐρανίων σωμάτων, ἡ ἀστρολογικὴ ἐπιστήμη, ἡ ἐπιστήμη τῆς ιδέας καί τῆς ἀποκρύφου μαθηματικῆς, πιστεύει ὅτι ἕκαστον τῶν σωμάτων αὐτῶν κατ' ἀναλο-

ΔΙΝΗ ΓΑΛΑΞΙΑ. ΤΑ ΑΣΤΡΑ ΜΠΑΙΝΟΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΒΡΑΧΙΟΝΕΣ ΤΗΣ ΣΠΕΙΡΑΣ

γία, ὥστε ἕκαστον αὐτῶν νά δύναται νά ἐπηρεάζῃ καί ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῶν ἄλλων, οὕτως ὥστε νά συντελῇται μία καθολικὴ ἀλληλεγγύη ἐπιρροῶν καί νά ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτῆς ὅλη ἡ ἁρμονία τῶν σωμάτων καί ἡ διαμόρφωσις τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκδηλουμένων ἀντικειμένων. Παλαιότερον εἶχον εἶπει ὅτι ἕκαστον τῶν ἀντικειμένων τῆς Γῆς ἐξηρητήθη ἐξ ὀρισμένης ἐπιδράσεως τῶν σωμάτων τοῦ Οὐρανοῦ.

Ὡς λοιπὸν τοῦτο συνέβη, συμβαίνει καί ὡς πρὸς τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀνθρωπότητα ἄτομα. Δηλαδή τὰ σώματα περὶ τῶν ὁποίων ὁμίλησα ἐπιδρῶν ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας κατὰ τὴν ἀναλογίαν τὴν ὁποία εἶχον ἐκ τῆς συστάσεώς τους καί κατὰ τὴν πλεονάζουσα οὐσία. Ἐάν λοιπὸν ἄτομον συλληφθῇ καί γεννηθῇ ὑπὸ τὴν ἐπιρροήν σώματος τοῦ ὁποίου ἡ οὐσία συντρέχει τὴν σύστασιν τῆς καρδιᾶς, τὸ ἄτομο αὐτὸ θά ῥέπῃ πρὸς τὰ αἰσθήματα τῆς καρδιᾶς καί καθόλου πρὸς τίς ὁρμές τῆς Φύσεως. Θά εἶναι εὐθύ, τὸ αἶσθημα καί τὸ μῖσος οὐδέποτε θά ἀποτελεῖ ἀντικείμενο τῆς σκέψεώς του. Ἐάν ἐπίσης ἐγεννήθη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν σώματος τοῦ ὁποίου ἡ οὐσία συντρέχει τὴν σύστασιν τῶν ὀφθαλ-

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΝΕΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΓΓΕΛΛΑΝΟΥ ΑΠΕΧΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΗ 112.000 ΕΤΗ ΦΩΤΟΣ

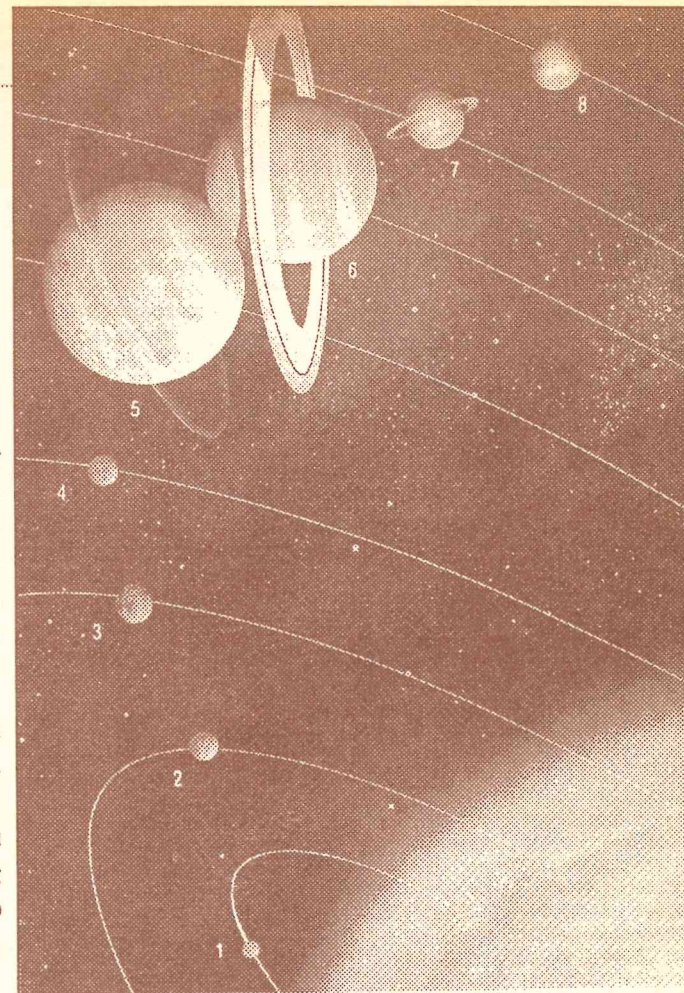
μῶν, ἡ παρατηρητικότης του θά εἶναι μεγάλη καί ἡ ὁξύτης τῆς ὁράσεώς του ἰσχυρά. Τοῦτο αὐτὸ θά συμβαίῃ καί διὰ ἄτομο τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη ὑπὸ τὴν ἐπιρροήν σώματος τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίδρασις συντρέχει τὴν σύστασιν τῆς γλώσσης, ὅτε ἡ εὐφράδεια θά εἶναι ἡ κυριαρχοῦσα ἰσχὺς του.

Πρέπει ὁμῶς νά προσθέσουμε ὅτι **στά Οὐράνια σώματα ὡς πρὸς τὰς ἐπιρροὰς ὑπάρχει κάποια ἀριθμητικὴ κατάταξις** τῆς ὁποίας ὁ τρόπος μπορεῖ νά ἐξευρεθῇ ἐάν γνωρίσουμε καλῶς τὸν τρόπο τῆς συστάσεως τῶν σωμάτων τοῦ Οὐρανοῦ τὸν ὁποῖον βεβαίως ἡ ἐπιστήμη τῶν Μάγων - ἀστρολόγων δέν ἀγνοεῖ. Ἡ κατάταξις κατὰ ἀριθμητικὴ σειρά τῶν Οὐρανίων σωμάτων καταδεικνύει τὴν σειρά τὴν ὁποία ἕκαστον τούτων ἔχον ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀναλόγως λοιπὸν τῆς σειρᾶς αὐτῆς τὰ διάφορα ἄτομα ἔχουν κατὰ δυναμικὴ ἐνέργεια τὰ ὄργανά τους. Καί ἂν μὲν ἐγεννήθημεν ὑπὸ τὴν ἐπιρροήν τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Λέοντος τοῦ ὁποίου εἰδικὴ σύστασις εἶναι ἡ φαιά οὐσία τοῦ ἐγκεφάλου, τοὺς ἀντίποδας τῆς ἀριθμητικῆς κατατάξεως θά ἔχουν οἱ ἀστερισμοὶ τοῦ Ὑδροχόου καί τῶν Ἰχθύων, τῶν ὁποίων εἰδικὴ σύστασις εἶναι τὰ ἄκρα τοῦ ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ.

Ἐάν κατὰ τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως ἑνὸς ἀτόμου συμπέσῃ νά κυριαρχῇ τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο ἄκρον τοῦ συντελοῦντος ἀστερισμοῦ νά παραχθῇ ἡ καρδιά του, τὸ ἄτομο τοῦτο δέν θά δυνηθῇ νά ζήσῃ ἐπὶ μακρόν. Ἀναλόγως τῆς σειρᾶς τῶν ἐπιρροῶν εὐρίσκονται σέ ἐμᾶς διατεθειμένες οἱ δυνάμεις οἱ συντρέχουσες στὴν δρᾶσιν τῶν ὁργανισμῶν μας. Καί ἂν μὲν ἔχουμε ἐν πλειονότητι τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων, τὰ πλησιέστερα αὐτῶν ὄργανα ἀποτελοῦν τὴν ἀναλογία τῆς κατὰ σειράν διαβαθμίσεως τῶν δυνάμεων τῶν ὁποίων αἰτία ὑπῆρξε ἡ ἐπιρροή τῶν Οὐρανίων σωμάτων, τῶν ἀλληλοδιαδόχων καί κατὰ σειράν ἐπηρεαζόντων ἐμᾶς.

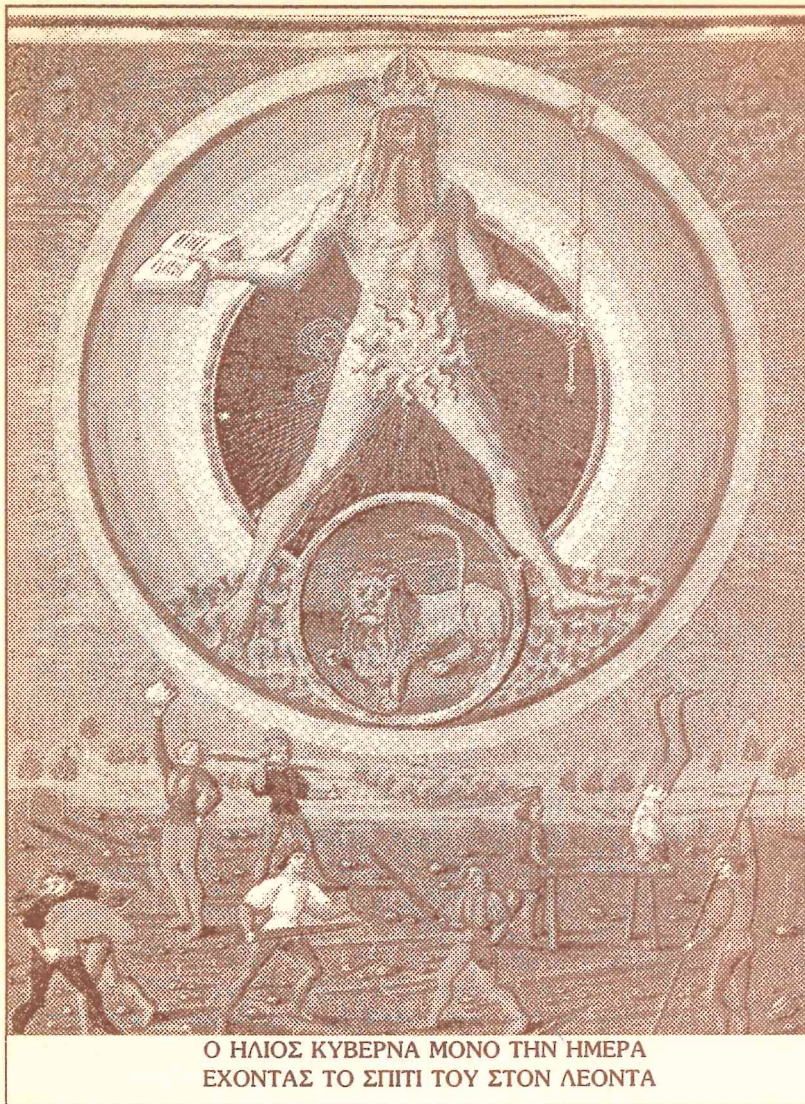
Ἡ ἀριθμητικὴ κατάταξις τῶν ἀστερισμῶν, ἡ εἰδικότης ἐκάστης αὐτῶν ἐπιρροῆς καί ὁ πίνακας ὁ ὁποῖος θά ἐμφαίῃ τὴν εἰδικὴ ὥρα κατὰ τὴν ὁποία ἕκαστος ἀστερισμὸς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς Γῆς, θά ἀπετέλῃ ἀληθῶς γνῶμονα, δυνάμενον νά μᾶς βεβαιοῖ σέ κάθε ὥρα τὴν πνευματικὴν, ἠθικὴν, ὁργανικὴν καί διανοητικὴν ὑπόστασιν ἐκάστου ἀνθρώπου ὡς ἐπίσης καί τὰ ἔτη ζωῆς του, ἐάν σέ αὐτὰ θέλαμε νά προσθέσουμε καί τὴν ἡμερομηνία, τὸ ἔτος καί τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως ἐκάστου, ὡς καί τὴν ὥραν τῆς συλλήψεως.

ΤΟ ΠΛΑΝΗΤΙΚΟ ΜΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑ

Πάντα δέ ὅσα ἀποτελοῦν ἀνεξιχνίαστο μυστήριον στὸν ἀνθρώπο, τότε, θά συνέτρεχαν στό νά ἀποτελοῦν γι' αὐτόν εἰδικὴ γνώση ἡ ὁποία θά συντελοῦσε ὥστε νά τὸν ὀδηγήσῃ ἐπὶ ἄλλων σπουδαίων φαινομένων τῆς Φύσεως τῶν ὁποίων ἡ γνώσις ἀναντηρήτως θά μπορούσε νά μεταβάλῃ τὸν ἀνθρώπο σέ θεό.

Ἐθίξα τὸ ζήτημα αὐτὸ κατὰ τὸ μέτρο τῶν δυνάμεων μου, ἀλλὰ γιὰ νά μπορῶ νά σᾶς μεταδώσω ὅλο τὸ δόγμα τῆς πίστεώς μου, πρέπει ἀκόμη νά σᾶς πῶ ὅτι κάθε ἀντικείμενο τῆς Φύσεως τοῦ ὁποίου ἡ σύστασις ἀπαίτησε εἰδικὴ ἐπιρροή οὐρανοῦ σώματος, ἀποτελεῖ καί εἶδος γνώσεως, ἡ ὁποία χειριζομένη κατὰ μέτρον ἐφικτόν ὑπ' ἡμῶν θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά παραγάγῃ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀληθῶς θά εἶχαν θεῖαν ἐνέργειαν. Βεβαίως, διότι θά ἐγνώριζαν τίς στιγμές κατὰ τίς ὁποῖες κυριαρχοῦν τὰ Οὐράνια σώματα ἐπὶ τῆς Γῆς, καί συνεπῶς ἐφ' ἡμῶν, καί θά ἐνίσχυαν τὰ ὄργανα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἰδικῶς συντρέχουν στὴν ἐκδήλωσιν τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, δι' ὀρισμένων ἀντικειμένων, ἴσα ἐκόντων δύναμιν ἐπιρροῆς πρὸς τὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα θά ἠθελαν νά ἐνισχύσουν. Καί τότε ὁ δυνάμενος νά χαρακτηρίζεται φυσικῶς ἀδύνατος τὸν νοῦν, τεχνικῶς θά καθίστατο ὑπέροχος (τὸν νοῦν).

Ο ΗΛΙΟΣ ΚΥΒΕΡΝΑ ΜΟΝΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ
ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΛΕΟΝΤΑ

ΙΔΕΟΟΕΑΤΡΟΝ

μείζον φῶς ἐπὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ θά συνέτρεχε ὥστε νά ἀναγεννηθῇ ἡ ἀνθρωπότης καὶ νά μεταπνέσῃ ἐπὶ ἄλλων ἐπιπέδων τὰ ὁποῖα θά τῆς παρείχαν μείζονα δύναμι γνώσεως ἐκ τῆς ὁποίας ἀναμφιβό- λως θά προέκυπτε κάποια ὑγίης κατάστα- σις, ἐξασφαλίζουσα τόν ἄνθρωπο ἀπό κάθε ἀποψι καὶ προάγουσα αὐτόν ἠθικῶς.

Τό ἐλληνικό Ἔθνος τοιαύτην εἶχεν ἀφειρηρία καὶ ἐάν δέν κατίσχυον οἱ ἀντί- θετες ἰδέες, ἀναγάγουσες τόν δόλο καὶ τὴν ἀπάτη σέ ἐπιστήμην διὰ τοῦ πολιτεύε- σθαι τοὺς ἀνθρώπους, ἡ Ἑλλάς θά ἦτο διαρκές σημεῖον ἐκ τοῦ ὁποίου πάντοτε θά ἔρρεε φῶς, φωτίζον τοὺς σκοτισμέ- νους πληθυσμούς τῆς Γῆς.

Οἱ γνώσεις οἱ προκύπτουσες ἐκ τῆς μα- θηματικῆς τῆς ἀστρολογίας ἐπιστήμης ἐπε- κτείνονται ἐπὶ πάσης παραγωγῆς εἴτε ἀν- θρώπων εἴτε ἀντικειμένων, ὥστε καὶ αὐτές οἱ πλουτοπαραγωγικὲς συνθήκες τῶν ἀν- θρώπων θά εἶχαν ἄλλην ὑπόστασι, ἂν ἡ σοφία τῶν Μάγων κατίσχυε ἐπὶ τῶν ἀνθρω- πίνων πραγμάτων, καὶ δέν ὑπάρχει κλάδος ἐπιστήμης ἐπὶ τοῦ ὁποίου νά μὴ δύνανται νά ποιήσουν ἐκπληξὶ τὰ ἀστρολογικὰ φαινόμε- να. Ἀλλὰ γιὰ νά συντελεσθῇ αὐτό πρέπει

τούς κλάδους τῆς ἐπιστήμης νά τοὺς διευθετοῦν ἄν- θρωποι σοβαρὰ ἀσχοληθέντες, πεπειραμένοι καὶ ἐνι- σχυμένοι μέ τέτοιες γνώσεις.

Ὅταν οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ ἀκολουθοῦσαν τοὺς Μάγους αὐτῶν, πρό παντός ἐπρόσεχαν σέ ὅ,τι αὐτοὶ μετέδιδαν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μεταδόσεων τούτων οἱ σοφοὶ κατήρτιζαν τίς χρονολογίες τους καὶ τὴν διαίρεσι τοῦ ἔτους κατὰ τρόπον δυνάμενον νά πληροῖ ὅλες τίς ἀνάγκες τῶν κοινωνιῶν τους.

Δυστυχῶς οἱ μεταγενέστεροι τούτων λαοί, οὐδέποτε ἠθέλησαν νά προσέξουν στίς ἐξω- τερικεύσεις αὐτές τῶν Μάγων καθὼς καὶ εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς διαφορᾶς ἡ ὁποία προ- κύπτει ἐκ τῆς μεταπτώσεως ἢ ὁπισθο- δρομήσεως, (ὡς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὀνομάζεται), τοῦ ἄξονος τῆς Γῆς ἐπὶ τοῦ σημείου τῶν δεσμῶν τῆς ἐκλειπτικῆς, καὶ δι' αὐτό ἔκτοτε οἱ ἀντίστοιχοι πρὸς τοὺς μῆνες Βασιλεῖται τοῦ Οὐρανοῦ ἄλλαξαν θέσεις καὶ τὰ ἀστρολογικὰ φαινόμενα πού δύσκολα δύνανται νά γνω- σθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος ἡμερο- λογίου.

Διότι διαρκῶς θά ἐνίσχυε αὐτόν διὰ δυνάμεως ἐπιρροῆς, ἐχοῦσης ἀκριβῶς αὐτόν τόν σκοπόν. Αὐ- τὸς ἀκριβῶς ὁ λόγος ὑπαγορεύει ὥστε ὁ ἄνθρωπος ὁ καταγινόμενος στήν ἔρευνα τῶν δυνάμεων τῆς Φύσεως νά μὴ λαμβάνη κάθε τροφή καὶ εἰς κάθε ὥρα, νά μὴ λαμβάνη καὶ χειρίζεται κάθε εἶδους ἀντικείμενο καὶ σέ κάθε ὥρα καὶ γι' αὐτό οἱ γνω- ρίζοντες αὐτὰ ἄνθρωποι παρήγαγαν φαινόμενα τὰ ὁποῖα οἱ ἀμαθεῖς ὑπέθεσαν ὅτι συντελεσθήσαν συνεργείᾳ δαιμόνων.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποία ἡ ἀνθρωπότης, ἡ εἰδικώτερον ὁ ἄνθρωπος, ἔχασε τὰ σημεῖα αὐτὰ τῆς γνώσεως τῆς Ἀστρολογίας, ἔπαυσε νά παράγῃ θαυ- μασιὰ φαινόμενα καὶ ἔπαυσε νά συντελεῖται ἀναγέν- νησις στίς ἀνθρώπινες ψυχές. Περιορισθείσης δέ τῆς ἀνθρωπότητος μόνο ἐπὶ τῆς τροχιάς τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, δέν καθίσταται γι' αὐτὴν δυνατόν νά γνωρίσῃ τί συντελεῖται ἐπέκεινα τοῦ νοητικοῦ αὐτῆς ὀρίζοντος. Θά διαγωνίζεται μόνον ἀμαθῶς καταναλί- σκουσα τίς δυνάμεις τῆς σέ πάθη τὰ ὁποῖα ἀποτε- λοῦν τόν τάφο τῆς ἰχύος τῆς. Ἐνῶ ὁμάδα ἀνθρώπων δρῶσα διαφορετικὰ καὶ ὄχι μόνο μέ τίς βάσεις τῆς θετικῆς ἐπιστήμης θά μπορούσε κάλλιστα νά ἐπικύσῃ

ΙΔΕΟΟΕΑΤΡΟΝ

Οἱ Μάγοι, ὅταν κατήρτισαν τό ἀστρολογικὸ τους ἔτος, γνώρι- ζαν τὴν προκύπτουσα αὐτὴν διαφορὰ καὶ ἀκόμα μάντευαν ὅτι αὐτὴ ἔχει προκύψει, ἀφ' ἑνός ἐκ τῆς μὴ ἐπαναφορᾶς ὁλοκλήρου τοῦ Ἡλιακοῦ συστήματος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεώς του, ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐκ τῶν ἀλλοιώσεων τῶν ἐπιφανειῶν τῆς Γῆς οἱ ὁποῖες προκαλοῦν ταλαν- τεύσεις ἀνεπαίσθητες τοῦ ἄξονός τῆς, λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μαγνητι- κῶν τῆς δυνάμεων, ἡ ὁποία συντελεῖ- ται ἐκ τῶν μεταβολῶν τούτων. Τό γεγονός αὐτό τῆς μεταπτώσεως τοῦ ἄξονος εἶναι φυσικόν καὶ δυνάμει αὐτοῦ ὁπισθοχωροῦν οἱ Βασιλεῖς τοῦ Οὐρανοῦ τοῦ Ἑαρος ἐπὶ τῶν σημείων τοῦ Χειμῶνος, προκαλοῦν διαφόρους ἐξωτερικεύσεις καὶ ἔτσι μεταβάλλον- ται καὶ οἱ μορφές τῶν ἐπιφανειῶν τῆς Γῆς. Σπουδαιότατα δέ ἐπιδρῶν στήν ἐξαφάνισι αὐτῶν καὶ τὴν δημιουργία ἄλλων οἱ ὁποῖες πρότερον δέν ὑπῆρχον. Γιὰ νά λάβετε πλήρη ἀντίληψι τοῦ πράγματος τούτου, θά σᾶς πῶ καὶ τὰ ἀκόλουθα.

Οἱ ἀρχαῖοι Μάγοι διαίρεσαν τό ἔτος σέ τέσσερις ἐποχές. Καὶ τοῦτο διότι φύσει παρουσιάζει τὴν διαφορὰ τῆς ἐποχῆς ἀπὸ ἐποχὴν κατὰ τοὺς τέσσερις σταθμούς τοῦ ἔτους οἱ ὁποῖοι προσδιορίζουν τὴν διαφορὰν τῆς ἀτμόσφαιρας καὶ τὴν ἐκδήλωσι τῶν διαφορῶν φαινομένων, δεύτερον δέ διότι ἡ Γῆ εὐρίσκεται ἐπὶ διαφορῶν σημείων εὐθυγραμμοῦ- σα μετὰ τοῦ Ἡλίου πρὸς διάφορα κέντρα τοῦ Οὐρανοῦ.

Τῆς ἐποχῆς αὐτῆς μπορούσαν νά τίς διαιρέσουν καὶ σέ περισσότερες, σέ ἑξὶ παραδείγματος χάριν. Δέν ἔπραξαν ὁμως αὐτό, διότι τίς τέσσερις καταστάσεις τῆς Γῆς, τῆς ὕλης δηλαδή, τίς ἐξήρτησαν ἐκ τῶν τεσσάρων αὐτῶν κέντρων τοῦ Οὐρανοῦ κύκλου.

Τὴν μὲν πρώτη τὴν ὀνόμασαν **ΓΗΝ** καὶ τὴν ἀπέ- δωσαν στήν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία φαίνεται ὅτι ὁ Ἡλῖος διέρχεται τοὺς Ζωδιακοὺς ἀστέρες **Ζυγοῦ, Σκορ- πιοῦ, Τοξότου.**

Τὴν δευτέραν, τὴν ὁποῖαν ὀνόμασαν **ΥΔΩΡ**, τὴν ἀπέδωσαν στήν ἐποχὴ τὴν ὁποία διέρχεται ὁ Ἡλῖος τοὺς Ζωδιακοὺς **Αἰγόκερω, Ὑδροχόου καὶ Ἰχθεῖς.**

Ο ΚΡΟΝΟΣ

Τὴν τρίτη, τὴν ὁποία ὀνόμασαν **ΑΕΡΑ** κατὰ τὴν ὁποία ὁ Ἡλῖος ἐξεπροσώπει τὴν ἀτμόσφαιρα, τὴν ἀπέδωσαν στήν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὁ Ἡλῖος διέρ- χεται τοὺς Ζωδιακοὺς ἀστέρες **Κριόν, Ταῦρον καὶ Διδύμους.**

Καὶ τὴν τετάρτην, τὴν ὁποῖαν ὀνόμασαν **Πῦρ** καὶ ἐξεπροσώπει τόν Οὐρανό, τὴν ἀπέδωσαν στήν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἥλιος διέρχεται τοὺς Ζωδιακοὺς **Καρκίνον, Λέοντα καὶ Παρθένον.**

Τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἐποχῶν Βασιλεῖς κυριάρχους ὄρισαν,

**τόν ΘΕΟΝ ΔΙΑ, τοῦ Πυρός καὶ Οὐρανοῦ
τὴν ΘΕΑΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ τῆς Ἀτμοσφαίρας
-Ἀέρος**

**τὴν ΘΕΑΝ ΗΡΑ τοῦ Ὑδατος
τόν ΘΕΟΝ ΑΡΗ τῆς Γῆς**

Οἱ τέσσερις αὐτοὶ Οὐράνιοι Βασιλεῖς ἀνταπο- κρίνονται πρὸς τίς τέσσερις καταστάσεις τῆς ὕλης καὶ εἶναι κυριάρχοι τῶν τεσσάρων στοιχείων.

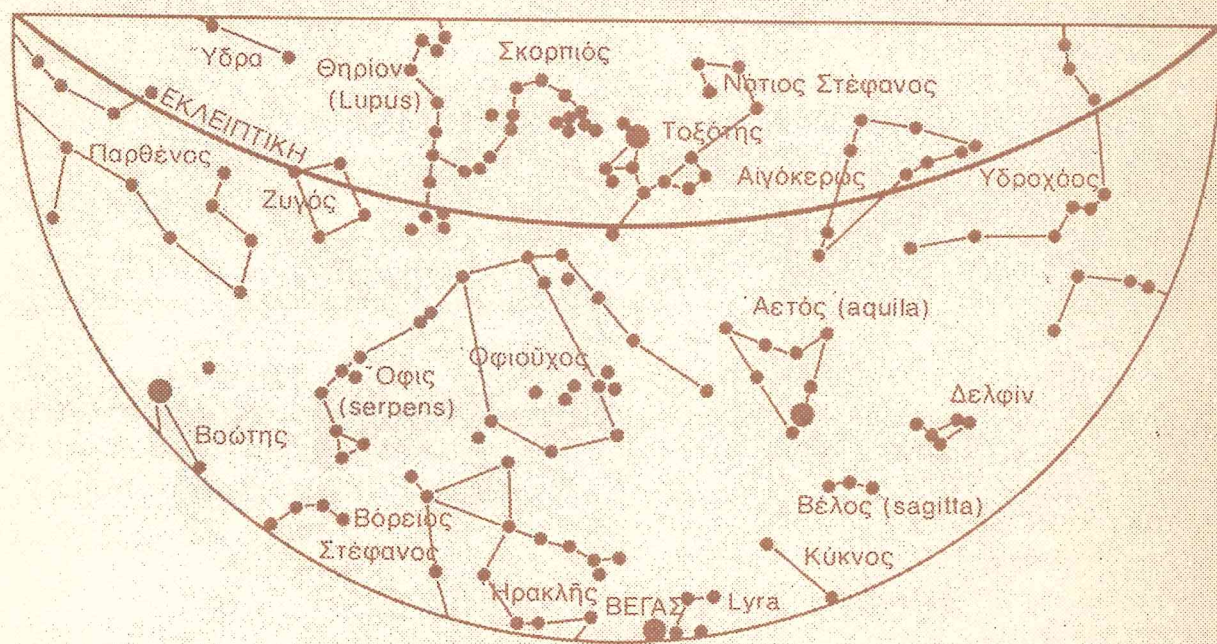
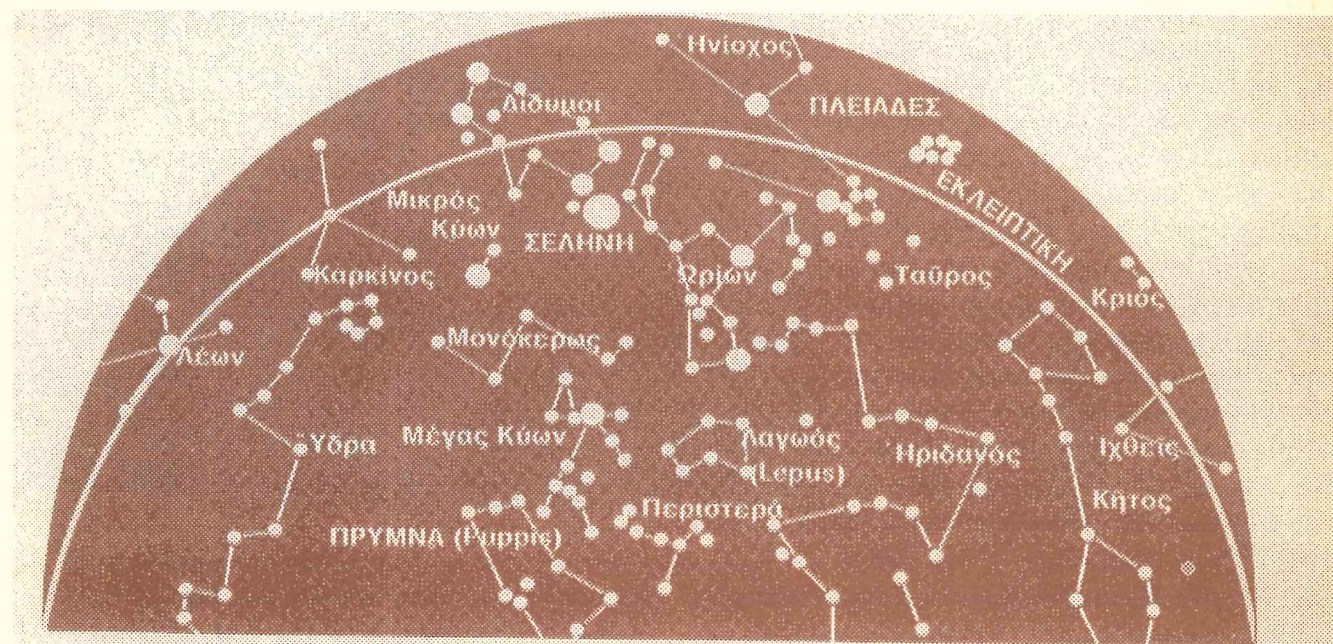
Συγχρόνως μέ αὐτὰ ἐδόθησαν οἱ λοιπὲς κυριαρ- χίαι πρὸς τοὺς ἄλλους ὀκτώ Βασιλεῖς -Θεοὺς.

“Ετσι εκάστη εποχή έχει τρεις κυριάρχους, οί οποιοι βασιλεύουν μαζί επί της εποχής τους, διαιρέσαντες αυτήν σε τρία ίσα μέρη, εκαστος των οποίων έλαβε ανά ένα.

Οί Βασιλείς αυτοί έστησαν τούς θρόνους τους κατ’ ακολουθίαν επί των δώδεκα σημείων του Ζωδιακού και ως εκ των γνωστών λόγων έρχόμενοι σε εϋθυγραμμίαν μετά του ‘Ηλίου και της Γης μεταβιβάζουν επ’ αυτής, της Γης, τίς δυνάμεις τους.

‘Ως εκ της μεταπτώσεως όμως του άξονος της

Γης, ένω αυτοί είναι πάγιοι Βασιλείς, ή κυριαχία τους αλλάσσει φάσι κατά τίς εποχές του έτους και ή οπισθοδρόμησης αυτή, την όποία υφίστανται οί Βασιλείς του Πυρός προς τό σημείο τό όποιον κατέχουν οί Βασιλείς της ‘Ατμοσφαιρας-‘Αέρος, επιφέρουν μεγίστη μεταβολή στις λειτουργίες του ‘Αέρος και έτσι τό στοιχείο αυτό απολεπύνεται περισσότερο και καθίσταται γοργότερα έν τη εξέλιξή του, συντρέχον συγχρόνως όλες τίς μορφές της υπ’ αυτόν δρώσης Φύσεως νά μεταβάλλουν λειτουργίες και νά καθίστανται θειότερες.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ. ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΟ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

‘Ως εκ της τοιαύτης μεταδόσεως των τεσσάρων Βασιλειών των τεσσάρων στοιχείων και των έντεϋθεν διαφορετικών τους επιδράσεων επί των επιφανειών της Γης, δημιουργούνται νέες φυτικές και ζωικές μορφές αυτής και απόλ-λυνται άλλες. Αυτό τό όποιον συμβαίνει μεταξύ Πυρός και ‘Αέρος επίσης συμβαίνει μεταξύ ‘Αέρος και ‘Υδατος και μεταξύ ‘Υδατος και της Γης και έτσι ή Γη εξέλισσεται άεί μεταπιθεμένων επί των τεσσάρων εποχών του έτους των Βασιλειών του Ούρανού. ‘Εάν δέν συνέβαινε τοϋτο, οί μορφές θά ήσαν πάγιες και ή εξέλιξις όχι σταθερή και αναλλοίωτη.

Μή γνωρίζοντες όμως τούς λόγους αυτούς, οί μετά τούς μεγάλους Μάγους και έντεϋθεν σοφοί, προσεκόλλησαν τούς άστερισμούς, παρά την Φύσι, σε πάγιους μñνες, διότι οί άστερισμοί μετακινούμενοι δέν θά ήδύναντο νά σταθοϋν επί σταθερόν σημείον και επεκράτησε ένα σύστημα όχι φυσικό, παρά τίς υποδείξεις των άρχαίων μάγων οί όποιοι δέν έλάμβαναν σταθερούς μñνες στους υπολογισμούς τους, αλλά έλάμβαναν πάντοτε υπ’ όψιν τό σημείο του Ούρανού επί του όποιου εϋρίσκετο ό ‘Ηλιος και την σταθερή επ’ αυτού Βασιλεία.

‘Ο κόσμος του υπεράνω ήμών δρώντος πνεύματος έπειδή δέν ήδύνατο νά έμφυσήσσει τίς διάνοιες των ανθρώπων όλων την αλήθεια αυτήν, ούτε νά ρυθμίση τίς ένέργειές τους παρά την Φύσι, κατά συνθήκη έδέχετο τίς δοξασίες των ανθρώπων και δι’ άλλων συνθηκών έκανόνιζε την επί των ανθρώπων δρᾶσι του.

‘Η σταθερά βάσις λοιπόν των Βασιλειών του Ούρανού επί των Ζωδιακών άστέρων και ή κυριαρχία τους κατά την στιγμή εϋθυγραμμίσεως της Γης διά του ‘Ηλίου προς αυτές, εκρίθη υπό των σοφών ή όρθότερα και

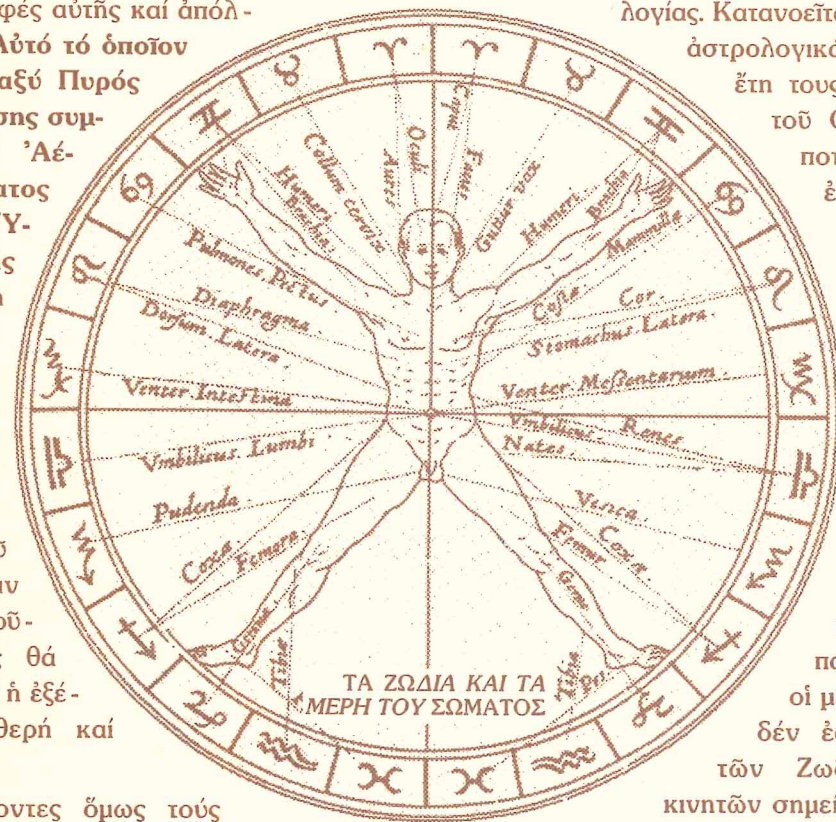
πάντα τά μυστήρια την έδέχθησαν προκειμένου νά τελέσουν τίς φυσικές έορτές τους ή και κάθε άλλη πνευματική εργασία, θεωρήσαντες και συγχρόνως αυτήν ως θεμελιώδη βάσι της άστρολογίας. Κατανοείται κατ’ ακολουθίαν ότι τά άστρολογικά συστήματα εξήρτηον τά έτη τους εκ σταθερών σημείων του Ούρανού και έτσι οϋδέποτε διεληθανόντο στην εκτίμησι των άλλων γε-γονότων της Φύσεως. ‘Ακόμη και τά ελάχιστα κλάσματα τά έναπομέναντα κατ’ έτος, τά συνυπελόγιζαν και σε διάστημα όρισμένον, όταν συνεπλήρουν μία άστρικήν ήμέραν, κατά τό έτος αυτό προσέθεταν μία ήμέρα και έτσι οϋδέποτε θά παρετηρείτο διαφορά, εάν οί μεταγενέστεροι άνθρωποι δέν έστήριζαν τίς Βασιλείες των Ζωδιακών άστέρων επί κινητών σημείων.

Τοϋτο εάν και σεις τό ακολουθήσετε και είναι εύχερες, διότι δύνασθε νά γνωρίζετε τά εκ λεπτών κλάσματα τά όποια αφήνουν τά έτη, οϋδέποτε θά μετακινήσετε έστω και μίαν μοίρα τίς Βασιλείες των Ζωδιακών και θά κληροδοτήσετε κατ’ αυτόν τον τρόπο στις μέλλουσες γενεές στερεόν έτος, έξαρτώμενον εκ των θέσεων του ‘Ηλίου επί του Ούρανού κύκλου.

Οί άρχαίοι Μάγοι παρ’ όλον ότι δέν είχαν γνώσι περί της ύπαρξεως των πλανητών, Ούρανού και Ποσειδώνος, παρ’ όλα ταϋτα όμως παρεδέχοντο εκ μακρας πείρας τά άστρολογικά φαινόμενα τά προκύπτοντα εξ έπιρροών πλανητών μή γνωστών σε αυτούς και δέν απέδιδον αυτές στους γνωστούς τους πλανήτες αλλά σε άγνωστούς λειτουργίας, δημιουργήσαντες έτσι πλεΐστες θεωρίες.

‘Εμεις όμως, οί όποιοι εύτυχήσαμε νά γνωρίσουμε την ύπαρξή τους, σε καμία περίπτωση δέν δυνάμεθα νά τούς εξαιρέσουμε, όσο και αν ή επίδρασίς τους σε έμᾶς είναι άνίσχυρος. Φύσει υπάρχουν και ένερ-γούν, τοϋτο δέ άρκεϊ σε έμᾶς.

Μανώλης

ΔΙΔΥΜΟΙ - ΤΟΞΟΤΗΣ

Οι Δίδυμοι ελέγχουν τὰ νεύρα, τούς βραχίονες καὶ τούς ὤμους. Ὅσοι ἐπομένως ἀνήκουν στοὺς Δίδυμους ἔχουν ροπή πρὸς τὰ κατάγματα στὶς κλειδώσεις καὶ στοὺς βραχίονες. Τὸ ζῶδιο αὐτὸ ελέγχει ἐπίσης τούς πνεύμονες καὶ συχνά ἕνα κρυολόγημα ἐξελίσσεται σὲ βρογχίτιδα. Τὰ ἄτομα αὐτὰ εἶναι ἀνήσυχτα καὶ διαρκῶς νευρικά.

ΛΕΩΝ - ΥΔΡΟΧΟΟΣ

Ὁ Λέων ελέγχει τὴν καρδιά, τὴν σπονδυλική στήλη καὶ τὰ νῶτα. Τὰ ἄτομα πού ἀνήκουν στὸν Λέοντα, μὲ τὴν τάση τους νὰ ζήσουν ὀλοκληρωμένα τὴν ζωὴ, πρέπει νὰ προσέχουν ἰδιαίτερα καὶ νὰ φρονάρουν κατὰ τὴν μέση ἡλικία, ἀλλιῶς κινδυνεύουν ἀπὸ καρδιακὴ προσβολή.

ΖΥΓΟΣ - ΚΡΙΟΣ

Ὁ Ζυγὸς ελέγχει τούς νεφρούς. Κάθε διαταραχὴ στὴν συνήθως εὐπαθὴ καὶ αὐστηρά ἰσορροπημένη ζωὴ τῶν ἀτόμων αὐτοῦ τοῦ ζωδίου εἴτε ἀπὸ ἀτύχημα εἴτε ἀπὸ ἔνταση ἔχει ὡς ἄμεση ἐπίπτωση σοβαρὰ διαταραχὴ στοὺς νεφρούς.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ - ΤΑΥΡΟΣ

Ὁ Σκορπιὸς ελέγχει τὰ γεννητικὰ ὄργανα. Τὰ ἄτομα αὐτοῦ τοῦ ζωδίου ἔχουν τὴν πὸ ἐντονὴ σεξουαλικότητα ἀπὸ ὅλα καὶ μὲ τὴν τάση τους νὰ ἀφήνουν τὸ κάθε τι στὴν μέση, κάθε διάψευση ἢ καταπίεση τῆς σεξουαλικῆς τους ἐπιθυμίας μπορεῖ νὰ τὰ οδηγήσῃ σὲ ὀχι ὀμαλὴ συμπεριφορά. Στὶς ἀκραίες περιπτώσεις, μπορεῖ νὰ εἶναι σκληροὶ καὶ βίαιοι.

ΑΙΓΟΓΕΡΩΣ - ΚΑΡΚΙΝΟΣ

Ὁ Αἰγόκερως ελέγχει τὰ γόνατα, τὰ ὀστέα καὶ τὰ δόντια. Εἶναι συνηθισμένα τὰ ὀρθοπεδικὰ προβλήματα ἀλλὰ καὶ κάθε τί πού περιορίζει τὴν κινητικότητα, ὅπως οἱ ρευματισμοί.

ΙΧΘΥΕΣ - ΠΑΡΘΕΝΟΣ

Οἱ Ἰχθύες ἐλέγχουν τὰ πέλματα. Ὅταν τὰ πόδια ἐνός τέτοιου ἀτόμου ὑποφέρουν, ἔστω καὶ ἀπὸ κάποι ἀσημαντο, ὅπως τὸ στενὸ παπούτσι, ὑποφέρει καὶ ὅλη ἡ ὑπαρξή. Συχνά τὰ ἄτομα αὐτὰ δὲν ἀντιδρῶν εὐνοϊκὰ στὰ φάρμακα, γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ τὰ παίρνουν μὲ προσοχή, ἐπειδὴ καὶ τὸ πὸ ἀπλό φάρμακο μπορεῖ νὰ ἔχει ἀρνητικὴ ἐπίδραση.

ΚΡΙΟΣ - ΖΥΓΟΣ

Ὁ Κριὸς ἐλέγχει τὸ κεφάλι, γι' αὐτὸ καὶ συχνά οἱ Κριοὶ ὑποφέρουν ἀπὸ πονοκεφάλους. Οἱ ἀδένες πού ἔχουν ἰδιαίτερη σημασία γιὰ ἕναν Κριὸ εἶναι τὰ ἐπινεφρίδια· σὲ περίπτωση ὀργῆς, κινδύνου κ.λπ. ἐκκρίνουν στὸ αἷμα ἄφθονη ἄδρεναλίνη. Σ' αὐτὸ ὀφείλουν οἱ Κριοὶ τὸν παρορμητισμὸ τους.

ΤΑΥΡΟΣ - ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Ὁ Ταῦρος ἐλέγχει τὸν λαιμὸ καὶ τὸν αὐχένα. Οἱ Ταῦροι εἶναι ἐξαιρετικά εὐαίσθητοι στὰ κρυολογήματα. Ὁ ἀδένας πού ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιὰ ἕναν Ταῦρο εἶναι ὁ θυρεοειδής· κάθε διαταραχὴ τῆς λειτουργίας του δημιουργεῖ σοβαρά προβλήματα μὲ τὴν αὐτομέωση τοῦ βάρους.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ - ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ

Τὸ ζῶδιο τοῦ Καρκίνου ἐλέγχει τὸ στομάχι καὶ τὶς τροφοδοτικές ὁδοὺς. Τὰ ἄτομα αὐτὰ, μὲ τὴν τάση τους νὰ ἀναστατώνονται καὶ νὰ ἀνησυχῶν ὑπερβολικά, ρέπουν πρὸς τὶς δυσπεψίες καὶ τὸ ἔλκος, γι' αὐτὸ καὶ ἔχουν πάντα εὐαίσθητὴ ὑγεία. Οἱ μαστικοὶ ἀδένες συνδέονται στενά μὲ τὸν Καρκίνου, τὸ ζῶδιο τῆς μητρότητας.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ - ΙΧΘΥΕΣ

Ἡ Παρθένος ἐλέγχει τὸ νευρικό σύστημα καὶ τὰ ἔντερα. Ὅσοι ἀνήκουν στὸ ζῶδιό τῆς ὑποφέρουν ἀπὸ ἐντερικὲς καὶ στομαχικὲς παθήσεις, τὸ ἴδιο ὅπως καὶ οἱ Καρκίνοι. Εἶναι ἐπίσης τὸ ἴδιο ἀνήσυχτοι καὶ ἀγχώδεις, ἀλλὰ ἡ τάση αὐτὴ σχετίζεται ἄμεσα μὲ νευρικὴ ἔνταση. Εἶναι ἀπαραίτητη γι' αὐτοὺς μιά μετρημένη διαπαι καὶ συνήθως εἶναι χορτοφάγοι.

ΤΟΞΟΤΗΣ - ΔΙΔΥΜΟΙ

Ὁ Τοξότης ἐλέγχει τὸ σφυρὶ, τούς γοφούς καὶ τούς μηρούς. Δραστήρια ἄτομα ἀπὸ τὴν φύση τους, οἱ Τοξότες βαραίνουν ἂν δὲν ἔχουν ἀρκετὴ πνευματικὴ καὶ σωματικὴ ἀσκηση. Οἱ γυναῖκες εἰδικότερα, παχαίνουν στοὺς γοφούς καὶ τούς μηρούς.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ - ΛΕΩΝ

Ὁ Ὑδροχόος ἐλέγχει τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος. Ἀτομα μὲ ἰσχυρὴ θέση τοῦ Ὑδροχόου στὸ ὠροσκόπιό τους ὑποφέρουν ἀπὸ κίρσους καὶ ἀρτηριοσκληρώση καὶ τὸ κρῦο τὰ πειράζει πολὺ. Τὸ ζῶδιο αὐτὸ ἐλέγχει ἐπίσης τὰ ὀστέα τῆς κνήμης καὶ τὰ σφυρά, ὅπου τὰ κατάγματα εἶναι συνηθισμένα σ' αὐτὰ τὰ ἄτομα.

Ο ΗΛΙΟΣ

Ἀπὸ παράδοση γίνεται δεκτὸ ὅτι ὁ ἥλιος ἐλέγχει τὴν καρδιά, τὴν ράχη καὶ τὴν σπονδυλική στήλη. Τώρα ἔχει συνδεθεῖ καὶ μὲ τὸν θυμὸ, τὸν ἐνδοκρινῆ ἀδέναν πίσω ἀπὸ τὸ ἄνω ἄκρο τοῦ στέρνου, πού παίζει πολὺ σπουδαῖο ρόλο κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἡλικίας τοῦ παιδιοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐφηβεία. Ὅπως φαίνεται, σχετίζεται μὲ τὴν ἀνοσοποίηση τοῦ σώματος κατὰ τῶν βακτηριδίων.

Η ΣΕΛΗΝΗ

Ἡ Σελήνη συνδέεται μὲ τούς μαστοὺς καὶ μὲ τὸ ὅλο πεπτικό σύστημα· τὸν οἰσοφάγο, τὸ στομάχι, τὸ σφυρὶ, τὴν χοληδόχο κύστη, τούς χοληφόρους πόρους, τὸ πάγκρεας καὶ τὰ ἔντερα.

Ο ΑΡΗΣ

Ὁ Ἄρης ἐπηρεάζει τὸ μυϊκὸ καὶ τὸ οὐροποιητικό σύστημα, καθὼς καὶ τούς γεννητικούς ἀδένες-ὠοθήκες καὶ ὄρχεις. Ἡ ἐπίδραση αὐτὴ εἶναι μίαι προέκταση τῆς γενικῆς σχέσεως τοῦ πλανήτη αὐτοῦ μὲ τὴν σεξουαλικὴ ἐκδήλωση.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Ὁ πλανήτης Οὐρανὸς συνδέεται μὲ τὸ κυκλοφορικό σύστημα, μὲ τὰ γεννητικὰ ὄργανα καὶ μὲ τὴν ἐπίφυση, ἕναν ἀδέναν πού βρίσκεται στὸν ἐγκέφαλο. (Θεωρεῖται ὡς ὑπόλειμα τοῦ τρίτου ματιοῦ ἀπὸ μερκούς.)

Ο ΕΡΜΗΣ

Ὁ Ἑρμῆς συνδέεται μὲ τὴν ἀναπνοή, μὲ τὸν ἐγκέφαλο καὶ μὲ τὸ ὅλο νευρικό σύστημα. Ἀσκεῖ ἰσχυρὴ ἐπίδραση στοὺς περίπλοκους καὶ λεπτοὺς δεσμούς ἀνάμεσα στὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος.

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Ἡ παράδοση συσχετίζει τὴν Ἀφροδίτη μὲ τὸν λαμὸ, τούς νεφρούς καὶ τὴν ὀσφυϊκὴ χώρα. Σήμερα ἔχει διαπιστωθεῖ ὅτι ἐπιδρᾷ καὶ στοὺς παραθυρεοειδεῖς ἀδένες, πού ρυθμίζουν τὴν ἀναλογία τοῦ ἀσβεστίου στὰ ὑγρά τοῦ σώματος.

Ο ΔΙΑΣ

Ὁ Δίας συσχετιζόταν πάντα μὲ τὸν μεγαλύτερο ἀδέναν τοῦ σώματος, τὸ σφυρὶ, καὶ μὲ τὴν ἀντιποξική δράση πού ἀσκεῖ ἐκτός ἀπὸ τὶς ἄλλες λειτουργίες του. Σήμερα ἀναγνωρίζεται καὶ ἡ ἐπίδρασή του στὴν ὑπόφυση, τὸν σπουδαιότερο ἀδέναν, πού ἐλέγχει τὴν παραγωγή ὁρμῶν καὶ ρυθμίζει τὴν σωματικὴ ἀνάπτυξη.

Ο ΠΛΟΥΤΩΝ

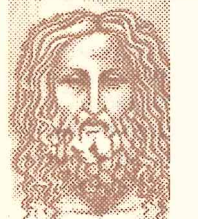
Ὁ Πλούτων ἐλέγχει τὰ γεννητικὰ ὄργανα μαζί μὲ τὸν Ἄρη. Ἡ εἰδικότερη ἐπίδρασή του σχετίζεται μὲ τὸν σχηματισμὸ τῶν κυττάρων καὶ μὲ τὴν ἴδια τὴν λειτουργία τῆς ἀναπαραγωγῆς.

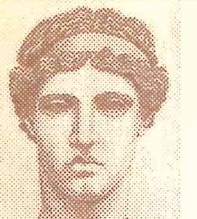

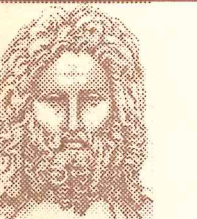

Ο ΠΟΣΕΙΔΩΝ

Ὁ Ποσειδῶν ἐπηρεάζει τὸ γενικό νευρικό σύστημα (ἐγκεφαλονωτιαῖο) καὶ ἰδιαίτερα τὸν ὑποθάλαμο, πού βρίσκεται στὸν ἐγκέφαλο καὶ παίζει σημαντικό ρόλο στὴν μετάδοση τῶν ἐρεθισμάτων ἀπὸ καὶ πρὸς τὰ αἰσθητήρια ὄργανα.

Ο ΚΡΟΝΟΣ

Ὁ Κρόνος συνδέεται μὲ τὴν χοληδόχο κύστη, τὸν σπλῆνα, τὸ δέρμα, τὰ δόντια καὶ τὰ κόκκαλα. Ἡ ἐπίδρασή του στὰ τελευταῖα αὐτὰ ἐνισχύεται ἀπὸ τὴν ἐπίδραση πού ἀσκεῖ ἐπίσης στὸν πρόσθιο λοβὸ τῆς ὑποφύσεως, πού ἐλέγχει τούς γεννητικούς ἀδένες καὶ τὸν σχηματισμὸ τῶν ὀστέων καὶ τῶν μυῶν.

ΘΕΟΙ	Περίοδος Κυριαρχίας	Ζώδια Πλανήτες	Άστερισμοί	Νόμοι (Ιδιότητες Θεών)	Χρώμα	Στοιχείο	Σώμα
 1 ΕΣΤΙΑ ♄	21/9 - 21/10	ΑΦΡΟΔΙΤΗ Ένέργεια	Ζυγός	ΚΙΝΗΣΕΩΣ Ίερού πυρός	Πορτοκαλόχρουν Έρυθρό	Άέρας	Νεφροί
 2 ΑΡΗΣ ♀	21/10 - 21/11	ΑΡΗΣ Σταθερό	Σκορπιός	ΖΩΗΣ Πνευματικής γονιμοποιού κινήσεως-Δημιουργικού αιτίου τών όντων	Κόκκινο Αίματος	Νερό	Γεννητικά όργανα
 3 ΑΡΤΕΜΙΣ ♀	21/11 - 21/12	ΖΕΥΣ Μεταβλητό	Τοξότης	ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Πνευματικής άγνότητος	Άργυρό	Φωτιά	Μηροί
 4 ΗΦΑΙΣΤΟΣ ♂	21/12 - 21/1	ΚΡΟΝΟΣ Ένέργεια	Αιγόκερω	ΜΟΡΦΗΣ Νοητού μεταπλαστικού πυρός	Κόκκινο Φωτιάς	Γῆ	Λεκάνη
 5 ΗΡΑ ♀	21/1 - 21/2	ΚΡΟΝΟΣ Σταθερό	Ύδροχόος	ΕΡΩΤΟΣ Άναπαραγωγικότητος Πνευματικής αγάπης	Γαλάζιο	Άέρας	Κνήμες
 6 ΠΟΣΕΙΔΩΝ ♂	21/2 - 21/3	ΖΕΥΣ Μεταβλητό	Ίχθεύς	ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ Γονιμοποιού Δυνάμεως τῆς φύσεως	Μπλέ Θάλασσας	Νερό	Πόδια

ΘΕΟΙ	Περίοδος Κυριαρχίας	Ζώδια	Άστερισμοί	Νόμοι (Ιδιότητες Θεών)	Χρώμα	Στοιχείο	Σώμα
 ΑΘΗΝΑ ♀	21/03 - 21/04	Ένέργεια	Κριός	ΦΩΤΟΣ Άλληλεπιδράσεως - Πνευματικής γνώσεως ῆ Σοφίας	Γαλάζιο Σκοῦρο	Φωτιά	Κεφάλι
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ ♀	21/04 - 21/05	Σταθερό	Ταῦρος	ΑΡΜΟΝΙΑΣ Φυσικός καί πνευματικός νόμος τῆς μορφοποιού γονιμότητος τοῦ Αιδέρος-Διός	Διαμαντί	Γῆ	Λαίμος
 ΑΠΟΛΛΩΝ ♂	21/05 - 21/06	Μεταβλητό	Διδύμοι	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ Πνευματικού φωτός Όλοκλήρωση σειράς	Λευκό Ήλιακό	Άέρας	Πνεύμονες
 ΕΡΜΗΣ ♂	21/06 - 21/07	Ένέργεια	Καρκίνου	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ Αιτίου μεταμορφώσεως τῆς ψυχῆς σέ ελεύθερο πνεῦμα	Χρυσό	Νερό	Στομάχι
 ΖΕΥΣ ♂	21/07 - 21/08	Σταθερό	Λέων	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ Πνευματικῆς ἐλευθερίας καί αγάπης	Ίωδες	Φωτιά	Καρδιά
 ΔΗΜΗΤΡΑ ♀	21/08 - 21/9	Μεταβλητό	Παρθένος	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ Ζωογόνου ιδιότητος τῆς ὕλης	Πράσινο Φύσεως	Γῆ	Έντερα

Κάθε δρᾶσις τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ βίου ἐπήγαγε ἀπὸ κάποιο εἶδος θρησκείας βαθύτατα ριζωμένης στὴν ιδιοσυγκρασία τοῦ Ἑλλήνου. Πολύ λίγα γνωρίζουμε γιὰ τὴν καταγωγή τῶν Ἑλλήνων ὡς λαοῦ καὶ ὅ,τι γνωρίζουμε εἶναι μυθικὸ μᾶλλον παρά ἱστορικόν.

Δέν πρέπει νά λησμονοῦμε ὅτι οἱ Ἕλληνες εὐρίσκοντο σέ στενὴ συνάφεια μὲ σημετικές φυλές διαφόρου τύπου, οἱ ὁποῖες ἀπὸ ἀπόψεως ὁργανώσεως καὶ πολιτισμοῦ εἶχαν φθάσει σέ μεγάλην πρόοδο.

Τέτοιες φυλές ἦσαν οἱ Βαβυλώνιοι, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Αἰγύπτιοι. Ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ δέν ὑπῆρξε μεγάλη, καὶ ὁ ἐρευνητὴς τῆς ἐλληνικῆς θρησκείας ὀφείλει νά λάβῃ τὸ γεγονὸς τοῦτο ὑπὸ σημείωσιν.

Διὰ νά ἐννοήσουμε δέ ὀρθῶς τὴν ἐλληνικὴ θρησκεία πρέπει νά ἐξετάσουμε ἐπισταμένως τὸ ὕλικό τὸ ὁποῖο μᾶς παρέχει ἡ περίοδος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὴν ὁποίαν καλοῦμε προμυθικήν. Οἱ πολὺπλοκες κοινωνικὲς συνθῆκες τῆς ἀπωτάτης ἐκείνης περιόδου εἶναι ἀπαραίτητη μελέτη γιὰ τὸν σκοπὸν μας, καὶ θά δοῦμε ὅτι οἱ συνθῆκες ἐκεῖνες ἦσαν οὐσιωδῶς θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος.

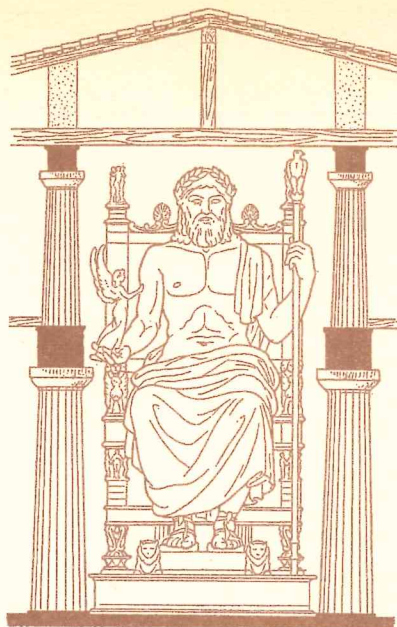
Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία ἦταν ὁργανωμένη ἐπὶ τῆς ἐξῆς βάσεως:

- 1) Οἰκογένεια (ὡς μονάς τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος - γένος)
- 2) Οἰκογενειακὲς ἐνώσεις (φρατρίες),
- 3) Φρατριακὲς ἐνώσεις (φυλές)
- 4) Φυλετικὴ ἐνωσις (πόλις).

Κάθε τι ἐκτὸς τῆς πόλεως ἦτο ἀλλότριον καὶ βάρβαρον. Ἐκάστη τῶν τεσσάρων τούτων διαιρέσεων ἦταν πράγματι κάποιο εἶδος μυστικῆς ἐταρείας τῆς οἰκογενείας ὁ ἀρχηγὸς ἦταν ἀπόλυτος κυβερνήτης τῆς, ἱερεὺς τῆς καὶ ρυθμιστὴς τῆς. Διακλαδωμένης τῆς οἰκογενείας ὁ ἀρχηγὸς αὐτὸς καθίστατο διαδοχικῶς κεφαλὴ τῆς φρατρίας, τῆς φυλῆς, καὶ τέλος τῆς πόλεως, ἦτοι βασιλεὺς. Ἐθνος ἐλληνικὸν ὁργανωμένον, ὅπως οἱ Πέρσες καὶ οἱ Ρωμαῖοι, οὐδέποτε ὑπῆρξεν.

Ἡ ὁργάνωσις ὁμοσπόνδων πόλεων, ὡς τὸ ἀμφικτυονικὸν συνέδριον, συνέβαινε ἐνίοτε ὡς ἐξαιρετικὸ γεγονὸς καὶ πρόσκαιρον.

Κάθε τέτοια διαρρύθμισις ἦτο θρησκευτικῆς προε-

λεύσεως. Ἡ οἰκογένεια εἶχε ὡς θεὸν τῆς τὸ πνεῦμα τοῦ μεταστάντος ἰδρυτοῦ τῆς, ὡς προφήτην τοῦ δέ εἶχε τὸν πρωτότοκον υἱόν του, ὁ ὁποῖος διὰ πνευματικῶν μεθόδων ἐρμηνεύει τὸ θέλημα τοῦ μεταστάντος γενάρκου, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νά κυβερνᾷ ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου του.

Ἡ πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ὁργάνωσις εἶχε τὴν βάσιν τῆς στὴν οἰκογενειακὴ αὐτὴν λατρεία. Οἱ κατ' εὐθείαν γραμμὴ ἀπόγονοι

τοῦ γενάρκου ἦσαν εὐπατρίδες, οἱ κατώτερες διαβαθμίσεις ἀποτελοῦσαν τὸν ὄχλον, οἱ δέ ἔξω τῆς οἰκογενειακῆς ἀκτίνος ἦσαν δοῦλοι καὶ εἰλωτες. Ὁ πρεσβύτερος εὐπατρίδης, ἦτοι βασιλεὺς, ἦταν ὁ νόμιμος ἄρχων τῆς πόλεως, καὶ τὸ πολίτευμά του ἦταν καθαρῶς ὀρθόδοξον καὶ μοναρχικόν. Ἡ μοναρχία ἀργότερα ἐξέπεσε καὶ αὐτὴ ἀνέκυψε ἡ ἀριστοκρατία.

Ἐνίοτε ἡ ὀλιγαρχία ἦτο προτιμώτερη ἀλλὰ ἡ δημοκρατία ἦταν τὸ συμφωνότερον πρὸς τὴν θρησκευτικὴ ἀντίληψιν πολιτεύμα. Ἀλλὰ πρὶν προχωρήσουμε εἶναι ἀνάγκη νά μορφώσουμε μία ἰδέα περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας.

Ἐκάστη τῶν ἀρχαίων κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος ἔχει παραδόσεις περὶ κάποιου ἡρωικοῦ προγόνου, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα καὶ ἡ φήμη μεταδίδεται στίς ἐπερχόμενες γενεές καὶ ἐμπνέουν τὸν σεβασμό. Ἔτσι ἔχουμε τὸν Περσέα γιὰ τὸ Ἄργος, τὸν Ἀπόλλωνα γιὰ τὴν Δῆλον, τὸν Οἰδίποδα γιὰ τὴς Θῆβες, τὸν Ἰάσονα γιὰ τοὺς Αἰολεῖς, τὸν Νῆσον γιὰ τὰ Μέγαρα, τὸν Θησέα γιὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸν Ἡρακλέα γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνες.

Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ πράγματι ὑπῆρξαν, πράγματι θεμελίωσαν οἰκογένειες καὶ κατόρθωσαν μεγάλα ἔργα στὴν ἀναγραφὴ τῶν ὁποίων οἱ μεταγενέστεροι προσέθεσαν ἐφευρήματα τῆς φαντασίας τους. Ὁ Πλούταρχος, γράφων τὸ - 130 γιὰ τὴν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὑποτίθεται ὅτι ἔζησε ὁ Θησεύς (-1230), λέγει ὅτι «οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι παρῆγον ἄνδρας ἰσχυροὺς καὶ ἀκαμάτους, ταχεῖς καὶ εὐστρόφους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες οὗτοι δέν ἐφήρμοζον τὰς δυνάμεις τῶν ταύτας ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ χρησίου μόνον. Ἀπ' ἐναντίας, ἡ μεγαλοφυΐα τῶν, αἱ διαθέσεις τῶν καὶ αἱ τέρψεις τῶν ἔτειναν εἰς σκαιότητα, βαιοπραγίαν καὶ ἀρπαγὴν. Ὅσον ἀφορᾷ δικαιοσύνην, ἀνθρώπισμόν, μετριοπάθειαν, αὐτὰ τὰ ἔκριναν ἀνάξια τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῶν».

Ἐν τούτοις, ὡς καὶ ὁ Πλούταρχος προσθέτει, πέραν τῶν ἡμιστορικῶν αὐτῶν παραδόσεων, ὑπῆρξε βεβαίως μία ὅλως μυθολογικὴ σφαῖρα μυχιολογικοῦ χαρακτῆρος, καὶ σέ αὐτὴν προσφεύγουμε πρὸς ἔρευναν τῆς ἐλληνικῆς θρησκείας.

Ἐν πρώτοις ἔχουμε μίαν οἰκογένειαν θεῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα συνεδέθησαν ἀνέκαθεν μὲ τὸν ὅλον βίον τοῦ ἀποτελέσαντος τὴν ἐλληνικὴν θεολογίαν Ἑλληνισμοῦ καὶ τὰ ὁποία περιπτὸν εἶναι νά τὰ ἀναφέρουμε, ἀφοῦ εἶναι πασίγνωστα. Σημειωτέον ὅτι οἱ ἀρχικοὶ κάτοικοι τῆς ἐλληνικῆς χερσονήσου ἦσαν οἱ Πελασγοί. Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρχε ἐπιμειξία τῶν Ἑλλήνων μὲ τοὺς Φοίνικες (Μινωῖτες) καὶ Αἰγυπτίους, τῶν ὁποίων οἱ μυχιολογικὲς ἰδέες ἐσπάρησαν στοῦ ἔδαφος τῆς ἐλληνικῆς θρησκείας. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ἡ ποικιλία τῶν μύθων, οἱ ὁποῖοι μποροῦν νά ταξινομηθοῦν σέ κατηγορίες ἀναλόγως τῶν στρωμάτων τῆς ἐπιδράσεως. Τὸ σύνολο ὅμως τῶν μύθων διασπασθὲν κατέρρευσε καὶ προέκυψε ἔτσι ἡ Ὀρφικὴ, Ὀμηρικὴ, ἡ Ἡσιοδικὴ καὶ ἡ δραματικὴ ποίησις τῆς Ἑλλάδος.

Μὲ τὴν συνάφεια αὐτὴ, ὁ Τρωϊκὸς Πόλεμος εἶναι πηγὴ λίαν ἀξιοσημείωτος, διότι στὴν παράδοσιν αὐτὴν ὀφείλουμε τὴν Ἰλιάδα, ἡ ὁποία εἶναι ἔργο πού περιγράφει τὴν ἀνθρώπινη φύσιν, καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, ἡ ὁποία εἶναι ἔργο πού παριστάνει τὸν ἀνθρώπινον βίον, ὅπως τότε ἀντιλαμβάνονταν τὴν ἀνθρώπινη φύσιν καὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον. Ἐπὶ πλέον στὰ δύο αὐτὰ ἔργα συνοψίζεται τὸ πλεῖστον τῆς ἐλληνικῆς μυθολογίας.

Σοφοὶ ἐρευνητὲς ἀπὸ πολὺ παλιά ἀσχολήθηκαν στὴν εὕρεσιν τῆς ἐννοίας τῶν ἐλληνικῶν μύθων. Ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅμως εἶναι ὅτι ὁ ἐλληνικὸς μῦθος σύγκειται ἀπὸ τὰ ἐξῆς συστατικά:

- 1) Ἱστορικὴ βάση γεγονότος
- 2) Μεγαλοποιημένη παράδοσις
- 3) Ἡμιαλήθεια χρησιμεύουσα ὡς καλλιτεχνικὸ πλᾶσιον κάποιας ἰδέας κρινομένης ἀξιοσημείωτης.
- 4) Σχέσις τῆς ὁποίας τὸ ἐνδότερο στοιχεῖο ἀληθείας ἔχει τελείως ἐπισκοτισθῇ καὶ τῆς ὁποίας τὸ πλᾶσιον ἀπομένει ἀποδεκτὸ ὡς ἀληθινὴ ἱστορία.

Ἀργότερα ὁ ὅλος μῦθος ἀπορρίπτεται καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐνδότερον καὶ τὸ ἐξώτερον νόημά του καὶ τέλος παλινρθοῦται εἰς γλῶσσα φιλοσοφική. Ὡστε ἐπὶ τέλους ὁ μῦθος βοηθεῖ τὴν σκέψιν. Πλὴν τῶν μύθων πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἄξιοι γιὰ τὴν ἔρευνα τῆς ἐλληνικῆς θρησκείας εἶναι οἱ χρησιμοί.

Ἡ Πυθία εἶναι πράγματι γυναῖκα ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖες σήμερα χρησιμεύουν σέ πνευματιστικούς κύκλους ὡς διάμεσα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πίστευαν, ὅπως σήμερον ὁ πνευματιστὴς πιστεύει περὶ τῶν διαμέσεων, ὅτι ὁ Ἀπόλλων μιλοῦσε διὰ τῆς ἐν ἐκστάσει εὐρισκομένης Πυθίας.

Πρὶν προχωρήσουμε στὴν διερεύνησιν τῶν ἐλληνικῶν θρησκευτικῶν θεσμῶν, σκόπιμον εἶναι νά ρίξουμε ἓνα βλέμμα στὴν ἐλληνικὴ φιλοσοφία.

Ἡ δωρικὴ εἰσβολή, ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν», προκάλεσε δέ τόση ἀναστάτωση τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου τῆς Ἑλλάδος ὥστε οἱ ἠπιώτεροι καὶ ἡμερώτεροι Ἴωνες καὶ Αἰολεῖς δέν μποροῦσαν νά ἀντέξουν στὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπεσύρθησαν στὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἀργότερα στὴν Ἰταλία καὶ τὴν Μαύρην Θάλασσαν καὶ τὸν Βόσπορον καὶ τὴν Ἀρκτῶν Ἀφρικήν.

Ἀπὸ τότε ἡ ἀρχαία ἰδέα περὶ ὑποταγῆς τοῦ ἀτόμου στοῦ συνόλου - ἰδέα ἡ ὁποία ἀποτελοῦσε τὴν βάσιν ὅλων τῶν πρώην θρησκευτικῶν θεσμῶν τῆς Ἑλλάδος - ἄρχισε νά ἐξοβελίζεται καθ' ὅσον τὸ ἄτομο ἔπαυσε νά ἀποδέχεται αὐτὴν. Σέ τοῦτο χωρὶς ἐπὶ γνῶσιν συνέπραξαν ὁ φιλόσοφος καὶ ὁ τύραννος, ὁ μὲν εἰσάγων φρονήματα αὐτοσυνειδήσεως, ὁ δέ σπάζων τίς παραδόσεις τῆς νομιμοφροσύνης, γιὰ νά σφετερισθῇ ἐν εὐθέτῳ στιγμῇ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν. Ἡ ἔρευνα τοῦ φιλοσόφου καὶ ἡ βιαιοπραγία τοῦ σφετεριστοῦ συνώμοσαν νά καταργήσουν τὸ παλαιὸ καθεστῶς.

Ἡ παλαιὰ θρησκεία θεωροῦσε θεοὺς καὶ ἀνθρώπους ἀδιακρίτως παράγοντες τῆς παγκοσμίου Φύσεως. Ἀλλὰ, τί ἐστὶ Φύσις; ῥωτᾷ ὁ Θαλῆς

τὸ - 600. Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀπασχόλησε τοὺς φιλοσόφους καὶ τοὺς ἐπιστήμονες ἐπὶ μακροὺς αἰῶνες, καὶ ἀληθῶς εἰπεῖν τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀπέβη πολὺ σπουδαιότερον τῆς δοθείσης σέ αὐτὸ ἀπαντήσεως, διότι προέτρεψε τοὺς συγχρόνους σέ πολὺ καρποφόρο ἔρευνα.

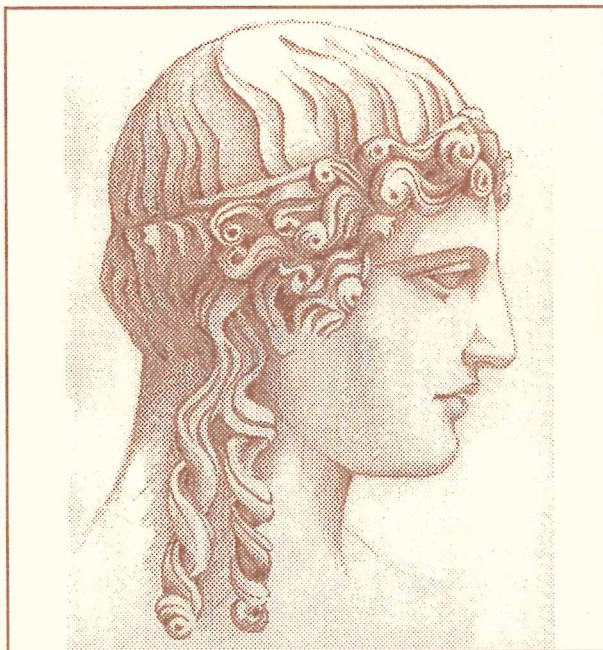
Ἡ Φύσις εἶναι ἐνώπιόν μας ἀλλὰ ποία ἡ ἀναλλοίωτος οὐσία ἀπὸ τὴν ὁποία προέκυψε ἡ Φύσις; Ὁ Θαλῆς ἐνεκαίνισε τὴν ἔρευνα ἀναζητῶν τὸ πρῶτιστον στοιχεῖο, τὴν ἀρχὴ τοῦ σύμπαντος, καὶ ἀπεφάνθη ὅτι ἀρχὴ τοῦ παντός εἶναι τὸ ὕδωρ. Ὁ Ἀναξίμανδρος τὸ -570 εἶπε ὅτι εἶναι τὸ ἄπειρο. Ὁ Ἀναξίμενης τὸ -500 ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ ἀέρος, ὡς ἀρχικοῦ στοιχείου. Ὁ Ἡράκλειτος τὸ -500 ὑπὲρ τοῦ πυρός. Ὁ Ἐμπεδοκλῆς τὸ -450 ὑπὲρ τοῦ ἀέρος, τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος. Ὁ Ἀναξαγόρας διεκήρυξε ὅτι ὁ νοῦς εἶναι ἡ ἀρχικὴ οὐσία ἐκ τῆς ὁποίας τὰ πάντα ἐκπορεύονται. Τέλος, ὁ Λεύκιππος διετύπωσε τὴν θεωρίαν τῶν ἀτόμων. Ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ λίγο ἐμφανίζεται ὁμάδα ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι δηλοῦν ὅτι ὁποιαδήποτε ἀπάντησις καὶ ἂν δοθῇ στὸ ἐρώτημα τοῦ Θαλῆ, οὐδένα πρακτικὸ ἀποτέλεσμα θὰ προκύψῃ.

Ἄς ὑποθεθῇ ὅτι πράγματι ἀποκαλύπτουμε τὸ ἀρχικὸ στοιχεῖο· ποία ἡ ὠφέλεια; Ἀσκεῖ καμμία ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τὸ νὰ γνωρίζουμε ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς Φύσεως εἶναι τὸ ὕδωρ ἢ κάτι ἄλλο; Θεραπεύεται καμμία ἀνθρώπινη ἀνάγκη ἀπὸ αὐτὴν τὴν γνώσι; Ἐπέρχεται καμμία συνδιαλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν τύχη του στὸν κόσμον; Βρῆκε τὴν ὁδὸ τῆς γαλήνης ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος πίστευε ὅτι ὁ κόσμος ἐπήγασε ἀπὸ τὸ ὕδωρ ἢ τὸ πῦρ ἢ τὸν ἀέρα;

Τὸ μάταιον τῶν ἐρευνῶν τούτων περὶ τῆς ἀρχικῆς οὐσίας ἀνεγνώρισε μιά ἄλλη σχολὴ πνευματικῶν ἡγετῶν τοῦ ἔθνους. Ὑπάρχουν παραδόσεις περὶ ἀνδρός ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο Ὁρφεύς καὶ ὁ ὁποῖος διὰ τῶν διδαγμάτων του μετέβαλε ἄρδην τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τῶν Ἑλλήνων, στρέψας αὐτόν ἐπὶ τὸ ἀνθρωπιστικώτερον.

Φαίνεται ὅτι ὁ χαρακτήρας τοῦ Ἑλλήνου ἐνεῖχε κάποιον καθιστῶν τὴν αὐθόρμητον σύμπραξιν δυσχερέστατον ἔργον. Ὁ Ὁρφεύς διὰ τῆς ἐτεροδιδασκαλίας του, καὶ διὰ τῶν βιονομικῶν ἀδελφοτήτων τῆς ὁποίας ἵδρυσε, ἐλάττωσε κατὰ πολὺ τὸ πρόσκομμα τοῦτο τῆς ἐθνικῆς προόδου.

Μετὰ τὸν Ὁρφέα, ὁ Πυθαγόρας συνεχίζει τὸ ἔργον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀνθρωπισμοῦ, καταδείξας καὶ τὸ ἀπάνθρωπον τῆς κρεοφαγικῆς δίαιτας.

Ἡ κρεοφαγία, ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ λιτότης ἦσαν διδάγματα τοῦ Πυθαγόρα, θεμελιωδῶς ἀντίθετα πρὸς τὴν ἀρχέγονον ἑλληνικὴν ὀρθοδοξίαν. Ἀλλὰ ὁ Πυθαγόρας προσέτι δίδασκε ὅχι μόνον τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ τὴν προϋπαρξιν αὐτῆς, καὶ τὴν διαδοχικὴ αὐτῆς ἐνσάρκωσι. Τοῦ Πυθαγόρα τὸ ἰδεῶδες ἦταν νὰ θεμελιωθῇ ἐντελὲς κοινωνικὸ σύστημα καὶ μέθοδος αὐτοῦ ἦταν ἡ προσπάθεια πρὸς μὀρφωσιν χαρακτήρων. Τὸ πρακτικὸ ἀποτέλεσμα ἀπὸ αὐτὸ εἶναι ὅτι ὁ Ἕλλην ἄρχισε νὰ σκέπτεται «τὶς εἶναι καὶ τὶς δύναται νὰ καταστῇ». Ἐπίσης πυθαγόρειον δίδαγμα εἶναι ὅτι ἡ ψυχὴ ἔχει θεῖαν καταγωγὴν, καταβάσα ἀπὸ τῶν ὑψίστων ὀριζόντων στὶς χθαμαλὰς κοιλάδας τῆς γῆς. Στὴν ὕλη ρυπαίνεται καὶ χρήζει καθάρσεως γιὰ νὰ ἐπανέλθῃ στὰ ὕψη ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατάργεται. Ὅλοι οἱ ἄγῶνες τῆς ζωῆς συντελοῦν σ' αὐτὴν τὴν κάθαρσιν. Τὸ ἐκ-

παιδευτικὸν σύστημα τοῦ Πυθαγόρα εἶχε ὡς τελικὸ σκοπὸ ὅχι τὴν εὐρεσιν σταδίου, ὅπως σήμερον ἡ ἐκπαίδευσις θεωρεῖται ἀποσκοποῦσα, ἀλλὰ τὴν μάθησιν, δηλαδή τὴν ἀνάκτησιν λησμονημένης σοφίας. Πρὸς τοῦτο ἰδιαίτερα συντελεστικὴ θεωρεῖται ἡ μαθηματικὴ ἐπιστήμη συνδυαζομένη μετὰ τῆς μουσικῆς. Πλήν τούτων ἡ ψυχολογία ἦταν σπουδαῖο μέρος τοῦ Πυθαγορείου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος.

Ὁ Πυθαγόρας θὰ κατόρθωνε τὸν μεγάλον σκοπὸν του, ἀνεβάζοντας τὸν Ἑλληνισμόν σὲ μέγα ὕψος. Ἀλλὰ τὸ ἔργον του ματαιώ-

θηκε ὑπὸ τῶν τριῶν αἰώνων ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος -τοῦ Σχολαστικισμοῦ, τοῦ Ἐκκλησιαστικισμοῦ καὶ τοῦ Στρατιωτικισμοῦ, διότι οἱ ἐχθροὶ αὐτοὶ συνωμοτήσαντες, συνέτριψαν τὸ ἐγειρόμενον οἰκοδόμημα τοῦ Πυθαγόρα. Ἀλλὰ εἶναι γεγονός ὅτι οἱ σοφώτεροι καὶ ἀγνότεροι Ἕλληνες προῆλθαν ἀπὸ τῆς βιονομικῆς σχολῆς τῶν Πυθαγορείων. Τοῦ Ἀναξαγόρα τὸ μέγα δίδαγμα, ὅτι ἀρχὴ πάντων ὁ νοῦς, οἱ σοφιστὲς διέστρεψαν ἀξιοθρηνητῶς. Ἐρμηνεύσαντες αὐτὸ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ θεωρηθῇ ἡ πανουργία ὡς ἀρίστη μέθοδος ἀτομικῆς εὐδοκίμησης, δημιούργησαν χάος, τὸ ὁποῖον μόνον ἡ δύναμις τοῦ Σωκράτους μπόρεσε νὰ διαλύσῃ. Ἡ φιλοσοφία ὅτι ὁ νοῦς εἶναι τὸ πᾶν, ἂν δὲν συνδέεται μὲ ἄρτιον ἥθος, εἶναι ἐπικίνδυνον ὄργανον κοινωνικῆς ἐκλύσεως.

Χρειάστηκε ἡ ἐπιβολὴ τοῦ Σωκράτους γιὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὶς φοβερὰς βλάβες στὶς ὁποῖες οἱ σοφιστὲς ἐπέφεραν στὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα. Οἱ ἄνθρωποι, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν σοφιστῶν, κατάντησαν οἰηματίες, ἀλαζόνες, δοκησίσοφοι καὶ ἀνήθικοι. Ὁ Σωκράτης ἐγκαίρως ἄρπαξε τὸ πηδάλιον καὶ ἔσωσε τὸ σκάφος τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὴν ἀνατροπὴν. Ἀναμφιβόλως καθοδηγεῖτο ὑπὸ θείας ἐμπνεύσεως, ἀλλὰ τοῦτο ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ καταδικασθῇ ὡς ἀνορθόδοξος.

Ἡ διανοητικὴ ἐπανάστασις τῶν χρόνων ἐκείνων συνίσταται στὸ ὅτι ἐνῶ πρὶν ἐζητεῖτο ἡ ἐξήγησις τῆς Φύσεως, κατόπιν ἡ ἀναζήτησις αὐτῆς ἀνεκόπη καὶ κατανοήθηκε ὅτι σπουδαία ἀναζητήσεις θὰ ἦταν ἡ μελέτη τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. «Γνωθὶ σεαυτόν». Χωρὶς τὴν ἔρευνα αὐτὴ, ἡ ἔρευνα τῆς ἐξωτερικῆς φύσεως εἶναι ἄκαρπος.

Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος, κρίνοντάς τιν αὐστηρά, εἶναι προῖον τῆς Πυθαγορείου συλλήψεως. Ὁ Πλάτων, ὅπως ὁ Σωκράτης, ἐδίδασκε ὅτι ἡ γνώσις τῶν νόμων τῆς Φύσεως δὲν εἶναι τόσο σπουδαία ὅσο ἡ ἔρευνα τοῦ ἠθικοῦ σκοποῦ τῆς Δημιουργίας καὶ ἡ συμμόρφωσις τῆς ἀνθρωπίνης Λογικῆς πρὸς αὐτόν. Γνωσὶν ἐννοοῦσε τὴν διαίσθησιν τῆς ἀληθείας καὶ ἐθεώρει οὐσιώδεις ἐφόδιο τὴν πίστιν, δηλαδή τὴν πεποίθησιν. Περὶ τῆς γενικῆς εὐταξίας τοῦ κόσμου ὁ Πλάτων πίστευε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ· ὅτι ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ στὸν κόσμον δικὸν του ἔργον· ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὄργανον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐρευνήσῃ πῶς ἀρίστα νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποστολὴν του ὡς τοιοῦτος. Ἐκαστος ἔχει μοναδικὴν καὶ χωριστὴν ἀποστολήν. Εἴμαστε ὅλοι ἀντανakλάσεις τῆς θείας Πρόνοιας. Ὁ Θεὸς πράγματι κατασκευάζει ἐντὸς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ὅλη ἡ ἀληθινὴ γνώσις εἶναι διαίσθησις, δηλαδή φῶσις ἀπὸ τὸν Θεόν.

Λέγεται ὅτι τέτοιες διδασκαλίαι ἐξηνέχθησαν μυχιολογικῶς ὑπὸ τοῦ Ὁρφέως, συμβολικῶς ὑπὸ τοῦ Πυθαγόρα καὶ ἐπιστημονικῶς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος. Ἀλλὰ ὁ Πλάτων ἦταν καὶ καλλιτέχνης καὶ, ὅσες φορές ἐπρόκειτο νὰ πραγματευθῇ κάποιο θέμα πολὺ μυχιολογικόν, ἐνέδυνε τὴν ἰδέαν του σὲ μῦθον.

Μέγα δίδαγμα τοῦ Πλάτωνος εἶναι ὅτι γιὰ νὰ αὐξάνῃ τῆς ψυχῆς μας ἡ ὁμοίότης μὲ τὴν θεότητα, πρέπει νὰ ἐλκώμεθα ὑπὸ ὀρισμένων ἀρετῶν καὶ νὰ ἀποφεύγουμε ὀρισμένες κακίες. Ἡ πρόοδος τῆς ψυ-

χῆς πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἀποτελεῖ τὴν εὐδαιμονία. Ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ ὑγεία καὶ ἡ τάξις καὶ ἡ ἁρμονία τῆς ψυχῆς. Ἐπομένως εἶναι ἐπιδιωκτέα ἀνεξαρτήτως συνεπειῶν ἢ νόμων ἀπογορευόντων τὸ ἐναντίον, διότι τὸ ἀδικεῖν εἶναι ἐπιζημιώτερον στὴν ψυχὴ τοῦ ἀδικούντος παρὰ τὸ ἀδικεῖσθαι. Ὁ Πλάτων προφανῶς ἀπέβλεπε στὴν μὀρφωσιν χαρακτῆρος ὡς τὴν πρῶτην βάσιν μεγάλης καὶ εὐδαιμόνου πολιτείας. Μεγίστη σημασία ἀπέδιδε ὁ Πλάτων στοὺς στοχασμούς μας διότι γνώριζε ὅτι οἱ στοχασμοὶ τοῦ ἀνθρώπου λαμβάνουν ὕλικὴ ὑπόστασιν, ἀκριβῶς ὅπως οἱ στοχασμοὶ τοῦ Θεοῦ ἔλαβαν ὑπόστασιν ἐξωτερικευθέντες σὲ Δημιουργία.

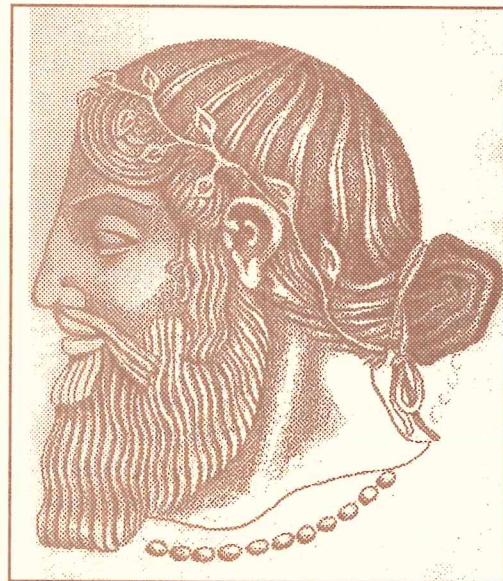
Ἀπὸ τὴν θεωρίαν αὐτὴν ὁ Ἀριστοτέλης διετύπωσε τὴν διδασκαλίαν του περὶ ἀνεπίξεως τῶν πάντων ἐκ τῆς δυναμικῆς ὁρμῆς ἡ ὁποία ἐνυπάρχει στὴν ὕλη. Πρῶτος ὁ Ἀριστοτέλης ἐξήγγειλε τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι μικρόκοσμος, ἥτοι μικρὸν Σύμπαν. Ὁ, πῶς ἔλεγε ὁ Πλάτων ὕλην, ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε δύναμιν, ὁ, πῶς ὁ Πλάτων ἔλεγε ἰδέαν, ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε ἐνέργειαν. Ὁ Ἀριστοτέλης ἐθεώρει τὴν πραγματικότητα ὡς ἀποτέλεσμα δυνάμεως καὶ ἐνεργείας καὶ ἐδίδασκε ὅτι ἡ Φύσις ἀνεπισσώμενη ἀγωνίζεται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὸν οὐράνιον ὑπογραμμὸν τῆς.

Ἡ γὰρ ἐνέργεια τοῦ Νοῦ - Ζωή!

Ἐνῶ ὁ Σωκράτης εἰσήγαγε τὴν ἰδέαν τῆς ἠθικῆς καθάρσεως καὶ ὁ Πλάτων τῆς προπαρασκευῆς τῆς ψυχῆς διὰ τῆς διαλεκτικῆς, ὁ Ἀριστοτέλης σπουδαιότατον πάντων ἀνεκήρυξε τὸ ἐρευνᾶν, ὡς μέθοδον ἀναπτύ-

ξεως καὶ ὡς κλεῖδα μαθήσεως συγχρόνως. Ὁ Θεὸς δὲ ν μᾶς ἔδωκε νύξιν περὶ τοῦ σκοποῦ του, καὶ ἐμεῖς δὲ ν δικαιούμεθα νὰ ὑποθέσουμε τίποτε αὐθαίρετως. Τὸ ἐπιβαλλόμενον εἰς ἐμᾶς καθῆκον, τὸ ὑπατον συμφέρον μας εἶναι ἡ ἔρευνα. Πρέπει νὰ ἐρευνῶμε διπνεκῶς τὸ νόημα τοῦ Θεοῦ. Ἀπαξ ὁ Σωκράτης καθιέρωσε τὴν σπουδαιότητα τῆς ἠθικῆς ὡς πρακτικὸν σκοπὸν πάσης φιλοσοφίας, οἱ ἄνθρωποι ἔστρεψαν τὴν προσοκὴν τους εἰς διατύπωσιν κάποιων βάσεων διαγωγῆς οἱ ὁποῖες βαθμυδὸν ἀποκρυσταλλώθησαν στὸ σύστημα τῆς στωικῆς διδασκαλίας.

Ἐπὶ τέσσερις αἰῶνες τὸ εὐγενὲς τοῦτο σύστημα, διδασκέν ὑπὸ τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Χρυσίππου, τοῦ Κλεάνθους, τοῦ Διογένους, τοῦ Ἐπικτήτου καὶ τῶν διαδόχων τους, παρήγαγε τοὺς περισσότερους ὑπερόχους χαρακτῆρες καὶ προπαρασκεύασε τὰ πνεύματα γιὰ τὴν ἀνατολήν τοῦ χριστιανισμοῦ. Οἱ Στωικοὶ διὰ τῆς ἀπλότητος καὶ εἰλικρινείας τοῦ βίου

τους απέδειξαν ότι πράγματι ήταν ό,τι συμβούλευαν τους άλλους να είναι κύριοι και όχι δοῦλοι τῶν ἐξωτερικῶν περιστάσεων.

Ἡ στωικὴ πίστις, ὅπως τὴν διετύπωσε ὁ Ἐπίκτητος, εἶναι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ λόγος, δημιουργὸς τῶν πάντων καὶ πατὴρ τῶν ἀνθρώπων, διευθύνων τὰ πάντα, καὶ μέ νόμο κυβερνῶν τὸ σύμπαν, ἔχων τὸν θρόνο του ὅχι μόνον εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, ἀλλὰ καὶ στὰ μύχια τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι προικισμένος μετὰ συμπάθειες καὶ ἀντιπάθειες οἱ ὁποῖες εἶναι κίνητρα τῆς δράσεώς του. Ὡθοῦσαν αὐτὸν σὲ ὁρισμένες πράξεις καὶ τὸν ἀπωθοῦσαν ἀπὸ ἄλλης.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος διαγνώσῃ κάτι καλὸ καὶ κάτι κακὸ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐλκυσθῇ ἀπὸ τὸ κακὸ καὶ ἀδύνατον νὰ ἀπωσθῇ ἀπὸ τὸ καλὸ. Τὸ καλὸ εἶναι ἀκαταγώνιστο καὶ ἡ ψυχὴ ὅταν τὸ ἀναγνωρίσῃ φέρεται πρὸς αὐτὸ ἀκατασκέτως. Οἱ τρεῖς βαθμίδες οἱ ὁποῖες ὁδηγοῦν στὴν ἐντέλεια εἶναι ὁ διαυγής νοῦς, ὁ ὑγιής πόθος καὶ ἡ ἀγαθὴ δρᾶσις. Τὸ σῶμα μας, τὶς κτήσεις, τὰ τέκνα μας, τοὺς συγγενεῖς μας, τοὺς γνωρίμους μας καὶ πάντα ἐν γενεὶ τὰ ἔξω ἀπὸ ἡμᾶς, δέν τὰ ἐξουσιάζουμε ἑμεῖς, ἀλλὰ ἐξουσιάζουμε τοὺς στοχασμούς μας, τὴν θέλησίν μας καὶ ὅλα τὰ ἐντὸς μας.

Μετὰ τὴν βοήθεια τοῦ λόγου ὀφείλουμε νὰ ἐπιδιώκουμε καὶ νὰ ἀποφεύγουμε ὅσα ἐξουσιάζουμε, διατελοῦντες οὐδέτεροι πρὸς ὅσα δέν ἐξουσιάζουμε. Μάταιον ἄρα νὰ ἐπιδιώκουμε ἢ νὰ ἀποφεύγουμε πλοῦτο, θέσι, φήμη, ἐξουσία, τιμές. Ἀφοῦ αὐτά, ὄντας ἐξωτερικά, εἶναι πράγματα διαφεύγοντα τὴν ἀκτῖνα μας. Εἴτε τὰ ἐπιδιώκουμε εἴτε τὰ ἀποφεύγουμε, μόνον ἀποτυχία θά βροῦμε, ἐπομένως κακοδαιμονία. Δέν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν προσπάθεια, ἀλλὰ νὰ δίνουμε σὲ αὐτὴν τέτοιαν κατεύθυνσιν ὥστε ἡ ἐπιτυχία νὰ εἶναι βεβαία. Ἐάν θέλῃς νὰ μὴ εἶσαι δοῦλος, νὰ φροντίζῃς νὰ μὴ εἶναι κανεὶς δοῦλος σου. Διότι ἐάν ἀνέχεσαι νὰ ἔχῃς δούλους, εἶναι τεκμήριον ὅτι εἶσαι ἐσὺ πρῶτος δοῦλος. Ὁ στωικός εἶναι ἀπερίττος, κύριος ἑαυτοῦ, δοῦλος οὐδενός, κόλαξ οὐδενός, τύραννος οὐδενός, παραγωγεὺς τῶν χρειῶν τοῦ βίου του.

Ὁ Τίτος Φλαμίνιος τὸ 194 π.Χ. ἀπέδωσε στοὺς Ἕλληνας τὴν ἐλευθερίαν ὡς δῶρον, καὶ εὐθύς ὕστερα ἄρχισε ἡ παρακμὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οὔτε θρησκεία οὔτε φιλοσοφία τολμοῦσαν νὰ ἐμφανισθοῦν. Ὅργανα καὶ ἐκλυσίς ἦσαν τὰ χαρακτηριστικά τῆς ἐποχῆς. Ἐν τούτοις μετὰ τῶν βαρβάρων θρησκειῶν τῆς Ἀνατολῆς εἰσεχώρουν στὴν ἑλληνικὴ φύσιν κάποια στοιχεῖα μυχιωτέρας καὶ ἀγιωτέρας διδασκαλίας, τὰ ὁποῖα ἀναμφιβόλως ἔχουν κοινὴ τὴν καταγωγή μετὰ τὸν χριστιανισμό.

Περὶ τοῦ ἐτος 90 ἢ 110 π.Χ. ζοῦσε ἄνδρας τοῦ

ὁποίου τὰ συγγράμματα ἐλέγχουν ἀνωτέρα ἔμπνευσι. Ὁ ἄνδρας αὐτός εἶναι ὁ Ἑρμῆς ὁ κληθεὶς Τρισημέσιος. Κατ' αὐτὸν τὸ Σύμπαν συνίσταται ἀπὸ κάποιον ἀριθμὸ σφαιρῶν, τῶν ὁποίων ὑπερτάτη ὑπόστασις εἶναι ὁ Θεός.

Ἡ κατόπιν ἐρχομένη σφαῖρα εἶναι ὁ λόγος, ἀπὸ αὐτὴν δὲ ἐκπορεύονται διαδοχικῶς ἡ τρίτη, ἡ τετάρτη, ἡ πέμπτη, ἡ ἕκτη, ἡ ἑβδόμη, ἡ ὀγδόη καὶ ἡ ἐνάτη σφαῖρα, καὶ ἐκάστη ἐξ αὐτῶν εἶναι εἰδωλὸν τῆς προηγούμενης. Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ, ὡς πρὸς τὸ θνητὸ μέρος της, προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν σφαῖρα τῆς ὕλης, ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀθάνατον μέρος της ἀπὸ τὴν ἀθάνατον σφαῖραν τοῦ νοῦ. Μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν ἀντιθέτων στοιχείων τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει σύγκρουσις. Καὶ ὁ Ἑρμῆς διδάσκει τὴν μέθοδον τῆς ἀναγεννήσεως διὰ κατισχύσεως τοῦ ἀθανάτου στοιχείου.

Τὴν πλατωνικὴν φιλοσοφίαν παλινόρθωσαν ὁ Ἀμμώνιος Σακκάς ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια περὶ τὸ 200 π.Χ. Ὁ Πλωτῖνος, ὁ ὁποῖος ἐκλήθη «τὸ ὕστατον φῶς τῆς Ἑλλάδος» ἦταν μαθητὴς τοῦ Σακκά, διδάξας τὸν Θεωρητικὸν Βίον ὡς μέσον γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Οἱ θεμελιώδεις ἀρχαί τοῦ νεοπλατωνισμοῦ, ὅπως τὸν διετύπωσαν ὁ Σακκάς καὶ ὁ Πλωτῖνος εἶναι: Ἐνότης καὶ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ. Σφαῖρες ὑποστάσεως ἐκπορευόμενες ἐκ τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μικροσκοπικὴ ἀναπαράστασις τοῦ Σύμπαντος. Ἡ ψυχὴ ὑπῆρξε πρὸ τῆς γεννέσεως τοῦ σώματος, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ ἐνσαρκοῦται σὲ νέο σῶμα. Ἡ ψυχὴ εἶναι προορισμένη νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν Θεὸ ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ πηγὴ τῆς, ὁ νοῦς διδάσκεται δι' ἐπιφοιτήσεως. Ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἔκστασι, μυχιολογικῶς ἐννοημένη μετὰ τὸν Θεό. Οἱ διαβαθμίσεις τῆς ὑποστάσεως εἶναι: Θεός-Νοῦς-Ψυχὴ-Λόγος-Αἴσθησις-Ζωτικότης-Ψῶλη.

Ὁ Πλωτῖνος δίδει τὴν ἐντολὴν αὐτὴν σὲ κάθε ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος θέλει νὰ βαδίσῃ διὰ μέσου τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγάπης στὴν εὐδαιμονία: «Καθάρισον τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ πάσης φρούδης ἐλπίδος καὶ ἀπὸ παντός φόβου περὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ τότε ὁ ἐνδότερος ὀφθαλμός σου θά ἀρχίσῃ νὰ βλέπῃ τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. Ἐνθυμοῦ ὅτι ἡ Ἀγάπη εἶναι ὁ σωτὴρ σου καὶ ὁ φρουρός σου. Ἄνευ τῆς Ἀγάπης ὁ κεντρόφυγος θά ἐξεσφενδόνιζε τὴν ψυχὴν σου εἰς τὰς παγερότητας τῆς ἐξωτερικῆς ζώνης. Μὴ λησμονεῖς ὅτι ὑπεράνω τῆς λογικῆς εἶναι ἡ Διαισθησις, καὶ ὅτι τὸ θεῖον φῶς διὰ τῆς διαισθήσεως ἔρχεται πληροῦν τὴν καρδίαν γηθοσύνης. Θαύμαζε τὸ κάλλος, τὴν συμμετρίαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ ὕλικου κόσμου ἵνα αἰσθανθῇς ἀγάπην πρὸς τὸν πνευματικὸν κόσμον τοῦ ὁποῖου ὁ ὕλικός εἶναι ἀπλὴ ἀναπαράστασις καὶ ἀτελής εἰκὼν. Ζῆτει τὴν πληρεστέραν ἀπεικόνισιν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου ἐν τῷ ὕλικῳ, ἀρκεῖ δὲ νὰ πράττῃς τοῦτο ἵνα μηδαμῶς φοβῇσαι περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀτόμου σου».

ΠΑΑΤΩΝ ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ἀπόσπασμα τοῦ σπανίου βιβλίου τοῦ Χρήστου Σάσσαλου ἀπὸ τὴν γαλλικὴν ἔκδοσιν

Ἄς θεωρήσουμε τὴν κύρια ὄψη τῆς Ἀκροπόλεως σὲ ἓνα γενικὸ πλάνο. Δεδομένου ὅτι τὰ Προπύλαια βρίσκονται σὲ κλίση λίγο λιγώτερο μιᾶς μοίρας ὡς πρὸς τὸν Παρθενῶνα, ἔχουμε τὸν Παρθενῶνα καὶ τὰ Προπύλαια σὲ κύρια ὄψη. Ὁ Παρθενὼν προβάλλεται στὸ μέξιμουμ Z (max Z), τὰ Προπύλαια στὸ μίνιμουμ Z (min Z) τοῦ θεμελιώδους ὁδηγοῦ τους. Ἔτσι, ἔχουμε, μεταξύ τῶν Προπυλαίων καὶ τοῦ Παρθενῶνος, μία συμμετρία ἐν σχέσει μετὰ τὸ κέντρο τοῦ Ἐλλειψοειδοῦς.

Ἐπίσης, μία ἀντιμετρία, δεδομένου ὅτι τὰ max Z καὶ min Z εἶναι ἀντιδιαμετρικά ἐν σχέσει μετὰ τὸ κέντρο τοῦ Ἐλλειψοειδοῦς (σχέδ. 49,50,51,52,53).

Βλέπουμε ὅτι τὰ Προπύλαια βρίσκονται σὲ παραβολικὴ ἑλλειπτικὴ (ὁ ἄξονας εἶναι ὁριζόντιος) καὶ σὲ παραβολοειδῆ κάθετο κύλινδρο.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι ἡ δομὴ τοῦ ἀνθρωπίνου κρανίου εἶναι ἐπίσης παραβολικὴ καὶ παραβολοειδής.

Φτάνουμε λοιπὸν στὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ Προπύλαια ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἀνθρώπινο κρανίον πού εἶναι ὁρατὸ ἔως τὰ ζυγωματικά ὀστέα. Συμπληρώνεται ἀπὸ αὐτὸ τὸ σημεῖο πρὸς τὰ κάτω, καὶ καταλήγει στὸ min Z ὅπου ἀγγίζει τὴν κάτω σιαγόνα.

Τὰ Προπύλαια ἀντιπροσωπεύουν λοιπὸν τὸν θνητὸ ἄνθρωπον πού βρίσκεται στὸ min Z, ὁ Παρθενὼν στὸ max Z ἀντιπροσωπεύει τὸν Θεό, μετὰ τὴν κεφαλὴν τῆς κουκουβάγιας.

Ἀναλογικά, ἂν συγκρίνουμε τὸ ἀνθρώπινο κεφάλι μετὰ τὸ κεφάλι τῆς κουκουβάγιας, παρατηροῦμε ὅτι τηροῦνται οἱ ἀναλογίες στὰ Προπύλαια καὶ στὸν Παρθενῶνα.

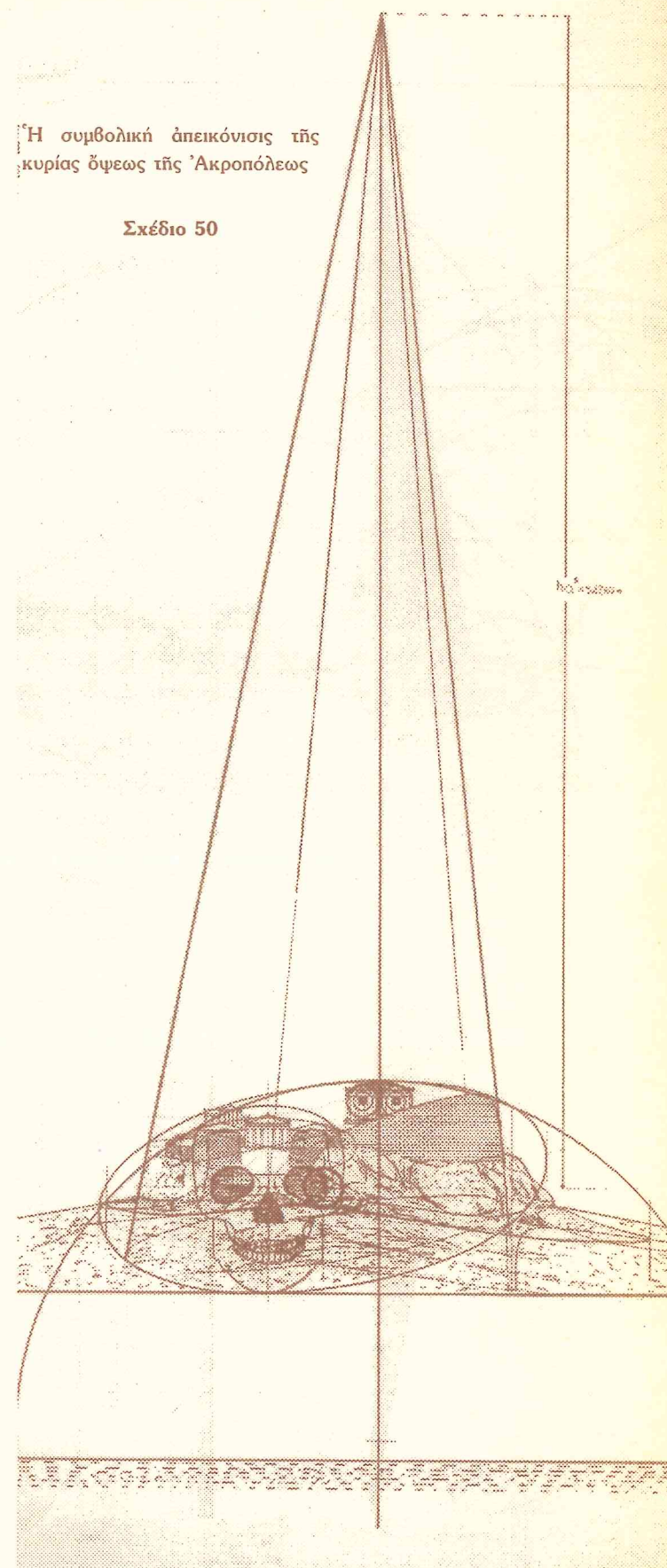
Οἱ δύο «μανδύες», οἱ ὁποῖοι παρουσιάζονται στὸ σχέδιο καὶ καλύπτουν τὶς κοιλότητες τῶν ματιῶν, δέν εἶναι παρὰ τὰ κωνικά τμήματα τῶν δύο κώνων, τοῦ Βορείου καὶ τοῦ Νοτίου, οἱ ὁποῖοι τέμνονται ἀπὸ τὸ Ἐλλειψοειδές.

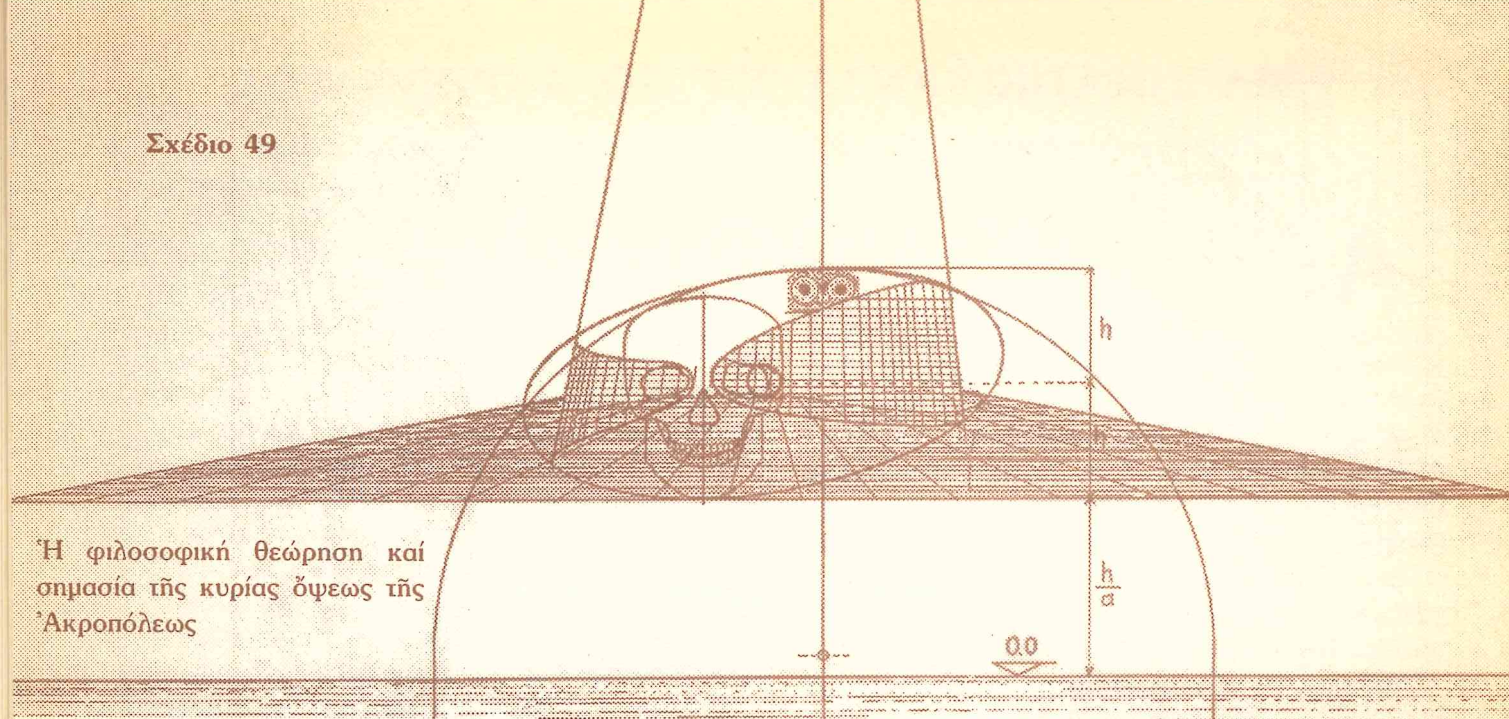
Τὸ ἰσοσκελές τρίγωνον πού παρουσιάζεται στὸ σχέδιο εἶναι ἡ προβολὴ τοῦ κανονικοῦ τετραέδρου ὕψους π, τὸ ὁποῖο ἔχει ἐπίσης τὴν βάση του (ἰσόπλευρο τρίγωνον προοπτικογενές) πάνω στὸ ὁριζόντιο ἐπίπεδο τοῦ ἄξονος τῶν Προπυλαίων.

Τὸ ὕψος τοῦ τετραέδρου ἐφάπτεται τοῦ Παρθενῶνος, ἐνῶ δέν ἀγγίζει καθόλου τὰ Προπύλαια. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ π γιὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἀδύνατος καὶ αὐτὸ βρίσκεται στὴν βάση τῆς πυραμίδος ἀπὸ ἀποψη τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ὕψους π.

Ἡ συμβολικὴ ἀπεικόνισις τῆς κυρίας ὀψεως τῆς Ἀκροπόλεως

Σχέδιο 50

Ἡ φιλοσοφική θεώρηση καί σημασία τῆς κυρίας ὄψεως τῆς Ἀκροπόλεως

Τό τετράεδρο εἶναι κατανοητό σύμφωνα μέ τήν πλάγια ἐπιφάνεια καί τήν κορυφή του καί ὁρατό σύμφωνα μέ τήν βάση του (περιέχει τούς θεμελιώδεις ὁδηγούς τῶν κωνικῶν ἐπιφανειῶν, τό ὀριζόντιο ἐπίπεδο τῆς συμμετρίας τῶν Προπυλαίων) καί ἀποτελεῖ τό ἐφαπτόμενο ἐπίπεδο τοῦ λόφου τοῦ Φιλοπάππου.

Πάνω σέ αὐτόν τόν λόφο ὑπάρχει μία ὀρθογώνια ἀνασκαφή, ἡ ὁποία εἶναι ἡ προβολή τῆς νότιας κορυφῆς τῆς βάσης τοῦ τετραέδρου.

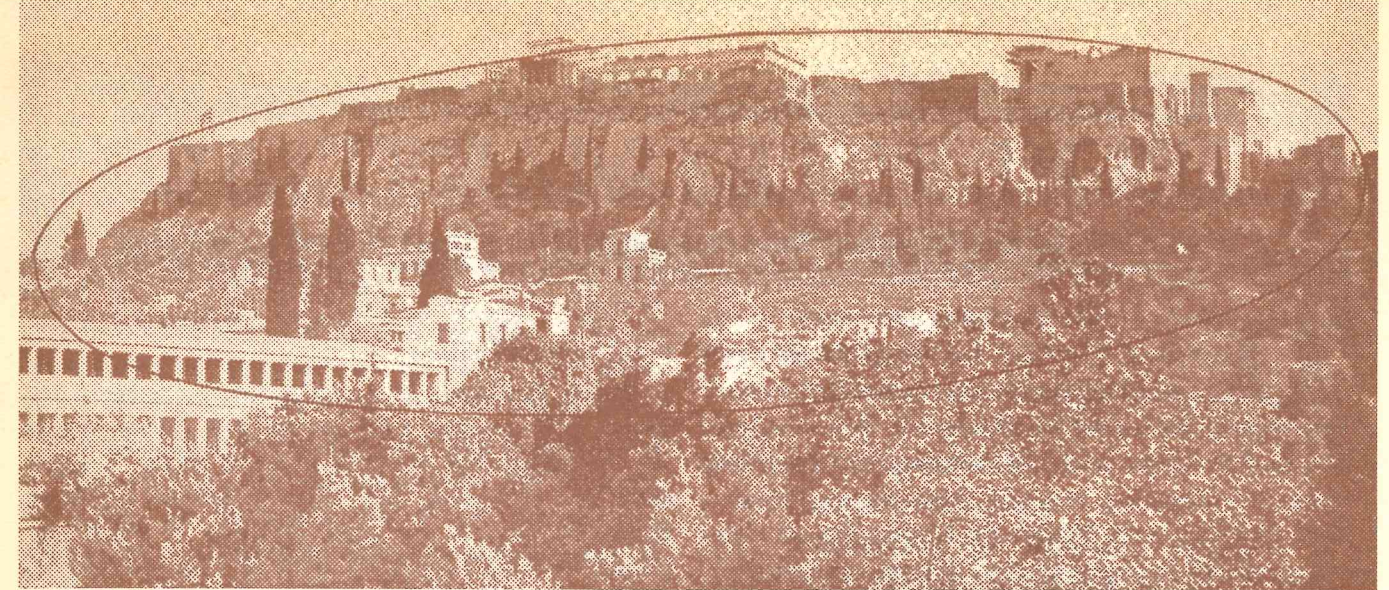
Ἐτσι λοιπόν ἡ βάση τοῦ τετραέδρου περνάει ἀπό τόν ἄξονα τῶν Προπυλαίων, ἡ τὸ κέντρο τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας πού ἀντιπροσωπεύει τό πνευ-

ματικό ἐπίπεδο τοῦ ἀνθρώπου καί ἀποτελεῖ συγκρόνησιν τήν βάση τῆς πυραμίδος καί τῶν κόνων, τῆς ὁποίας ἡ ἄνοδος στήν κορυφή εἶναι ἀδύνατος ἐφ' ὅσον ὁ ὑπολογισμός τοῦ π εἶναι ἀδύνατος.

Στό σχέδιο παρουσιάζεται ἐπίσης ὁ κύκλος τῆς καμπυλότητος τῆς ἐγκαρσίας τομῆς τοῦ Παρθενῶνος στό max Z τοῦ Ἑλλειψοειδοῦς.

Αὐτός ὁ κύκλος δίνει τήν συμμετρία τοῦ Παρθενῶνος.

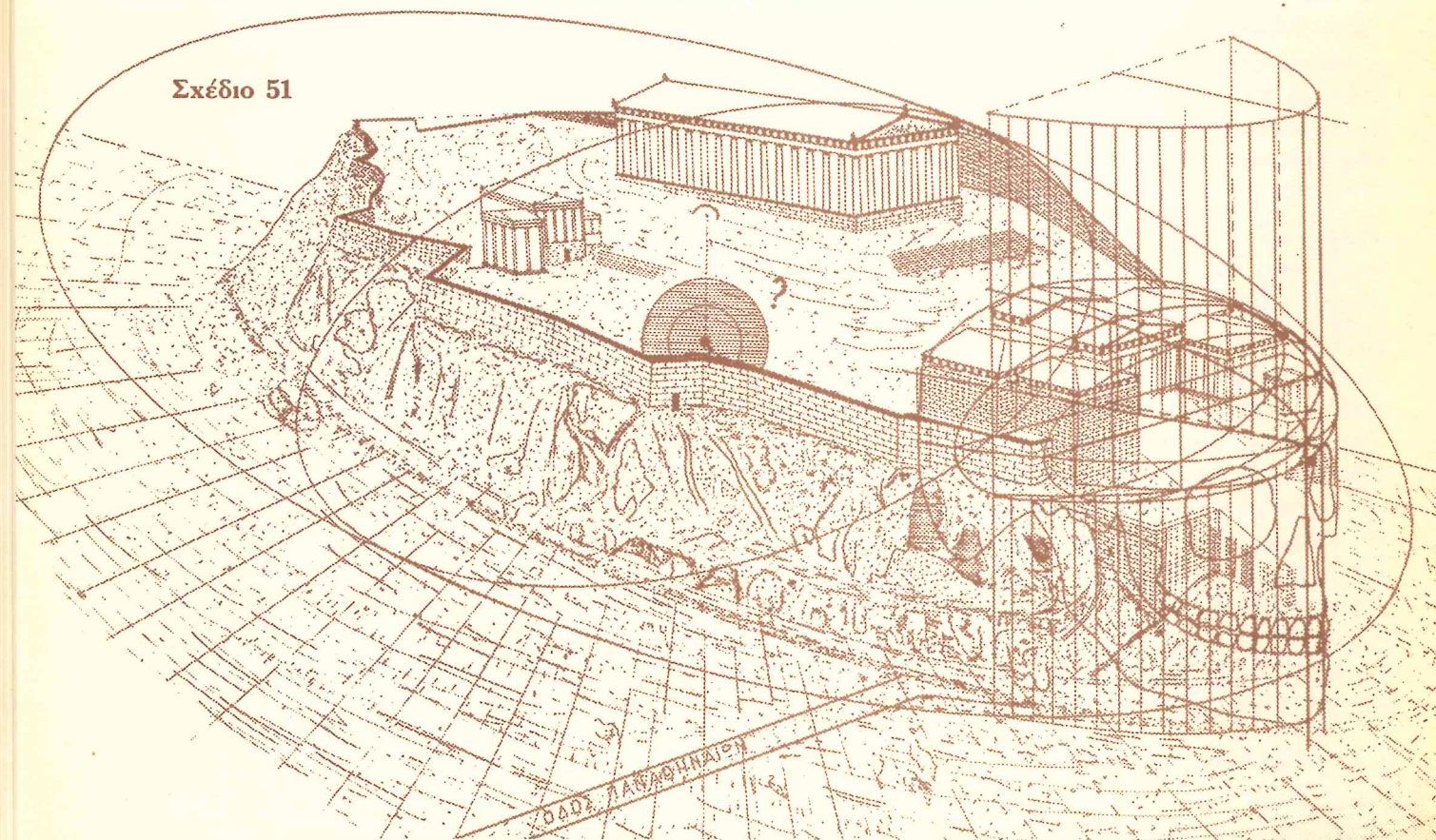
Ἐνα τμήμα του, λιγώτερο τοῦ μισοῦ, δέν εἶναι ὁρατό, καί δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι πρόκειται περί μιᾶς σφαίρας πού ἐπιπλέει, ἐνῶ τό Ἑλλειψοειδές βρίσκεται στό ἐσωτερικό ἄνω τμήμα.

Νοτιοδυτική (ἀπό ἀέρος) ὄψις τῆς Ἀκροπόλεως

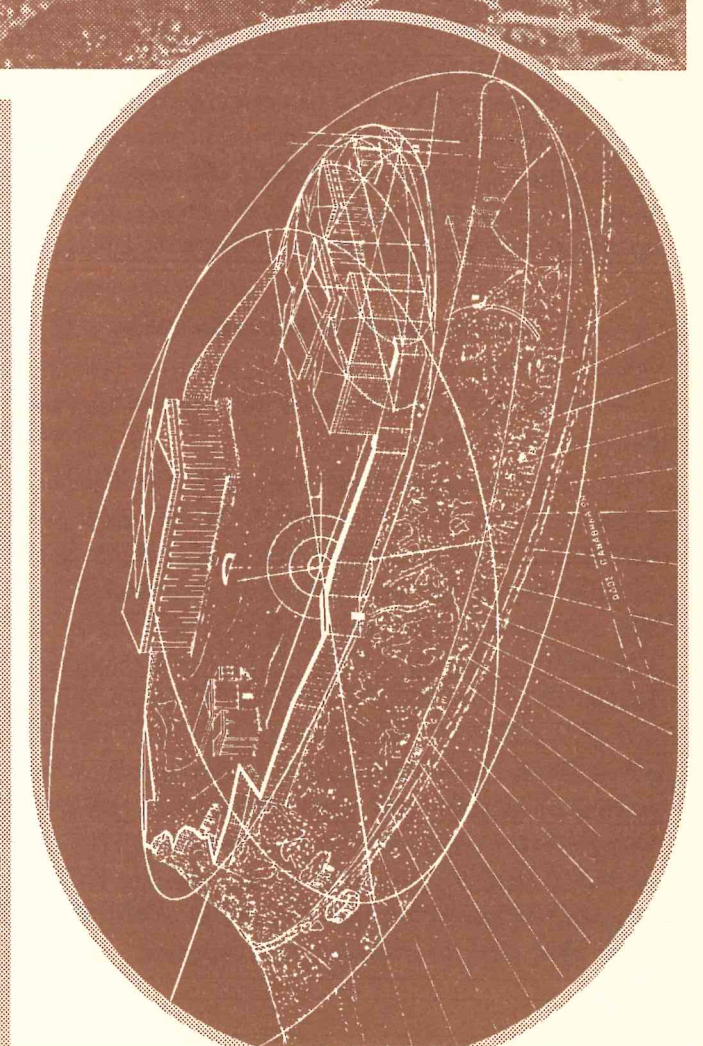
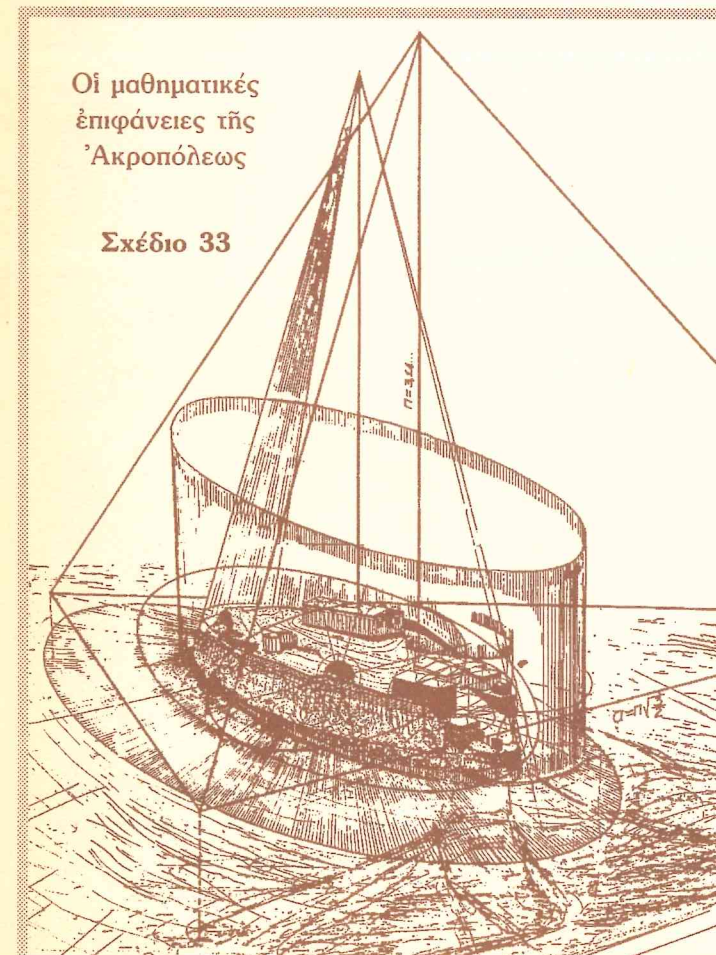
Σχέδιο 53

Σχέδιο 51

Οἱ μαθηματικές ἐπιφάνειες τῆς Ἀκροπόλεως

Σχέδιο 33

Ο πνευματισμός δέν ήταν άγνωστος στους άρχαίους Έλληνες, καί αναφέρονται πολλές περιπτώσεις κατά τίς όποιες γινόταν έπικοινωνία με ψυχές αποθανόντων. Τέτοιο παράδειγμα βρίσκουμε στόν Πλούταρχο, στό έργο του «Περί τών βραδέως υπό του θείου τιμωρουμένων», όπου λέγει ότι στην Ήράκλεια, υπήρχε ίδρυμα «Ψυχοπομπείον» λεγόμενον, όπου γινόταν συστηματική έπικοινωνία ζώντων μέ ψυχές νεκρών, όσάκις υπήρχε ανάγκη πρός τουτο.

Ο πνευματισμός ήταν γνωστός σέ όλα τά θεοσοφικά συστήματα της άρχαιότητας, μέ την διαφορά, ότι μόνον οί μεμνημένοι έκαναν χρήση αυτού.

Από της εποχής του Allan Kardec, όμως, ο πνευματισμός έγινε κοινό κτήμα τών ανθρώπων καί τότε εμφανίστηκαν τά διάφορα πνευματιστικά πειράματα, μέ τό τραπεζάκι κ.λπ. Είναι ανάγκη νά μελετήσουμε κατά πόσον ο πνευματισμός, όπως έξασκεΐται σήμερα, είναι κάτι χρήσιμο καί ωφέλιμο, ή όχι.

Πνευματισμός είναι ή έπικοινωνία τών ανθρώπων μέ ψυχές τών απελθόντων, χωρίς μεσολάβηση τεχνητού μέσου. Διότι υπάρχουν καί τεχνητά μέσα, τά όποια μεταχειρίζεται ή μαγεία, ή όποια δι' αυτών έρχεται σέ έπικοινωνία πρώτα μέ κοινές ψυχές, καί δεύτερον μέ κακοποιές. Στην τελευταία περίπτωση πρόκειται περί της λεγομένης «Μαύρης Μαγείας», ή όποια είναι μέθοδος έγκληματική, επιδιώκουσα την δέσμευση συνειδήσεων καί άλλες κακοποιούς ενέργειες.

Έπικοινωνία άνευ τεχνητών μέσων

Καί πρώτον είναι ανάγκη νά εξετάσουμε πώς λειτουργεί ή ανθρώπινη ζωή.

Έντός του οργανισμού κυκλοφορεί ένα ρευστό, ο ζωικός μαγνητισμός του MESMER, ή ζωικό ρευστό. Τουτό είναι μία μορφή της ενέργειας, ή όποια χρησιμοποιείται διά την εφαρμογή τών αποφάσεων της συνειδήσεως, την εκτέλεση τών μηχανικών κινήσεων, κ.λπ., ως καί διά την λειτουργία της σκέψεως άκόμη. Το ρευστό τουτο είναι τό μέσο, διά του οποίου καί οί ψυχές τών αποθανόντων έρχονται σέ έπικοινωνία μέ τούς ανθρώπους. Αυτό αποτελεί τον σύνδεσμο μεταξύ τών δύο υποστάσεων, όπως τό τηλεφωνικό σύρμα συνδέει δύο όμιλητές. Το ζωικό ρευστό αντλεί ο άνθρωπος εκ της φύσεως διά τών τροφών, τίς όποιες άφομοιώνει καί οί όποιες περιέχουν όλες αυτό τό στοιχείο της ενέργειας.

Τούτο όμως, όταν λειτουργεί έντός του οργανισμού, γίνεται ζωικό.

Μετά θάνατον, διαλυομένου του σώματος, τό ζωικό αυτό ρευστό επανέρχεται στο κοινό δοχείο της ενεργείας καί συνεπώς ή ψυχή χάνει τό μέσο αυτό της ενεργείας. Διά τουτο ή άρχαία ελληνική θεοσοφία δέχεται ότι μετά θάνατον ή ψυχή δέν μπορεί ούτε νά ενεργήσει, ούτε καν νά σκεφθί. Οί θνητές δέ ψυχές περιέρχονται στόν Άδην.

Άλλά υπάρχει καί άλλη κατάσταση του πνεύματος, ή τών ήμισθανάτων ψυχών, οί όποιες δέν είναι μέν έντελώς έλεύθερες, αλλά κατέχουν κάποιο μέσο ενεργείας καί πολλές εκ αυτών δέν είναι ανάγκη νά επανέλθουν πλέον επί της γής.

Υπάρχουν επίσης καί άθάνατες ψυχές, οί όποιες έχουν την δύναμη καί σφαίρες άκόμη νά κινούν καί έχουν τό όργανο αυτό, τό όποιο ο Πλάτων άποκαλεί «όχημα» ή «άρμα», καί μέσω του οποίου άντλούν απ' ευθείας εκ της φύσεως τό μέσον ενεργείας.

Άλλη κατηγορία είναι ή τών κακοποιών πνευμάτων. Κάνένα κακό κατά φύσιν υπάρχει, αλλά ο άνθρωπος καί τό πνεύμα γενικώς, τό όποιο έχει την έλευθερία νά παραβαίη τον φυσικό νόμον, νά καταδυναστεύση άλλα πνεύματα καί νά σταματά την ιδίαν αυτού εξέλιξη, λόγω της άμαθείας καί του έγωισμού του, δημιούργησε τό κακόν επί της γής.

Οί ασχολούμενοι μέ την μαύρη μαγεία κατορθώνουν νά αποκτήσουν καί αυτοί ένα μέσον ενεργείας μετά θάνατον, τό όποιο χρησιμοποιούν διά νά κάνουν τό κακό, καθιστάμενοι δαίμονες. Αυτοί έχουν ιεραρχία καί υπερτάτη άρχή του κακού, ή όποια τούς διευθύνει.

Στόν πνευματικό κόσμο υπάρχουν δύο άρχές

- Η άρχή του καλού, ή όποια εκδηλώνει αγάπη καί ζητεί τό πνεύμα της Γής νά εξελίσσεται έλευθέως καί βοηθεί αυτό πρός τουτο.

- Η άρχή του κακού όμως, λόγω έγωισμού καί τυραννικού πνεύματος, ζητεί νά άρχη, καί πρός τουτο υπαγορεύει την άμάθειαν, υποθάλλει την κακία καί διά τών μέσων τούτων κρατεί τό πνεύμα της ανθρώπινης στάσιμης καί υποταγμένο σέ αυτήν, παρεμποδίζουσα αυτό νά προοδέσθ. Μεταχειρίζεται τό ψεύδος, την άπάτη, την υποκρισία, τον δόλο, την βία καί εμπνέει στους ανθρώπους τον φανατισμό, την μισαλλοδοξία, τίς διαιρέσεις, τίς συγκρούσεις, τούς πολέμους καί όλα εκείνα τά όποια άπασχολούν τούς ανθρώπους, κατά τρόπον ώστε νά μή δυνηθούν αυτοί νά αναβλέψουν καί γνωρίσουν την αλήθεια,

όποτε οί κακοί δαίμονες θά κρημνισθούν από τούς θρόνους τους, στους όποιους τούς διατηρεί ή ανθρώπινη ατέλεια. Διότι οί περισσότεροι άνθρωποι, καί τά περισσότερα πνεύματα, χωρίς νά έχουν περί τουτου συνείδηση συμμερίζονται τίς άρχές τους καί υπόκεινται στις υπαγορεύσεις της άρχής τών κακοποιών πνευμάτων, ενεργούντα συμφώνως πρός αυτές.

Τά κακοποιά πνεύματα, τά όποια παραβαίνουν τον φυσικό νόμο καί δέν ακολουθούν τον νόμο της εξέλιξεως, μή ένσαρκούμενα έντός οργανισμών πρός τουτο, είναι καταδικασμένα έν τέλει σέ αυτό τό όποιο ο Ιωάννης στην Άποκάλυψη άποκαλεί «δέύτερον θάνατον», στην πλήρη, δηλαδή, άποσύνθεση της ψυχικής άτομικότητός τους.

Ο πνευματισμός αποτελεί για τά κακοποιά πνεύματα ισχυρό καί ασφαλές μέσον για νά βλάπτουν τούς ανθρώπους. Είναι ασφαλές, διότι ανοίγει σέ αυτούς μίαν όδόν, μέ την όποια έρχονται εις άμεσον επαφήν πρός τούς ανθρώπους. Ισχυρότατον δέ, διότι ή προξενουμένη βλάβη δέν είναι προσωρινή, αναφερομένη μόνον στόν παρόντα βίον, αλλά εις άπρόβλεπτον, ένιοτε δέ εις άπροσμέτρητον χρόνον.

Ο πειραματιζόμενος πνευματιστής μπαίνει σέ σχέση μέ την άρχή του κακού, χωρίς νά αντιληφθί τουτο. Τότε αρχίζει μία πάλη, πρός τίς σκοτεινές καί καταχθόνιες δυνάμεις, οί όποιες είναι πολύ ισχυρότερες αυτού καί τών όποιών τίς παγίδες καί τίς πλεκάνες δέν δύναται νά διακρίνη διά τουτο δέ καί δέν δύναται νά τίς αποφύγη. Ο άνθρωπος έχει μία συναίσθηση ήθική. Άλλά διά της διδασκαλίας, την όποια έντέχνως του κάνουν τά κακοποιά πνεύματα, καί του ίου τον όποιο μεταδίδουν εις αυτόν εκ της άτομικής τους ζωής, αυτός παγιδεύεται καί καθίσταται σύν τω χρόνω όργανον αυτών, μή δυνάμενος πλέον νά αποχωρισθί από τίς σχέσεις του πρός αυτούς.

Μεταξύ τών πνευμάτων υπάρχουν καί μερικά φιλοπαίγμονα, διότι μετά θάνατον ο καθένας διατηρεί τον χαρακτήρα του. Κάθε θνητό πνεύμα, τό όποιο έχασε την ζωή του, βρίσκεται σέ οικτρή κατάσταση, κατά την γνώμη της άρχαίας ελληνικής παραδόσεως, την όποια συμμερίζομαι καί έγώ. Ζητεί διά τουτο νά έλθη σέ σχέση με ανθρώπους, οί όποιοι επιζητούν την έπικοινωνία. Έρχόμενοι έτσι σέ σχέση μέ την ζωή, μέσω του ζωικού ρευστού, τό όποιο άντλούν εκ του μεσάζοντος, έχουν την έντύπωση πώς βρίσκονται καί πάλι έν ζωή. Τέτοια πνεύματα τριγυρίζουν συνεχώς τούς ασχολουμένους μέ πνευματικά πειράματα.

Ποιοι είναι οί σκοποί τούς όποιους επιδιώκουν διά της έπικοινωνίας οί άνθρωποι;

1. Σχηματισμός πεποιθήσεως περί της επιβιώσεως της ψυχής μετά θάνατον.

2. Απόκτηση γνώσεων περί της συστάσεως καί της άρχής του κόσμου, περί τών λειτουργιών της ψυχής, περί λυτρώσεως κ.λπ.

3. Διά μαντικούς σκοπούς.

4. Έπικοινωνία μέ προσφιλή πρόσωπα, τά όποια βρίσκονται στόν πνευματικό κόσμο καί πληροφορίες περί της τύχης αυτών.

Καί μία άλλη περίπτωση εφαρμογής του πνευματισμού είναι ή μέσω τών πνευμάτων επιδίωξη άνευρέσεως κρυμμένων θησαυρών ή άπολεσθέντων ή κλαπέντων αντικειμένων. Η περίπτωση όμως αυτή αναφέρεται μέ τόσο ποταπή εκμετάλλευση καί κυδαία άνάμειξη του πνευματικού κόσμου, ώστε άποφεύγουμε νά ασχοληθούμε για την περίπτωση αυτή, ή όποια άλλωστε καί όταν εφαρμόσθηκε απέτυχε.

Πώς επιτυγχάνεται ή έπικοινωνία;

Η παλαιότερα μέθοδος ήταν τά τραπεζάκια. Αυτά αντικαταστάθηκαν αργότερα από τό ποτηράκι κ.λπ. Έξέλιξη όλων αυτών τών μέσων είναι ή αυτόματη γραφή. Άλλοι άκοϋν τά πνεύματα, όπως λέγουν. Δέν πρόκειται όμως περί άκοής, αλλά έντός του έγκεφάλου γίνεται απ' ευθείας μία επίδραση (άνευ της μεσολαβήσεως τών αισθήσεων) καί σχηματίζονται έντός αυτού έννοιες, τίς όποιες αντιλαμβάνεται ο πειραματιζόμενος ως φωνή του πνεύματος.

Όλα αυτά δέν γίνονται μέσω του ζωικού ρευστού, τό όποιο χρησιμοποιεί τό πνεύμα, όπως είπαμε καί προηγουμένως, για νά ενεργήσθ όπως δήποτε.

Άλλη μέθοδος έπικοινωνίας αναφέρεται στόν κλάδο της ύψηλης μαγείας, την όποια έξασκούν τά άτομα εκείνα τά όποια έχουν αναπτύξει ψυχικές αισθήσεις, διπλή άκοή, διπλή όραση κ.λπ. Αυτές οί ιδιότητες εμφανίζονται σέ μερικούς ανθρώπους καί φύσει, δέν προέκυψαν δηλαδή από την καλλιέργεια τών λανθανουσών ψυχικών ιδιοτήτων αυτών, αλλά από άλλους παράγοντες, καί φυσικές συνθήκες.

Τόν τρόπο αυτόν της έπικοινωνίας δύναται νά αναπτύξη ο άνθρωπος διά της καλλιέργειας τών ψυχικών ικανοτήτων, οί όποιες είναι άνεκδήλωτες συνήθως. Άλλά ως εξετάσουμε ήδη τά διά του πνευματισμού επιτυγχανόμενα αποτελέσματα.

Σχηματισμός πεποιθήσεως περί τῆς ἐπιβιώσεως τῆς ψυχῆς καὶ τῶν τυχῶν αὐτῆς.

Γιὰ ὅσους δὲν ἀσχοιοῦνται μὲ τὴν μελέτη τῶν ψυχικῶν φαινομένων ἢ μὲ ἄλλες φιλοσοφικές μελέτες, τὰ πνευματιστικά πειράματα εἶναι ἓνα μέσον, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ τοὺς πείσῃ, ὅτι ὑπάρχει πνευματικός κόσμος. Ὡς ὅμως σχηματίζει κανεὶς τὴν πεποίθησιν περὶ τούτου, πρέπει νὰ σταματᾷ ἀμέσως τὰ πειράματα. Ἀλλὰ οἱ περισσότεροι θέλουν νὰ πειραματισθοῦν οἱ ἴδιοι, καὶ ἔτσι περιπίπτουν στοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἀναφέραμε ἥδη.

Γιὰ τὴν γνώσιν ὅμως περὶ ἐπιβιώσεως τῶν ψυχῶν καὶ τῶν τυχῶν αὐτῆς μετὰ θάνατον, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξουμε στὸν πνευματισμό. Ἡ πεποίθησις αὐτὴ περὶ ἐπιβιώσεως καὶ ἀναβιώσεως τῶν ψυχῶν ἦτο κοινὴ σὲ ὅλες τὶς ἀρχαῖες θρησκείες καὶ τὴν ἀρχαία καὶ σύγχρονη φιλοσοφία. Ἐκτὸς αὐτοῦ, ὁ καθένας ἔχει τουλάχιστον κάποιον γεγονόσιν στὴν ζωὴ του τὸ ὁποῖο δύναται νὰ τοῦ ἐνισχύσῃ τὴν πεποίθησιν αὐτή.

Τὰ προφητικά ὄνειρα, π.χ., εἶναι ἓνα μέσον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεται ὁ πνευματικός κόσμος ὅχι τόσο γιὰ νὰ προείπῃ στὸν ἄνθρωπον τὰ μέλλοντα, ὅσο γιὰ νὰ ἀποδείξῃ σὲ αὐτόν τὴν ὑπαρξὴν του. Καὶ ἡ σύγχρονη θεοσοφία καὶ ὅλα τὰ θεοσοφικά συστήματα παραδέχονται ὅτι ὑπάρχει Εἰμαρμένη, Κάρμα. Τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχουν προφητικά ὄνειρα, μᾶς πείθει ὅτι ὑπάρχουν συνειδήσεις, οἱ ὁποῖες γνωρίζουν ὅσα ἔχει προσδιορίσει ἡ εἰμαρμένη καὶ αὐτὰ ἀποκαλύπτονται συμβολικῶς ἢ ἀπροκαλύπτως διὰ τῶν ὁνείρων.

Ἀλλὰ καὶ ἐάν προσέξουμε τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν δράσιν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, τὶς ιδιότητες, τὶς ὁποῖες τοῦτο ἐκδηλῶναι εἶναι ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶμε ὅτι τοῦτο θὰ εἶχε τὶς ιδιότητες καὶ τὶς ἐκδηλώσεις τὶς ὁποῖες ἔχει, ἐάν ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἓνα ἄθροισμα κυττάρων μόνον. Ἐπίσης ἀνεξήγητο θὰ ἦταν, ἐάν δὲν παραδεχθῶμε τὴν ὑπαρξὴν τῆς ψυχῆς, ἡ τεράστια διαφορὰ ἱκανοτήτων καὶ χαρακτηριστικῶν ἡ ὁποία παρατηρεῖται μεταξὺ ἀτόμων καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἀκόμη, ὥς καὶ ἡ ἰδιάζουσα ἀτομικότης τὴν ὁποία ἐμφανίζει κάθε ὄν.

Ἀπόκτησις γνώσεως

Τὰ πνεύματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνία οἱ πνευματιστές, κατορθώνουν νὰ πείσουν αὐτοὺς ὅτι μόλις πεθάνῃ ὁ ἄνθρωπος

ἀποκτᾷ γνώσιν, τὴν ὁποία εἶναι εἰς θέσιν καὶ νὰ μεταβιβάσῃ στὸν ἐρωτῶντα. Νομίζω, ὅτι διὰ τοῦ πνευματισμοῦ, ὅπως αὐτός ἀσκεῖται σήμερον, ἔχουμε ἀνακοινώσεις ἀμφιβόλου ποιότητος. Ὁ κάθε πειραματιζόμενος διαμορφώνει καὶ διαφορετικὴ θεωρία, ἀναλόγως τοῦ πνεύματος μὲ τὸ ὁποῖο ἔχει δοσοληψίες. Διότι τὸ πνεῦμα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ θανὼν μὲ τὶς ἰδιάζουσας ἀντιλήψεις καὶ τὴν νοοτροπία, τὴν ὁποία εἶχε ὡς ἄνθρωπος. Συνεπῶς αὐτὸ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς γνωρίσῃ τίποτε περισσότερο ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀπασχολοῦν, ἀπ' ὅ,τι δύναται νὰ μᾶς γνωρίσῃ ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖο σχετιζόμεθα.

Ἡ γνώμη τοῦ Λομπρόζο, τοῦ Μαίτερλιγκ τοῦ Φλαμμариόν κ.λπ. εἶναι ὅτι τίποτε θετικὸ καὶ βέβαιο δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντλήσουμε ἐκ τῶν πνευματικῶν ἀνακοινώσεων περὶ τῆς ἀληθείας.

Διότι καὶ μεταξὺ ὧν ὑπαγορεύει τὸ ἴδιο πνεῦμα σὲ ἓναν καὶ τὸν αὐτόν πάντοτε μεσάζοντα, ὑπάρχουν ἀπειράριθμες ἀντιφάσεις καὶ ἀσυναρτησίαι, εἰς τρόπον ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ σχηματίζει κανεὶς ἐξ αὐτῶν μίαν σαφῆ ἀντίληψιν. Οἱ μεσάζοντες ἀντιλαμβανόμενοι ιδέαις τὶς ὁποῖες οἱ ἴδιοι δὲν γνωρίζουν, πείθονται ὅτι προορίζονται νὰ γίνουν ἀναμορφωτές τοῦ κόσμου ὥς οἱ μετὰ Χριστόν προφῆται καὶ ὅτι θὰ διαδώσουν τὴν ἀλήθειαν. Ἔτσι ἐπὶ ὥρες γράφουν τὶς ἀτελεῦντες ὑπαγορεύσεις, τὶς ὁποῖες τοὺς κάνουν πονηρὰ ἢ ἐπιπόλαια πνεύματα, πρὸς τὸν σκοπὸ νὰ ἀντιλῶν ἀπ' αὐτοὺς τὸ ζωικὸν ρευστὸν μέχρι σημείου ἐξαντλήσεως, ἢ τουλάχιστον προκειμένου περὶ κοινῶν πνευμάτων νὰ ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὴν ἐνεργὸν ζωὴν.

Τὰ κακὰ πνεύματα ἐμπνέουν ἐπίσης στὸν πειραματιζόμενον ψευδεῖς ἢ διεστραμμένες ιδέαις, τὶς ὁποῖες αὐτός θὰ χρειασθῇ σειρά ἴσως ἐνσαρκώσεων γιὰ νὰ ἀποβάλλῃ, ἐκτὸς ἐάν γενόμενος θῦμα τῶν ὧν ἀκούει καταστῇ καὶ αὐτός δαίμων μετὰ θάνατον. Διότι ἡ πνευματικὴ ἐπικοινωνία ὑπὸ τῶν μεσαζόντων ἐξελίσσεται εἰς πάθος, τὸ ὁποῖον παρασύρει αὐτοὺς εἰς κατάχρησιν, μὲ τὶς ἐξ αὐτῆς συνέπειαι, μία τῶν ὁποίων καὶ τὸ φρενοκομεῖο, ὅπως συνέβη καὶ σὲ πολλὰ γνωστά πρόσωπα τῆς ἀθηναικῆς κοινωνίας.

Μαντικοὶ σκοποὶ

Συμβαίνει πολλάκις οἱ προρρήσεις τὶς ὁποῖες κάνουν τὰ πνεύματα νὰ πραγματοποιοῦνται. Ἀλλὰ, κατὰ τὸν νόμον τῶν πιθανοτήτων, τὸ πένηντα τοῖς

ἐκατὸ τῶν προβλέψεων, τὶς ὁποῖες δύναται νὰ κάνῃ καὶ ἓνας κοινὸς ἄνθρωπος ἐπὶ ἐνὸς δεδομένου θέματος, εἶναι ἐπιτυχεῖς. Συνεπῶς δὲν κερδίζουμε τίποτε καταφεύγοντες σὲ συμβουλὰς καὶ προβλέψεις προερχόμενες ἀπὸ τὰ πνευματιστικά πειράματα. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἐάν ὁ ἀγαθὸς πνευματικὸς κόσμος θέλῃ νὰ μᾶς ἀνακοινώσῃ κάτι γιὰ τὸ μέλλον, ἔχει τὸ μέσον νὰ τὸ κάνῃ διὰ τῶν προφητικῶν ὁνείρων.

Ὅσοι δὲ δίδουν προσοχὴ σὲ αὐτὰ, ἀποκτοῦν πολὺτιμες πληροφορίες.

Ἐπικοινωνία μὲ προσφιλεῖς νεκροὺς

Κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἐξετάσουμε κατὰ πόσον ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ εἶναι κατὰ φυσικόν, ἢ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀδυναμία καὶ τὴν ἀμάθειά μας. Περιέρχεται προσφιλεῖς εἰς ἐμᾶς πρόσωπον εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον.

Γιὰ νὰ θέλουμε νὰ τὸ συναντοῦμε;

Ὅσοι εἶναι χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην στὸν Χριστό, ὁ ὁποῖος ἄρχει τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων, καὶ στὸν Θεό, ὁ ὁποῖος φροντίζει ὥστε ὁ καθένας νὰ καταταχθῇ ὅπου πρέπει. Ἐάν ἡ ψυχὴ τὴν ὁποία καλοῦμε εἶναι ἐγκληματική καὶ βρίσκεται στὴν κόλασιν, δὲν θὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐμφανισθῇ στὴν διήγησιν τοῦ Εὐαγγελίου ὅπου ὁ πλοῦσιος παρακαλεῖ ἀπὸ τὴν Κόλασιν, ὅπου βρίσκεται, τὸν πατέρα Ἀβραάμ νὰ στείλῃ τὸν πτωχὸ Λάζαρον, ὁ ὁποῖος εἶναι στὸν Παράδεισον, νὰ πάν καὶ νὰ συμβουλευσῇ τοὺς συγγενεῖς του νὰ γίνουν καλοὶ ἄνθρωποι, γιὰ νὰ μὴ τύχουν τῆς ἴδιας τιμωρίας μὲ αὐτόν, ὁ Ἀβραάμ ἀπαντᾷ «ἐχουσιν οὗτοι Μωυσέα καὶ προφῆτας καὶ ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Διότι» λέγει «χάσμα μέγα χωρίζει τοὺς δύο κόσμους».

Στὸν πνευματικὸν κόσμον δὲν ἐπικρατεῖ ἀναρχία, ὑπάρχει τάξις, νόμοι, διοίκησις, ἱεραρχία, πειθαρχία. Δὲν δύναται δὲ τὰ θνητὰ πνεύματα νὰ ἐνεργοῦν ὅπως αὐτὰ θέλουν, ἐκτὸς τῶν κακοποιῶν πνευμάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ὑποτάσσονται σὲ κανένα νόμον, καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι πάντα πρόθυμα νὰ ἔλθουν εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τοὺς ζῶντας γιὰ νὰ τοὺς βλάψουν.

Τὰ ἀγαθὰ ὅμως πνεύματα προστατεύουν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν κακὴν αὐτὴν ἐπίδρασιν, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ περιορίζονται στὸν κύκλον τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν. Ὅταν ὅμως ξεφεύγουν ἀπὸ αὐτόν, καὶ ἀνοίγουν μίαν πόρταν πρὸς τὴν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν, δὲν προστατεύονται πλέον ἀπὸ κανένα, καὶ εὐκόλως καθίστανται ἔρμαιον τῶν κακοποιῶν.

Ἐκτὸς αὐτοῦ συχνὰ δὲν ἔρχονται στὰ πνευματιστικά αὐτοὶ, τοὺς ὁποίους καλέσαμε, ἀλλὰ ἄλλα πονηρὰ ἢ ἐπιπόλαια πνεύματα, δὲν μπορούμε δὲ νὰ ἐξακριβώσουμε τὴν ταυτότητά τους, διότι εἶναι σὰν νὰ ἀκούμε μία ἄχρωμη φωνή, ἡ ὁποία ἔρχεται πίσω ἀπὸ ἓνα παραβάν. Λένε μυστικά τὰ ὁποῖα δὲν γνώριζε παρὰ ὁ ἀποθανὼν καὶ ὁ πειραματιζόμενος, καὶ μὲ τοῦτο οἱ πειραματιζόμενοι πείθονται περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ πνεύματος.

Ἀλλ' ἐφ' ὅσον τὰ πράγματα αὐτὰ βρίσκονται στὴν διάνοιαν τοῦ πειραματιζομένου, μπορεῖ νὰ τὰ διαβάσῃ ὁποιοδήποτε πνεῦμα, ἐρχόμενον εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ αὐτόν, οὐδεμία δὲ ἐγγύνησιν ἔχουμε ὅτι ἔρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν ἐκεῖνος τὸν ὁποῖο καλοῦμε. Ἐπομένως, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει ἐμπιστοσύνην στὴν κοσμικὴ τάξιν καὶ δὲν τρέφει μεγάλην ἀδυναμίαν πρὸς τοὺς νεκροὺς του πρέπει νὰ ἀφήνῃ ἡσυχούς ἐκεῖ ὅπου τοὺς κατέταξε ἡ ἱεραρχία τοῦ ἀγαθοῦ πνευματικοῦ κόσμου.

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ γιὰ τὴν προκειμένη περίπτωσιν καὶ γιὰ τὴν προηγούμενη τῆς μαντείας παρέχεται εὐρὺ πεδίο ἐξασκήσεως, ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀπάτης ἐκ μέρους διήθεν μεσαζόντων, τοὺς ὁποίους ὁ εἰς αὐτοὺς προσερχόμενος δὲν δύναται νὰ ἐλέγξῃ ἂν πραγματικὰ ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν ἢ ὑποκρίνεται τοῦτο.

Καὶ στὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποία ὁ πειραματιζόμενος ἐπικοινωνήσῃ πραγματικὰ μὲ τὸ προσφιλεῖς του πρόσωπον, τοῦτο θλίβεται μὲ τὴν συντριβὴν καὶ τὴν λύπην πού βαραίνει τὸν πενθοῦντα. Ὑπάρχουν πολλὰς περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες πνεύματα νεκρῶν ἐμήνυσαν δι' ὁνείρων ἢ ἄλλου τρόπου τὴν ὁδὸν καὶ τὸ κακὸν τὰ ὁποῖα προκαλεῖ εἰς αὐτὰ ἡ λύπη τῶν ζώντων. Ἐάν θέλουμε νὰ βοηθήσουμε τοὺς νεκροὺς μας, ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμούμαστε αὐτοὺς μὲ ἡμερία καὶ γαλήνην, ἔχοντες γι' αὐτοὺς σκέψεις ἀγαθές.

Πενθοῦμε - κλαίμε τοὺς νεκροὺς. Γιὰ ὅμως;

Γιὰ νὰ χάσῃ κατὰ πολὺτιμον δικὸν μας;

Γιὰ ὅμως νὰ θεωροῦμε ὥς δική μας μία ψυχὴ, ἡ ὁποία δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν Φύσιν πρὸ δεκάδων χιλιετηρίδων, ἡ ὁποία πέρασε ἀπὸ μυριάδες σώματα, ἡ ὁποία συνεδέθη μὲ μυριάδες ἄλλα πρόσωπα ὅπως συνεδέετο, πρὶν μεταστῇ, μὲ ἐμᾶς, καὶ τὴν ὁποία στὴν παρούσα μας ἐνσάρκωσιν μᾶς παρέδωσε ἡ Μοῖρα, γιὰ νὰ βοηθήσουμε αὐτήν, βάσει τοῦ νόμου τῆς ἀλληλεγγύης, καὶ γιὰ τίποτε ἄλλο; Σὲ προσεχῇ ἐνσάρκωσιν ἡ ψυχὴ αὐτὴ θὰ πάν σὲ ἄλλην οἰκογένειαν καὶ ἐμεῖς οὔτε θὰ ἀσχοιοῦμεθα, οὔτε θὰ γνωρίζουμε αὐτήν.

“Ερωτες, οί ὅποιοι ἔφθασαν μέχρι αὐτοκτονίας, ἀγάπες, μίση, ὅλα θά λησμονηθοῦν, καί ὅταν θά ξανασυναντήσουμε πρόσωπα, πού σήμερα μᾶς συνδέουν μέ αὐτά δεσμοί αἵματος ἢ αἰσθήματος, θά τά μισοῦμε ἴσως ἢ θά τά περιφρονοῦμε, ἢ τουλάχιστον θά εἴμεθα ἀδιάφοροι πρὸς αὐτά.

Μέ αὐτές τίς φιλοσοφικές σκέψεις ἀπαλλάσσεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἀδυναμία του πρὸς τοὺς συγγενεῖς καί ἀγαπητούς του, καί ἀποκτᾷ γαλήνη τῆς συνειδήσεως.

“Εάν δέ πενθοῦμε διότι προσφιλῇ μας πρόσωπα ἔχασαν τὸ πολύτιμον ἀγαθὸ τῆς ζωῆς, πρέπει νά σκεφθοῦμε ὅτι καί ἡ δική μας ζωὴ εἶναι πολύτιμο ἀγαθὸ, καί ἔγκλημα κατὰ τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ μας τὸ νά καταδαπανοῦμε αὐτήν, κλαίοντες στοὺς τάφους. Ἀλλῶστε ἡ ἐπικοινωνία μέ ψυχές ἀποθανόντων δέν εἶναι τόσο ἀπλό πρᾶγμα, ὅπως πιστεύουν οἱ πνευματιστές.

“Εάν συγκρίνουμε τί ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι “Ἕλληνες περὶ ἐπικοινωνίας, θά δοῦμε ὅτι αὐτοὶ πίστευαν στὴν ἀνάγκη ὀρισμένης διαδικασίας πρὸς τοῦτο.

“Ο Αἰσχύλος στοὺς «Πέρσες» περιγράφει μίαν ἀνάκληση, ἡ ὁποία γίνεται πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Δαρείου, κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται μία αἴτηση πρὸς τὴν πνευματικὴ ἀρχή, στὴν δικαιοδοσίᾳ τῆς ὁποίας ὑπάγεται τὸ καλούμενο πνεῦμα, νά δώσῃ τὴν ἀδεια τῆς μετακινήσεως αὐτοῦ, τὸ μέσον τῆς ἐνεργείας κ.λπ. Ἐπίσης ἡ περιγραφή τῆς «Ὀδυσσεΐας» στὴν «Νέκυια», ὅπου ὁ Ὀδυσσεύς καλεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ Τειρεσίας ἀναφέρει θυσίες καί ἄλλες διαδικασίες, τίς ὁποῖες ὀφείλε νά τηρήσῃ ὁ ἥρωας γιὰ νά ἐπιτύχῃ τὴν ἐπικοινωνία μέ τὸ πνεῦμα πού ἠθελε.

“Επικοινωνία μέ
μεγάλα φωτεινά
πνεύματα

“Ο Πλάτων λέγει:
«οὐ γάρ ἄν πώποτε εἴ-
δεν ὀφθαλμός ἥλιον,
ἡλιοειδὴς μὴ γεγεννημέ-
νος».

Γιὰ νά ἐπικοινωνήσῃ δέ καί ὁ ἄνθρωπος μέ τὰ μεγάλα φωτεινά πνεύματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα καί μόνο εἶναι δυνατόν νά ἀντλήσῃ πραγματικές γνώσεις περὶ ζωῆς καί λυτρώσεως, πρέπει καί ὁ ἴδιος νά ἔχῃ πνευματικὴ ἀνάπτυξη ἀνάλογη πρὸς αὐτά.

“Ενα μεγάλο ἐλεύθερο πνεῦμα δέν μπορεῖ νά κατέλθῃ σέ ἐπικοινωνία μέ τοὺς κοινούς ἀνθρώπους, διότι θά πάθῃ ὅ,τι ἔπαθε καί ἡ Περσεφόνη, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν ἐκδοχὴ τοῦ μύθου, ἐδεσμεύθη ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος καί κατῆλθε στὰ βασίλεια τοῦ “Αδου, καί ὁ Προμηθεὺς δεσμευθεὶς στὸν Καύκασο, διότι κατῆλθε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νά μεταδώσῃ σέ αὐτούς τὸ θεῖο πῦρ, τὴν ἀλήθεια. Καί χρειάσθηκε νά ἔλθῃ ὁ “Ηρακλῆς γιὰ νά τὸν ἀπολυτρώσῃ.

Πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά εἶναι ἀγνός, ἐξελιγμένος, νά βελτιώσῃ τὸ «Ἐγώ» του, νά ἀναπτύξῃ τίς ψυχικές του αἰσθήσεις, γιὰ νά φθάσῃ στὸ ὕψος τὸ ὁποῖο χρειάζεται, γιὰ νά ἔλθῃ σέ ἐπικοινωνία μέ τὰ μεγάλα πνεύματα. Τέτοιοι ἄνθρωποι ἦσαν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα οἱ ἰδρυτὲς τῶν φυσικῶν θρησκειῶν καί τῶν Μυστηρίων.

“Ο Πλούταρχος ἀναφέρει στὸν βίό τοῦ Νουμᾶ Πομπηλίου ὅτι αὐτὸς ἤρχετο σέ ἐπικοινωνία μέ τὴν νύμφη “Ηγερίᾳ (νύμφη εἶναι ἓνα σοφὸ καί ἀγαθὸ πνεῦμα) καί μάλιστα ὅτι ἔτυχε θείων γάμων μετ’ αὐτῆς. Ἐπίσης εἶναι γνωστὴ ἡ σχέση τὴν ὁποία εἶχε ὁ Σωκράτης πρὸς τὸ δαιμόνιο. Τοῦτο ἀποτελεῖ σήμερα αἶνιγμα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, διότι δέν παραδέχονται τὴν ὑπαρξὴ ψυχῆς.

“Ο Πλούταρχος ὁμοῦς ἐξηγεῖ ὅτι ὁ Σωκράτης εἶχε «*νοῦν καθαρὸν καί ἀπαθῆ*» καί ἦταν «*εὐαφής καί λεπτός*» καί ἐπομένως ἦταν δεκτικὸς ἐμπνεύσεων.

Λέγει δέ ὁ Πλούταρχος, ἀφοῦ ἐξηγήσῃ πῶς ἐγίνετο ἡ ἐπικοινωνία τοῦ δαιμονίου μέ τὸν Σωκράτη: «*Οὕτως οἱ τῶν δαιμόνων λόγοι διὰ πάντων φερόμενοι, μόνοις ἐννοῶσι τοῖς ἀθόρυβον ἥθος καί νήνεμον ἔχουσι τὴν ψυχὴν, οὓς δὴ καί ἱερούς καί δαιμονίους ἀνθρώπους καλοῦμεν*».

Τὰ ἀγαθὰ πνεύματα δέν ζητοῦν παρὰ νά μᾶς πλησιάσουν, νά μᾶς μεταδώσουν τὴν σοφία, τὴν ἀγνότητα καί τὸ φῶς τους, ἀλλὰ ἐμεῖς τὰ ἀπομακρύνουμε μέ τίς σκέψεις καί τίς πράξεις μας. “Ο ἀληθὴς πνευματισμὸς ἐγκτεται εἰς τοῦτο: Νά τελειοποιηθοῦμε, νά ἐξαγνισθοῦμε, γιὰ νά μπορέσουμε νά ἔλθουμε σέ σχέση μέ ἀγνὰ πνεύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θά λάβουμε ὄχι μόνο σοφία, ἀλλὰ καί τὸ μέσον τῆς λυτρώσεως

“Αντώνιος “Αδριανόπουλος

Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

Τό 1921 ὁ Ἑλβετός φιλέλ-
λινας Πάουλ “Αμαντέους Ντῆ-
ναχ, μετὰ ἀπὸ ἓνα ἀτύχημα πέ-
φτει σέ ληθαργικὸ ὕπνο (κλινι-
κὰ νεκρὸς γιὰ 15 λεπτά). Ἡ
συνείδησή του διολισθαίνει
μπροστὰ στὸν χρόνο. Βρίσκε-
ται στὸ ἔτος 3.906 μ.Χ. διατη-
ρῶντας ὁμοῦ τὴν συνείδηση
τοῦ ἑαυτοῦ του. Εἶναι μεταβι-
μένος στὸν φυσικὸ ἐπιστήμονα
“Ανδρέα Νόρθαμ.

Γνωρίζει τότε καί μᾶς με-
ταφέρει τὰ ἱστορικά γεγονότα
πού συγκλονίσαν τὴν ἀνθρω-
πότητα ἀπὸ τὸ 2000 ἕως τὸ
4000 μ.Χ. Ἀναφέρεται στὰ
ἐπιτεύγματα τοῦ μεγάλου ἐκεί-
νου πολιτισμοῦ τῆς 4ης χιλιε-

Τὸ Χρονὸν τῆς αἰῶνος Πόλεις
ἀπὸ τὸν 200 ἕως τὸν 400 π.Χ.
Μετάφραση - Σχόλια
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ
ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΑΣΘΕΛΑΪΡΟΝ

Πρὸς τὰ πού βαδίζει
ἡ κοινωνικὴ ἱστορία

καί γενικώτερα ἡ ἱστορία;
Τὸ ὠραιότερο δῶρο γιὰ κάθε
ἐποχὴ. Ἀξίζει νά ἔχετε γιὰ
συντροφιά σας τὴν

ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

τοῦ Πάουλ “Αμαντέους Ντῆναχ
Κείμενα ἐφαρμοσμένης
μελλοντολογικῆς
κοινωνιολογίας καί
μεταφυσικῆς ἀναζητήσεως!

Σέ λογοτεχνικὴ μετάφραση
ἀπὸ τὰ γερμανικὰ ἀπ’ τὸν
καθηγητὴ κ. Γ. Παπαχατζῆ.

Θά ὑπάρξει ἡ Πλατωνικὴ Πολιτεία τὸ 4000 μ.Χ. στὴ Γῆ;

τηρίδος στὸν ὁποῖο θά ζήσουν οἱ μακρινοὶ
ἀπόγονοι τῶν σημερινῶν Εὐρωπαίων. Ὁραματί-
ζεται μιά Πανοικουμένη μετ’ ἰδιότυπο σοσιαλισμὸ,
ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Εὐρωπαίων ἡ ὁποία δια-
βιώνει μέσα σέ μιά ἀνώτατη πνευματικὴ ζωὴ -
παράλληλη μέ τὴν ὑλικὴ εὐημερία. “Ο λυρικὸς
λόγος, ἡ καλλιτεχνικὴ δημιουργία, ὁ φιλοσοφικὸς
στοχασμὸς, ἡ μεταφυσικὴ πίστη, καί ὅλες ἐν γέ-
νει οἱ ἀξίες καί τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά φθάνουν στὸ
ἀπὸγειό τους.

Τό 3906 μ.Χ., **Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ
ΡΟΔΩΝ, Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ
ΤΗΣ ΓΗΣ** (κάπου στὴ νότιο Εὐρώπῃ στὴν πε-
ριοχὴ τῆς Μεσογείου) κατοικεῖται ἀπὸ 6.000.000
ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι εἶναι τὸ ἀπαύγασμα τοῦ
πνευματικοῦ κόσμου τῆς ὑδρογείου. Ἐκεῖ ὁ
HOMO SAPIENS-SAPIENS (“Αλέξης Βόλκυ)
μεταμορφώνεται (ἀποκτώντας τὴν **ΥΠΕΡΟ-
ΡΑΣΗ**, τὴν ἄμεση φώτιση καί ἐπαφὴ μέ τὸ
ΦΩΣ) σέ **HOMO OCCIDENTALIS - NOVUS**,
τὸν νέο ἄνθρωπο μέ ἀνατομικὲς ἀλλαγές στὰ
κυριώτερα ἐγκεφαλικά κέντρα.

“Ο Πάουλ “Αμαντέους Ντῆναχ, κατέγραψε
τὴν ἐμπειρία του καί παρέδωσε τὰ χειρόγρατά
του στὰ Γερμανικά, στὸν μετέπειτα πρύτανη τῆς
Παντείου, Γεώργιο Παπαχατζῆ, τὸν μεταφραστή,
σχολιαστή καί πρῶτο ἐκδότη, τοῦ ἐκπληκτικοῦ
αὐτοῦ σύγχρονου (προφητικοῦ ἢ ἱστορικοῦ)
κειμένου. Πάντως τὰ ὅσα ἀναφέρει ὁ Ντῆναχ
(*λέξη, πυρηνικὴ ἐνέργεια, θερμοπυρηνικὴ
ἐκρηξη, τρισδιάστατες εἰκόνες κ.ἄ.*) **ἀπὸ τὸ 1921
ἕως τὸ 2000 ἔχουν ὅλα ἐπαληθευθεῖ!**

**ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΟΤΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΤΑΙ**

Ἐσωτερικὴ μορφή: Σελίδες ταξιδιωτικῆς πεζο-
γραφίας. Ἐνα λογοτέχνημα ποιότητος, ἓνα ἐξάισιο τα-
ξίδι στὲς κυριώτερες περιοχές τῆς κεντρικῆς καί δυτικῆς
Εὐρώπης μιᾶς συγκεκριμένης μελλοντικῆς ἐποχῆς,
ὅπου ὁ συγγραφέας, ὅχι μονάχα ἔζησε στὸ κοινωνικὸ
τῆς περιβάλλοντος, ἀλλὰ καί εἶδε «*σάν σέ πανοραμικὴ
ὁθόνη*» (σελ. 417) (καί διάβασε καί σέ βιβλία ἱστορίας)
κι ὅλα τὰ ἐνδιάμεσα περιστατικά (ἀπ’ τὸν 200 αἰῶνα καί
πέρα).

Βαθύτερη οὐσία: Ἰδιότυπα σοσιαλιστικὴ Πανευ-
ρώπῃ (καί οἰκουμένη). Οἱ ἱστορικὲς τύχες τῶν λαῶν τῆς
Εὐρώπης (21ος ἕως 39ος αἰ.) καί ἡ παραλληλόδρομη
ισόχρονη ἐξελικτικὴ πορεία τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ.
Σάν ἓνα θαυμάσιο δραματικὸ θέαμα ἐκτυλίσσονται τὰ
αὐθεντικά περιστατικά, τὰ ἀληθινὰ γεγονότα, πού θα
πραγματοποιηθοῦν - τόσο τὰ πρὸς κοντινὰ μας ὅσο καί
τὰ χρονικά ἀπώτερα - μέσα στὸ πολιτιστικὸ καί κοινω-
νικὸ κλῆμα τῆς μακρινῆς ἐκείνης μελλοντικῆς ἐποχῆς,
πού θά τὴν ζήσουν οἱ ἀπόγονοι τῶν τωρινῶν Εὐρω-
παίων, ἐκτυλίσσονται μπροστὰ στὰ μάτια τῆς ψυχῆς τοῦ
προικισμένου μέ πνευματικὴ καλλιέργεια ἀναγνώστη.
Ἀρκεῖ νά ἔχει ἀποφασίσει τὸ προσεκτικὸ διάβασμα.

Παραδεκτὲς ἐρμηνεῖες: Εἴτε ἓνα ἀπὸ τὰ σπανιώτε-
ρα φαινόμενα παραψυχολογίας - μέ «*ἀναμνήσεις προ-
ϋπάρξεως*» καί μέ παλίνδρομη πνευματικὴ πορεία μιᾶς
ἀτομικότητας μέ ἰσχυρὸ ψυχодυναμισμό διὰ μέσου
μεγάλων χωρονικῶν διαστημάτων - εἴτε (γιὰ ὅσους δέν
πιστεύουν στὰ μεταψυχικά) μελλοντολογικὲς ἐνοράσεις
μέ ἐκπληκτικὲς ἱκανότητες προγνώσεως. Μεταξύ ἄλ-
λων, ἀπεικονίζει ὁ συγγραφέας (σελ. 492 καί 493) καί
τὴν τελικὴ ἔκβαση προαιωνίων διενέξεων ἀνάμεσα στὲς
δύο γειτονικὲς κῶρες ἐκατέρωθεν τοῦ Αἰγαίου. Ζω-
ντανὲς «ἐμπειρίες» πού τίς «εἶδε» καί τίς «ἔζησε» ὁ
συγγραφεύς.

Πλεγμένα φίδια

Εἰπώθηκε, στά προηγούμενα μαθήματα, πώς ὅλοι μας εἴμαστε παιδιά τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς Γῆς. Ἔτσι καί ἐγώ, μέ παιδική ἰσως ἀφέλεια, προσπάθησα νά προσεγγίσω κάποιες ἔννοιες. Νά συνθέσω κατά τό δοκοῦν ὅσα ἔχω ἀκούσει μέχρι τώρα, καί νά ἐπαναλάβω κάποια ἄλλα.

Χρειάζεται κατανόηση ἀπέναντι σέ τέτοιες προσπάθειες. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀγωνίζεται γιά τήν πνευματική του τελείωση σέ ἀρχικό στάδιο, τά βλέπει πολύ θολά. Σάν τό νερό πού κυλά σέ υπόγειες φλέβες, ἄλλοτε ὀρμητικό ἄλλοτε ἀργά, ἔτσι καί ἐγώ κυλῶ σέ φλέβες σκοτεινές, σπηλαιώδεις, ὥσπου νά ἔρθῃ ἡ στιγμή νά ἀναβλύσω ἀπό τήν σχισμή ἐνός βράχου, νά μέ δῇ ὁ ὁδοιπόρος, νά χαρῇ, νά δροσισθῇ, νά μέ δῇ τό φῶς τοῦ ἡλίου νά χαρῶ, νά ζεσταθῶ.

Φιλία, ἔρως, ἀγάπη. Τρεῖς ἔννοιες πού σάν κουλουριασμένα ἀπό ἔρωτα φίδια, μπλέκονται καί, ὄχι σπάνια, φέρνουν σύγχυση στόν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀραγε, τί ἀντιπροσωπεύει ἡ κάθεμία; Μήπως αὐτό πού νομίζει ὁ καθένας μας ὅτι ἀντιπροσωπεύει; Εἶναι κάτι γενικό, ἀόριστο κάτι ὑποκειμενικό; Ἡ ὅπως πολλά ἄλλα πράγματα, ἔτσι καί οἱ τρεῖς αὐτές ἔννοιες ὑπόκεινται σέ ὀρισμένους κανόνες, σέ κάποιους φυσικούς νόμους!

Ἄς φανταστοῦμε ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος στήν αὐλή τοῦ σπιτιοῦ του φτιάχνει ἕνα μικρό κῆπο. Στήν συνέχεια, κυλῶντας ὁ χρόνος, ἀπό νωθρότητα καί τεμπελιά, δέν φροντίζει ὅπως πρέπει τόν κῆπο του. Πρῶτα, τόν ποτίζει σέ ἄτακτα χρονικά διαστήματα. Ἐπειτα λιγώτερο. Ἐπὶ πλέον τοῦ ἔρχεται μία ἰδέα. Χρησιμοποιεῖ ἕνα εἰδικό χημικό λίπασμα γιά γρηγορώτερη ἀνάπτυξη τῶν λουλουδιῶν, ἐπειδὴ βαριέται νά περιμένει τό φυσικό μεγάλωμά τους. Ἐπίσης, ἐκεῖ πού κάθετα, μερικές φορές εἰρωνεύεται καί βάζει τά γέλια. Θυμᾶται κάτι πού τοῦ εἶπε ἕνας περαστικός, πώς τάχα ὁ καλός κηπουρός τραγουδάει στά ἄνθη του καί τούς γλυκομιλά, καί αὐτά ἀνταποκρίνονται... καί ὁμορφαίνουν, δίνοντάς του χαρά. Πόσα πράγματα θέλει ὁ μαγικός μας κῆπος γιά νά ἀνθίσῃ; Φιλία, ἔρως, ἀγάπη. Ὅταν δέν τόν ποτίζουμε, εἴμαστε φίλοι του ἢ ὄχι;

Ὅταν τοῦ ρίχνουμε χημικό λίπασμα, τόν ἀγαπᾶμε; Ὅταν δέν τοῦ τραγοῦ - δᾶμε ἔχουμε ἔρωτα γι' αὐτόν; Ἀραγε, πῶς μπορεῖ κάθε μία ἀπό αὐτές τίς ἔννοιες νά ἐκδηλωθῇ στήν ζωὴ μας μέ τήν μεγαλύτερή της δυναμική;

Ἄς ἐξετασθῇ ἡ φιλία πρῶτη. Ἄν θέλῃ κάποιος σωστά νά τήν ἀσκῇ, πρέπει νά ἀποσκοπῇ στήν αὐξηση, καί μόνο σέ αὐτήν, τῆς ὀργανικῆς καί ψυχικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἄλλου (τοῦ φίλου του δηλαδή) σέ ἀκόμη μεγαλύτερους ἀναβαθμούς ἀπό αὐτοὺς πού ἤδη κατέχει. Πρέπει νά ποθοῦμε νά μετουσιῶνουμε τήν φιλία μας σέ πιό γαλήνια καί πιό φωτεινά πνευματικά ἐπίπεδα μέ τήν ἐπικουρία τῆς γνώσεως καί τῆς κατανόησως. Καί μπορεῖ ἡ φιλία νά λειτουργήσῃ κατ' αὐτόν τόν τρόπο, ὅταν ὁ νόμος τῆς ἀνάγκης λειτουργῇ. Τῆς ἀνάγκης ὅμως ἐκείνης τῆς πραγματικῆς, πού πορεύεται σέ δύσβατες χαράδρες, σέ πραγματικούς λαβύρινθους, ὅπου ἀπαιτοῦνται μικροὶ ἢ μεγαλύτεροι ἄθλοι, τῆς ἀνάγκης αὐτῆς πού ὠθεῖ τόν ἄνθρωπο αὐτοβούλως νά προχωρῇ, μέ ἰσχυρὴ θέληση, μέ ἀφοβία, ἀλλά ταυτόχρονα τόν κάνει νά ἐπιζητῇ καί τήν φιλία. Δέν ὑπάρχει ἐξάρτηση στήν φιλία. Ὅταν σοῦ δίνουν ψυχικά δεκανίκια, σπάζε τα. Μὴ δέχουσαι νά σοῦ βαρύνουν τήν ὕλη. Διότι φιλία εἶναι ἡ παράλληλη ἐφαπτόμενη καί ὄχι τεμνόμενη δυναμικὴ πορεία πρὸς τὰ ἄνω. Εἶναι ἡ τροφοδότηση ψυχικῆς ἐνεργείας, φωτεινῆς συστάσεως.

Δεύτερη στήν σειρά ἄς δοῦμε τήν ἔννοια τοῦ ἔρωτος. Πραγματικά, εἶναι δυνατόν νά συμβοῦν ὅλα τά προηγούμενα ὅταν λείπει ὁ ἔρως; Στούς ἀνθρώπους ὁ ἔρως ὑπάρχει ὡς θερμότητα. Ἀραγε τί μπορεῖ νά συμβῇ ὅταν ὑπάρξῃ ὡς πραγματικό πῦρ;

Τίποτε δέν λειτουργεῖ στό ψῦχος. Ἀκίνησία, σιωπή. Οὔτε ἡ φιλία λοιπόν λειτουργεῖ. Ἐνῶ ὁ ἔρως τήν ζεσταίνει. Ζεσταίνοντας τήν φιλία, ζεσταίνονται καί τά πτερά του. Τά ἀνοίγει καί πετᾷ. Καί ὅταν πετᾷ καί βλέπει ἀπό ψηλά τόν κόσμο, ἀντιλαμβάνεται τόν πλοῦτο τῶν ἐρωτικῶν του πόθων. Ναί! Ὁ ἔρως ποθεῖ πολλά... Ὅχι μόνον τόν φίλο, ἀλλά πλέον τό ἄλλο του μισό, τόν ἐραστή του. Δέν μένει ὅμως ἐκεῖ. Ἡ τεράστια δυνάμη του τοῦ ἀποκαλύπτει τόν ἔρωτα τῆς ἐπικοινωνίας μέ

ὅλον τόν κόσμο, μέ τό σύμπαν. Ἐνῶ, ταυτόχρονα, ἐρωτεύεται καί τίς ἰδέες, πού σκαλοπάτι-σκαλοπάτι τόν ὀδηγοῦν στήν τελειώσή του. Πῶς ὄχι; Ἀφοῦ ὁ ἔρωτας τῶν ἰδεῶν εἶναι ἡ κινήτριος δύναμη πού ὀδηγεῖ, πού ἄλλοῦ; Μά φυσικά στήν τρίτη μας ἔννοια! Τήν ἀγάπη!

Εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξῃ φιλία καί ἔρωτας δίχως τήν ἀγάπη; Τήν ἐναρκτήρια αὐτὴ δύναμη πού διασφαλίζει τήν λειτουργία τοῦ ἔρωτος καί τῆς φιλίας μέσα στά πλαίσια τῶν φυσικῶν νόμων; Εἶναι δυνατόν αὐτὴ ἡ φυσικὴ μήτρα, ἡ ἀγάπη, νά μὴ ἐμπεριέχει στοὺς κόλπους της τήν ἀλήθεια ἢ τήν ἀγνότητα καί ἀλλιῶς τήν καθαρὴ σκέψη; Ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπᾷ ὀφείλει νά κάνῃ τρία πράγματα: **«Φίλο τόν ἐχθρό του - Δίκαιο τόν ἄδικο - Μορφωμένο τόν ἄμαθῆ».** Ὁφείλει νά ἰσχυροποιῇ τήν βούληση τοῦ ἄλλου, νά δυναμώνῃ τήν ἀφοβία του, γιατί ἡ Κίρκη εἶναι ἐτοιμὴ νά μᾶς ὑποβάλῃ στά τεχνάσματά της. Τρεῖς ἔννοιες λοιπόν, πού ὁποῖος ὄχι μόνο ὅταν τίς καταλαβαίνει θεωρητικά ἀλλά τίς ἐμπειριώνεται βιωματικά, τότε μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι αὐτός ἔχει ψυχικό πλοῦτο. Ὅμως ὅπως καί στήν πολιτική ἐξουσία καί τήν ἐξουσία ὕλικου πλούτου, ὅση περισσότερη κατέχει κάποιος, τόσο καί μεγαλώνει ἡ δυσκολία καί ἡ εὐθύνη διαχειρίσεώς της, ἔτσι καί στήν ἐξουσία τοῦ ψυχικοῦ πλούτου. Νά ἀναλογίζεσαι ὅσο περισσότερο ψυχικό πλοῦτο ἔχεις, τόση καί ἡ εὐθύνη διαχειρίσεώς του.

Ὁ Τέρπανδρος, μίλησε γιά τήν παρατήρησή. Ἡ Ρέα γιά τήν ἀκροβασία. Συνέθεσαν ἔτσι τόν παρατηρητὴ-ἀκροβάτη πού ἔχει σάν ἀντίβαρα ἐπάνω στό τεντωμένο σχοινί τήν ἀγάπη, τήν ἀγνότητα, τόν πόθο τοῦ ἀγαθοῦ ἔρωτος. Εἰπώθηκε ὅτι ἡ φιλία, ὁ ἔρωτας καί ἡ ἀγάπη, εἶναι ἔννοιες πού μοιάζουν μέ πλεγμένα φίδια, πού ἐρωτεύονται, καί ἔτσι πλεγμένες εἶναι καί στήν ζωὴ μας. Εὐχομαι, στό ἐξῆς, ὅλοι μας νά συμβάλλουμε νά ξεμπερδευτοῦν μέσα στόν νοῦ μας, ἀλλά... νά παραμείνουν σάν τά φίδια ἐρωτευμένους.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΟΡΦΕΩΣ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ

Ἡλιολάτρης

Θά ἤθελα νά σᾶς εὐχαριστήσω πού μοῦ ἐπιτρέπετε νά ἐκτεθῶ ἐνώπιόν σας μοιραζόμενος κάποιες σκέψεις μου μαζί σας. Θεωρῶ ὅτι εἶναι μία πρώτη συνειδητὴ δοκιμασία. Πρέπει σήμερα, νά σᾶς ἐκθέσω τήν καθαρὴ μου σκέψη, τίς δονήσεις τῆς ψυχῆς μου, διὰ μέσου τοῦ λόγου. Βέβαια τό πιό σημαντικό γιά μένα εἶναι ὅτι μοῦ ἐπιτρέψατε νά ταξιδέψω στίς θάλασσες τῶν σκέψεών μου, γιά νά ξαναβρῶ, γιατί ὄχι, λησμονημένες πατρίδες. Εὐχομαι ἡ κρίση σας νά εἶναι δίκαια αὐστηρή, γιά νά μέ βοηθήσετε στήν προσπάθειά πού κάνει ἡ ψυχὴ μου, αἰῶνες τώρα, ἐνώπιον κάποιων ἄλλων δικαστῶν, φωτισμένων ἀπό τόν νοητικό ἥλιο τῆς δικαιοσύνης, γιά νά μπορέσῃ νά βρῇ τόν δρόμο της. Ἡ ἐλπίδα ξεκινάει ἂν ἀναλογισθῇ κανεὶς τό παρελθόν του. Ὅταν ξεκίνησε ἀπό τήν πιό βαριά ὕλη, στά πρῶτα βήματα, σάν πέτρωμα, ἔγινε φυτό, πτηνὸ, ζῶο, γιά νά μποροῦμε σήμερα νά ἐκφράζουμε συνειδητὰ τίς σκέψεις μας.

Ἀναλογιστήκατε ποτέ ὅτι μπορεῖ σάν πέτρωμα νά ἦσανταν μάρμαρο, πού μέ ἀγάπη κάποιος γλύπτης σμίλεψε πάνω σας τά ὄνειρά του, ἢ ἕνα λουλουδί πού σᾶς ἔκοψε ἕνα παιδί γιά νά τό προσφέρει στήν μητέρα του, ἢ ἕνας κοῦρος σᾶς πρόσφερε στήν ἀγαπημένη του γιά νά τῆς ἐκφράσῃ τόν ἀγνό ἔρωτά του, ἢ ἀργότερα ἕνας κύκνος πού καθρεφτιζατε τά λευκά φτερά σας στά νερά μιᾶς λίμνης, ἢ ἕνα ὑπερήφανο ἄτι, πού δέν δεκτικατε πάνω σας κανένα χαλινάρι; Μά ἂν ἡ φύση, μπόρεσε νά μᾶς χαϊδέψῃ στοργικά, προσφέροντάς μας τέτοια μοῖρα, γιατί νά μὴ προσδοκοῦμε τώρα πιά, ὡς ὄντότητες, ὡς ἔλλογες ὑπάρξεις, μία καλύτερη μοῖρα.

Οἱ νόμοι τῆς φύσεως εἶναι ἀπόλυτοι, ὅπως ἀπόλυτη εἶναι καί ἡ ἀλήθεια. Μία ἀλήθεια πού μόνο μέ τόν νοῦ καί τήν διάνοιά μας μποροῦμε νά προσεγγίσουμε. Μία διάνοια ὅμως πού χτίζεται διὰ μέσου τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, ὅταν οἱ αἰσθήσεις μεταβάλλονται σέ συναισθήματα, καί λιθαράκι λιθαράκι οἰκοδομοῦν τήν βιωματικὴ πλέον λογικὴ μας μετατρέποντάς τα ὅλα σέ

καθαρὴ σκέψη, σέ καθαρὴ ἐνέργεια. Κινητήριος δύναμη, τροφὴ τῆς σκέψεώς μας εἶναι ἡ γνώση τῶν φυσικῶν νόμων.

Τό σύμπαν μᾶς στέλνει καθημερινὰ τὰ μηνύματά του, καί τήν βοήθειά του. Ἡ λύρα τοῦ Φοῖβου δέν ἔπαψε ποτέ νά παίξῃ τήν μουσικὴ της. Οἱ κοσμικὲς ἀκτίνες στέλλονται σέ συγκεκριμένες συχνότητες βασισμένες σέ μία συγκεκριμένη παρτιτούρα, ἴσως αὐτό πού λέμε **Συνεχὴς οὐσία.** Ὅλοι, ὅλα εἴμαστε μέλη μιᾶς συμπαντικῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας. Καθένας μέ τό ὄργανάκι του, προσπαθεῖ νά ἐναρμονισθῇ μέ τό σύνολο. Πρέπει νά ἀκούσης τό κομμάτι, νά μελετήσης τίς παρτιτούρες, νά βρῇς σέ ποῖο σημεῖο παίζεις ἐσύ, καί νά μπῇς τήν κατάλληλη στιγμή, μέ τίς σωστές νότες, τόν συγκεκριμένο ρυθμό, γιά νά μὴ χαλάσης τήν ἁρμονία. Τό αὐτί τοῦ μαέστρου θά καταλάβῃ τό φάλτσο σου καί θά στό ἐπισημάνῃ. Ἀρκεῖ μετὰ νά δουλέψῃς ἐσύ μόνος σου, πάλι καί πάλι, γιά νά φέρῃς τό ἐπιθυμητό ἀποτέλεσμα, γιά νά λάβῃς τήν θέση πού σοῦ πρέπει, πού σοῦ ἀρμόζει.

Ἡ φύση μᾶς ἔχει ἀφήσει ἀνοικτό τό βιβλίο τῆς ζωῆς. Στόν βαρὺ πνευματικό χειμῶνα, ρίξε τά φύλλα σου καί ἀνασυγκροτήσου. Σάν οἱ παρέες σου δέν σέ γεμίζουν, δέν βρίσκεις νόημα καί πνευματικὴ τροφή, ἔχεις τό δικαίωμα νά ἀποδημήσης σέ πιό ζεστά μέρη. Κάθε ζῶο ἔχει προικισθῇ μέ ἰδιαίτερα χαρίσματα, καί μέ ἰδιαίτερα ἐλαττώματα. Παρατήρησέ τα, δὲς ποιά θαυμάζεις, ποιά φοβάσαι, ποιά ἀποφεύγεις καί σκέψου τό γιατί. Τά πάντα ὑπάρχουν μέσα μας, περιμένοντας καρτερικά, νά βροῦμε τό κλειδί τῆς κάθε πόρτας πού τά ἔχουμε φυλακίσῃ γιά νά τά ἐλευθερώσουμε καί ἡ φύση μᾶς βοηθεῖ σ' αὐτό ἐκδηλώνοντας ὅλες τίς ἐνέργειές της καί τίς μορφές της. Τήν ἐπόμενη φορά πού καθισμένοι κάτω ἀπὸ μιά μηλιά θά μᾶς πέσῃ ἕνα μῆλο στό κεφάλι, μὴν ἀναθεματίσουμε τήν στιγμή πού ἀποφασίσαμε νά σταθοῦμε ἀπὸ κάτω, οὔτε πάλι νά βιαστοῦμε νά ἀνακαλύψουμε τόν νόμο τῆς βαρύτητος. Ἄς πιάσουμε τό μῆλο στά χέρια μας, ἄς

τό αισθανθοῦμε, ἄς τό μυρίσουμε, ἄς δοῦμε τό χρῶμα του ἄς τό ἀφήσουμε νά μᾶς πῇ τήν ἱστορία του καί ἄς τό γευτοῦμε, γιατί μπορεῖ αὐτό νά εἶναι τό μῆλο τῆς γνώσεως.

Ὅμως πρέπει νά ξεφύγουμε ἀπὸ τίς ἀλυσίδες πού μᾶς ἔχουν φορέσει καθιστώντας μας δούλους ἐνός δημιουργοῦ, δημιουργήματος ἰδιοτελῶν σκοπῶν. Μᾶς πληροφόρησαν ὅτι εἴμαστε πλασμένοι ἀπὸ πηλό (γῆ καί ὕδωρ) καί μᾶς δόθηκε πνοή (ἀήρ). Μᾶς ἐπιτρέπουν λοιπόν νά ἀποτελούμαστε ἀπὸ γῆ (σωματικός φορέας), ὕδωρ (ἐπιθυμητικός) καί ἀήρ (θυμικός). Ξέχασαν βέβαια νά μᾶς ποῦν πῶς τά στοιχεῖα τῆς φύσεως εἶναι 4 καί ὄχι 3, ἀφήνοντας τό πῦρ, τό ἔνθεο, τόν πύρινο νοῦ, νά σιγοκαίῃ ξεχασμένο μέσα μας. Αὐριο τό πρῶι, ἄς κοιτάξουμε ψηλά τόν ἥλιο, καί ἄς ἀναλογιστοῦμε, πῶς ἡ αὐτόφωτη αὐτὴ πηγὴ ζωῆς, πού μᾶς στέλνει τὰ πύρινα βέλη της, κάποια στιγμή θά ἀδειάσῃ τήν φαρέτρα της καί θά σβῇ.

Ὁ ἥλιος λοιπόν θυσιάζεται γιά ἐμᾶς. Ἀφοῦ ὅμως τίποτα δέν χάνεται στό σύμπαν, μετουσιώνεται. Πρέπει λοιπόν νά συνειδητοποιήσουμε πῶς εἴμαστε παιδιά τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ καί πῶς ἡ ἐνέργεια, ὁ ἥλιος, κατοικεῖ μέσα μας. Πρέπει νά κρατᾶμε ἄσβεστη τήν ἱερὴ φλόγα τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας, καί νά προσπαθοῦμε νά τήν μεταλαμπαδεύουμε στοὺς γύρω μας γιά τήν παγκόσμια εἰρήνη, τήν παγκόσμια ἁρμονία. Πρέπει παράλληλα, νά λαμβάνουμε συνειδητὰ μέρος στοὺς Ὀλύμπιους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες, καί νά προσπαθοῦμε νά βγοῦμε νικητές, γιά νά στεφθοῦμε μέ τόν κλάδο τῆς ἐλαίας, τοῦ ἡλίου, πού μᾶς πρόσφερε ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, ἡ θεὰ τῆς Σοφίας. Πρέπει νά βγοῦμε ἀπὸ τό σκοτάδι, γιατί στό σκοτάδι, βλέπεις μόνο ὅ,τι σοῦ φωτίζουν. Ὅταν ὅμως ζῆς στό φῶς, σοῦ ἀποκαλύπτονται τά πάντα. Εὐχομαι νά ξεχάσω πῶς εἶμαι Ἕλληνας πολίτης, γιά νά θυμηθῶ τήν Ἑλλάδα πού κρύβω μέσα μου. Εὐχομαι σέ ὅλους μας, σύντομα, νά ζήσουμε σέ μία ἡλιόλουστη αἰωνιότητα.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΥ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ

Μεταξύ των άνεκτιμήτων θησαυρών του αρχαίου ελληνικού πνεύματος και της Μυσταγωγίας, πρέπει αναντιρρήτως να καταλέξωμεν και τους Ύμνους προς τους Θεούς, δηλαδή προς τὰς Ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι συνετέλεσαν εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ Κόσμου καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ συγχρόνως ἐφορεύουν ἐπὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ πνεύματος καὶ ὑποβοηθοῦν εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν αὐτοῦ. Οἱ ἐν λόγῳ Ύμνοι, οἱ ὁποῖοι κατὰ κανόνα εἶχον κατ' ἐξοχὴν λειτουργικὸν καὶ λατρευτικὸν χαρακτήρα, ἦσαν προϊόν εἴτε ἐξάρσεως τοῦ πνεύματος θεοφορήτων ἀνδρῶν, εἴτε ἐμπνεύσεως ἐκ θείων Πηγῶν. Ὅπως ὀρθῶς ὁ FRAMZ CUMONT λέγει (LES RELIGIONS ORIENTALES DANS LE PAGANISME ROMAIN, PARIS 1963): *«Εἰς τὸ μεγάλο ναυάγιον τῆς ἀρχαίας Γραμματείας, καμμία ἄλλη ἀπώλεια δὲν ὑπῆρξε τόσο καταστρεπτική, ὅσον ἐκείνη τῶν λειτουργικῶν τυπικῶν τοῦ Ἑθνισμοῦ.*

Μερικοὶ μόνον μυστικοὶ Τύποι, ἀναφερόμενοι συμπτωματικῶς ὑπὸ συγγραφέων ἐθνικῶν ἢ χριστιανῶν καὶ ὠρισμένοι ὕμνοι πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, εἶναι σχεδὸν ὅλα ὅσα διεσώθησαν ἀπὸ τὸν πνευματικὸν κατακλισμόν. Ἀγνοοῦμεν σχεδὸν πῶς οἱ Ἀρχαῖοι προσήυχοντο, ἀδυνατοῦμεν νὰ εἰσχωρήσωμεν εἰς τὸ βαθύτατον νόημα τῆς θρησκευτικῆς τῶν ζωῆς καὶ οὔτω αἱ σημαντικώτεραι πτυχαὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἀρχαίων θὰ μᾶς παραμείνουν ἀγνωστοί».

Ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀνεπανορθώτου ἀπωλείας τῶν Τυπικῶν μνήσεως τῶν ἀρχαίων Μυστηρίων, ἐλάχιστα ἢ μᾶλλον οὐδὲν τὸ οὐσιαστικὸν διαθέτομεν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς λειτουργικῆς, κατὰ μείζονα λόγον τῆς ἐσωτερικῆς διδασκαλίας τῶν.

Αἱ μόναι αὐθεντικαὶ πηγαὶ ποὺ διεσώθησαν εἶναι ἀφ' ἑνὸς μερικοὶ φιλοσοφικοὶ καὶ λατρευτικοὶ Ύμνοι, κυρίως τῶν Νεοπλατωνικῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου μερικαὶ πληροφορίαι ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, ἐκ τῶν πρώτων Ἀπολογητῶν (ὅπως ὁ Εἰρηναῖος, ὁ Ἰππόλυτος, ὁ Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς, ὁ Ὠριγένης διὰ τῆς πραγματείας του Κατὰ Κέλσου) ἀπείρως χρήσιμοι, κατὰ τὴν προκατάληψιν τῶν.

«Χάρις εἰς περιεργον εἰρωνείαν τῶν πραγμάτων, οἱ ἀντιστρατευόμενοι αὐτοὶ τὴν ἑιδωλολατρείαν», μᾶς βοηθοῦν πολλαχῶς νὰ ἀναζητήσωμεν σήμερον καὶ νὰ ἀντιληφθῶμεν μίαν λατρείαν τὴν ὁποίαν παντὶ σθένει ἐκεῖνοι προσεπάθουν νὰ ἐκμηδενίσουν. Μερικοὶ ἐκ τῶν πολεμίων τούτων, ἐστρεψαν τὸ μένος τῶν κατὰ τῶν θεοτήτων τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ γενικώτερον τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, διδαχθέντες, εἴτε ἀπὸ μεταστραφέντας εἰς τὸν Χριστιανισμόν εἰδωλολάτραις, εἴτε καὶ διότι ὑπῆρξαν καὶ αὐτοὶ πρότερον Ἑθνικοὶ κατὰ τὴν νεότητά τῶν. Πάντως, πρέπει συνεχῶς νὰ ἐρωτώμεθα μέχρι ποίου σημείου ἡδυνήθησαν οὗτοι νὰ γνωρίσουν τὰς ἐσωτερικὰς διδασκαλίας καὶ τὰς τελετουργίας, αἱ ὁποῖαι ἐτηροῦντο μὲ τόσῃν αὐστηρότητά μυστικά» (CUMONT, ἐνθ. ἀν.)

Ἡ προσοχὴ αὕτη ἐπιβάλλεται ἀκόμη περισσότερον δι' ὅλους τοὺς νεωτέρους εὐφαντάστους συγγραφεῖς, οἱ ὁποῖοι, στερούμενοι ὅχι μόνον αὐθεντικῶν τεκμηρίων περὶ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Μυσταγωγίας, ἀλλὰ καὶ τῆς στοιχειώδους προπαιδείας καὶ καθάρσεως, προβαίνουν εἰς τὴν αὐθαίρετον καὶ κατὰ φαντασίαν ἀναστήλωσιν τῶν ἀρχαίων Τύπων τῆς Μύσεως.

Διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ συγκεντρώσωμεν εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας πόνημα, ὅλους ἐκείνους τοὺς μυσταγωγικοὺς Ύμνους πρὸς τοὺς θεοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανθέου τοὺς ὁποῖους συνένταξαν «φιλόσοφοι» κατὰ τὴν πυθαγόρειον σημασίαν τῆς λέξεως, δηλαδή ἀνθρωποὶ τῶν ὁποίων τὸ κύριον μέλημα ὁλοκλήρου τοῦ βίου τῶν ὑπῆρξεν ἢ ἐν ἀγνείᾳ καὶ ἀνατάσει λατρεῖα τοῦ Θεοῦ.

Τοὺς διασωθέντας γενικῶς Ύμνους τῶν ἀρχαίων διανοητῶν καὶ Μυστῶν πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἀπωλέσθησαν ὁλοκληρωτικῶς ἐδυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν εἰς τέσσαρας κατηγορίας:

α) **Καλλιεπῆ ποιήματα** (Ἐπη, Παιᾶνες, Διθύραμβοι) ἀποτεινόμενα πρὸς θεοὺς ἢ πρὸς ἠθικὰς ἀξίας, ἐξυμνοῦντα τὰς ἐξαιρετοὺς πράξεις ἡρώων καὶ θεῶν, μὲ σκοπὸν τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων καὶ διάδοσιν τοῦ καλοῦ παραδείγματος πρὸς μίμῃσιν τῶν ἀρετῶν τῶν προγόνων (Ἀρεταλογία). (Ἠσίοδος, Θεογ. Στ. 99-101. - Ὀμηρος. - πρβ. TH. REINACH, DICTION. DES ANTIQUITES, ἐν λ. HYMNUS. - PAULY-WISSOWA, REAL ENZYKL. ἐν λ. HYMNUS, T. XI 1922, στ. 2155 καὶ ἐν λ. PAIAN, ὡς ἀν. T. XVIII 1942, στ. 2360. - ED. DES PLACES, LA RELIGION GRECQUE, PARIS, PICARD, 1969. Τοῦ αὐτοῦ: LA PREGHIERA, MILANIE ROMA, I 1967, σελ. 447-522. - A. HARNACK, GREEK & CHRISTIAN PIETY AT THE END OF THE THIRD CENTURY (HIBBERT JOURNAL X, 1911-1912, σελ. 65-82. - K. VONFRITZ, GREEK PRAYERS (HIBBERT, JOURNAL X. 1911-1912, σελ. 70).

β) **Ὀρφικοὶ Ύμνοι**. Ἀργότερον ὁ Ύμνος λαμβάνει ὡς περιεχόμενον τὴν εὐχὴν ἢ προσευχὴν πρὸς τὰς ἀνωτέρας δυνάμεις. Ὁ Πλάτων (Νόμοι Γ' 700B) χαρακτηρίζει: «ἦν εἶδος ὡδῆς εὐχαὶ πρὸς θεοὺς, ὄνομα δὲ Ύμνοι ἐπεκαλοῦντο». Ὁ ὀρισμὸς οὗτος συνάδει πρὸς τὴν συλλογὴν τῶν 88 Ύμνων τῶν ἀποδιδόμενων εἰς τὸν Ὀρφέα. Οἱ Ύμνοι οὗτοι, ὡς γνωστὸν («Ὀρφικοὶ Ύμνοι», ἐκδ. «Ἰδεοθέατρον»), ἀποδιδόμενοι μᾶλλον εἰς τὸν Ὀνομάκριτον, ἦσαν ἀληθινὰ προσευχαὶ ὑπὸ μορφὴν λιτανειῶν, ἐξυμνοῦντες διὰ πλήθους προσηγορικῶν ἐπιθέτων, χαρακτηριστικῶν τῆς φύσεως τῆς ἐπικαλουμένης θεότητος, μὲ ἐγκωμιαστικὰς φράσεις καὶ καταλήγοντες εἰς σύντομον παράκλησιν διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖται ἄλλοτε ἡ εὐλογία, ἄλλοτε ἡ εὐγονία τῆς Γῆς, ἄλλοτε ἡ ὑγεία καὶ ἡ εἰρήνη, ἄλλοτε ὅμως ἀποτελεῖ πρόκλησιν τοῦ θεοῦ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῶν «μυστῶν» μὲ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν εὐμενεστέραν ὄψιν του. Οἱ ἐν λόγῳ Ύμνοι πιθανῶς ἐψαλμωδοῦντο, τῇ συγχρόνῳ καύσει καταλλήλου θυμιάματος καὶ ἀσφαλῶς μὲ μουσικὴν ὑπόκρουσιν. Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὡς παρατηρεῖ ὁ DES PLACES (ἐνθ. ἀν.) ὅτι τὰ χρησιμοποιούμενα ἐπίθετα καὶ προσαγορεύσεις τῶν θεῶν, παρέμειναν τὰ αὐτὰ ἀπὸ τοῦ ΣΤ' π.Χ. αἰῶνος, μέχρι τοῦ Β' μετὰ Χριστόν, ἥτοι ἐπὶ 7-8 αἰῶνας ἀναλλοίωτα (διαιώνισις τῆς Παραδόσεως).

γ) **Ὀμηρικοὶ Ύμνοι**. Μία τρίτη κατηγορία Ύμνων, εἶναι οἱ γνωστοὶ ὡς «Ὀμηρικοὶ Ύμνοι» (21 τὸν ἀριθμόν). Οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν, ἀναφερόμενοι ἐπίσης εἰς τοὺς Θεοὺς, εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὰ ἐπικά ποιήματα τὰ ὁποῖα οἱ ἀπωδοὶ καὶ οἱ ραψῶδοι ἀπήγγελλον κατὰ τὰς δημοσίας ἐορτὰς πρὸς τιμὴν μιᾶς θεότητος. Εἶχον κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξωτερικὸν χαρακτήρα καὶ οὐδεμίαν συνάφειαν μὲ φιλοσοφικὰ ἢ μυητικὰ θέματα. Μίαν σχετικῶς ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ ὁ μακρὸς ὕμνος πρὸς τὴν Δήμητρα, διότι περιγράφει τὸν βασικὸν μῦθον τῶν Ἑλευσινίων Μυστηρίων, ἀποτελεῖ τὸ ἀρχαιότερον τεκμήριον, ἐξ οὗ πληροφοροῦμεθα τὰ εἰς τὰ σπουδαιότερα Μυστήρια τῆς ἀρχαιότητος τελούμενα. Διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ περιλάβωμεν καὶ αὐτὸν εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας συλλογὴν.

δ) **Φιλοσοφικοὶ καὶ Μυστηριακοὶ - Λατρευτικοὶ Ύμνοι**. Ἡ κατηγορία τῶν «φιλοσοφικῶν καὶ μυστηριακῶν - λατρευτικῶν ὕμνων» ἔχει ὅλως διάφορον χαρακτήρα ἀπὸ τοὺς προηγουμένους. Ὅπως γράφει ὁ MARIO MEUNIER ποὺ ἐξέδωσε μέρος αὐτῶν μεταφρασμένους εἰς τὴν γαλλικὴν (M. MEUNIER, HYMNES PHILOSOPHIQUES, ARISTOTE, CLEANTHE, PROCLUS, PARIS 1935) ἐ: «Ἡ ἐμπνευσίς τῶν ἀποκαλύπτει ἐν ὅλῳς διάφορον πνεῦμα καὶ ὁ σκοπὸς τῶν μίαν ἐπίσης διαφορετικὴν στάσιν ἐναντι τῶν ὀλυμπίων θεῶν. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, πράγματι ὁ Ὀλυμπος, παραμένων διὰ τὸν πολὺν κόσμον ὁ οὐράνιος τόπος ὅπου κατῴκουν οἱ Ἀθάνατοι, κατέστη τὸ σύμβολον τοῦ κόσμου τῶν Ἰδεῶν καὶ ὁ αἰθέριος οὐρανὸς τῶν νοερῶν συλλήψεων. Οἱ θεοὶ ἔπαυσαν νὰ εἶναι ἀνθρωπόμορφοι καὶ μετετλάγησαν εἰς καθαρὰς Ἰδέας, αἱ δὲ ψυχὰ τῶν ἀνθρώπων, καθαρθεῖσαι διὰ τοῦ διαλογισμοῦ καὶ τῆς μυστηριακῆς ἀγωγῆς, ἐβλεπον εἰς τὰς μυθολογικὰς περιγραφὰς, τὰ ὕψιστα σύμβολα τῶν ἀνωτέρων διανοημάτων. Οἱ φιλοσοφικοὶ Ύμνοι δὲν προτίθενται πλέον νὰ ἐξυμνήσουν τὴν δόξαν ἐνὸς συγκεκριμένου θεοῦ. Ἐὰν τὰ θεῖα

ὀνόματα ἐπιζοῦν, εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς θεμέλια διὰ τὰς φωτεινότερας καὶ γενικώτερας συλλήψεις τοῦ φωτισμένου πνεύματος τῶν συντακτῶν τῶν. Ὁλόκληρος ἡ μυθολογικὴ ἐποποιὰ μεθίσταται πρὸς ἐν μεταφυσικὸν ἐπίπεδον, ὑποτάσσεται εἰς τὴν τάξιν μιᾶς ἐνορατικῆς θεάσεως, ἐμπλουτίζεται μὲ ἀφηρημένας ἐννοίας, ὥστε νὰ ἀποτελέσουν ἐν σύνολον μεταφυσικῶν συμβόλων πλέον ἢ ἐλαττον διαφανῶν».

Διὰ τῶν μεμνημένων ὕμνογράφων (ὡς ὁ Πορφύριος, ὁ Πρόκλος, ὁ Ερμῆς Τρισεγίστος, ὁ Συνέσιος) οἱ θεοὶ ἀποκτοῦν μίαν ἄλλην κατὰ πολὺ πνευματικώτεραν ὄψιν καὶ ἐμφανίζονται ὑπὸ τὴν ἀληθῆ των, μυσταγωγικὴν καὶ ἰδεατὴν μορφήν. Ὁ Ζεὺς π.χ. ἤδη εἰς τὸν Ύμνον τοῦ Κλεάνθους, διατηρῶν τὰ ἀρχικὰ κατηγορήματα τοῦ κοινοῦ Πατρὸς θεῶν καὶ ἀνθρώπων, τοῦ ἀρχικεραύνου Διὸς, καταλήγει εἰς τὸ σύμβολον τοῦ Πυρὸς (αἰθέρος) τοῦ ζῶντος ἐκείνου καὶ πολυτέχνου παράγοντος τῆς Φύσεως, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν στωικὴν κοσμολογίαν, παρίστα τὴν Αἰτίαν διὰ τῆς ὁποίας ἐγεννᾶτο, ἐτελεῖτο καὶ ἀνεγεννᾶτο ἡ θεία τάξις τῶν ὄντων.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ κατὰ μείζονα λόγον διὰ τοὺς Ύμνους τοῦ θεοῦ Πρόκλου, Ἑρμοῦ τοῦ Τρισεγίστου, καὶ τοῦ πλατωνίζοντος χριστιανοῦ ἐπισκόπου Συνεσίου. Οἱ Ύμνοι, διὰ τοὺς ὕμνογράφους ἐκείνους, εἶναι συντεταγμένοι κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀφυπνίζουν τὰς ψυχὰς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ κόσμου τῶν Ἰδεῶν, νὰ τὰς ἀνάγουν πρὸς τὴν θέαν τοῦ ὄντως ὄντος, τοῦ Ἑνὸς καὶ Ἀγαθοῦ καὶ νὰ τὰς ἐπανάγουν εἰς τὴν ἀπολεσθεῖσαν Πατρίδα.

Ἡ ΠΡΟΣΕΥΧΗ Εἰς ΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ

Ἡ θρησκευτικὴ διάθεσις τοῦ Πλάτωνος ἐκφράζεται καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ Ἔργου του μὲ συχνὰς προτροπὰς πρὸς ἐπὶ κλησιν τῶν θεῶν διὰ τὴν εὐδῶσιν τοῦ ἀρχομένου λόγου. Ἡ προκαταρκτικὴ εὐχὴ τοῦ Σωκράτους εἰς τὸν Φαῖδρον (257 A 7), ὁμοίως ἢ ἐν ἀρχῇ τοῦ Τιμαίου (27 C) ἐπὶ κλησις τῶν θεῶν πρὸς συμπαραστάσιν των ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ κοσμολογικοῦ θέματος, ἡ ἐπιζητούμενη ἀρωγὴ αὐτῶν εἰς τὸν Κριτίαν (106 B 6) διὰ τὴν χορήγησιν Ἐπιστήμης («ἐπιστήμην διδόναι») δι' ἣν πρόκειται νὰ λεχθῇ περὶ τῆς γενέσεως τῶν θεῶν, ὅλαι αὐταὶ αἱ παραινέσεις ἀποδεικνύουν τὴν σημασίαν ποὺ ἀπέδιδεν ὁ μέγας Ἀθηναῖος διάδοχος πιστὸς τῆς ὀρφικῆς καὶ πυθαγορείου Παραδόσεως εἰς τὴν ἐπὶ κλησιν τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τοὺς «Νόμους» (IV 716 Δ 6-9) ὀρίζεται ὅτι ἡ προσευχὴ εἶναι ἀποτελεσματικὴ μόνον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς, ἡ δὲ λέξις «συνεύχομαι» ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἀθηναίου (Ἐπινομίς 980C) πρὸ πάσης περιγραφῆς θεογονικῶν καὶ κοσμολογικῶν ζητημάτων: «Ἰδοὺ κατ' ἐμέ», λέγει, «ὁ καλλίτερος καὶ ἀληθέστερος τῶν κανόνων διὰ τὸν ἀνθρώπον τοῦ καλοῦ, νὰ θυσιάξῃ εἰς τοὺς θεοὺς, νὰ εὐρῇται ἀδιαλείπτως εἰς ἐπαφὴν μὲ αὐτοὺς διὰ προσευχῶν, διὰ προσφορῶν καὶ δι' ὅλου ἐν γένει τοῦ τρόπου τῆς λατρείας αὐτὸς εἶναι ὁ ὠραιότερος, ὁ καλλίτερος, ὁ ἀσφαλέστερος δρόμος πρὸς τὴν μακαριότητα καὶ αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ τοῦ ἀρμόζει».

Ἐξοχον παράδειγμα προσευχῆς πρὸς τοὺς θεοὺς (πυθαγορείου προελεύσεως), ἀναγράφεται εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην Β' τοῦ Πλάτωνος (143 Α):

**«Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ
καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξεις»**

(Ζεῦ βασιλεῦ, δίδε εἰς ἡμᾶς τὰ ἀγαθὰ, εἴτε τὰ ζητούμεν, εἴτε τὰ ἀπαρνούμεθα, τὰ δὲ δεινὰ ἀπομάκρυνε ἔστω καὶ ἂν σοῦ τὰ ζητήσωμεν.).

Τὴν πρὸς εὐσέβειαν διάθεσιν ταύτην τοῦ Διδασκάλου, ἦτο φυσικὸν νὰ ἀκολουθήσουν καὶ οἱ μαθηταὶ του, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ συνεχισθείσης ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους διὰ τῶν διαδόχων του Πλατωνικῶν.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ (Εὐχῆς)

(Βάσει ἀποσπασμάτων τῶν Πλατωνικῶν)

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ λειτουργικὸς Ὑμνος πρὸς τοὺς θεοὺς εἶναι ταυτόσημος ἔννοια πρὸς τὴν Προσευχὴν (Εὐχὴν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες) διότι δι' ἀμφοτέρων τῶν μέσων τούτων αἰτούμεθα ἀπὸ τὴν θεότητα, κατὰ κύριον λόγον, συμπαραστάσιν καὶ ἀρωγὴν εἰς τὴν προσπάθειάν μας νὰ ἀναχθῶμεν πνευματικῶς πρὸς τὰ Ἄνω.

Ὁ Πορφύριος (βλ. Πρόκλος ἐν Τιμαίῳ Ι, 208, 20 DIBHL) ἀποδεικνύει τὸ καθολικὸν γεγονὸς τῆς προσευχῆς εἰς πάντας τοὺς λαοὺς λέγων: «Εἰς πάντας τοὺς διακρίθέντας ἐπὶ σοφία λαοὺς, ἐγένετο χρῆσις τῆς προσευχῆς εἰς τοὺς Ἰνδοὺς οἱ Βραχμᾶνες, εἰς τοὺς Πέρσας οἱ Μάγοι, εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐκεῖνοι ποὺ ὑπῆρξαν οἱ μεγαλύτεροι θεολόγοι, καὶ ποὺ ἱδρυσαν τὰς τελετὰς καὶ τὰ Μυστήρια ὅσον διὰ τοὺς Χαλδαίους, οὗτοι ὅχι μόνον ἀπέδωσαν γενικῶς λατρείαν εἰς τὴν θεότητα, ἀλλὰ καὶ ἐλάτρευσαν ὡς θεὰν τὴν “Ἀρετὴν τῶν Θεῶν”».

Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Α. J. FESTUGIERE (Μτφρ. σχολίων τοῦ Πρόκλου εἰς Τιμαίον, Ι 208, 20) παλαιὸν εἶναι τὸ πρόβλημα κατὰ πόσον ὁ ἐνάρετος ἢ ὁ σοφὸς ἔχει ἀνάγκη καὶ ὑποχρέωσιν νὰ προσεύχεται. Θὰ ἡδύνατο, λέγει, νὰ δοθῇ ἀρνητικὴ ἀπάντησις (βλ. Πρόκλ. ἐν Τιμ. Ι, 212, 2) διότι ἀφ' ἑνὸς ἀρετὴ καὶ σοφία εἶναι πράγματα ποὺ μανθάνονται καὶ διατηροῦνται διὰ μόνων τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων (βλ. Κατ. Ι, 221, 14) «ἢ μὲν γὰρ κατὰ φιλοσοφίαν ζωὴ τῆς ἡμετέρας ἡρτῆται βουλῆσεως, καὶ τὸ ἐλλείπον ἐν αὐτῇ παρὰ τὴν βούλησιν ἐστὶν ἐλλείπουσαν ἢ δὲ τῶν ἐκτὸς περιποίησις καὶ δευτέρως ἐνεργείας δεῖται μετὰ τὴν βούλησιν οὐ γὰρ ἡμῖν αὐτῶν κείται τὸ τέλος».

Ἀφ' ἐτέρου, ἐὰν ὁ σοφὸς κέκτηται τὴν σοφίαν καὶ ὁ ἐνάρετος τὴν ἀρετὴν, κατέχει τὴν εὐδαιμονίαν καὶ οὐδενὸς ἄλλου ἔχει ἀνάγκη. Πρβλ. Γνώμην τοῦ Σοφοκλέους (ἀπόσπ. 759 Ν): «Τὰ μὲν διδασκὰ μανθάνω, τὰ δὲ εὐρετὰ ζητῶ, τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ἡττησάμην».

Ἐπειδὴ ὁμως διὰ τοῦ λατρευτικοῦ Ὑμνου-Προσευχῆς,

δὲν ἐπιδιώκεται μόνον ἡ εὐδαιμονία, ἀλλ' αὕτη αὕτη ἡ ταύτις καὶ ἑνωσις μετὰ τοῦ Θεοῦ, ὁ Πρόκλος, ἀντιλαμβάνόμενος τοῦτο, συντάσσει ὁλόκληρον πραγματεῖαν περὶ εὐχῆς τὴν ὁποῖαν θὰ παραθέσωμεν κατωτέρω.

Πρόκλος ἐν Τιμαίῳ Ι, 212, 1: «Ἄρα δὲν εἶναι ἀσήμαντος ἡ συμβολὴ τῆς προσευχῆς διὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν ψυχῶν καὶ δὲν ἀληθεύει ὅτι, ἐὰν κατέχωμεν τὴν ἀρετὴν, δὲν ἔχομεν ἀνάγκη τῶν ἀγαθῶν ποὺ ἔρχονται ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὴν προσευχὴν. (βλ. ἀν. Ι 208, 25-27). Ἀντιθέτως διὰ τῆς προσευχῆς ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀνοδος, τὸ δὲ ἐπιστέγασμα τῆς ἀρετῆς εἶναι ἡ εὐσέβεια (ὁσιότης).

Εἰς ταῦτα δυνάμεθα νὰ παραλληλίσωμεν τὸν Φίλωνα π. Δεκαλ. 52: «Ἀρχὴ δ' ἀρίστη πάντων μὲν τῶν ὄντων θεός, ἀρετῶν δ' εὐσέβεια» καὶ π. Κοσμοπ. 154 «αἰνίττεται διὰ μέν... διὰ δὲ τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς τὴν μεγίστην τῶν ἀρετῶν θεοσέβειαν, δι' ἧς ἀπαθανάτιζεται ἡ ψυχὴ».

Πολυάριθμοι τοιαῦται φράσεις εἰς τὰ ἔργα τοῦ Ἐρμού τοῦ Τρισεγίστου. βλ. CH VI 5: «Μία γὰρ ἐστὶν εἰς αὐτὸ (δηλαδὴ τὸ καλόν) ἀποφέρουσα ὁδός, ἡ μετὰ γνώσεως εὐσέβεια» καὶ Ἀσκληπιὸς 12: «PHILOSOPHIAE QUAE SOLA EST IN COGNOSCENDA DIVINITATE FREQUENS OBTUTUS ET SANCTA RELIGIO» (δηλαδὴ ἡ ζωὴ τοῦ φιλοσόφου, ἡ ὁποία συνίσταται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ Θεοῦ, δι' ἐνασκήσεως τῆς θεωρίας καὶ τῆς ἀγίας εὐλαβείας).

Ὡστε δὲν ἀρκεῖ ὁ ἐνάρετος βίος καὶ ἡ ἠθικὴ ἀρετὴ, διὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς ψυχῆς εἰς τὴν Μονάδα της. Εἶναι ἀπαραίτητος ὁ διὰ τῆς ἐνθέρμου προσευχῆς ἐπιτυγχάνόμενος δεσμός μετὰ τῆς θεότητος. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁμως τοῦτο, πρέπει νὰ προηγηθοῦν δύο ἄλλα τινά:

α) Ἡ καθάρσις τῶν «χιτῶνων» τῆς ψυχῆς, διότι ὅπως ὁ Πλάτων λέγει εἰς τὸν Φαῖδωνα (67 Β 1) «δὲν εἶναι ἐπιτρεπτόν εἰς τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐφάπτεται τοῦ καθαροῦ».

β) Ὁ Ἐνθουσιασμός καὶ θαυμασμός ὅστις θὰ θέσῃ εἰς συντονισμόν τὴν ψυχὴν μας μὲ τὰς ἀνωτέρας θείας ὀντότητας.

Αὐτὰ διευκρινίζει ὁ Πρόκλος, συνεχίζων ὡς ἐξῆς: «Καὶ διὰ νὰ ὁλοκληρώσωμεν, δὲν ἀξίζει ἡ προσευχὴ παρὰ μόνον εἰς τὸν ἀνώτερον ἀπὸ πλεονεξίας ἀγαθότητος ἀνθρωπίνου, ὅπως λέγει ὁ Ἑνός εἰς τοὺς “Νόμους” (IV 716 D 6, 9) διότι δι' αὐτὸν τὸ νὰ συνδιαλέγεται κανεὶς μὲ τοὺς θεοὺς, εἶναι ἀποτελεσματικώτερον μέσον διὰ βίον εὐδαίμονα ἀντιθέτως διὰ τοὺς μοχθηροὺς, ἐπέρχεται φυσικὰ τὸ ἀντίθετον».

Ἰδοὺ λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάμῃ ἐκεῖνος ποὺ θέλει ἐπαξίως νὰ προσευχηθῇ:

α) Νὰ ἐπικαλεῖται τὴν εὐμένειαν τῶν θεῶν καὶ συγχρόνως νὰ ἀφυπνίζει ἐν αὐτῇ ὅλας τὰς ἐννοίας ποὺ ἔχει περὶ αὐτῶν διότι ἡ προσήγεια πρὸς τὰ ἀνώτερα ὄντα εἶναι τὸ πρῶτον ὁρμητήριο διὰ τὴν μετουσίαν μετ' αὐτῶν.

β) Νὰ συνεχίσῃ ἀδιαλείπτως τὴν ὑπηρεσίαν του πρὸς τὴν θεότητα (νὰ τελῇ δηλαδὴ τὴν λατρείαν πρὸς τὸ θεῖον ἀδιακόπως, ἡμέρας τε καὶ νυκτός).

γ) Νὰ διατηρῇ ἀπαρασάλευτον τὴν καλὴν τάξιν, ἐκτελῶν ἔργα ποὺ ἀρέσκουν εἰς τοὺς θεοὺς, νὰ τηρῇ τὰς ἀρετὰς ποὺ καθαίρουν τὰ πλάσματα καὶ τὰ ἀνάγουν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἰδίως τὴν Πίστιν, τὴν Ἀλήθειαν καὶ τὸν Ἑρῶτα, τὴν θαυμασίαν

αὐτὴν τριάδα καὶ τὴν Ἐλπίδα τῶν ἀγαθῶν.

δ) Ἀδιασάλευτον δεκτικότητα (ὑποδοχήν) ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ Φωτὸς καὶ

ε) Τὴν Ἐκστασιν ποὺ μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας ἐνασχολήσεις διὰ νὰ ἐνωθῶμεν μόνον πρὸς τὸν μόνον Θεόν».

Ἡ κινήτηριος ὁμως δύναμις, ὁ μοχλός, ὁ ὁποῖος θέτει εἰς δόνησιν τὸν προφερόμενον λατρευτικὸν λόγον μετὰ τῶν ἀνωτέρων ἐπιπέδων, εἶναι ὁ Ἐνθουσιασμός. Τὰ ἐξῆς λέγει ἐν προκειμένῳ ὁ θεῖος Πρόκλος: Ἐν Τιμ. Ι 133, 8: «Ἐπὶ κεφαλῆς πρέπει νὰ τάξωμεν τὸν θαυμασμόν (“θαῦμα”) διότι καὶ καθ' ἡμᾶς ἐπίσης εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς γνώσεως ὅλων τῶν πραγμάτων». (Πρβ. Ἀριστ. Μεταφυσ. Α2, 982 Β 12: «Διὰ γὰρ τὸ θαυμάζειν οἱ ἄνθρωποι... ἤρξαντο φιλοσοφεῖν» (983, Α 13): «Ἀρχονται μὲν γὰρ... ἀπὸ τοῦ θαυμάζειν πάντες... Ἀλλ' ἐπὶ τῶν θεῶν ὀντοτήτων (ὁ θαυμασμός) συνδέει τὸν θαυμάζοντα μὲ τὸ θαυμάζομενον. Ἐκεῖθεν οἱ σοφοὶ περὶ τὰ θεῖα ἐξύμνησαν τὸν θαύμαντα ὡς μέγαν θεόν (βλ. Ο. F. 118, ἐπίσης Πρόκλ. ἐν Τιμ. 183, 13 καὶ ΙΙΙ 186, 23 - 189, 8) διότι διὰ τοῦ θαυμασμοῦ ἐπιτυγχάνεται ὥστε τὰ δεύτερα ὄντα (οἱ ἄνθρωποι) νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὰ πρῶτα (εἰς τοὺς θεοὺς)».

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦ θαυμασμοῦ καὶ Ἐνθουσιασμοῦ (ἡ λέξις «ἐνθουσιασμός» ἔχει ὡς ρίζαν τὸ «ἐνθεος - ἐνθους» ὅπερ σημαίνει ὅτι γίνομαι κοινωνὸς τοῦ Θεοῦ) πρέπει σοβαρῶς νὰ προσέξωμεν, ὥστε ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ διαλογιζομένου καὶ προσευχομένου νὰ προκαλεῖται ἐκ μέρους τῶν ἰδεῶν καὶ ποιοτικῶν ιδιοτήτων τῶν θεῶν, καὶ ὄχι νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῆς εὐφραδείας ἢ εὐγλωττίας τῶν συντακτῶν. Ἄλλως ἐγκαταλείπομεν τὸ νοητὸν καὶ παρασυρόμεθα εἰς τὸν «ψόφον τῶν ἡχων», ὅπως λέγει ὁ Τρισεγίστος.

Καὶ συνεχίζει ὁ Πρόκλος: «Κατόπιν ἀκολουθεῖ ἡ ἐπίμονος Προσευχὴ, ἡ ὁποία θέτει εἰς τὴν κατάλληλον ψυχικὴν διάθεσιν, ὅ,τι δέον νὰ μεθέξῃ εἰς τὰ τελειότερα ἀγαθὰ».

Ἀκολουθεῖ εἰς τὸ κείμενον τοῦ Πρόκλου ἡ διαβάθμισις τῶν σταδίων τῆς τελείας προσευχῆς:

Ι, 211, 8: 1ον. Κατὰ πρῶτον λόγον ἔρχεται ἡ γνῶσις ὅλων τῶν τάξεων τῶν θεῶν, πρὸς τὰς ὁποίας θέλει νὰ πλησιάσῃ ὁ προσευχόμενος διότι εἶναι ἀληθῶς ἀδύνατον νὰ πλησιάσωμεν αὐτοὺς θεόντως, ἐὰν δὲν ἔχωμεν ἐκπαιδευθῇ περὶ τῶν ιδιοτήτων (καὶ ἱκανοτήτων) μιᾶς ἐκάστης ἐκ τῶν τάξεων τούτων. Διὰ τοῦτο τὸ Λόγιον (Χαλδ. Λόγια 56 KR) συνέστησε νὰ θέτωμεν εἰς πρώτην γραμμὴν, κατὰ τὴν θεῖαν ὑπηρεσίαν τῶν θεῶν τὴν «πυριθαλπὴν ἐννοιαν» (δηλαδὴ τὸν διαθερμανθέντα ὑπὸ τοῦ πυρὸς νοῦν, διότι εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν Χαλδαϊκῶν Χρησμῶν ἡ ψυχὴ εἶναι σπινθηρ τοῦ Θεοῦ πυρὸς καὶ ὀφείλει νὰ διαθερμανθῇ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τούτου διὰ νὰ ἀνυψωθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν πηγὴν της. (Πρβ. ὁλόκληρον τὸ ΙΙΙον κεφ. τοῦ H. LEWY: CHALDAEAN ORACLES, THEURGICAL ELEVATION, σ. 177 κ. ἐφ.).

2ον. Κατὰ δεύτερον λόγον ἔρχεται ἡ πρὸς τοὺς θεοὺς οἰκειώσις (προσαρμογὴ) ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς Καθάρσεως, τῆς ἀγνότητος, τῆς ἀγωγῆς, τῆς χρηστῆς συμπεριφορᾶς διὰ τῶν ὁποίων προσφέρομεν εἰς τοὺς θεοὺς ὅ,τι μᾶς ἀνήκει, προσελκύνοντες τὴν ἀγαθότητά των καὶ ὑποτάσσοντες τὰς ψυχὰς μας εἰς αὐτοὺς.

3ον. Ἡ Συναφὴ (ἐπαφὴ) διὰ τῆς ὁποίας μὲ τὴν κορυφὴν («ἄνθος») τῆς ψυχῆς μας ἀρχίζομεν νὰ πλησιάζωμεν τὴν θεῖαν Οὐσίαν καὶ ρέπομεν πρὸς αὐτήν.

4ον. Μετὰ τὰς τρεῖς ταύτας βαθμίδας ἀκολουθεῖ ἡ Ἐμπέλασις (ἡ προσπέλασις) διότι ὡς ἐξῆς τὸ Λόγιον (53 KROLL) ὀνομάζει τὸν σταθμὸν τοῦτον: «Τῷ Πυρὶ γὰρ βροτὸς ἐμπελάσας, θεόθεν φάος ἔξει» (ὁ θνητὸς ποὺ θὰ πλησιάσῃ τὸ Πῦρ, θὰ λάβῃ ἐκ Θεοῦ τὸ Φῶς) ἡ ὁποία «ἐμπελάσις» μᾶς θέτει περισσότερον εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Θεόν καὶ μᾶς κάμνει νὰ μεθέξωμεν περισσοτέρας λάμψεως ἀπὸ τὸ θεῖον Φῶς.

5ον. Τέλος ἡ Ἐνωσις ἡ ὁποία συνδέει τὸ Ἐν τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ Ἐνὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνοποιεῖ τὴν δραστηριότητα ἡμῶν μετὰ τῆς τῶν θεῶν, κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ἀνήκομεν πλέον εἰς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους ἀλλὰ εἰς τοὺς θεοὺς, εὐθύς ὡς ἐγκατασταθῶμεν εἰς τὸ θεῖον Φῶς καὶ περιβληθῶμεν ὑπ' αὐτοῦ (Πρβ. Ι, 209, 27). Αὐτὸ δὲ εἶναι καὶ τὸ ὑπατον τέρμα τῆς ἀληθοῦς προσευχῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἐξασφαλίζεται ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν διαρκὴ καὶ ἀρχικὴν μονιμότητα, ποὺ ἐπανάγει εἰς τὴν Μονάδα τοῦ Θεοῦ ὅ,τι προῆλθεν ἐξ αὐτῆς, ποὺ περιβάλλει διὰ τοῦ Θεοῦ Φωτὸς τὸ ἐν ἡμῖν Φῶς.

Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Χειρογράφου εἰς Ι 468, δίδει τὴν κάτωθι σχηματικὴν παράστασιν:

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΡΟΚΛΟΝ

Εν Τιμ. Ι 213, 19 κ. ἐφ. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ εἶδη τῆς προσευχῆς, ὑπάρχουν διάφορα:

1. **Ἀναλόγως τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους τῶν θεῶν.** Οὕτω ἡ προσευχὴ ἡμπορεῖ νὰ εἶναι δημιουργικὴ, καθαρτικὴ ἢ ζωοδότις.

α) **Δημιουργικὴ**, π.χ., διὰ τὴν βροχὴν καὶ τοὺς ἀνέμους. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δροῦν οἱ δημιουργικοὶ θεοὶ ποὺ παράγουν βροχὴν καὶ ἀνέμους εἰς τοὺς Ἀθηναίους (Ἐλευσίνιοι) αἱ προσευχαὶ τῶν **Εὐδανέμων** (δηλαδὴ τῶν καταστελλόντων τοὺς ἀνέμους, ποὺ ἦσαν μία οἰκογένεια ἱερέων τῆς Ἐλευσίνος) ἀπηυθύνοντο πρὸς αὐτὴν τὴν τάξιν τῶν θεῶν.

β) **Καθαρτικὴ**, αἱ ἀποτρεπτικαὶ προσευχαὶ ἐναντίον νόσων καὶ ἄλλων μολυσμάτων.

γ) **Ζωοδότις**, ὅπως αἱ προσευχαὶ διὰ τὴν παραγωγὴν καρπῶν τῆς γῆς.

δ) Ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ προσευχαὶ **τελεωτικά**, διότι ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς τελειοποιούντας θεοὺς.

Ι. 214, 3, 2. **Ἀναλόγως τῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν προσευχομένων.** Ὑπάρχει πράγματι φιλοσοφικὴ προσευχή, ἡ

θεουργική προσευχή και εκτός αὐτῶν ἡ ἔννομος (LEGALE) προσευχή, ἐκείνη ποὺ προσαρμόζεται εἰς τὰ παραδοσιακὰ ἔθιμα τῶν πόλεων.

3. Ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ δι' ὃν προσευχόμεθα.

Κατὰ πρῶτον ἔρχονται αἱ προσευχαὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς, κατὰ δεύτερον λόγον διὰ τὴν καλὴν σύγκρασιν τοῦ σώματος (εὐκрасία τῶν χυμῶν, καλὴ ἰδιοσυστάσις) καὶ κατὰ τρίτον αἱ προσευχαὶ ποὺ γίνονται διὰ τὰ ἐξωτερικὰ ἀγαθὰ.

4. Ἀναλόγως τῆς διακρίσεως τῶν χρονικῶν στιγμῶν τῆς προσευχῆς.

Εἴτε ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους (δηλαδὴ ἰσημερίαι καὶ ἡλιοστάσιαι) ἢ ἀναλόγως τῶν «κέντρων» διὰ τῶν ὁποίων διέρχεται ὁ ἥλιος κατὰ τὴν διαδρομὴν του ἢ καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίων σχέσεων μετὰ τὴν ἡλιακὴν κίνησιν («κατὰ τὰς ἄλλας τοιαύτας ἐπιπλοκάς»).

Τὰ «κέντρα τῆς ἡλιακῆς περιφορᾶς εἶναι», ὡς παρατηρεῖ ὁ Α.Ι. FESTUGIERE, «τὰ τέσσαρα σταθερὰ σημεῖα τοῦ κύκλου τῆς ἐκλειπτικῆς. Παίξουν ταῦτα σημαντικὸν ρόλον εἰς τὴν παραδοσιακὴν ἱερατικὴν Ἀστρολογίαν». Κατὰ τὸν BOUCHE-LECLERC (ASTROLOGIE GREQUE, 258...): «Τὰ κέντρα τοῦ κύκλου τῆς γεννήσεως εἶναι, ἀριθμούμενα κατὰ τὴν φορὰν τῆς ἡμερησίας κινήσεως:

1ον. Ὁ Ὁρσκόπος ἢ Ἀνατολή (ΩΡ, ASCENDANT)...

2ον. Ἡ ἄνω Μεσουράννησις (ΜΣ, Μεσουράννημα),

3ον. Ἡ Δύσις (ΔΣ) καὶ

4ον. Ἡ κάτω Μεσουράννησις (ΥΓ, Ὑπόγειον)».

Τοῦτο ἰσχύει διὰ τὰς προσευχὰς τῆς πρωίας καὶ τῆς νυκτός. Πρβ. Ἀσκληπιὸν Ἑρμοῦ τοῦ Τρισευγίστου 41: «Ἐξελ-θόντες τότε τοῦ Ἀδύτου (ὅπου εἶχον συγκεντρωθῆ διὰ τὰ διαλογισθῶν) ἤρχισαν νὰ ἀναπέμπουν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν μετ' ἐστραμμένα τὰ πρόσωπα πρὸς Μεσημβρίαν, διότι πρὸς τὰ ἐκεῖ πρέπει νὰ στρεφώμεθα κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴν αὐτοῦ, δέον νὰ στρέφωμεν τὸ πρόσωπον πρὸς Ἀνατολάν». Πρβ. Ἑρμητικὸς Λόγους (CORPUS HERMETICUM, C.H. XIII, 6): «Νότω ἀνέμω ἀποβλέπων, περὶ καταφορὰν τοῦ ἡλίου δύοντος προσκύνει». Πρβ. ἐπίσης τοὺς Ἑσσαίους παρὰ Ἰωσήφ, Ἰουδ. Πόλεμος II, 8, 5. - Ἰαμβλίχου, Πυθαγορ. Βίος 256. - Φίλοστρ. Βίος Ἀπολλ. Τυαν. II 38, VI, 10, VII 31, VIII 13. - Μάρκος Αὐρήλ. Ἀντ. xΕ, 27. - «Πάντα», προσθέτει ὁ FESTUGIERE, «εἶναι δείγματα πυθαγορείου εὐσεβείας».

Περὶ τριῶν προσφορῶν ἀρωμάτων (ἀλλὰ χωρὶς νὰ γίνεται λόγος περὶ προσανατολισμοῦ) κατὰ τὴν πρωίαν («ἀνα-στάντες εὐθύς») τὴν μεσημβρίαν («αὐθις δὲ μεσημβρίας») καὶ τὸ βράδυ («ἀρχομένης νυκτός») παρὰ Πλουτ. Περὶ Ἰσιδος καὶ Ὀσίριδος 383 C, 384 C.

Περὶ τῆς καταλλήλου στιγμῆς τῆς προσευχῆς, ὡς καὶ περὶ τοῦ προσανατολισμοῦ, γίνεται συνεχὴς λόγος εἰς τοὺς Μαγικοὺς Παπύρους. Ἐκτοτε, τῇ παρεμβάσει τῆς ἀστρο-λογικῆς θεωρίας, ἡ ἐξεύρεσις τῆς καταλλήλου στιγμῆς τοῦ ἔτους, τῆς ἡμέρας καὶ αὐτῆς τῆς ὥρας διὰ τὴν ἐπὶ κλησιν τῶν θεῶν, λαμβάνει τὰς διαστάσεις ὁλοκλήρου θεουργικῆς τεχνικῆς. Οἱ μύσται δὲν ἀρκοῦνται πλέον εἰς τὴν ἐνθερμον προφορὰν τῆς προσευχῆς καὶ εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ πόθου

τῶν, ἀλλὰ θέλουν νὰ ὑποβοηθήσουν τὴν ἀποτελεσμα-τικότητα τῆς εὐχῆς τῶν, βάσει τῆς οἰκουμενικῆς Ἐπιστήμης τῶν δονήσεων, ἐκλέγοντες ἐκ τῶν προτέρων τὸν ἀρμόδιον θεόν, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν κατὰ τὰς ὁποίας οὗτος εἶναι ὁ ἐξουσιαστής, προφέροντες τὸ «μυστικὸν ὄνομα» αὐτοῦ, στρεφόμενοι πρὸς τὴν ἀρμόζουσαν διεύθυνσιν τοῦ ὀρίζοντος, χρησιμοποιοῦντες τὰ κατάλληλα πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν σκοπὸν ἀρώματα (ἀπλᾶ ἢ σύνθετα) καὶ ἐκτελοῦντες ἴσως παραλλήλως ἱερατικὰς χειρονομίας καὶ μεταχειριζόμενοι ὠρισμένους ἤχους ἢ μελωδίας.

Ἡ πολὺπλοκος αὕτη ἱεροπραξία προϋποθέτει ἐπαρκεῖς ἱερατικὰς γνώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐδιδάσκοντο ὑπὸ τῶν ἱερο-φαντῶν εἰς τὰ κατὰ τόπους ἱερά. Ἐν σχετικᾷ μικρὸν μέρος διεσώθη μέχρις ἡμῶν καὶ ἀνάγεται εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Ὁριαίας Ἀστρολογίας, εἰς τὴν Ἐπιστήμην τῶν Δονήσεων καὶ εἰς τὴν Θεουργίαν. Περὶ ὧν αὐτῶν ἐδόθησαν ἱκανὰ στοιχεῖα εἰς τὰ σχετικὰ ἔργα τὰ ἐκδοθέντα εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐν τῇ «Βιβλιοθήκῃ τῆς Σφιγγός». Ἐνδείκνυται, ὁμως, ἐξαιρετικὴ προσοχὴ περὶ τοὺς τοιοῦτους χειρισμοὺς ἄλλως εὐκόλως μεταπίπτει ἡ ἀγνὴ καὶ πνευματικὴ προσευχὴ εἰς τὴν δεισι-δαμονίαν καὶ μυστικοπάθειαν, δείγματα τῶν ὁποίων παρέ-χομεν περὶ τὸ τέλος τῆς παρούσης πραγματείας ἐκ τῆς ὀψίμου γραμματείας, ὅπου ξένα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν παράδοσιν (ἀνατολικῆς προελεύσεως) συγκριτικὰ στοιχεῖα παραιο-φρησαν καὶ μετέτρεψαν τὴν προσευχὴν εἰς καθαρὰν μαγικὴν ἐπὶ κλησιν φυσικῶν δυνάμεων ἀμφιβόλου ἀνωτερότητος.

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Πρὶν ἀποπερατώσωμεν τὴν Εἰσαγωγὴν ταύτην, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐκθέσωμεν δι' ὀλίγων μερικῶν προ-σωπικῶν σκέψεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς προσευχῆς.

Ἐξ ὧν ἀνωτέρω ἐλέχθησαν, ὁ ὕμνος ἢ ἡ προσευχὴ πρὸς τὰς ἀνωτέρας πνευματικὰς δυνάμεις, δὲν ἔχει ἀνα-γκαίως χαρακτῆρα παρακλήσεως πρὸς αὐτὰς διὰ τὴν ἐπίτευξιν κάποιας ἀπολαύσεως, ἔστω καὶ πνευματικῆς φύσεως, ἀλλ' εἶναι ἡ κατόπιν καθάρσεως καὶ ἐξυψώσεως τοῦ πνεύματος συνδιαλλαγῇ, ἡ «συνομιλία» μετ' αὐτῶν, ἡ ἐπαφὴ τοῦ Ἀγνοῦ μὲ τὸ Ἀγαθὸν καὶ ἡ ἀντλησις ἐξ αὐτοῦ ἀντι-στοίχων δώρων διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν καλλιτέραν καὶ τελειωτέραν ἐξομοίωσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Πατέρα του. Διότι τί ἄλλο εἶναι ὁ διαλογισμὸς ἐπὶ πνευματικῶν ζητη-μάτων, ἀπὸ μίαν ἀνάτασιν τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν Πηγὴν του, μία ἐξερεύνησις τοῦ ὑψίστου Ἐπιστητοῦ μὲ τὰ πτερὰ τοῦ Ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς λατρείας πρὸς τὸ ὄντως ὄν; Δὲν εἶναι μία διηκεῖς προσευχὴ τὸ νὰ ἀσχολῆται τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν περιβάλλουσαν αὐτὸ φύσιν, καὶ νὰ ἀνίπταται ἐκ τοῦ αἰσθητοῦ πρὸς τὸ Ὑπεραίσθητόν, βάσει τοῦ Νόμου τῆς Συγγενείας καὶ Ἀναλογίας;

Θὰ ἔλεγον ἀκόμη περισσότερον δὲν εἶναι προσευχὴ μία νοητικὴ ἀσκήσις μὲ βάσιν τὴν προσεκτικὴν μελέτην τῶν παραδοσιακῶν ἱερῶν κειμένων καὶ ἡ προσπάθεια ἐμβαθύν-σεως εἰς τὰς θεοπνεύστους ρήσεις τῶν; Διότι ὁ προσευχό-μενος δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ προφέρῃ ἡχηρὰς λέξεις καὶ φράσεις; ἡ νοερὰ προσευχὴ πλησιάζει ἴσως περισσότερον

τὸν εὐχόμενον πρὸς τὸν Πατέρα του.

Μὲ τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀκυροῦται ἡ προτροπὴ «ἐν Ἐκκλησίαις αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Διὰ τοῦτο ἡ ἀπὸ κοινοῦ, καθ' ὁμίλους, ἐπεξεργασία νοητικῶν θεμάτων μετὰ τὴν πρόθεσιν διαλευκάν-σεως καὶ ἐμβαθύνσεως ἀνωτέρων ἐννοιῶν ἐν καννῇ συμπτῶσι καὶ χωρὶς τὸν σκοπὸν ἐπιδείξεως γνώσεων ἢ ὑπεροπτικῆς ὑπερ-σκελίσεως τοῦ ἄλλου λόγῳ πνευματικῆς ὑπεροχῆς, εἶναι ἀσκήσεις ποὺ πολλὰ δύναται νὰ ἀποδώσῃ εἰς ὅλους τοὺς παρισταμένους καὶ ὁ κύκλος τῶν ἀναζητητῶν τῆς Ἀληθείας νὰ ἀντλήσῃ ἐπικουρικὰς ἐπιδράσεις ἐκ τοῦ νοητοῦ κόσμου, αἱ ὁποῖαι θὰ δύνανται εὐνοϊκὰ νὰ ἐπιδράσουν εἰς τὴν ἀνωτέρωσιν αὐτοῦ.

Γενικῶς, πᾶσα πράξις, πᾶσα σκέψις, ὑποβοηθοῦσα τὴν καθολικὴν ἁρμονίαν, τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς καὶ ἐξαίρουσα τὸν θαυμασμόν τῆς ψυχῆς μας πρὸς κάτι τὸ ἀνώτερον καὶ ὑπερκόσμιον, φέρουν τὴν σφραγίδα τῆς προσευχῆς, ἥτοι τῆς ἐνώσεως τοῦ Κάτω μετὰ τοῦ Ἄνω.

Ἐὰν δὲ θέλωμεν νὰ γενικοποιήσωμεν ἀκόμη περισσό-τερον, πᾶσα πράξις τοῦ ἀνθρώπου δημιουργικὴ (καὶ ὄχι ἀπλῶς παραγωγικὴ) εἶναι μία Προσευχὴ, ἀρκεῖ νὰ γίνεταί ἐνσυνείδητα καὶ νὰ περιβάλλεται ἀπὸ ἀγάπην, ἀνωτερότητα καὶ ἁρμονίαν. Πολλὰ πράξεις «κοινὰ» τοῦ ἀνθρώπου (ὡς ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς, ἡ προσφορὰ συμπαθείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν συνάν-θρωπον, ἡ τόνωσις τοῦ ἠθικοῦ του εἰς στιγμὰς ἀπελπισίας ἢ πληγμάτων τῆς Μοίρας, ἡ παροχὴ ἀνυστεροβούλων νο-υθεσιῶν, ὁ ἀγὼν τοῦ ἱατροῦ πρὸς καταπολέμησιν τοῦ κατα-στρεπτικοῦ παράγοντος ποὺ εἶναι ἡ νόσος, τὸ ἔργον τοῦ συγ-γραφέως ποὺ μοχθεῖ διὰ νὰ ἀφήσῃ πνευματικὰ καὶ ἀνατακτὰ τέκνα εἰς τοὺς ἐπερχομένους, ἀκόμη καὶ αὐτὸ τὸ γεῦμα γύρω ἀπὸ τὸ οἰκογενειακὸ τραπέζι) ἔχουν ἱερὸν χαρακτῆρα καὶ εἶναι ἰσότημα πρὸς μίαν θεάρεστον Προσευχὴν.

Διὰ κάθε ὕμνον προβλέπομεν εἰσαγωγικὰ κ.ἄ. σχόλια, βοηθούμενοι ἀπὸ τὴν σχετικὴν βιβλιογραφίαν. Θὰ ἐπεκτα-θῶμεν κάπως περισσότερον εἰς τοὺς 8 ὕμνους τοῦ Πρόκλου, διότι ἀποδίδομεν εἰς τὸν φωτισμένον ἐκείνον προτελευταῖον Διάδοχον τῆς πλατωνικῆς Ἀκαδημίας ἐξέχοντα σεβασμόν, διότι διὰ τῶν ἀνεκτιμῆτων ἔργων του ἐπὶ τῆς πλατωνικῆς παραδόσεως, μᾶς κάμνει νὰ ριγῶμεν πρὸ τοῦ βάθους τῆς σοφίας τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Φιλοσοφίας καὶ διὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν τοὺς λόγους τοῦ DE MARCELLUS (LES HYMNES DE PROCLUS εἰς τὸ ἔργον του LES GRECS ANCIENS ET LES GRECS MODERNES, σ. 142) «μᾶς ἀνεβάζουν μετὰ τὰ πτερὰ τῆς εὐλαβείας εἰς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν ποὺ ἡδυνήθη ποτὲ ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ νὰ φθάσῃ».

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ

ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οἱ ἐν λόγῳ ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κατ' ἐξοκὴν λειτουργικὸ καὶ λα-τρευτικὸ χαρακτῆρα, ἦσαν προϊόν εἴτε ἐξάρσεως τοῦ πνεύματος θεο-φορήτων ἀνδρῶν, εἴτε ἐμπνεύσεως ἐκ θεῶν Πηγῶν.

10 EURO

Τὸ σύγχρονο θέατρο ἀναζήτησης **ΡΟΔΑ** παρουσιάζει τὸ ἀρχαῖο ἐλληνικὸ ἔπος τοῦ Δ. ΠΕΡΕΤΖΗ «**ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ**, ὁ μάντις τοῦ Ἀπόλλωνος» σκηνοθεσία Μ. ΠΕΡΕΤΖΗ

Μὲ μία σειρά ἀπὸ μοναδικές παραστάσεις, ὁ Θεμελιακὸς Μῦθος τῆς ἀνθρωπότητος ζωντανεῖ καὶ πάλι, τὴν φορὰ αὐτὴ μέσα ἀπὸ τὴν Ἀρχαιοελληνικὴ Παράδοση. Μὲ τὸν τραγικὸ μῦθο τοῦ -γνωστοῦ ἀπὸ τὸν Ὀρθαῖκό κύκλο- βασιλῆα τοῦ Ἀργούς, μάντη καὶ ἱερέα τοῦ Ἀπόλλωνος, Ἀμφιάρου, τὸ Θέατρο τοῦ Ἱεροῦ ἐπιστρέφει στὴν πρωταρχικὴν του λειτουργία: τὴν σύνδεσιν μετὰ τὴν Ἀρχετυπικὴ Ἰδέα ποὺ βρίσκεται πίσω ἀπὸ ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Γῆς.

Μία μεγάλη παραγωγή μετ' εἰκοσιπέντε ἡθοποιούς, ζωντανὴ μουσικὴ, χορὸ καὶ ἐντυπωσιακὰ κοστούμια ποὺ παρουσιάζει τὴν ἱστορία μιᾶς ἀγνωστῆς στοῦ εὐρύτερου κοινὸ προσωπικότητος, στὴν ὁποία ἐμπλέκονται ἥρωες ὅπως ὁ Οἰδίπους, ὁ Ὀιδίπους, ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ Κρέων, ὁ Ἰάσων καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Θέατρο «ΠΕΙΡΑΙΩΣ 131»

ἀπὸ Πέμπτη 11 ἕως Κυριακὴ 21 Ἀπριλίου.

Πληροφορίες/Κρατήσεις: 010-2719168, 010-3450922

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

Κόρη ποὺ μέ τις νύμφες ἔπαιζες,
σ' ἀπλόχωρου λευκῶνα τὴν ἀγκάλην,
στάλες δροσῆς ἀπ' τὰ μαλλιά σου ἔσταζες,
καὶ κένταγες τ' ὠκεανοῦ, τὸ μαῖστράλι.

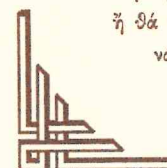
Τὸ ρόδον, ἡ Ἴρις καὶ ὁ ἰάκινθος
μεθυστικὰ γὰ σέ ἀρώματα εἶχαν βάλει,
ὅμως τὸ νοῦ σου εἶχε πλανέψει ἡ Κόρινθος,
καὶ σέ ταξίδευε μνήμης ἀνεμοζάλη.

Ταίρι ἀταίριαστο τοῦ Ἀδῆ, Περσεφόνη,
δὲν ἐδοκίμασες καρπὸ ροσᾶς,
μὰ ντύθηκες τὸ ψέμα ἀποκριᾶς
καὶ διάλεξες νὰ πᾶς ταξίδι,
σ' ἓνα δωμάτιο ὑγρὸ, στὸ Γαλαξίδι.

Ταίρι ἀταίριαστο τοῦ Ἀδῆ,
Περσεφόνη ξανά στοῦ Πόρου τὰ στενά
θὰ πᾶς μετ' ἡμέρας ἀδειανὰ
καὶ σὰν θνητὴ ὁ βοριάς θὰ σέ παγώνει.

Τ' ἄνθος σέ πλάνεψε τοῦ νάρκισσου,
κι ἄγγιζες τὰ ὠραία πέταλά του,
θάλασσα κι οὐρανὸ στὴν θεία νάρκη σου
δὲν εἶδες καὶ σέ τύλιξε πέπλο θανάτου.
Τώρα γυμνὴ θὰ παίζεις τοὺς πεσσούς,
μετ' αὐλοῦς αὐλικούς στὰ Ἑρέβους κάστρα,
ἢ θὰ προσμένῃς τὸν Ἑρμῆ μ' ἵππους ἀτίθασους
νὰ σ' ἀνεβάσει στοῦ Ὠρίωνα τὰ ἄστρα.

Ἰωάννης Φ. Γαβρᾶς

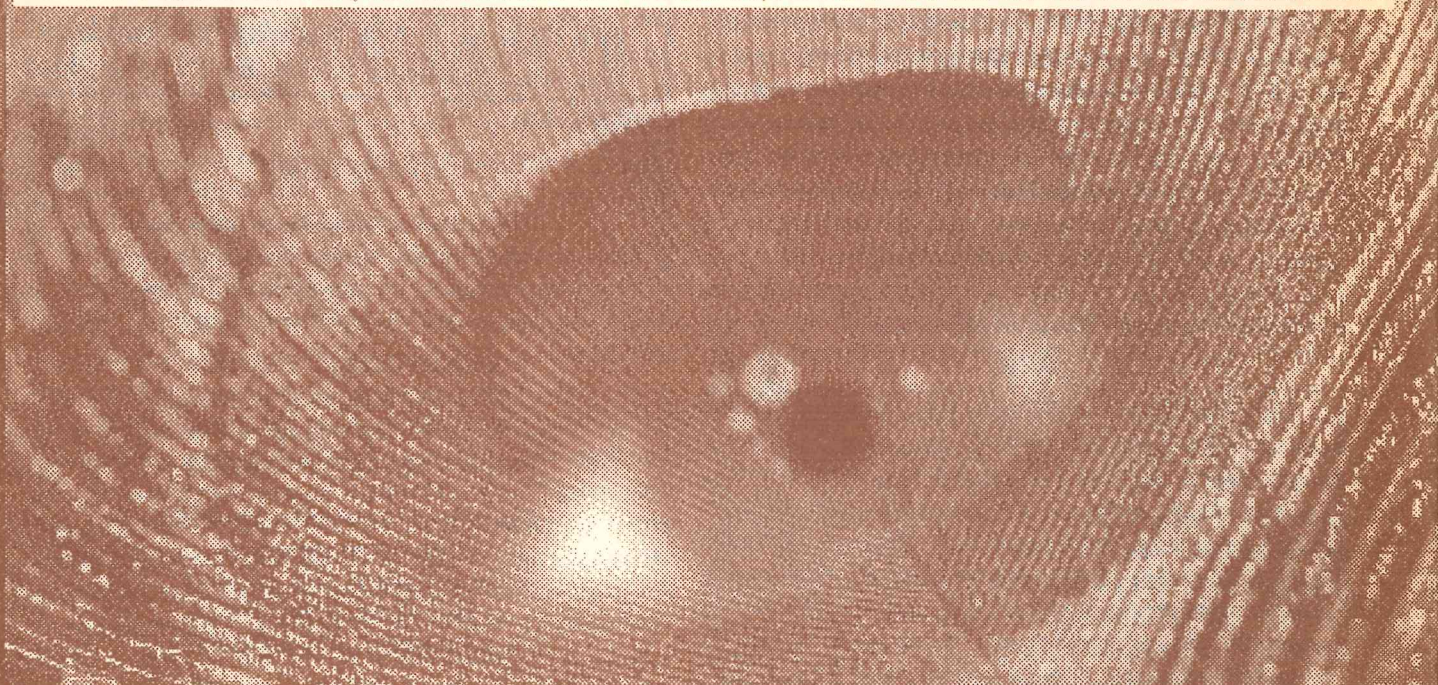
ΠΑΝΟΣ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Τά Μυστικά τῶν Χρωμάτων

Τό ἀποκαλυπτικό κόσμημα τῆς δημιουργίας

ΤΙ ΚΟΙΝΟ ΕΧΟΥΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ: Η Ηρις, η αγγελιοφόρος του Ολύμπου - οι ερωτοτροπίες ενός αρσενικού παγωνιού - ένα ολόφρεσκο καρότο - η βασίλισσα του Κάτω Κόσμου - ένα αλφικό νεγράκι - η αίρεση των Κουακέρων και οι κάλτσες του κυρίου Ντάλτον - το κρυστάλλινο τασάκι του σαλονιού μου - ο τοκετός της Λητώ - ένας φαλακρός κάτοικος του Φαλήρου - οι μικρές πασχαλίτσες κοξινέλ που ζουν στους κάκτους του Μεξικό - το μάτι μιας αρχαίας Αιγυπτίας - ο θάνατος του Μεγάλου Ναπολέοντα - οι ακουαρέλες - η ελιά στο μάγουλο της Ροσάνα Ποντεστά και των άλλων ιταλίδων σταρ της Τσινεσιτά - το πρωινό λάλημα του κόκορα - η δομική κατασκευή μιας φολίδας - η «αχρωματοψία» των αρχαίων ελλήνων και η άλωση της Τροίας - η συναισθησία του Βασίλη Καντίνσκυ - τα караβάνια των χρυσοθήρων που διέσχισαν την Αμερικανική ήπειρο - η καμηλοπάρδαλη του Ταράντζιρε - τα μικροσκοπικά κολίμπρι - μια φυλή πρωτόγονων ανθρώπων - τα φανάρια της τροχαίας του Τόκυο - ο δημιουργός του Φάουστ και της Μαργαρίτας, Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε - η φίλη της Λυσιστράτης, Κλεονίκη - ο άρχοντας του σκότους και η μουσική του Μουσόργκσκυ - το φαινόμενο της φωταύγειας - ο Πυθαγόρας και τα κουκιά - ο θάνατος ενός άστρου - το χρωμοτέστ του Μαξ Λούσερ - ένα φακιδομώρικο πιτσιρίκι - το λάπιζ λαζούλ και το πέπλο της Παναγίας - τα σπήλαια του Λασκώ και της Αλταμίρα - η πανούκλα που εξ αιτίας της έκλεισε το 1666 το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ - τα δερμάτινα εσώρουχα - τα ανώτερα στελέχη μιας επιχείρησης - η αιμοσφαιρίνη - ο Αριστοτέλης - η διατροφή των φλαμίνγκος - ένα παγωτό στη Βομβάη - η Αγία Τριάδα - το φθόριο και ο φώσφορος - τα μαγικά τετράγωνα και ο Μανουήλ Μοσχόπουλος - ένας άγγλος στρατιώτης της εταιρείας ανατολικών Ινδιών που ήθελε να ζήσει - η ποιότητα της μπύρας του κυρίου Λόβιμποντ - ο θεός Μελκάτ της Τύρου - η περιστροφή της γης - τα 7 κύρια τσάκρα - οι γραβάτες - ο ωραίος Μπρούμελ - ο παγκόσμιος πόλεμος του '40!

ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΟΣΑ, ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ, ΓΙΑΤΙ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Αυτό το βιβλίο είναι μια γενική αναφορά για την σχέση του ανθρώπου με τα χρώματα και για τη σχέση των χρωμάτων με τον άνθρωπο και τη δημιουργία. Θα μπορούσε να ήταν μια πραγματεία γύρω από τα χρώματα, αλλά δεν θα ήταν ολοκληρωμένη. Πάντα κάτι θα ξέφευγε, γιατί τα χρώματα απλώνονται σε τόσα πολλά διαφορετικά πεδία. Θα μπορούσε επίσης να ήταν ένα επιστημονικό σύγγραμμα ή μια αναφορά σε κάποια εξειδικευμένη ιδιότητα των χρωμάτων, όπως π.χ. τη θεραπευτική, τη διακοσμητική ή ακόμα και τη μεταφυσική. Τότε όμως θα ήταν στεγνό, ψυχρό, ενδιαφέρον για ορισμένους που τους αφορά το θέμα, αδιάφορο για όλους τους άλλους. Ο σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να «αγγίξει» όλους όσους το διαβάσουν, επιτρέποντας σε κάθε έναν να βρει κάποια θέματα που τον αφορούν και να του κινήσει το ενδιαφέρον για κάποια άλλα. Απώτερος στόχος του είναι να καταλάβουμε πως τα χρώματα είναι κάτι περισσότερο από ό,τι τα εκλαμβάνουμε, μια παρεξηγημένη κατάσταση που κρύβει πολλές δυνατότητες και έχει μεγάλη δύναμη, τόση που ίσως δεν τη φανταζόμαστε. Είναι ένα βιβλίο, γραμμένο από κάποιον που αγάπησε πολύ τα χρώματα και αυτά νιώθοντας την αγάπη του, του την ανταπόδωσαν επιτρέποντάς του να τα αισθάνεται, να τα ακούει. Με τη φλυαρία τους του είπαν πολλά και του αποκάλυψαν πολλά από τα μυστικά τους. Τι είναι όμως μυστικό; Μυστικό είναι κάτι που υπάρχει αλλά εσύ δεν το γνωρίζεις μέχρι να σου το εμπιστευθούν ή να αποκαλυφθεί. Κάπου υπάρχει ένα ρητό που λέει: ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΚΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΑΓΑΠΗΣΕΙΣ, ΚΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΕΙΣ ΚΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΓΝΩΡΙΣΕΙΣ. Αγάπησα τα χρώματα και γι' αυτό μου επέτρεψαν να τα γνωρίσω, όσο δε περισσότερο τα γνωρίζω, τόσο πιο πολύ τα αγαπώ. Η γνωριμία μου όμως με τα χρώματα δεν τέλειωσε ακόμα. Ο δρόμος της τέλεις γνωριμίας με αυτά είναι πολύ μακρύς. Π.Κ.

έκδ. ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ τηλ. 52.37.543

ΞΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ - ΤΗΛ.: 010.75.12.156 - 010.75.67.111

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΤΗΛ.: 010.52.37.543

ΡΑΔΑΜΑΝΟΥ ΔΗΑΣΤΕΑΣΚΗ
Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ 2002 * Τιμές χωρίς ΦΠΑ 4%

Όμηρου:	ΙΛΙΑΣ	50
Όμηρου:	ΟΔΥΣΣΕΙΑ	50
Όρφως:	ΥΜΝΟΙ - FRAGMENTA	10
Όρφως:	ΛΙΘΙΚΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ	10
Έμπεδοκλέους	ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ-ΑΠΑΝΤΑ	10
Πινδάρου:	ΕΠΙΝΙΚΟΙ ΑΠΑΝΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ-ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ-ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ	25
Σόλωνος:	ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	15
Πλάτωνος:	ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	9
Πλάτωνος:	ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ (ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ)	6
Πορφυρίου:	ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ	8
Λουκιανού:	ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	5
Κέβητος:	ΠΙΝΑΞ - ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ
Ίαμβλίχου:	ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ	11
Σαλυστίου:	ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ	5
Ίουλιανού:	ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	7
Έροκλέους:	ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	8
Πυθαγορείων:	ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ ΜΕ ΣΧΟΛΙΑ ΠΡΟΚΛΟΥ - Μ. ΨΕΛΛΟΥ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ	5 14
Πλάθωνος:	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	5
Π. Γράβιγγερ:	Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ	44
Π. Γράβιγγερ:	ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ	10
Π. Γράβιγγερ:	Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ	11
Σακελλαρίου:	ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	22
J. Mallinger	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ	11
Σ. Νάγου:	Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ	10
Σ. Νάγου:	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ	5
Σ. Νάγου:	ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ	8
Δ. Καλλέργη:	ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	9
Δ. Καλλέργη:	ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ	9
Δ. Καλλέργη:	Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ	5
Δ. Καλλέργη:	ΥΜΝΗΤΤΟΣ - ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	5
Ε. Βαλλερ- Rickerson	ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ (Δίγλωσσο) ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ	17
Anne Reese:	ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES	17
Dido Kallergi:	ANCIENT HELLENIC MYSTERIES	8
Νταϊάν Ρόμινς	ΤΕΛΟΣ-ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ ΚΑΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΛΗ ΓΗ	13

Κ. Κουρτίδου:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	15
Άγνώστου:	Η ΜΥΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ	5
Σ. Πιρηνή:	ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ	6
Π. Βασιλειάδου:	Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	6
Άσπμακόπουλου	ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ	6
Έ. Δάγιου:	ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ	14
Έ. Δάγιου:	Η ΛΥΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ	14
Κ. Κακούρη:	ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ	16
Άλτάν:	ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ Βιβλίου 1ου ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ-ΘΟΛΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	24
Ή. Νικολούδη:	ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	9
Ά. Χαλά:	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	9
Γρ. Ζώρζου:	ΑΜΒΡΟΣΙΑ ΑΠΑΡΧΑΙ ΣΠΟΝΔΑΙ ΝΕΚΤΑΡ ΠΕΛΑΣΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΙ	5 έκα- στον
Λαμπροπούλου:	ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ	7
Μ. Μάκρα:	ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ	10
Μ. Μάκρα:	ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ	7
Μ. Μάκρα:	ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	7
Ά. Κελεσιδου:	ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ	9
Ά. Κελεσιδου:	ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	9
Ά. Γεωργιάδου:	ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ	6
Ν. Έλάτου:	Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ Ίστορικό αφήγημα για παιδιά. Τό εκπαιδευτικό σύστημα της αρχαίας Αθήνας και Σπάρτης	10
Κωνσταντινίδου:	ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ (παιδικό διήγημα)	5
Στασινόπουλου:	Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ	8
C. Dupuis:	Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ ΩΣ ΧΡΙΣΤΟΣ	8
Ί. Κακριδή:	ΑΡΑΙ (ΚΑΤΑΡΑΙ - ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ) Μυθολογική μελέτη	10
Ν. Παράσχου:	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ	5
Άδριανόπουλου	ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ	15
Άδριανόπουλου	ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	8
Άδριανόπουλου	ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΖΩΗ
Πλ. Δρακούλη:	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ	8
Πλ. Δρακούλη:	ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ	9
Ί. Βασιλή:	ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ	10
Ί. Βασιλή:	ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
Πάουλ Ντίνναχ:	Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ	44
Γ. Βογιατζή:	ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΙΔΕΣ	8
Γ. Βογιατζή:	ΟΡΦΕΥΣ-ΠΑΓΓΑΙΟΝ-ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ	8
Π. Καραγιάννης:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
Γ. Κυπριωτάκης:	ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	40
2 τόμοι - 16 τεύχη	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ-ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ	δ τόμος

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

Ειδικό
τριμηνιαίο
περιοδικό
για ελεύθερους έρευνήτες
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ-ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ

Κυκλοφορεί και στα περίπτερα

5€

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΛ.: 52.37.543 - 75.12.156

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ
**Η ΛΥΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ**

Ο μύθος του Προμηθέα φανερώνει την κατάβαση του Ουρανίου Πυρός στον άνθρωπο για την απόκτηση της Μυτικής Σοφίας. Ο Προμηθέας είναι η φυλή των Ελλήνων-οι Προμηθείς της Γῆς! Τό κείμενο αποκαλύπτει την κρυμμένη αλήθεια.

14 EURO

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ
**ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ
ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ**

Οι ιπτάμενοι δίσκοι που εμφανίζονται στην Γῆ αφήνουν γραπτές μαρτυρίες ότι είναι απόγονοι των Ελλήνων, που ζούν έντος ατράκτου. Διέφυγαν στο διάστημα μετά την Τιτανομαχία. Τό πλήρωμα του χρόνου όμως έφθασε και ... οι άργοναυτες επιστρέφουν.

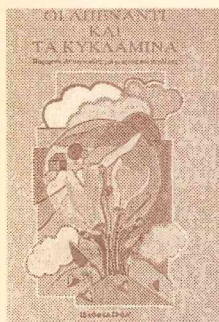
14 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ
**ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ**

Πρωτότυπη μέθοδος αυτογνωσίας που στηρίζεται στις ελληνικές ρίζες. Παρέχει γνώσεις για σημαντικούς νόμους ισορροπίας που λειτουργούν στο σύμπαν, στην ψυχική σφαίρα και στην πραγματικότητα της ζωής.

10 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ
**ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ**

Ένα παραμύθι για μεγάλους με άνοικτη καρδιά αλλά και για παιδιά με σοφία. Πανανθρώπινες αλήθειες ντύθηκαν την απλότητα του παραμυθιού για να μιλήσουν κατ'ευθείαν στην ψυχή μας.

6 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ
**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ
ΤΗΣ ΖΩΗΣ**

Μυθιστόρημα στοχασμού και αγάπης. Εκτίμησης και σεβασμού για την ίδια την ζωή και τον άνθρωπο. Με την σφραγίδα της ψυχής μας. Για να μη γίνει η ζωή μία υπόθεση από "άγνωστες λέξεις".

8 EURO

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΑ
**Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ
ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ
ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ**

Ένα βιβλίο που αποκαλύπτει τις βαθύτατες έσωτερικές γνώσεις του μεγάλου μας ποιητού.

10 EURO

C. DUPUIS
**Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ
ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ
ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

Ο γνωστός μαθηματικός και διανοητής της Γαλλικής Έπανάστασης έρμηνεύει με πληθώρα τεκμηριώσεων την Χριστιανική ως καθαρά ήλιακή λατρεία. Τό βιβλίο κάνει στην πυρά όταν εξεδόθη για πρώτη φορά.

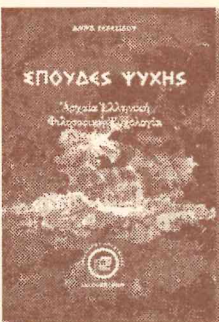
8 EURO

Ι. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗ
ΑΡΑΙ

Μυθολογική μελέτη για τις προσευχές και τις κατάρες. Τό βιβλίο ζητεί να καθορίσει την σημασία και την προέλευση ενός σημαντικού στοιχείου στις ελληνικές παραδόσεις, της άρας-κατάρας, και υπηρετεί μέσω πλήρους βιβλιογραφίας και παραπομπών την επιστημονική αλήθεια.

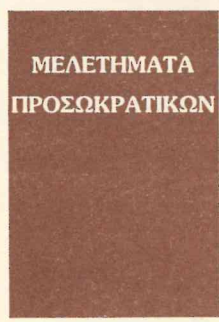
10 EURO

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ

Μία επιστημονική μελέτη της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής ψυχολογίας, όπου τό θέμα της ψυχής εξετάζεται από τον Όμηρο, τους Προσωκρατικούς, τον Πλάτωνα, τον Άριστοτέλη και τον Πλωτίνο. Πρόλογος του ακαδημαϊκού καθ/τού Ε. Μουτσόπουλου.

10 EURO

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
**ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ**

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
**ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ**

Προσεγγίσεις της φυσικής, ήθικης και πολιτικής φιλοσοφίας των πρώτων Ελλήνων φιλοσόφων των διδασκάλων της ανθρωπότητας.

9 EURO

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ

Μέ ένα μοναδικό αφηγηματικό τρόπο παρουσιάζονται όλα τα μυθολογικά στοιχεία που αφορούν την περίφημη Άργοναυτική εκστρατεία. Από την προετοιμασία των Άργοναυτών με τον Κένταυρο Χείρωνα έως την αποθέωσή τους

5 EURO

Ε. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ

Μία σημαντική τεκμηριωμένη μελέτη για την Άσπασία και τις εταίρες μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους. Τό κείμενο παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την θέση των γυναικών, την κοινωνική τους ύπσταση και εκπαίδευση την εποχή του Περικλέους ανά την Ελλάδα.

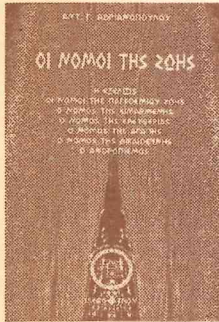
8 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ**

Μία μοναδική πραγματεία και έσωτερική ανάλυση των διδασκάλων της ανθρωπότητας ΟΡΦΕΥΣ - ΘΑΛΗΣ - ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΖΗΝΩΝ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΑΝΑΣΑΓΟΡΑΣ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΕΛΕΚΡΑΤΗΣ - ΠΛΑΤΩΝ - ΕΡΑΤΩΚΟΙ

15 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
**ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΖΩΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ**

Οι φυσικοί νόμοι που διέπουν την ζωή και τά εξελικτικά στάδια της ανθρωπίνης ψυχής από την γέννηση έως την θεοποίησή της σύμφωνα με την Πυθαγόρεια φιλοσοφία.

8 EURO

ΒΟΥΛΑΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ
ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ**

Φιλοσοφική προσέγγιση της αρμονίας του σύμπαντος και των όντων μέσα από την μουσική και τον χορό.

7 EURO

Σ. ΝΑΓΟΥ
**ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ
ΙΔΕΑΙ**

Η Πυθαγόρεια εξήγηση των φαινομένων της τηλεπάθειας και της επικοινωνίας με τον πνευματικό κόσμο.

5 EURO

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ
**ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ
ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ
ΠΑΣΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΑΡΧΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ**

Ένα κείμενο του Πυθαγορείου Διδασκάλου Σπυρίδωνος Νάγου επάνω στο θέμα της αποχής από τό κρέας ως πρώτου παράγοντος και προϋποθέσεως της συνειδητής ανέλιξεως της ψυχής του ανθρώπου.

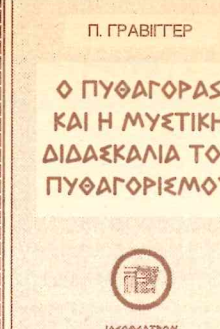
7,5 EURO

Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
**Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ
ΩΣ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ**

Τό βιβλίο περιλαμβάνει όλες τις μεταφυσικές απόψεις του Πλάτωνα οι όποιες αναλύονται επιστημονικώς.

9 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
**Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
ΚΑΙ Η ΜΥΣΤΙΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ
ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
**Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**

Η μυστική διδασκαλία του Πυθαγορισμού όπως παρουσιάζεται μέσα από τους Νεοπυθαγορείους φιλοσόφους και αποκοδικωποιείται από τον έμβριθε-στατο έρευντή Π. Γράβιγγερ

44 EURO

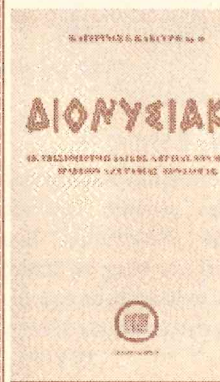

ΟΡΦΕΩΣ
**ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ
ΛΙΘΙΚΑ**

ΟΡΦΕΩΣ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ - ΛΙΘΙΚΑ

Άρχαιο κείμενο - μετάφραση. Επί πλέον αναλυτική παρουσίαση της Άργοναυτικής εκστρατείας - πίνακες και αποσυμβολισμός. Έχρησις των λίθων από τον Όρφέα.

10 EURO

Κ. ΚΑΚΟΥΡΗ
ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ

Κ. ΚΑΚΟΥΡΗ
ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ

Η κλασική πραγματεία της μεγάλης ανθρωπολόγου! Διδακτορική διατριβή για τά ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ και την σχέση τους με τά Διονυσιακά Μυστήρια.

15 EURO

ΣΟΛΩΝΟΣ
**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΔΙΚΑΙΟΝ**

ΣΟΛΩΝΟΣ
**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Η ζωή και τό έργο του Σόλωνα. Ό Σόλων και οι οικονομικές του μεταρρυθμίσεις. Διασωθέντα αποσπάσματα του Σόλωνα. Συλλογή νομοθετημάτων. Μετάφραση, σχόλια. Αναλυτικός πίναξ Δικαίου.

15 EURO

ΝΩΝΤΑ ΕΛΑΤΟΥ
Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ. Ό Χάρης, ένα νέο αγόρι μας ξενάγει στην κλασική Ελλάδα μέσα από την περιπετειώδη ζωή του. Ένα ολοζώντανο μάθημα ιστορίας που περιγράφει αναλυτικά τον τρόπο εκπαιδεύσεως των νέων στην Αθήνα αλλά και την Σπάρτη. Ένα βιβλίο που πρέπει να διαβάσουν όλα τά Έλληνόπουλα.

10 EURO

Σ. ΝΑΓΟΥ
Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Όταν ο άνθρωπος είναι ενάρετος βοηθείται και γίνεται συνεργάτης των ανωτέρων αυτού συνειδήσεων, των συνειδήσεων οι οποίες συνέστησαν την Πνευματική Ιεραρχία, εις την κορυφήν της οποίας εφύκειται Ὑπέρθεος Ἀρχών, χριστὸς τῶν φυσικῶν καὶ τῶν Πνευματικῶν Νόμων διευθετῶν καὶ ἐποπτεύων τὴν τάξιν τοῦ Παντός, ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

10 EURO

Ι. ΒΑΣΙΛΗ
ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ

ΣΕ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΛΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ἕνας Πυθαγόρειος φιλόσοφος διδάσκει σὲ ἓνα μαθητὴ τοῦ ὅλη τὴν διδασκίαν τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ μυσταγωγίας ἀπὸ τὸν Ὁρφέα ἕως τὸν 206 αἰῶνα καὶ τὸν μὲτ' αὐτὴν ἐλληνικὴ σκέψιν καὶ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς.

10 EURO

Ι. ΒΑΣΙΛΗ
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Γιὰ νὰ διεκδικήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ δικαιώματά του πρέπει νὰ τὰ γνωρίζῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ στὴν φύσιν αὐτόνομη καὶ ἐνσυνειδητὴ ὄντοτητα καὶ ἐξελεύσεται προσαρμοζόμενος πρὸς τὸν φυσικὸν Νόμον.

ὑπὸ ἔκδοσιν

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ
ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ

Ἡ ἐσωτερικὴ ἐρμηνεία τῶν συμβόλων τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος, τοῦ ἀπανταχοῦ μεγάλου νόμου τῆς φύσεως πρὸς παραγωγὴν τελειότητος. Ἕνα ἐξαιρετικὸ σημαντικό κείμενο πού θέτει τίς βάσεις γιὰ τὴν σωστὴ θεώρησιν τοῦ ἀνθρώπου σὲ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα στὴν διαχρονικὴ ἐσωτερικὴ του ἐξέλιξιν.

10 EURO

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ

Ἡ ἐλκτικὴ δύναμις τοῦ νοῦ ἐπηρεάζει καταλυτικὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς μας καὶ τίς συνθηκὰς πού δημιουργοῦνται γύρω μας. Τὸ κείμενο αὐτὸ δίδει κανόνες ζωῆς (νόμους τοῦ βίου) πού καθορίζουν τὸ ΕΥ ΖΗΝ.

8 EURO

Ν. ΠΑΡΑΣΧΗ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ - Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ἕνα μεστό κείμενο γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν δημιουργίαν ἕως τὴν θεοποίησίν της σύμφωνα μὲ τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν.

5 EURO

ΑΓΝΩΣΤΟΥ
Η ΜΥΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ

Ἕνας αἰγυπτιακὸς πάπυρος πού βρέθηκε στὴν Κοιλιάδα τῶν τάφων, ἀποκαλύπτει ὅλο τὸ μυητικὸ δρώμενο τῶν Ἑλεσινίων Μυστηρίων, τὸ ὁποῖο συνάδει ἀπολύτως μὲ τίς ἀρχαῖες πηγὰς (βλ. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ὑπὸ Κ. Κουρτίδου).

5 EURO

ΗΛΙΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ
ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ

ΛΕΓΩ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΛΑΓΙΑΣΩ ΕΡΩΤΙΚΑ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΜΟΛΟΓΕΙ ΟΤΙ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ - ΕΡΩΣ

Τὸ βιβλίο ἀπαντᾷ στὸ ἐρώτημα τῆς οὐσίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου μέσῳ τῆς "σημαντικῆς" τῶν ἐλληνικῶν λέξεων καὶ τῆς "σκέψεως" τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας. Ἀποτελεῖ μαθητεία σκέψεως μὲ δάσκαλο τὸν ἐλληνικὸ Λόγο.

10 EURO

ΣΠΥΡΟΥ ΠΙΜΠΛΗ
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Τελετὴ - Συμβολισμός - Διαμόρφωσις καὶ ὁργάνωσις τῶν Παναθηναίων. Ἀγῶνες καὶ Πομπή. Ἡ μοναδικὴ πραγματεία πού ἀναλύει τὴν μεγάλη ἐορτὴ καὶ τὸν συμβολισμό τῶν Παναθηναίων.

6 EURO

Ο ΠΙΝΑΣ ΤΟΥ ΚΕΒΗΤΟΣ

ΚΕΒΗΤΟΣ
Ο ΠΙΝΑΣ
Ἡ ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΑΥΤΟΜΑΘΕΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ὑπὸ ἔκδοσιν

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

Ο ΝΟΥΣ
Η ΓΝΩΣΗ
Η ΨΥΧΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

5 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
Ο ΥΜΗΤΤΟΣ

Ἡ ἱστορία τοῦ ἱεροῦ ὄρου τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ τὰ Πελασγικά χρόνια ἕως σήμερα.

5 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Ἡ πνευματικὴ κληρονομία τῆς Ἑλλάδος. Τὰ μυστήρια τῆς Μεγάλης Μητέρας Ρέας - Γῆς, τοῦ Ἰδαίου Διός, Κορυβαντικὰ Μυστήρια, Λαβυρινθικά Μυστήρια, Ὀλυμπία, Δελφοί, Δωδώνη, Ἄργος, Μαντεῖα, Χρηστήρια.

8 EURO

DIDO KALLERGI
ANCIENT HELLENIC MYSTERIES

The spiritual heritage of Hellas. The mysteries of the Great Mother Earth - The Mysteries of Idaean Zevs - The Corybantic Mysteries - The Labyrinthic Mysteries. OLYMPIA - DELFI - DODONA - ARGOS.

8 EURO

ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

Ἀρχαῖο κείμενο, μετάφραση. Τὸ βιβλίο περιλαμβάνει τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Σωκράτους, τὴν σχέσιν του μὲ τὸν Πλάτωνα, τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τῆς δίκης, τοὺς λόγους πού καταδικάστηκε σὲ θάνατο, ποῖο ἦταν τὸ δαιμόνιό του. Σχόλια: Διογένης Λαερτίου, Χρ. Μαλεβίτση, Ρ. Ἀναστασάκη, F. Nietzsche.

9 EURO

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ

Κυκλοφορεῖ γιὰ πρώτη φορά τὸ κορυφαῖο φιλοσοφικὸ - θεολογικὸ ἔργο τοῦ Πορφυρίου. Ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια ἔργα τῆς θρησκευτικῆς Νεοπλατωνικῆς παραδόσεως. Γέμει Μυστηριακῶν καὶ ἀπορρήτων ἀληθειῶν γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς μετὰ θάνατον, ἀποσυμβολίζοντας μέρος τῆς μυητικῆς διδασκαλίας τοῦ Ὁμήρου.

8 EURO

ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ

Σύνοψις τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ καὶ τῆς Μυστηριακῆς καὶ Μεταφυσικῆς διδασκαλίας περὶ θεῶν καὶ κόσμου, ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ εἰμαρμένης.

5 EURO

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ

Δύο ἀριστουργηματικὰ ἔργα τοῦ τελευταίου ὑπερμάχου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ πρῶτο ἀπτεται τοῦ μύθου Ἀτπιος - Κυβέλης, τῆς οἰκουμένης μητρὸς τῶν Θεῶν, ἐνῶ τὸ δεύτερο ἐπιχειρεῖ τὴν μυητικὴν ἀνάλυσιν τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ Ἡλίου.

7 EURO

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἕνα περιπετειώδες ταξιδιωτικὸ μυθιστόρημα ἀρχαίας ἐλληνικῆς "ἐπιστημονικῆς φαντασίας".

5 EURO

ΠΛΗΘΩΝΟΣ
ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ

Ἱερὰ Λογοτεχνία μεγάλης ἀξίας, ἡ ὁποία διδάσκεται ἐντὸς τῶν σχολῶν σὲ ὑψηλὰ ἐπίπεδα μαθητείας.

5 EURO

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Διδακτορικὴ διατριβὴ τοῦ Ἀ. Γεωργιάδου ἐπάνω στὰ διασωθέντα ἀποσπάσματα τοῦ μεγάλου νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου καὶ ὑπερμάχου τῆς ἐθνικῆς θρησκείας Πορφυρίου.

6 EURO

ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ ΧΡΗΜΟΙ

Τὸ δυσκολώτερο θεολογικὸ κείμενο τῆς ἐποχῆς τῶν Νεοπλατωνικῶν διαφωτίζεται ἀπὸ τὰ σχόλια: ΠΡΟΚΛΟΥ (ἀποσπ. Χαλδαϊκῆς Φιλοσοφίας), Μιχ. Ψελλοῦ, Π. Γράβιγγερ, Π. Μαρίνη. Τὸ βιβλίο - σύμβουλος ὄλων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων.

14 EURO

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

Σχόλια τοῦ νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Ἱεροκλέους στὸ ἱερώτερο Εὐαγγέλιο τῆς Ἑλληνικῆς Μυσταγωγίας, τὰ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ, ἀπαραίτητα σὲ ὅποιον θέλει νὰ ἐμβαθύνῃ στὴν πρακτικὴ μυητικὴ ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ στὸν βίον του τίς ἐπτά ἀρετὲς, ὥστε νὰ καταστῇ θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός.

8 EURO

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

Παρατίθενται περὶ τὰ 100 ἀληθῶς ἀριστουργηματικὰ πυθαγόρεια ἀποφθέγματα στὴν πρωταρχικὴ τους ἀρχαία ἐλληνικὴ διατύπωση μὲ σύντομα σχόλια διαφόρων διανοητῶν.

5 EURO

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

Ἡ Πυθαγόρεια ἀριθμολογία ἦταν Ἀριθμοσοφία ἐγκλείουσα βαθύτατες μυητικὰς ἀλήθειες, διδασκόμενες στὰ μυστηριακὰ σκηνώματα τῆς ἀρχαιότητος. Στὸ ἔργο αὐτὸ ἀναπτύσσονται οἱ θεῖες ιδιότητες τῶν 10 πρώτων ἀριθμῶν.

11 EURO

Jean Mallinger
ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

Ἡ κάθοδος τῆς ψυχῆς. Ἡ πλάνη τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν. Γέφυρα μεταξὺ ζώντων καὶ νεκρῶν. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ ζώντος πυρός. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ Ἄδου. Τὰ μυστικά τῶν ζώντων ἀγαλμάτων τῶν θεῶν.

11 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ

Ἡ δύναμις τοῦ Λόγου καὶ τῶν θείων ὀνομάτων, ἥχος καὶ μουσικὴ, περὶ ἀρωμάτων καὶ θυμιαμάτων, τελετικὰ χειρονομία, βηματισμός, ρυθμικαὶ κινήσεις, τελετικὸς χορός, τὸ φῶς καὶ τὰ χρώματα, φυλακτῆρια, τελέσματα, ἐμβλήματα.

11 EURO

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ
ΠΕΡΙ ΜΥΣΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Ἡ μυστικὴ θεολογία εἶναι ἓνα ἔργο πού εἰσάγει στὸν κῶρον τῆς σιωπῆς, πού στοχεύει στὸ ἀνεῖπωτο.

6 EURO

Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

‘Η πλέον έγκυρος
μελέτη για τὰ Μυστήρια
Περιλαμβάνει όλα τὰ αποσπάσματα
τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γραμματείας
γιά τὰ **ΟΡΦΙΚΑ - ΚΑΒΕΙΡΙΑ
ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ**

14 EURO

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ FRAGMENTA

‘Ολοι οἱ ἱεροὶ ὕμνοι τοῦ ‘Ορφέως
στό ἀρχαῖο κείμενο καὶ στίχο πρὸς
στίχο μετάφραση, μέ πλούσιο σχο-
λιασμό, ὕμνους τοῦ Πρόκλου καὶ
σημαντικὲς πληροφορίες γιά τὸ
ἀρχαῖο ἐλληνικό μινολόγιο. Ἐπίσης
τὰ διασωθέντα ἀποσπάσματα ἀπὸ
τὴν ΚΔ’ ραψωδία τοῦ ‘Ορφέως.

10 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ

Οἱ ἐν λόγῳ ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν
κατ’ ἐξοχὴν λειτουργικό καὶ λα-
τρευτικό χαρακτῆρα, ἦσαν προϊόν
εἴτε ἐξάρσεως τοῦ πνεύματος θεο-
φορήτων ἀνδρῶν, εἴτε ἐμπνεύσεως
ἐκ θεῶν Πηγῶν.

10 EURO

ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΟΡΦΕΩΣ ΛΟΓΟΙ ΙΕΡΟΙ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ

‘Απὸ τὸν Ἑρωφάντη καὶ τὸν
‘Ανδρόγυνον, τὸν Φιλόσοφον.
‘Ερωτα, καὶ τὸ Ὑπατον Κάλλος.
ἕως τὴν Θεῖαν Ἑρωτικήν Μανίαν,
τὴν μῆζιν τῆς Ἀνθρωπίνης Ψυχῆς
μετὰ τοῦ Θεοῦ, μέ τέκος τὸν
Διόνυσον.

6 EURO

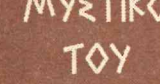
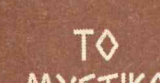
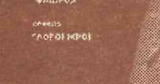
Α. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ

Φιλοσοφικό δοκίμιο. Ἀποκαλυπτι-
κὴ ἐσωτερικὴ ἀνάλυση, ἀποσυμβο-
λισμός καὶ συνέχεια τοῦ ΟΙΔΙΠΟ-
ΔΑ ΤΥΡΑΝΝΟΥ καὶ ΟΙΔΙΠΟΔΑ
ΕΠΙΚΟΛΩΝΩ τοῦ Σοφοκλέους.

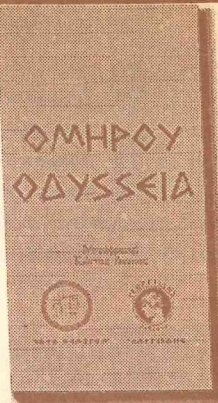
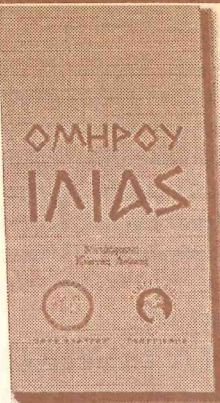
Δραματουργικὴ ἐπεξεργασία
Ραδάμανθου Ἀναστασάκη.

6 EURO

ΟΡΦΕΟΣ ΥΜΝΟΙ

ΟΜΗΡΟΣ

Νέα μετάφραση μὲ προσέγγιση
τῆς Ὀμηρικῆς διαλέκτου
ἀπὸ τὸν Κώστα Δούκα
μία ἱστορικὴ ἔκδοση

Μὲ τὴν συνεργασία τοῦ οἴκου "Γεωργιάδης" 50 EURO ΕΚΑΣΤΟΝ

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

ΕΠΙΜΙΚΟΙ

ΑΠΑΝΤΑ
ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ
ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ - ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ
ΥΜΝΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΙΚΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ
ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΙΩΝΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΔΕΛΦΩΝ - ΝΕΜΕΑΣ - ΙΣΘΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
ΕΚΤΕΝΗ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΙΝΔΑΡΟΥ
ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ - ΕΜΜΕΤΡΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΠΗΜΕΙΕΙΣ: Ι. ΛΑΖΑΝΑ

24 EURO

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

‘Ο καθ’/τῆς Φιλοσοφίας Γ. Σακελλαρίου
ἀναλύει ΟΛΟ ΤΟ ΜΥΗΤΙΚΟ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑ-
ΓΟΡΑ. Πῶς μπορούμε νὰ ἐφαρμόσουμε
σήμερα τὸ ἠθικό του σύστημα.
ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΝΕΛΙΞΕΩΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ.

17 EURO

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ

Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ Ο ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ

Ἔργασια τῆς δ/ντριάς τοῦ Κ. Φιλοσοφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ἀ. Κελεσιδοῦ
ἐπάνω στὰ ἀδημοσίευτα ἀποσπάσματα τοῦ
Ἐμπεδοκλέους μὲ πρόλογο τοῦ Ἀκαδη-
μαϊκοῦ κ. Ε. Μουτσόπουλου. Ἀρχαῖο
κείμενο, ἐμμετρὴ μετάφραση, σχόλια καὶ
ἐπιλεγόμενα, γλωσσάρια ἀρχαίων ὄρων καὶ
ἀπόδοση γιά πρώτη φορά παγκοσμίως στὰ
νέα ἐλληνικά, γαλλικά καὶ πολωνικά.

10 EURO

ΝΤΑΪΑΝ ΡΟΜΠΙΝΣ

ΤΕΛΟΣ-ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ

Τὸ κάλεσμα βγαίνει πρὸς τὰ ἔξω
ἀπὸ τὴν ΚΟΙΛΗ ΓΗ καὶ τῆς ΥΠΟ-
ΓΕΙΕΣ ΠΟΛΕΙΣ! Ἐξερευνήστε τὴν ζωὴ
τῶν ἀνθρώπων τῆς χαμένης ἡπείρου, τῆς
Λεμούριας, πού ζοῦν ὑπογείως ἐδῶ καὶ
12.000 χρόνια.

13 EURO

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΟΡΦΕΥΣ - ΠΑΓΓΑΙΟΝ - ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ

Νέα στοιχεῖα γιά τὸν θεοὸ Ὀρφέα, πού
συνδέεται ἄμεσα μέ τὴν Θράκη, τὸ
ιερόν ὄρος Παγγαῖον καὶ τὴν πατρίδα
τοῦ τὰ Λεῖβηθρα, ἐκεῖ ὅπου μύθηκε
καὶ

8 EURO

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΣΗΔΕΣ

‘Ο Πέρσης φιλόσοφος καὶ Μυστικιστὴς Μεθλα-
νὰ Τζελαδεδδίν - Ρουμὴ (Ρωμὸς ἢ Ἑλληνας)
εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ τάγματος τῶν «Περι-
στρεφόμενων Δερβίσηδων». Ὁ Ρουμὴ δέ-
χθηκε αὐτοῦσια τὴν διδασκαλία τοῦ
Πλάτωνα, τοῦ Πυθαγόρα καὶ τῶν Ἑλλη-
νικῶν Μυστηρίων ἀπὸ τοὺς «Νεοπλατωνι-
κοὺς» καὶ «Νεοπυθαγορείους» τῆς ἐποχῆς του.

8 EURO

ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Τά Μυστικά τῶν Χρωμάτων

Τὸ ἀποκαλυπτικό
κόσμημα τῆς
δημιουργίας
Τὰ πάντα γιά τὰ χρώματα!

EURO

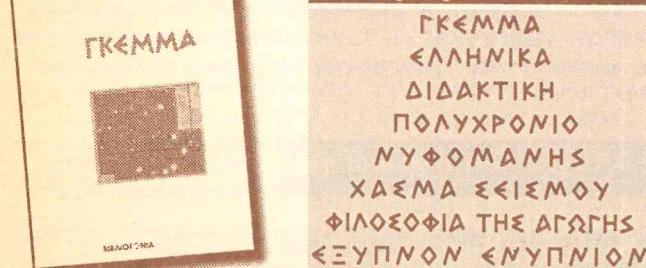
ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

μὲ τὸν **ΡΑΔΑΜΑΝΘΥ ἈΝΑΣΤΑΣΑΚΗ**
ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΝΩΔΩΝ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΟΡΕΣΤΗ ΕΣΚΡΑΤΟΥΣ ΦΑΙΔΡΟΣ

Τὸ Ἱερόθεατρον διαθέτει δὺο τὰ βιβλία τοῦ καθηγητῆ Δημήτρη Λιαντίνη

κυκλοφόρησε ξανά

ΠΑΟΥΛ ΑΜΑΝΤΕΟΥΣ ΝΤΗΝΑΧ

Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ Η
ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΤΟ 4000 μ.Χ. ΣΤΗΝ ΓΗ;

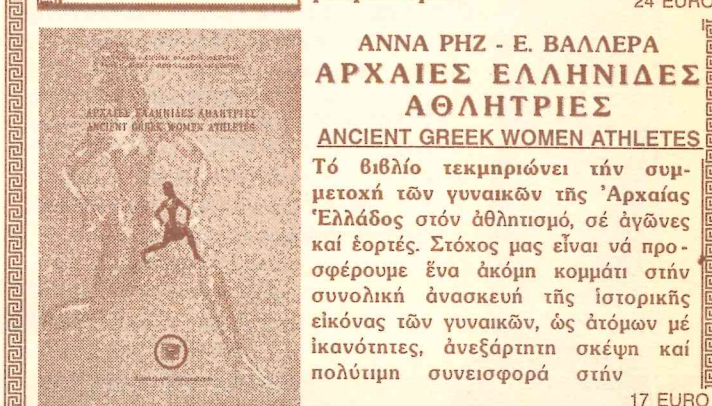
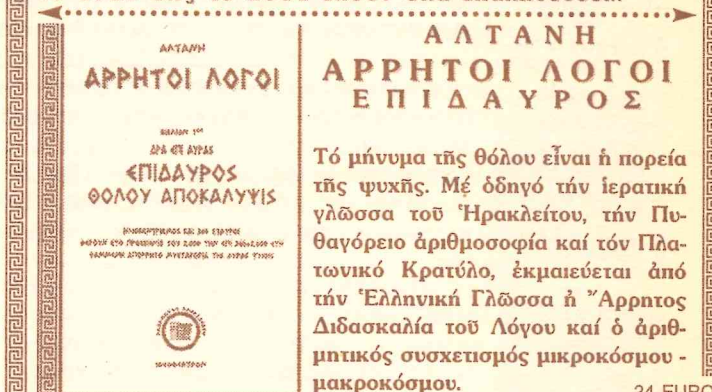

ὁ 1921 ὁ Ἑλβετός φιλέλληνας Πάουλ Ἀμαντέους Ντῆναχ,
Τμετὰ ἀπὸ ἓνα ἀτύχημα πέφτει σὲ ληθαργικό ὕπνο (κλι-νικά
νεκρός γιά 15 λεπτά). Ἡ συνειδησί του διολισθαίνει μπροστά
στόν χρόνο. Βρίσκεται στό ἔτος 3.906 μ.Χ. διατηρῶν-τας ὅμως
τὴν συνειδηση τοῦ ἑαυτοῦ του. Εἶναι μεταβιωμένος στόν φυσι-
κό ἐπιστήμονα Ἀνδρέα Νόρθαμ.

ἠωρίζει τότε καὶ μᾶς μεταφέρει τὰ ἱστορικά γεγονότα πού
συγκλονίζουν τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸ 2000 ἕως τὸ 4000
μ.Χ.. Ἀναφέρεται στὰ ἐπιτεύγματα τοῦ μεγάλου ἐκείνου πολιτι-
σμοῦ τῆς 4ης χιλιετηρίδος στόν ὁποῖο θὰ ζήσουν οἱ μακρινοὶ ἀπό-
γονοὶ τῶν σημερινῶν Εὐρωπαίων. Ὁραματίζεται μιά Πανοικου-
μένη μέ ἰδιότυπο σοσιαλισμό, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Εὐρωπαίων ἢ
ὁποῖα διαβιώνει μέσα σὲ μιά ἀνώτατη πνευματικὴ ζωὴ-παρὰ-
λληλὴ μέ τὴν ὑλικὴ εὐημερία. Ὅλες ἐν γένει οἱ ἀξίες καὶ τὰ
ὕψηλὰ ἰδανικά φθάνουν στό ἀπόγειό τους.

ὁ 3906 μ.Χ., Ἡ ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ, Ἡ ΠΝΕΥ-
ΤΜΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΓΗΣ, (κάπου στήν
νότιο Εὐρώπην στήν περιοχή τῆς Μεσογείου) κατοικεῖται ἀπὸ
6.000.000 ἀνθρώπους, τὸ ἀπαύγασμα τοῦ πνευματικοῦ κόσμου
τῆς ὑδρογείου. Ἐκεῖ ὁ HOMO SAPIENS-SAPIENS (Ἀλέ-
ξης Βόλκυ) μεταμορφώνεται, (ἀποκτώντας τὴν ΥΠΕΡΟ-
ΡΑΣΗ, τὴν ἄμεση φώτιση καὶ ἐπαφή μέ τὸ ΦΩΣ) σὲ
HOMO OCCIDENTALIS-NOVUS, τὸν νέο ἄνθρωπο μέ ἀνα-
τομικὲς ἀλλαγές στὰ κυριώτερα ἐγκεφαλικά κέντρα.

ἀ δσα ἀναφέρει ὁ Ντῆναχ (λέπξερ, πυρηνικὴ ἐνέρ-
γεια, θερμοπυρηνικὴ ἐκρηξη, τριτοδιάστατες εἰκόνες κ.ἀ.) ἀπὸ
τὸ 1921 ἕως τὸ 2001 ἔχουν ὅλα ἐπαληθευθεῖ.

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΛ.: 52.37.543-75.67.111

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΛ.: 52.37.543

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Ο 1ος ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΔΕΜΕΝΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1998 - 99

ΕΝΑ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ, ΙΔΑΝΙΚΟ ΓΙΑ ΔΩΡΟ

ΕΓΩ, Ο ΗΜΙΟΧΟΣ - ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ (ΡΑΔ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ) - ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ (ΠΛΑΤΩΝΟΣ) - ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΕΛΛΗΝΑΣ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΠΡΟΚΛΟΥΣ) - ΟΡΦΙΚΗ ΑΤΡΑΠΟΣ - ΜΥΘΕΙΕ ΤΡΟΦΩΜΙΟΥ (ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ) - ΕΛΕΥΘΕΡΝΑ - ΤΑΞΙΔΙ ΕΤΟΝ ΗΛΙΟ - 1998 ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΤΟΣ (ΑΛΤΑΜΗ)

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ (Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ) - ΠΡΟΦΑΛΑΜΟΣ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ: ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΘΥΕΙΣ ΤΗΣ ΞΕΛΗΝΗΣ (ΑΛΤΑΜΗ) - ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ - ΑΛΛΗΓΟΡΙΕΣ (ΖΩΣΙΜΟΥ) - ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ - Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ (Κ. ΠΑΛΑΜΑ) - ΕΧΕΤΛΑΙΟΣ (ΔΘ. ΠΟΥΡ-ΜΑΡΟΠΟΥΛΟΥ) - ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ (ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑ Β' - ΦΑΙΔΩΝ) - Ο ΝΑΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΤΡΕΦΕΤΑΙ ΚΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΠΟΥ ΔΟΝΕΙΤΑΙ (Ι. ΠΙΤΣΟΥΛΗ) - ΑΙ ΠΕΡΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ ΔΟΞΑΙΕΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ (ΠΑΝ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ) - Η ΜΟΥΣΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ (Χ. ΕΠΥΡΙΔΗ) - Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΣ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ (Ι. ΔΑΚΟΓΛΟΥ) - ΣΥΜΒΟΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Τ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ) - Η ΕΛΛΑΣ ΕΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ (Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΤΟΥ).

ΜΑΡΚΙΣΣΟΣ (Δ. ΝΙΑΝΤΙΜΗ) - Ο ΒΑΝΔΑΛΟΣ (Ε. ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ) - Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ (ΕΤ. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ) - ΤΟ ΛΕΙΣΚΟ ΤΟΥ ΔΙΧΑΣΜΟΥ (ΗΛ. ΜΙΚΟΛΟΥΔΗ) - ΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΥΣΩΝ ΕΠΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΜΥΗΜΕΝΩΝ (ΑΝΤ. ΧΑΛΑ) - ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΥ (Ο.ΡΑ) - Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΑΙ ΔΥΟ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΑΚΑ ΠΥΛΑΙ - ΔΙΟΝΥΣΟΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ: ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ (Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ: ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ - ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ (Ε. ΜΠΟΓΔΑΝΟΥ) - ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ (Γ. ΛΕΚΚΑΚΗ) - ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΕΙΣ (Ε. ΝΑΓΟΥ) - ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ (Ν. ΧΑΡΑΚΑΚΟΥ)

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΚΑΙ Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ (ΑΛΤΑΜΗ) - ΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΥΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΟΥ ΙΔΡΥΣΕΝ Ο ΟΡΦΕΥΣ (Α. ΧΑΛΑ) - ΗΜΟ ΟΛΑΝΤΙΣΜ (Α. ΝΑΜΟΠΟΥΛΟΥ) - ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ: Η ΜΗΤΡΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ (Μ. ΞΕΣΙΝ) - Η ΨΥΧΗ, Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ - ΜΕΡΟΣ 20^Η (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΟΜΝΥΜΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΙΗΤΡΟΝ (Ν. ΒΑΡΔΙΑΜΠΑΝΗ) - ΤΟ ΕΜΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ) - ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΕΡΟΣ 1^{ΟΝ} (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΕΑΡΙΝΗ ΙΕΗΜΕΡΙΑ (Ε. ΝΑΓΟΥ) - ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ (Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ) - Η 25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ ΩΣ ΜΥΗΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ (Μ. ΔΕΝΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ) - ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΡΑΧΥΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ (ΞΕΝΕΚΑ) - Η ΕΛΕΝΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΤΗΣ (Δ. ΝΙΑΝΤΙΜΗ)

ΕΠΙΕΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΪΕΤΟΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (Γ. ΤΕΟΥΚΑΝΤΑ) - ΠΙΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ - ΠΩΣ ΕΚΕΠΤΕΤΑΙ Ο ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ (Ω. Η. CALVIN) - ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ (Ι. ΕΔΚΑ) - ΘΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ - ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (Κ. ΜΕΡΔΕΜΙΣΙΑΝΟΥ) - Η ΨΥΧΗ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ 'Η ΚΡΟΝΙΑ (ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ) - ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΜΟΕΣΥΝΩΝ (ΕΠ. ΝΑΓΟΥ) - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ (ΕΥΑΓ. ΕΤΑΜΑΤΗ) - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΟΙ ΕΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ (ΔΑΝΕΣΗ-ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ) - ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΩΜΑ (Π. ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ) - ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ (ΕΠ. ΝΑΓΟΥ)

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ (ΕΠ. ΝΑΓΟΥ) - Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ (Η. Π. ΜΙΚΟΛΟΥΔΗ) - Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑ (Ι. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ) - ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ (Δ. ΝΙΑΝΤΙΜΗ) ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΡΜΕΝΙΔΟΥ (Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ) - ΑΝΗΡ-ΓΥΝΗ ΠΑΤΗΡ-ΜΗΤΗΡ = ΖΩΗ (Ι. ΜΑΡΗ) - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΣΜΟΣ (Κ. ΒΑΓΙΟΠΟΥΛΟΥ) - ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ (Ν. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ) - ΨΥΧΗ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΓΝΩΡΙΞΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ (Μ. ΜΑΚΡΑ) - ΘΑΛΗΣ, ΑΝΔΕΙΜΑΝΔΡΟΣ, ΑΝΔΕΙΜΕΝΗΣ (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΕΟΡΤΑΙ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ (Ε. ΝΑΓΟΥ) - ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙ ΦΥΣΙΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΕΙΣ (Ι. ΒΑΣΙΛΗ)

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΝΤΕΛΕΙΑ (Α. ΣΑΡΑΓΑ) - ΗΤΑΝ ΓΝΩΣΤΗ Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΜΙΜΩΙΚΗ ΚΡΗΤΗ; (Ι. ΔΑΥΡΟΥ) - Η ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ (Μ. ΞΕΣΙΝ) - Η ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΓΕΜΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗ) - ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΛΟΣ (Ε. ΝΑΓΟΥ) - ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ - ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ - Η ΨΥΧΗ ΑΝΘΡΩΠΑΚΙ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΔΩΛΟ ΤΟΥ ΜΑΤΙΟΥ (Π. ΛΕΚΑΤΕΑ) - ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΤΡΟΠΕΣ (Δ. ΝΙΑΝΤΙΜΗ) - ΟΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ (Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ) - ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΙΑ (Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ)

Τό ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ τώρα καί στά ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 20 ΕΥΡΩ * ΤΗΛ. 010. 52.37.543 - 010. 75.12.156
ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 104.32 ΑΘΗΝΑΙ * ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ (ΟΠΙΣΘΕΝ ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 16)

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Ο 2ος ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΔΕΜΕΝΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2000 - 2001

ΕΝΑ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ, ΙΔΑΝΙΚΟ ΓΙΑ ΔΩΡΟ

ΟΡΦΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ - ΜΤΦΡ. Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΧΟΛΙΑ ΕΤΟΥΣ ΟΡΦΙΚΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ, ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑ - Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΙΟΜΙΚΟΣ Ο ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ - ΤΑ ΙΕΡΑ ΕΠΗΛΑΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ - ΡΑΒΛ ΡΑΒΡΕ, ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΚΕΑΛΟΣ: ΕΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΓΟΣ Ι. ΒΑΣΙΛΗ, ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ - Ε. ΝΑΓΟΥ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ - ΠΑΝ. ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΨΥΧΗ - Π. ΛΕΚΑΤΕΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ

ΑΛΤΑΜΗ - ΤΟ ΖΩΟΓΟΜΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ, ΠΛΑΤΩΝΟΣ - ΠΟΥ ΠΗΓΑΙΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ, ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ - ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΞΕΛΗΝΗ & Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ, ΕΛΛΟΥΣΤΙΟΥ - ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟ-ΕΜΟΥ, Ε. ΝΑΓΟΥ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ, Γ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ - Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΘΕΩ-ΡΙΑ, Π. ΛΕΚΑΤΕΑ - ΕΠΑΝΑΓΕΜΜΗΝΗ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ, Ε. ΝΑΓΟΥ - Η ΔΙΑ-ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΜΗΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΕΥΕΤΗΜΑΤΟΣ (ΜΕΡΟΣ Β'), Τ. ΤΕΟΓΚΑ - ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΕΤΟΝ ΧΡΟΝΟ, Π. ΤΡΑΪΑΝΟΥ - Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, Σ. ΛΕΑΔΩΒΕΑΤΕΡ - ΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

ΕΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ - Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ - ΤΟ «ΕΞΟ»+ΟΠ+ΤΡΟΝ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ - ΑΛΤΑΜΗ, ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΘΟΛΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ - ΔΚ, Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΔΕΘΕΝΕΙΑΣ - Γ. ΜΙΝΟΥΔΗΣ, Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΜΗΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΕΥΕΤΗΜΑΤΟΣ - ΕΠ. ΝΑΓΟΣ, Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΕΥΜΠΙΑΝΤΟΣ - Ε. ΝΑΓΟΣ, Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ, Η ΠΡΟΕΥΧΗ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ - Ε. ΡΕΝΑΝ, Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ, Η ΘΕΙΑ ΜΟΡΦΗ - Ε. ΝΑΓΟΣ, Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ - Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ, ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝ - Μ. ΚΟΡΡΕ, ΕΧΕΔΙΑΕΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ - Μ. ΚΟΡΡΕ, ΟΙ ΡΑΒΔΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΙΟΝΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ - ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΑΝΝΗ, ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ - Π. ΚΑΤΗΜΕΡΤΣΗΣ, ΨΥΧΗ - Π. ΛΕΚΑΤΕΑΣ

ΤΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ 'Η Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΥΡΓΙΑΣ, Α. ΕΙΚΕΛΙΑΝΟΣ - ΔΙΟΝΥΣΕΟΣ ΕΠΙ ΛΙΚΝΩ, Ε ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ - Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ, ΑΛΤΑΜΗ - ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΕΤΗΜΗΣ, ΕΠ. ΝΑΓΟΣ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ, Π. ΛΕΚΑΤΕΑ - Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΔΑΡΟΣ, Ο ΠΙΝΔΑΡΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ, Δ. ΤΕΙΛΙΒΕΡΔΗΣ - ΕΠΟΥΔΗ ΕΤΟΝ ΠΙΝΔΑΡΟ, Δ. ΤΕΙΛΙΒΕΡΔΗΣ - ΚΑΙ ΕΓΩ ΝΕΚΤΑΡ ΧΥΤΩΝ, Τ. ΤΕΟΓΚΑΣ - ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΕΤΟΝ ΧΡΟΝΟ, Μ. ΚΑΡΑΒΑ-ΓΑΛΑΝΗ - Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΗΤΕΡΑ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ Ο ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ, Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, Π. ΛΕΚΑΤΕΑ - ΨΥΧΗ, Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΥΠΟΘΗΚΕΣ ΒΙΟΤΙΚΗ, Χ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ - Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ, ΜΤ. ΠΕΠΠΑ - ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΙ ΜΕΣΕΙΣ

ΑΥΤΟΜΥΗΤΙΚΗ - ΙΒΑΣΙΛΗ, Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΟΓΕΝΕΙΑ - Θ. Π. ΤΑΞΙΟΣ, ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΝΕΙΔΗΕΩΣ - Ε. ΝΑΓΟΥ, ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΘΡΗΚΕΙΑΝ - Β. ΓΟΥΕΙΟΣ, ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ-Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΤΟΙΔΕΩΝ - ΑΛΤΑ-ΜΗ, Η ΘΡΗΚΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ, Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ - ΔΛΑΖΟΠΩΡΤΟΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ, ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΕΤΗΜΗ-ΠΙΕΤΗ ΚΑΙ ΓΜΩΣΗ - Γ. ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ, Η ΑΘΑΜΑΤΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΣ-ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - Κ. ΓΕΩΡ-ΓΟΥΛΗ, ΥΠΕΡΥΘΡΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ - Α. ΚΑΤΑΝΟΥ, ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΓΑΛΗΜΗ - ΡΕΤΑΪΝΕΡ, ΤΟ ΓΙΟΦΥΡΙ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ - Ο. ΝΟΜΙΚΟΥ, Ο ΜΕ-ΛΑΣ ΖΩΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΙΛΙΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΑΡΤΙΑΤΩΝ - ΚΡΩΜΑΙΟΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΔΟΛΗΤΡΙΕΣ, ΧΕΙΡΩΝ ΚΕΝ-ΤΑΥΡΟΣ - ΑΛΤΑΜΗ, Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΖΩΟΓΟΜΙΚΟΥ ΤΡΙΓΩΝΟΥ - Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ, ΑΠΟ ΤΩΝ ΔΕΛΦΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ - Α. ΕΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΥ - Μ. ΚΑΡΑΤΣΑ, ΠΕΡΙ ΙΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΘΕΙΡΙΔΟΣ - ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ, Η ΠΡΟΪΕΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΥΜΗΤΤΟΥ - ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΕΡΓΗ, ΕΥΝΟΗΚΕΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ: ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ - ΕΠΥΡ. ΝΑΓΟΥ, ΚΕΒΗΤΟΣ ΠΙΝΔΕ - ΚΙΜΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ, Η ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΕΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΡΦΥΡΙΟ - ΠΙΡΓΟΥ ΛΑΘΥΡΗ, Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ - ΕΠ. ΝΑΓΟΥ, ΟΔΥΣΣΕΙΑ: ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ - ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ, ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΙ ΕΝΑΤΗ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ ΚΑΤΑ ΘΕΩΜΑ ΤΩΝ ΕΜΥΡΝΑΙΩ - ΑΛΤΑΜΗ, ΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΕΣΚΡΑΤΙΚΑΙ ΕΧΟΛΑΙ - Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ, ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ Ο ΤΥΛΑΝΕΥΣ - ΠΕΤΡΟΥ ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ, Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΙΤΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΩΝ - ΕΜΜΕΤ ΦΟΣ, Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΡΟΥΞΩΝ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΚΟΗ ΤΩΝ ΔΕΣΚΑΛΩΝ - ΔΗΜΗΤΡΗ ΝΙΑΝΤΙΜΗ

ΛΥΕΙΣ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ, ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, Ο ΚΛΕΙΤΟ ΤΗΣ ΗΡΑΣ - ΑΛΤΑΜΗ, Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ - Α. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΞΕΛΗΝΙΑΚΕΣ ΛΑΤΡΕΙΕΣ - Β. ΜΠΑΡΑΜΑ, ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ Ε. ΝΑΓΟΣ, Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΡΟΥΞΩΝ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΚΟΗ ΤΩΝ ΔΕΣΚΑΛΩΝ - Δ. ΝΙΑΝΤΙΜΗΣ, ΕΣΤΙΑ-ΑΡΗΣ-ΑΡΤΕΜΙΣ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ, ΤΟ ΖΩΟΓΟΜΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ - Π. Θ. & Θ. ΑΔΑΜΑΚΟΣ, ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ - ΑΝ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ, ΠΡΟΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ - Κ.Ε. ΓΕΩΡΓΙΑΝΑΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ - ΕΛ. ΣΑΡΑΓΑΣ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΚΤΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ, ΧΡΟΝΟΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΕΩΣ - Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, ΟΙ ΕΧΕΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗ - Ε.Κ. ΝΑΓΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ, ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΩΝ - Ε. ΝΑΓΟΣ, Η ΟΙΚΟΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑ-ΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ - Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΕΚΕΥΕΙΣ ΕΧΕΤΙΚΩΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΡΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟ-ΡΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 11^ΗΝ ΕΣΠΕΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2001 ΚΑΙ Η ΠΥΡΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΛΤΑΜΗ, Η ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΕΥΕΤΑΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, ΤΟ ΙΕΡΟ ΔΕΝΔΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ - Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗ, ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ Η ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΑΝΤΕΙΩΝ - Ν. ΠΕΠΠΑ, ΑΡΧΗ ΕΘΙΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΕΚΕΥΙΣ - Α. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ